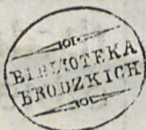
Prouinciale omniũ Ecclesiarũ Cathedraliũ uniuersi orbis: cũ Practica stilo & formis Cancellarie Aplice iuxta morem Ro. Cu. per litteras alphabeti descriptor.

INSTYTUT
OSSOLINSKIEGO

BIBLIOTEKA
BRODZKICH

¶ Prouinciale omniũ Eccle siarũ/ extractum ex libro Cãcellarie Aplice.

IN ciuitate Romanã. sunt quinqȝ Eccl'ie Patriarchales/ ꝛ sũt hee que sequũtur.

In primis ecclesia sancti Joannis Lateraneñ. que consueuit habere Priorem ordinis sancti Augustini / modo Decanũ.

Ité eccl'ia sancti Petri : que habet Archipresbiterum/ qui debet esse Cardinalis.

Item ecclesia seu monasteriũ sancti Pauli extra muros vrbis: quod habet Abbatem ordinis sancti Benedicti.

Item eccl'ia scté Marie maioris : que habet Archipbr̃um : qui debet esse Cardinalis.

Item ecclesia seu monasteriũ sancti Laurentij extra muros quod habet Abbaté ordinis sancti Benedicti. Quibus ecclesijs assignati sunt dñs Papa/ ꝛ sex Epi Cardinales infrascripti/ vcȝ.

In primis dñs Papa.

Eps Ostieñ. ꝛ Velleteñ.

Episcopus Albaneñ.

Episcopus Portueñ. ꝛ sancte Rufine.

Episcopus Sabineñ.

Episcopus Tusculañ.

Episcopus Preuestiñ.

Singulis aũt Vrbis ecclesijs assignati sunt Pbr̃i ꝛ diaconi Cardinales israscripti/ ꝛ sunt numero Vigintisepté. Et in omnibus ponit tituli Presbiter Cardinalis/ preterq̃ȝ in basilica duodecim Aploꝝ: ꝛ postea Diaconoꝝ/ qui sunt. xix.

In primis de ecclesijs pbr̃oꝝ Cardinaliũ.

Tituli scté Crucis in hierl'm presbiter Cardinalis.

Tituli sanctoꝝ Marcellini ꝛ Petri pbr̃ Cardinalis.

Tituli sctoꝝ quattuor Coronatoꝝ pbr̃ Cardinalis.

Tituli sctoꝝ Joãnis ꝛ Pauli pbr̃ Cardinalis.

Tituli sancte Anastasie presbiter Cardinalis.

Tituli sancte Sabine presbiter Cardinalis.

Tituli sancti Stephani in celiomonte pbr̃ Cardinalis.

Tituli sancti Clementis presbiter Cardinalis.

Tituli sctoꝝ Nerei ꝛ Archilei pbr̃ Cardinalis.

Tituli sancte Susanne presbiter Cardinalis.

Tituli sancte Poténtiane pbr̃ Cardinalis.

Tituli sancti Sixti presbiter Cardinalis.

Tituli sancte Endoxie presbiter Cardinalis

Tituli sancti Petri ad vincula pbr̃ Cardinalis.

Tituli sancti Martini in mõ-
tibus pbr̃ Cardinalis.
Tituli sancti Eusebij presbi-
ter Cardinalis.
Tituli sancte Prisce presbi-
ter Cardinalis.
Tituli sancti Vitalis presbi-
ter Cardinalis.
Tituli sancti Ciriaci in Ter-
mis pbr̃ Cardinalis.
Tituli sancti Marci presbi-
ter Cardinalis.

Est destructa: et mutata statio per Sixtũ.iiij. ad Ecclesiam sanctorum Quirici et Julite.

Tituli sancti Marcelli pres-
biter Cardinalis.
Tituli sancti Laurentij in lu-
cina pbr̃ Cardinalis.
Basilice.xij. Apostolorum pres-
biter Cardinalis.
Tituli sancti Laurentij in da
maso pbr̃ Cardinalis.
Tituli sancte Balbine presbi
ter Cardinalis.
Tituli sancte Cecilie presbi-
ter Cardinalis.
Tituli sancti Chrysogoni pbr̃
Cardinalis.
Tituli sancte Praxedis pres
biter Cardinalis.
Tituli sancte Marie transty-
berim pbr̃ Cardinalis.

¶ De Ecclesijs Dyaconorum
Cardinaliũ/que sunt.xix.
Sancte Lucie in septẽ solijs.

Est destructa.

Sancte Marie in aquiro.
Sancti Theodori.
Sctẽ Marie in cosmodin.
Sctorum Cosme et Damiani.
Sancte Marie noue.
Sancti Adriani.
Sancte Marie inuiolate.
Sancte Marie in porticu.
Sancti Angeli.
Sci Nicolai i carcere tuliano.
Sancte Marie in dõnica.
Sancti Eustachij.
Sancte Lucie in silice.
Sctẽ Lucie inter imagines.
Sancti Viti in macello.
Sancte Aghate.
Sctorum Sergij et Bacchi.
Hodie per cõstitutionẽ Pau
li.ij.est pbr̃ Cardinalis.
Scti Georgij ad velũ aureũ.

¶ Episcopi qui sunt sub Ro.
Pont. et non sunt in alterius
prouintia constituti/vz.
Ostieñ. et Velleteñ.
Portueñ. et sancte Rufine.
Albaneñ.
Preneftiñ.
Sabineñ.
Tusculañ.
Tiburtiñ.

¶ Ciuitates mũdi: que vltra
Urbem tenentur a xpianis.

¶ In Cãpania et Maritima.
Anagniñ.
Saguñ.
Ferentiñ.
Alatriñ.
Verulañ.
Terracineñ.
Sorañ.
Fundañ.

Agninas.
Gaietañ. Isti quattuor sunt in regno Sicilie.

¶ In Abrucio & Marsis.
Aquileñ.
Furtoneñ. Isti duo sunt vniti
Aprutiñ.
Marsicañ.
Valueñ.
Tiratiñ.
Penueñ.
Adrieñ. Isti duo sunt vniti.

¶ In ducato Spoletano.
Assisinas.
Fulginas.
Nuceriñ.
Eugubiñ. ordis s. Augustini.
Spoletañ.
Reatiñ.
Tudertiñ.
Amelieñ.
Narineñ.
Interamneñ.

¶ In districtu Urbis. in patrimonio Tuscie.
Sutriñ.
Nepesiñ. Isti duo sunt vniti.
Ciuitateñ. vl' Ciuitatiscastelli
Ortañ. Isti duo sunt vniti.
Balneoregeñ.
Montisflasconis.
Cornetañ. Isti duo sunt vniti
Viterbieñ.
Tuscañ. Isti duo sunt vniti.
Castreñ.
Urbeuetañ.
Suaueñ.

¶ In Tuscia.
Clusineñ.
Perusiñ. ordis s. Augustini.
Aretineñ.
Ciuitatiscastelli/ ordis s. Augustini.
Grossetañ.
Vulterañ.
Seneñ. Hodie Metropolis.
Lucañ.
Pistorieñ.
Florentiñ. Metropolis/ habet Pistorieñ. Fesulaneñ. & Cortonieñ.
Fesulañ.
Luneñ.
Sarzaneñ.
Cortonieñ. factus per Joannem Papã. xxij. de nouo. Et olim erat Aretiñ dioces.

¶ In Marchia Anchonitana.
Esculañ.
Firmañ.
Cameriñ.
Auximañ.
Humañ.
Anchonitañ.
Rachanateñ. que fuit priuata dignitate Episcopali/ & trãslata in Macerateñ. Anno. M. cccxx. per Joãnem papã. xxij. xiiij. kl'. Decẽbris est restituta.
Esiñ.
Senogalieñ.
Calleñ.
Faneñ.
Pisaurieñ.

Montisflasconis factus per dominũ Urbanũ papã. v. & olim erat de diocesi Balneoregeñ.

Forosempronieñ.

¶ In Romandiola exempta.
Artunueñ.
Feretraneñ.
Urbiñ. seu sancti Leonis.

¶ In insula Sicilie.

¶ Archiep̄s Panormitanus hos habet suffraganeos.
Agrigentiñ.
Mazarieñ.
Meleuitañ. vel Malteñ.

¶ Archiep̄s Montisregalis hos habet suffraganeos ordinis sancti Benedicti.
Siracusañ.
Cathanieñ.

¶ Archiep̄s Messaneñ. hos habet suffraganeos.
Cephaludeñ.
Pacceñ. ⁊ Lipparieñ. uniti.
Sancti Marti.
Militeñ. isti duo sunt exempti ⁊ uniti.

¶ In Calabria.

¶ Archiep̄s Regineñ. habet hos suffraganeos.
Castaneñ.
Nencastoriñ.
Cataceñ.
Crotonieñ.
Tropieñ.
Opideñ.
Boieñ.
Geacieñ.
Equilaceñ.
Nicotereñ.

¶ Archiep̄s Cusentiñ. habet hunc suffraganeñ.
Marturaneñ.

¶ Archiep̄s Rossañ. non habet suffraganeñ.
Bisignianeñ. exemptus est.

¶ Archiep̄s sancte Seuerine hos habet suffraganeos.
Ebriaceñ. vel Umbriaticeñ.
Sancti Leonis/Grecus.
Genecastreñ.
Sitouieñ.
Insuleñ.
Geruntiñ.
Stranguleñ.

¶ In Apulia.

¶ Achiep̄s Tarantiñ hos habet suffraganeos.
Mutileñ.
Castellañ.

¶ Archiep̄s Brundusiñ. unũ habet suffraganeñ.
Astuneñ.

¶ Archiep̄s Ydruntiñ. habet hos suffraganeos.
Castreñ.
Galiopolitañ.
Licieñ.
Ogentiñ.
Leucadeñ.
Neritoneñ. est exemptus.

¶ Archiep̄s Bareñ. hos habet suffraganeos.
Botentiñ.
Melfiteñ.
Iuuenaceñ.
Rubeñ.
Salpeñ.

Cannen̄.
Polignianen̄.
Catharen̄. iste est in Aracia.
Lauellin̄.
Butecen̄.
Meuerin̄.
Cupersan̄.
¶ Archiep̄s Tranen̄. hos habet suffraganeos.
Vigilien̄.
Andren̄.
¶ Archiep̄s Sipontin̄. vl' mōtis Gargani hos habet suffraganeos.
Vestanen̄.
Troianen̄. isti duo sunt exēpti
Melsiten̄.
Monopolitanen̄.
Rapollan̄. isti duo sunt exēpti
¶ Archiep̄s Consan̄. hos habet suffraganeos.
Moran̄.
Belfinen̄.
Satri.nen̄.
Montisuiridis.
Laquedonen̄.
Sancti angeli de lombardis.
Bisacien̄.
¶ Archiep̄s Acherontin̄. habet hos suffraganeos.
Materanen̄. vnitum sibi.
Potentin̄.
Tricaricen̄.
Venusin̄.
Gramnen̄.
Auglonen̄.

¶ In terra laboris.
¶ Archiep̄s Beneuentan̄. cuius Ciuitas est Roman̄. ecclesie hos habet suffraganeos.
Thelesin̄.
Sancte Agbatenen̄.
Maphan̄.
Montis.
Montiscornuti.
Auellin̄.
Vican̄.
Arianen̄.
Boianen̄.
Asculan̄.
Turtibulen̄.
Ciuitatis sancte Marie/olim scribebatur Ciuitas Lucerin̄ & scribebat̄ Ep̄o Lucerin̄.
Dragonarien̄.
Vulturarien̄.
Alarin̄. vel Alarinen̄.
Florentin̄.
Ciuitaten̄.
Termulan̄.
Lesinen̄.
Frequentin̄.
Treuentin̄.
Bunuen̄.
Gardien̄.
¶ Archiep̄s Salernitan̄. hos habet suffraganeos.
Capudaquen̄.
Policastren̄.
Sarnen̄.
Acernen̄.
Marsicen̄.
Rauellen̄. est exemptus.
Rusquitan̄. vel Mustan̄. etiā est exemptus.
¶ Archiep̄s Amalfitan̄. hos habet suffraganeos.

Capritañ.
Scaleñ.
Minoreñ.
Littereñ.
¶ Archieps Surrentiñ. hos habet suffraganeos.
Lobreñ.
Salpeñ.
Equeñ.
Castellunaris/vel Scalneñ.
¶ Archieps Neapolitañ. hos habet suffraganeos.
Aduersañ. est exemptus.
Nolañ.
Puteolañ.
Cumañ.
Acerar.
Isculañ.
¶ Archieps Capuañ. habet hos suffraganeos.
Theaneñ.
Calueñ.
Calmeñ.
Casertañ.
Suessañ.
Venefrañ.
Caiaceñ.
Iserñieñ.
¶ Itē Monasteriū Casmeñ. nunc Episcopatus: quod fuit erectū per Ioānem papā. xxij. in ecclesiā Cathedralem/ & nō erat in aliqua diocesi: sed habebat terrā/que dicebat Terra monasterij Casmeñ. Nunc vero dicitur Casmeñ. dioceś. tamen nō habet Epm.
Item monasteriū sancti Vincentij de Vulturna ordis sancti Benedicti eodē modo habet Terram/ & nō est alicuius diocesis.

¶ In Tuscia.

¶ Archieps Pisañ. hos habet suffraganeos.
Messañ.
Adiaceñ.
Alarieñ. in Corsica.
Sagoneñ.
Ciuitateñ.
Gaicelleñ.
¶ Archieps Ianueñ. hos habet suffraganeos.
Bobieñ.
Albingaueñ.
Nauleñ.
Mararieñ.
Accieñ.
Nubieñ.
Brunaceñ.
Apramaca. Isti quinq; sunt in insula Corsice.

¶ In Sardinia.

¶ Archieps Calaritaneñ. habet hos suffraganeos.
Sulcitañ. vel Sulcieñ.
Dolieñ.
Sueileñ. hodie est vnitus Calaritañ.
¶ Archieps Turritañ. habet hos suffraganeos.
Sorreñ.
Plonateñ.
Ampurieñ.
Gisaceñ. vel Girardeñ.
Castreñ.

Othaneñ. vel Othaiceñ.
Bosaneñ.
¶ Archieps Alboreñ. hos habet suffraganeos.
Asselleñ.
Sancte Iuste.
Terre albe.
Ciuitateñ.
Galtellineñ. isti duo sũt exẽpti

¶ In Romandiola et Lombardia.

¶ Archieps Rauẽnas habet hos suffraganeos.
Adrieñ.
Comacleñ.
Cermeñ.
Foroluneñ.
Foropopulieñ. ac modo dicit Bretenomeñ.
Cesenateñ.
Robieñ.
Sarcieñ. vel Sessenateñ.
Fauentiñ.
Imoleñ. est exemptus.
Bononieñ.
Mutineñ.
Regiñ.
Parmeñ.
¶ Archieps Mediolaneñ. habet hos suffraganeos.
Pergameñ.
Brixieñ.
Cremoneñ.
Laudeñ.
Nouarieñ.
Vercelleñ.
Iporieñ.
Papieñ. est exemptus.

Taurneñ.
Asteñ.
Aqueñ.
Albeñ.
Terdoneñ.
Saoneñ.
Viginitimilieñ.
Placentiñ.
Ferrarieñ. isti duo sunt exẽpti

¶ In Dalmatia sup̃ mare.

¶ Pẽiarchatus Aquilegieñ. hos habet suffraganeos.
Mantuañ.
Cannañ.
Tridentiñ.
Veroneñ.
Maraueñ.
Paduañ.
Vincentiñ.
Teruisiñ.
Concordieñ.
Ceueteñ.
Feltreñ.
Belluneñ. isti duo sunt vniti
Polañ. vel Poleñ.
Parrentiñ.
Tergestiñ.
Comacleñ. vel Peteneñ.
Capitis istrie/vel Iustinopolitañ.
Ciuitat; noue/vel Emoneñ.

¶ In Istria supra mare.

¶ Patriarchatus Gradeñ. hos habet suffraganeos.
Castellañ.
Torcellañ.
Equileñ. vel Estulañ.

Caprulieñ.
Clugieñ.
Ciuitatis noue.

¶ Archiepŝ Jadrieñ. hos habet suffraganeos.
Sigueñ.
Noueñ.
Ausareñ.
Vegleñ.
Arbeñ.

¶ Jn Sclauonia.

¶ Archiepŝ Spalateñ. habet hos suffraganeos.
Straguerieñ.
Fareñ.
Signeñ.
Scardoneñ.
Ottocieñ.
Arbeñ.
Noneñ.
Croaceñ.
Carbonameñ. nunc Modrusieñ.
Tineñ.
Sebeniceñ. factum per Bonifaciũ papam. viij.

¶ Archiepŝ Ragusineñ. hos habet suffraganeos.
Stagneñ. cũ Curzoleñ. vniti.
Bossoneñ. vel Bosseñ.
Tribuneñ. vel Tribunieñ.
Roseñ.
Biduaneñ.
¶ Archiepŝ Antibareñ. hos habet suffraganeos.
Dulcineñ. Sabateñ. al's Cappat'.
Dinastreñ.
Suacineñ.
Polateñ.
Scodimeñ.
Arbaneñ
Sardeñ.
Scutareñ.
Croyaneñ. a Papa Paulo fundante.

¶ Jn Ungaria.

¶ Archiepŝ Strigonieñ. hos habet suffraganeos.
Agrieñ.
Nitrieñ.
wacieñ.
Quinqzeccleſieñ.
Vesprimieñ.
Jaurieñ.

¶ Archiepŝ Coloceñ. habet hos suffraganeos.
Zagabrieñ. aut qui hodie scribitur Zagrabieñ.
Transiluañ.
Sirmieñ.
Busneñ.
Cenadieñ.
Vostradieñ.
Nanderilbeñ.

¶ Jn Polonia.

¶ Archiepŝ Gnezneñ habet hos suffraganeos.
Bratislaueñ.

Mozomeñ.
Canimeñ.
Ploceñ
Cracouieñ.
Pozuameñ.
wladislauieñ.
Lubuceñ.
Carbineñ.
Pomerameñ.

¶ In Alamania.

¶ Archieps Moguntiñ. hos habet suffraganeos.
Prageñ.
Olomuceñ. qui est in regno Bohemie.
Eysteteñ.
Bambergeñ. hic exemptus.
herbipoleñ.
Padeburneñ.
Constantieñ.
Curieñ.
Argentineñ.
wormatieñ.
hauelbergeñ.
Verdeñ.
Spireñ.
hyldeseneñ.
halberstadeñ.
Augusteñ.

¶ Archieps Colonieñ. habet hos suffraganeos.
Leodieñ.
Traiecteñ.
Monasterieñ.
Mindeñ.
Osnaburgeñ.

¶ Archieps Bremeñ. habet hos suffraganeos.
Bardinceñ.
Slesuiceñ.
Slewiceñ.
Razeburgeñ.
Zwermeñ.
Lubiceñ.

¶ Anno domini Millesimo ducentesimo / dominus Clemens Papa erexit Ecclesiaꝫ Prageñ. in Archiepiscopalē ⁊ Monasteriū Latomusleñ. ordinis Premōstrateñ. in ecclesiam Cathedralem: quam dedit dicte ecclesie Prageñ. in suffraganeaꝫ/ ⁊ Olenuceñ. olim prouincie Moguntiñ.

¶ In Liuonia ⁊ Pruscia.

¶ Archieps Rigeñ. hos habet suffraganeos.
Osilieñ.
Trabateñ.
Coromeñ.
Vuiyomeñ.
Culmeñ.
Sambieñ.
Vuanneñ.
Pomosanieñ. in insula beate Marie.
Ruthemeñ.
Vuoisomeñ.
Semgalleñ.

¶ In Alamania.
¶ Archiep̄s Magdeburgeñ. hos habet suffraganeos.
Hauelbergeñ.
Brandeburgeñ.
Misneñ.
Merseburgeñ.
Nuenburgeñ.
¶ Archiep̄s Salzeburgeñ. habet hos suffraganeos/ordinis sancti Augustini.
Patauieñ.
Ratisponeñ.
Frisingeñ.
Gurceñ.
Brixineñ.
Lauentiñ.
Buneñ.
Selromeñ.
Noue ciuitatis / erectam per Paulum. ij. M. cccclxviij. xv kl'. Februarij.
¶ Archiep̄s Treuereñ. habet hos suffraganeos.
Meteñ.
Tulleñ.
Uirduneñ. Isti tres sunt in lothoringia.

¶ In Burgundia.
¶ Archiep̄s Bisuntiñ. habet hos suffraganeos.
Basilieñ. in Alamania.
Lausaneñ.
Belliceñ.
¶ Archiep̄s Uienneñ. habet hos suffraganeos.
Ualentiñ. ꝛ Dieñ. sunt vniti.
Umarieñ.
Grachnopolitañ. ordinis sancti Augustini.
Maurianeñ.
Gebenneñ.
¶ Archiep̄s Lugduneñ. hos habet suffraganeos.
Edueñ.
Matisconeñ.
Lingoneñ.
Cabiloneñ.
¶ Archiep̄s Taraucasieñ. ordinis sancti Augustini / habet hos suffraganeos.
Seduneñ.
Augusteñ.

¶ In prouincia prouincie.
¶ Archiep̄s Ebreduneñ. hos habet suffraganeos.
Digneñ. ordinis s. Augustini
Nicieñ.
Grasseñ.
Senereñ. ordis s. Augustini.
Glaudateñ.
Uenneñ.
¶ Archiep̄s Aqueñ. hos habet suffraganeos.
Apteñ.
Foromlieñ.
Regeñ.
Uapniceñ.
Sistariceñ.
¶ Archiep̄s Arelateñ hos habet suffraganeos/ordinis sācti Augustini.
Massilieñ.
Ammoneñ. Hodie est Archiepiscopatus.
Tholoneñ.

Cauallicen̄.
Carpentoratesi.
Vasionen̄.
Arocasiten̄.
Aurasicen̄.
Tricastriū.

¶ In Francia.

¶ Archieps Senonen̄. habet hos suffraganeos.
Parisien̄.
Carnoten̄.
Aurelianen̄.
Niuernen̄.
Antisiodoren̄.
Trecen̄.
Melden̄.
¶ Archieps Remen̄. hos habet suffraganeos.
Suessionen̄.
Cathalanen̄.
Cameracen̄.
Tornacen̄.
Morinen̄.
Atrebaten̄.
Ambianen̄.
Nomomen̄.
Siluanecten̄.
Beluacen̄.
Landunen̄.

¶ In Normannia.

¶ Archieps Rothomagen̄. hos habet suffraganeos.
Baiocen̄.
Abricuen̄.
Sagien̄.
Ebroicen̄.
Lexouien̄.

Constantien̄.

¶ In Britania.

¶ Archieps Turonen̄. habet hos suffraganeos.
Cenomanen̄.
Redonen̄.
Andegauen̄.
Namucten̄.
Corisopiten̄.
Veneten̄.
Briocen̄.
Trecoren̄.
Leonen̄.
Dolen̄.
Maclouien̄.

¶ In Aquitania.

¶ Archieps Bituricen̄. hos habet suffraganeos.
Claromonten̄.
Sancti Flori/factum per Joannem. xxij.
Ruthenen̄.
Vabren̄. factū per eundē papā/ordinis scti Benedicti.
Caturcen̄.
Lemonicen̄.
Tutellen̄.
Castren̄. Isti duo sunt facti p eundem Jo. xxij.
Munaten̄.
Anicien̄. exemptus.
Albien̄.
¶ Archieps Burdegallen̄. hos habet suffraganeos.
Pictauen̄.
Xancttonen̄.
Mallecacen̄.

Rucioneñ.
Sarlateñ. ordinis sancti Benedicti. Isti duo facti sunt per dñm Joannem. xxij.
Condonueñ.
Eugulismeñ.
Petragoriceñ.
Ageuueñ.

¶ In Uasconia.
¶ Archieps Auxitañ. hos habet suffraganeos.
Aqueñ.
Lettroeñ.
Conuenaꝫ.
Conseraneñ.
Tarmeñ. ordis s. Augustini.
Oloreñ.
Uasateñ.
Baioueñ.
Lascurreñ.
Adureñ.

¶ In Gotia sola.
¶ Archieps Narboneñ. hos habet suffraganeos.
Carcassoneñ.
Biterreñ.
Aghateñ.
Magaloneñ.
Uticeñ.
Nemauseñ. Electreñ.
Scti Pontij thomeriaꝝ. Isti sunt facti per Joãnem. xxij.
Elueñ.
Lodoneñ.

¶ In prouincia Tholosana.
¶ Archieps Tholosañ. ordinis sancti Augustini/ olim prouincie Narboneñ. factus per dominũ Joannẽ Papam/ primo anno sui põtificatus/ infra scriptos habet suffraganeos/ erectos per dictũ Joannẽ/ preter Appamiaꝝ: qui fuit erect⁹ per dominũ Benedictum papam. viij.
Appamiaꝝ.
Montis albaneñ.
Riueñ.
Sancti papali.
Lomberieñ.
Mirapisceñ.
Uaureñ.

¶ In Aragonia ⁊ Catalonia
¶ Archieps Terraconeñ. habet hos suffraganeos ordinis sancti Augustini.
Barchinoneñ. hodie nõ ẽ exemptus.
Gerundeñ.
Uiceñ.
Illerdeñ.
Urgelleñ.
Maioriceñ. est exemptus hodie/ subest Ualentiñ.
Dertuseñ. ordinis sancti Augustini.
Ualentiñ. hodie per Alexandrum Papam. vi. est effectus Metropolis.
¶ Archieps Cesaraugustañ. ordinis s. Aug. olim Epatus prouintie Terraconeñ. factus fuit per Joãnem papam. xxij. pontificatus sui Anno. ij. hos habet suffraganeos.

Osceñ· cui Jacceñ· canonice est annexa·
Tirasoneñ·
Pāpiloneñ· ordinis s· Aug·
Calaguritañ·
Calciateñ·isti duo sunt vniti·
Segobriceñ·olim Prouintie Toletañ·cui est annexa Eccle sia Albarizeñ·

ℭ In Hispania/siue Ca stella & Portugallia·
ℭ Archieps Toletañ·hos ha bet suffraganeos·
Seguntiñ·
Oxomeñ·ordis s·Augustini·
Segobieñ·
Burgeñ·est exemptus·
Palentiñ·
Concheñ·
Carthagineñ· qui hodie sub est Valentiñ·
ℭ Archieps Compostellañ· hos habet suffraganeos·
Abuleñ·
Placentiñ·
Salamitañ·
Elboreñ·
Cauriеñ·
Vlixboneñ· hodie est Archi episcopatus·
Legioneñ·
Oueteñ·isti duo sunt exēpti·
Samoreñ·
Ciuitateñ·
Egitaneñ·
Paceñ·
ℭ Archieps Bracharеñ·hos habet suffraganeos·
Portugalleñ·
Colunbrieñ·
Lameceñ·
Viseñ·
Aurieñ·
Tudeñ·
Luceñ·
Astoriceñ·
Vindomeñ·
ℭ Archieps Jspaleñ·hos ha bet suffraganeos·
Gienneñ·
Cordubeñ·
Gadiceñ·vel Gadaceñ· nunc insule viridis·
Silueñ·
Marrochitañ·in Aphrica·
Rubiceñ·per Benedictū·xiij· erecta in insulis fortunatis·
Jtē hodie pp̄ter felicē victo riā Ferdinādi Castelle & ara gonū catho·& inuictis· Regis Gadiceñ·Almerieñ· Mala geneñ·Granateñ·Archieps·

ℭ In Anglia·
ℭ Archieps Cantuarieñ·ha bet hos suffraganeos·
Londomeñ·
Roffeñ·
Cicestreñ·
Vuctomeñ· ordis s·Bened·
Exomeñ·
Velleñ·
Bathomeñ·isti duo sūt vniti·
Lincolineñ·
Saresbirieñ·
Vigorineñ·ordis s·Benedi·
Herefordeñ· Couentreñ·

Lichefelden̄.
Norwicen̄.
Elien̄.
Meneuen̄.
Assauen̄.
Asloen̄.
Landauen̄.
Bangorien̄.
De sancta Asap.
¶ Archieps Eboracen̄. habet hos suffraganeos.
Dunelinen̄.
Karleolen̄.
Candidecasē.

¶ In Hybernia.

¶ Archieps Armachan̄. totiꝰ Hybernie Primas / hos habet suffraganeos.
Conuermen̄.
Coneren̄.
Lundunen̄.
Lugudunen̄.
Rapoten̄.
Dunkalden̄.
Ergadien̄.
Comaren̄.
Clochoren̄.
Miden̄.
Cluanen̄.
Ardakaden̄.
Dunnen̄.
Raclobenen̄.
Dundaleelglas.
Rathluren̄.
Tuburnen̄.
Dauligioren̄.
Detrien̄.
Damben̄.
Dunimaren̄.
¶ Archieps Dublinen̄. habet hos suffraganeos.
Glaudebaten̄.
Leglunen̄.
Osornen̄.
Caldaren̄.
Foruen̄.
Daren̄.
¶ Archieps Casselen̄. habet hos suffraganeos.
Laonien̄.
Limiricen̄. vel Luminien̄.
Insulan̄.
Finaboren̄. vel Funauoren̄.
Cathay.
Lismoren̄.
Carthagien̄.
Derostulichil.
Clouen̄.
Uiualacen̄.
Decellubrich.
watraforden̄.
Imilicen̄.
Coikagen̄.
Rosien̄.
Arpferren̄.
Eroforden̄.
¶ Archieps Tuamen̄. habet hos suffraganeos.
Duacen̄.
Euachdunen̄.
Deroscomon.
Alachenden̄. vel Aliaden̄.
Elfinen̄.
Aladen̄.
Clonforden̄.
Achaden̄.
Decbolam.

Wechouatreñ.
Wethelmunduach.
Suaceñ.

¶ In Datia.

¶ Archieps Lundeñ. Suetieqꝫ Primas hos habet suffraganeos.
Boskildeñ.
Othomeñ. ordis s. Bñdicti.
Slewiceñ. vel Solauiceñ.
Ripeñ.
wibergeñ.
Aruseñ.
Burgalieñ.
Reualieñ.

¶ In Norweya.

¶ Archieps Jndrosieñ. habet hos suffraganeos.
Bergeñ.
Stauangreñ.
Phareñ.
Hemareñ.
Basloeñ.
Horchadeñ.
Sodreñ. vel Jnsulañ.
Muchaudeñ.
Nellendeñ.
Gradeñ.
Grauelandieñ.
Gadeñ.
Scaloreñ. vel Scaleñ.
Oleñ. vel Oloreñ.

¶ In Suetia.

¶ Archieps Upsaleñ. hos habet suffraganeos.
Aroseñ.
Scareñ.
Stragineñ.
Aboeñ.
Lincopeñ.
wescioneñ.

¶ In Scotia/ et sunt omnes exempti.

¶ Episcopus sancti Andree ordinis sancti Augustini.
Glasneñ.
Candidecase/ et est sub Archiepiscopo Eboraceñ.
Dunkeldeñ.
Brechineñ.
Aberdoneñ.
Cathaneñ.
Morameñ.
Rosseñ. vel Rossimaceñ.
Lismoreñ.
¶ Sãctissimus dñs noster dominus Sixtus Papa quartus xvi. kl. Septembris/ Anno primo Ecclesiã sancti Andree in Scotia / al's Cathedralem in Metropolitanã et Archiepiscopalem erexit / et ei suffraganeos infrascriptos dedit vcꝫ. Glasneñ. Dunkeldeñ. Aberdoneñ. Morameñ. Brechineñ. Dũblaneñ. Rosseñ. Cathañeñ. Cãdidecasse. Lismoreñ. Sordoreñ. Orchadeñ. siue Jnsuleñ.

¶ In vltramarinis ptibus/ et que tenentur ab infidelibus.

¶ Patriarcha Hierosolimitanus hos habet suffraganeos.

Ebronen̄.
Liden̄.
Ascalonen̄. qui dr̄ Bethleem
¶ Archieps̄ Tiren̄. hos ha-
bet suffraganeos.
Acconen̄.
Sidonien̄.
Bericen̄. vel Bencen̄.
Pancen̄. qui al's dicitur
Bellinen̄.
¶ Archieps̄ Cesaree hos ha
bet suffraganeos.
Sebasten̄. qui al's dicitur Sa-
maria.
¶ Archieps̄ Nazaren̄. hos ha
bet suffraganeos.
Tiberiaden̄.
Maioren̄.

¶ In p̄triarchatu Anthiocen̄.
sunt. C. liij. eccl'ie cathedrales
ad instar illius verbi euāgelici
Impletū est rethe magnis pis
cibus. C. liij. De quibus hijs
tp̄ibus hos habet Archiep̄os
qui inferius annotantur. Suf-
fraganei vero sunt isti.
Gabulen̄.
Lauducen̄.
Anteraden̄.
Trypolitan̄.
Biblien̄. qui dicitur Gibilet.
¶ Archieps̄ Tarsen̄. nullum
habet suffraganeū.
¶ Archieps̄ Edesen̄. qui al's
dicit̄ Rex Medoꝝ/ nullū ha-
bet suffraganeū.
¶ Archieps̄ Apparien̄. habet
hunc suffraganeū.

Valanien̄.
¶ Archieps̄ Tulupden̄. qui
al's dicit̄ Eliosopolitan̄. nullū
habet suffraganeū.
¶ Archieps̄ Conzen̄. nullum
habet suffraganeū.
¶ Archieps̄ Manustren̄. nul-
lum habet suffraganeū.

¶ Iuxta traditiones veterū ꝛ
etiam quedam scripta que au-
ctoritatem habent nō modicā
apud Palestin̄. ꝛ etiam Gre-
cos Hierosolimitan̄. Ecclesia
vsq3 ad tēpora Iustiniani au-
gusti Episcopuȝ habuit/ nulla
vel modica prerogatiua gau-
dentem. Quo tempore cōgre-
gata est Synodus gn̄alis apd̄
Constantinopolim tp̄e domi-
ni Vigilij Pape Elicij Con
stantinopol' Appolinarij. Ale-
xandrin̄. dominum/ Eustachij
Anthiocen̄. Patriarchaꝝ su-
per tribus capitulis vcȝ super
scriptis Theodori in Opsno-
stie Theodori ꝛ Cici Episco
poꝝ/ ꝛ capitula Hibe/ ac Mar
tini pape. In qua synodo post
alias Ecclesie necessarias in-
stitutiones/ quas pro tempore
promulgandas decreuerat san
ctoꝝ patrum: qui ad eam con-
uenerant/ auctoritas predicta
deo amabilem honorare Ec-
clesiam/ ꝛ eius Episcopo locū
inter patriarchas dare cōmu-
ni sanxit voluntate reuerentiā
exhibens sancte resurrectioī.

Et qr predicta dei ciuitas Jerusalem et ciuitas q̄si in limitibus Alexādrinū. et Antbiocenū. patriarchaticū erat vt haberet vnde illi vrbes ordinarēt suffraganeas/nisi vtriqz p̄iarche aliqd detraheret/visum est expediens vt ab vtroqz aliquid detrahere/vt eidē iuxta formā alior̄ P̄iarchatuū ordinarēt subiectas. Subtraxerunt ergo Antbiocenū. Sesarienū. et Sipolitanū. Metropoles. Alexandriū vero: qui est hodie Patracenū. vel Petrenū. vbi nō est hodie Archieps. Beterenū. et Rebenū. Metropoles. Et qm̄ dictuz P̄iarcham oportebat habere inter supradictas Metropoles familiares suffraganeas: quas Greci Cintillas vocāt/subtraxerūt dictis Metropolitanū. quosdam Ep̄os/et quosdā de nouo crearūt vsqz ad. xxv. quor̄ numer̄ et nomina submisimus. Cōputat̄ primo Metropolitanū. et cor̄ suffraganeis. Est enim talis ordo in Palestinū.

¶ Sedes prima Cesarea maritima/que et Palestinū. vocat̄ quam reedificauit Herodes / sub hac sunt Ep̄atus. xix.

Dora.

Antipadinda.

Jaminas.

Nicopolis.

Onus. Seracis.

Rosias vel Julias.

Regnum Epatos.

Regnum Linas.

Regnum Jerico.

Regnum Gradatirum.

Azotus Ripnū.

Azotus peralios.

Estomazor. Efelion.

Tricomas.

Toxus.

Scalcum.

Constantinaquis.

¶ In Libea.

¶ Sedes secunda Sacropolis/ idest Betsanacet. Hodie translata est Sedes ad Nazareth/ ob reuerentiā Annuntiationis dn̄ice/ et natiuitatis btē Marie virginis. Sub hac sūt ix. Ep̄atus.

Capicobados.

Miru.

Pelomullis.

Jppus.

Glunagoulanes.

Comanas.

Godarū.

Terraconnas.

Tiberias.

¶ In Arabia.

¶ Sedes tertia Arabia Moabitis et Petradeserti/vn̄ Petracenū. sunt sub hac ep̄atus. xij

Augustopolis.

Aruidilia.

Barath.

Jeropolis.

Momsidos.
Elucis.
Peotaconua.
Mitroconnas.
Serraticon.
Corawirossan.
Manassom.
Saltimi.

Conuspotis.
Comiscaricon.
Cōmissaricon.
Clunatinacolis.
Conustraconos.
Exaconnas.
Comagerias.
Comestouis.
Comerratas.
Conusuedarios suffraganeorū prima lida que est hodie Georgius factus.
Joppe Joffe.
Ascalon.
Chaca.
Mennas.
Prodicianopolis.
Regebeñ.
Bersabee.
Neapolis.
Sicron.
Ebron/ qui de nouo exempt[9] est/ & dicit sctūs Abraam.
Sebastea.
Jerituntus.
Tiberiadis.
Diocesares.
Legionum.
Capitolina.
Maurum.
Todara.
Nazareth.
Tabor/ vbi trāsfigurat[9] ē xp̄s
Grara vel Petra Affraelis.
faram Helenopolis.
Mensinay.

¶ In Siria.

¶ Sedes q̄rta Roctoria Arabie catholicorꝫ. Sub hac sunt xxxv. Episcopatus.
Adrasson.
Dias.
Medauon.
Jerason.
Nein.
Philadolphias.
Jerapolis.
Neapolis.
Esius.
Fisopolis.
Fenustus.
Constantiesī.
Dionisias.
Conusacrachias.
Pentaconsis.
Canofodos.
Tricomas.
Saltinu.
Vocaneas.
Euaconnas.
Coroageros.
Conusmabdacon.
Conuscaricon.
Conuscarion.
Conusuiluanos.
Conuspetuas.

¶ Hec est ordinatio sub aplica sede Antiochie Catholicarū Metropolitanaꝝ Archiep̄oꝝ

eo q est catholicus Yrũpolis: que est Baldach: Catholic⁹ gntique perfidus.

¶ Sedes prima/ sub hac sunt Episcopatus.xiiij.
Porsiteon.
Arachi.
Arachia.
Bilibiũ.
Gibelet.
Botrion.
Polmaidis.
Ancharados.
Tortosa.
Orthasia.
Tripolis.
Sidon.
Sarrepta.
Arades.
Paneas.
Tripolis.
Beritus.

¶ Sedes secunda Tharsus/ sub hac sunt.v.Epatus.
Sebastis.
Tiria.
Mallos.
Coricos.
Poderacos.

¶ Sedes tertia Edessa Rabes/sub hac sunt Epatus.x.
Virich.
Matropolis.
Constantia.
Sarion.
Vatiyon.
Cedinazon.
Ymeria.
Quequentia.
Trapasson.
Calliuncos.

¶ Sedes quarta Appannia/ sub hac sunt Epatus.viij.
Epiphania.
Selencovalla.
Larissa.
Sallanea.
Muriam.
Raphaiam.
Arechusa.

¶ Sedes quinta Ierapolis.i. Malbech/ sub hac sunt Epatus.viij.
Zeuma.
Siron.
Varualis.
Buoresaria.
Peiry.
Dirimon.
Dilichi.
Europi.

¶ In Arabia maiori.

¶ Sedes sexta Bostia.i.Busselec/sub hac sunt Epatus.xix
Geruson.
Philadelphia.
Adracon.
Midracon.
Austrando.
Beltranudo.
Coranna.
Herri.

Constantia.
Ceru.
Eustum.
Peramboli.
Dionisia.
Cenachoy.
Marnuopolis.
Philopolis.
Crisopolis.
Nelon.
Lorea.

¶ In Armenia parua.
¶ Sedes septima Anariarza/ sub hac sunt Epatus.ix.
Epiphania.
Alexandres.
Irnopolis.
Cambrisopolis.
Flamas.
Rossos.
Guastaualli.
Eguas.
Sisia.

¶ In Antiochia parua.
¶ Sedes octaua Solétia/sub hac sunt Epatus.xxiiij.
Claudiopolis.
Diosesaria.
Dropi.
Dalixandos.
Seuilia.
Relanderis.
Anepion.
Titopolis.
Lamos.
Nephelia.
Lustra.
Yocay.
Philadelphia.
Iuuopolis.
Termanicopolis.
Sbidi.
Zinopolis.
Adrason.
Miloy.
Domoapolis.
Neapolis.
Mobda.

¶ In Suria.
¶ Sedes nona Damascus/ sub hac sunt Epatus.xi.
Albi.
Panupon.
Leodicia.
Euria.
Conc.
Roza.
Jaburda.
Danabi.
Karothea.
Hardem.
Surraquira.
Insula Cipri/ & ista tenetur a christianis tantũ.
¶ Archieps Nicosien. habet hos suffraganeos.
Paphen.
Famagustan.
Anteraden.
Limothomen. vl' Minocien.

¶ In Burgaria.
¶ Archieps Theumonen. est Primas.
¶ Archieps Vellesbidien.

¶ Archieps Proschamēs. hos habet suffraganeos.
Scopiēs.
Puriēs.
Lotuciēs.
Budiēs. vel Brusiberēs.
Benuzabulēs.

¶ In Constantinopoli.
¶ Ecclesia Constantinopolitā. hos habet suffraganeos.
Solubriēs.
Naturēs.
Spigacēs.
Dorkesēs.
Panadēs.
Calcedonēs.
¶ Archieps Jrachiēs. habet hos suffraganeos.
Fedestonēs.
Peirstariēs.
Calipolēs.
Dariēs.
Curlocēs.
Missinēs.
Archadopolitā.
¶ Archieps Pariēs. hos habet suffraganeos.
Lapsatēs.
Destilaria.
Lindinēs.
¶ Archieps Aquisicēs. habet hos suffraganeos.
Troiā.
Andrimitā.
Lacorēs.
De Nicomedia.
De Candimonia.
Lupydiēs.
De Ebigonia.
De Palea.
Libariēs.
¶ Archieps Varisiēs. habet hos suffraganeos.
Russionēs.
Aptēs.
Bapsalēs.
¶ Archieps Madicēs. nullū habet suffraganeū.
¶ Archieps Tranopolitā. hunc habet suffraganeū.
Aiuēs. vel Aruēs.
¶ Archieps Macrēs. habet hunc suffraganeū.
Maramēs.
¶ Archieps Messinopolitā hunc habet suffraganeū.
Xanchiēs.
¶ Archieps Pilipēs. hos habet suffraganeos.
Cristopolitā.
Dragmēs.
Crispolitā.
¶ Archieps Setrēs. nullum habet suffraganeū.
¶ Archieps Thesalonicēs. hos habet suffraganeos.
Cistrēs.
Voriēs.
¶ Archieps Larissēs. habet hos suffraganeos.
Dinutriēs. vel Dimutricēs.
Almirēs.
Cardicēs.
Sidomēs.
Nazarocēs.
Dinucēs.
¶ Archieps Neopatēs. hos

habet suffraganeos.
Lariatesi. vel Lauacesi.
¶ Archieps Thebasi. hos ha bet suffraganeos.
Carocouiesi.
Castoriesi.
¶ Archieps Athemesi. habet hos suffraganeos.
Termopilesi.
Daualiesi.
Salonesi.
Nigropontesi.
Abelonesi.
Reonesi.
Megarenesi.
Egumesi.
Andresi. in Grecia.

¶ In prouincia Achaye.
¶ Archieps Corinthiesi. hūc habet suffraganeū.
Argolicesi. vel Arginesi.
¶ Archieps Patracesi. hos habet suffraganeos.
Olonesi.
Motonesi.
Coronesi.
Anuclesi.
Cephaludesi.
Jacnatesi.
Andreuillesi.
Latericesi. vl' Lacedemonesi
¶ Archieps Corsiesi. non ha bet suffraganeū.
¶ Archieps Duracesi. nō ha bet suffraganeū.

¶ In insula Cretesi.
¶ Archieps Cretesi. hos ha bet suffraganeos.
Canticesi.
Ariesi. vel Arianesi.
Milopolitamesi.
Kirothonicesi.
Kironesi.
Saciesi.
Calamonesi.
Archadiesi.
Agiesi.
Kissauiesi.
Girapetresi.
¶ Archieps Colocesi. qui di cit Rhodo/ non habet suffra ganeum.
¶ Archieps Cābaliesi. in do minio Tartarorum/ creatus per dnm̄ Clemētem Papam. v. nō habet suffraganeū.
Tpe Pipini Regis Franco rū fuit cōposita hec descriptio
¶ Ex pte Egypti detinet Sol danus super maritimam Se lonam/ vbi fuit tempore Gre corum sedes Archiepalis.
Itē detinet Gazarū. et Varo nem/ que fuerunt castra Tem plariorum/ et fuit sedes Epalis tempore Grecorum.
Versus Hierusalē detinet Se basten/que fuit et est Episcopa lis sedes.
Item detinet Neapolim/que est vna cū terra Sebastesi. an tiquitus Samaria dicebatur.
Item detinet grande Gericū et castrū Planorum / et castrum Falbarum: que fuerūt castra no bilissima Templariorum. Et hec

oia detinet cũ ptinentijs suis. Versus Arabiã / ꝛ in Arabia detinet Ebron: que nũc sctũs Abraam nũcupatur: ꝛ est Sedes Episcopalis.
Item castrũ nobilissimũ: quod Caphila dicitur.
Item Patraceñ. Cumateñ. ꝛ est Archiepalis sedes: que nunc Eracum vulgariter nuncupatur.
Item castrum Mõtisregalis / ꝛ Sebe cum pluribus alijs castris: quoꝝ nomina ignorant. Et hec Terra debet esse filie Principis Papini / ꝛ protendit a Hierusalem p. xvi. dietas
Item vallem de Mossa: que est pars Ydumie: ꝛ hec est versus Damasceñ / vbi sunt plura castra ꝛ ville: quorum nomina ignorantur / ꝛ debent esse domicelle predicte.
Item versus Atton / ꝛ versus Nazareth castrum Saporie: quod fuit Regis.
Item montem Thabor / ꝛ castrum Burie: que fuerunt Abbatis dicti montis.
Item ciuitatẽ Naim / vbi olim fuit sedes Episcopalis.
Item Bersaidam Ciuitatem Petri ꝛ Andree.
Item castrum / quod Bellum videre dicitur: quod fuit hospitalis Hierosolimitani.
Item in terra de Gor / vbi fuit Sodoma ꝛ Gomorra / castrũ quod Marescalcia dicit / qđ fuit dicti Regis.
Itẽ Jericho / quod fuit Abbatisse sancti Lazari de Bethania: ꝛ distat ab hac pte Hierusalem per septem leucas.
Item supra mare Galilee ciuitatẽ Tiberiadis: que est sedes Epalis: ꝛ protenditur hec terra per duas dietas ꝛ amplius ꝛ hec omnia detinet cum pertinentijs suis.
Item versus Arabiam ex hac parte castrũ quod dicitur Cauadesuet: quod est fluui⁹: qui iuxta Tiberiadim fluens fluuio Jordanis iungitur. Dñs aũt Tiberiadis est Princeps Galilee.
Item Chiron ꝛ Acchon versus montanã castrum Saphet quod fuit Templarioꝝ.
Item castrũ nouũ: quod fuit dñi Thironis: quod esse debet filie dicti Principis.
Item vadum Jacob: quod est Templarioꝝ.
Item Cesareã Philippi: qđ Bellinas vulgariter appellat ꝛ est Epalis sedes: ꝛ esse debet filie dicti Principis. Et hec terra protenditur per vnã dietam supra Tirum in cauas maximas.
Item Episcopatũ Sidomeñ. castrũ quod Belfet dicitur: ꝛ Canã belciassen: ꝛ protẽdit hec terra per dietã ꝛ plus.
Itẽ epatum Biriceñ. duas cauas / q siliꝰ ptẽdit p dietã ꝛ plꝰ

¶ In Aphrica.
¶ Qui colliguntur ex consi-
lijs Aphricanis.
Archieps Tingeñ.
Septeñ.
Fesseñ.
Bugieñ.
Cyreneñ. qui dicitur Bonan
dreñ.
Hyponeñ.
Archieps Carthagineñ. siue
Tuniseñ.
Tripoleñ.
Baianeñ.
Capritañ.
Baieñ.
Basilitañ.
Sebastiañ.
Usuleñ.
Estuageñ.
Martirieñ.
Calameñ.
Constantiñ. hodie
Madaureñ.
Tagasteñ.
Seleniselitañ.
Abriritañ.
Neopolitañ.
Uticeñ.
Usipareñ.
Uereñ.
Lacularieñ.
Adrumentiñ.
Suneñ.
Massylitañ.
Aquisregni.
Fulsiculeñ.
Sitipheñ.
Horocellorum.
Opoeñ.
Aureñ.
Abiritañ.
Rusureñ.
Icositañ.
Pusquineñ.
Uvilenitañ.

¶ Et est sciendũ quod in primitiua ecclesia fuit assignatũ et determinatũ per dñm Papam/ et de cõsilio fratrũ ipsius/ quo modo deberent venire ad Ecclesiam Romañ. pro soluendo tributo dño Pape: et hoc de exemptis intelligitur / et aliarum ecclíarum Prelatis/vel per legitimos procuratores ipsarum Ecclesiarum Monasteriorum et locorũ aliorum religiosorum seu domorum/ et de filijs qui tenent feudum a dicta Romañ. ecclesia. Et ita describitur ad soluendũ tributũ.
¶ Apuli/Italici/singulis Annis / quando Curia est vltra montes/quãdo vero citra singulis biennijs.
¶ Gallici/Prouinciales/Cathalani singulis biennijs quãdo Cu. est vltra montes/quãdo vero Curia est citra montes singulis Annis.
¶ Theutonici/Ungari/Siculi/singulis biennijs.
¶ Anglici/Hispani/singulis Triennijs.
¶ Ultramarini singulis quadriennijs.

¶ Imperatores xpianorum.

¶ Imperator Romanorum.
Imperator Constātinopolitanū.

¶ Reges xpianorum.

Rex Francorum.
Rex Anglie.
Rex Castelle et Legionis.
Rex Sicilie.
Rex Aragonū.
Rex Ungarie.
Rex Portugallie.
Rex Maioricarum.
Rex Nauarre.
Rex Armenie.
Rex Cypri.
Rex Scotorum.
Rex Sardinie.
Rex Dacie.
Rex Norweye.
Rex Trinaclie.
Rex Bohemie.
Rex Polonie.
Rex Sueorum/vel Suetie.

¶ In Ibernia.
Catholicus.
Comachie.
Rex Colenū.
Rex Minauie.
Mene/Catheline. Ibi hodie nō sunt Reges/ sed tota Ibernia est sub Rege Anglie.

¶ Isti sunt Feudatarij Ecclesie Romanū.
Rex Sicilie.
Rex Sardinie.
Rex Hierosolimitanū.
Rex Aragonū.
Rex Ungarie.

¶ Dñs Clemens papa. v. fecit fratrem Joānem de monte coruino ordinis Minorum existētem in dominio Tartarorum Archiepm Cambalienū. in ptibus Orientis/ et fecit cōsecrari in Curia nouem fratres ordinis eiusdem in Epos: quos misit ad partes illas suffraganeos/ et in auxilium ipsius Archiepi: et fuit sibi missum Palliū de Curia / et ordinatū etiā q esset pro successore / ppter loci distantiam.

¶ Dñs Joan. papa. xxij. fecit quendā de ordine Predicatorum Archiepm Soltamenū. in ptibus Aquilonis/ et eodē modo misit sibi. vij. fratres ipsius ordis pro suffraganeis: quos fecit cōsecrari in Cu. in Epos et fuit sibi missum Palliū successorum/ vt supra. Vid. Bullar. Ord. T. 2.

¶ Et est sciendū q hodie non sunt plures Eccle Patriarchales/ Archiepales/ seu Epales/ nisi de nouo crearent per Sedem Apostolicā.

¶ Isti eligunt Romanū. Imperatorem.

¶ Imprimis Archieps Maguntinū. sacri Imperij per Germaniā Archicancellarius.

Item Archieps Colonieñ· sacri Imperij per Italiã Archicancellarius·
Itẽ Archieps Treuereñ· per regnũ Arelateñ· Archicancellarius·
Rex Bohemie/ qui fuit Dux
Marchio Brandeburg ·
Dux Saxonie·
Comes Palatini· Reni·
Unde versus· Maguntineñ· Treuereñ· Colonieñ· Est palatinus dapifer/ Dux portitor ensis· Marchio prepositus camere/ pincerna Bohemus· Hij statuũt dominũ cunctis per secula mundi·

¶ Imperator Romanõ· debet coronari tribus coronis/ vz· Prima ferrea: que significat potentiã ⁊ fortitudinẽ· Et de ista corona ferrea debet coronari per Archiepm̃ Colonieñ in villa que Aquisgranũ dicit̃ Colonieñ· prouincie/ ⁊ Leodieñ dioceſ·
Secũda est de argento: que significat/ q̃ in ipso est clara iustitia ⁊ munda· Et de ipsa argentea corona coronatur per Archiepm̃ Mediolaneñ· in ecclesia Modotieñ· ⁊ est Mediolaneñ dioceſ·
Tertia est de auro: que significat maioritatẽ ⁊ nobilitatem omniũ metallorũ: vnde per ipsam comparationẽ debet esse in ipso Imperatore semp̃ iustitia/ ⁊ debet eam firmiter seruare/ ⁊ semper permittit reddere vnicuiq; quod suũ est· Et de ista corona aurea debet vltiõ coronari in Urbe per dominũ Papam in Basilica sancti Petri in altari sc̃i Mauritij/ in signum q̃ est Imperator/ ⁊ est sub eo/ ratione sue cõfirmationis· Unde dictus Imperator stare nõ debet in Urbe nisi per vnã noctem post suã coronationẽ· Et in exitu Urbis ascendet montem vnũ prope ecclesiam sancti Petri extra muros per duo miliaria: qui vocatur Mons maurus: qui quidem mons altior est omnibus alijs de contrata dicte vrbis: ⁊ tunc quãdo est in vertice montis/ eleuans manũ voluendo se dicit: Omnia que videmus nostra sunt/ ⁊ ad mandata nostra perueniũt· Et statim mittit per vniuersum mũdum vt ad sua mãdata veniãt omnes Barones ⁊ Principes xp̃iani/ ⁊ Pagani totius mundi: qui sibi debent respondere/ vt in primo folio Codicis: vbi dicit̃/ Omnia que videmus nostra sunt/ cõtinetur·

¶ Sequitur modo cõuenienter videre de ordinibus ⁊ religionibus xp̃ianitatis/ ⁊ eorũ nominibus per Romanam ecclesiã approbatis: ⁊ qui ex eis dicũtur nõ mendicãtes/ ⁊ qui

mendicātes/ꝛ qui militiaꝝ.
Et primo de nō mendicātibꝰ.
Monachi. Ordo scti Basilij
ꝛ caput vocaẗ Archimādrita.
Mo. Ordo sancti Benedicti
Gilbertus instituit ordinē in
Anglia sub regula s. Bn̄dicti
Mo. Ordo Cistercien̄.
Mo. Ord. Cluniacen̄.
Canonici. Ordo Premonstraten̄.
Et in istis tribꝰ nō addiẗ ordo
Dilecto filio Abbati monasterij Cistercien̄. Cabiloneñ. diocef/ꝛ sic de alijs.
Can. Ordo sancti Augustini.
Fratres. Ordo scte Marie cruciferoꝝ.
Fra. Ordo cruciferoꝝ cum stella.
Magister ꝛ fratres hospitalis sancti Francisci cruciferorum cum stella in pede pontis/pragen̄. ordinis sancti Augustini.
Joanni priori domus fratrū scte Marie de Venetijs ordinis cruciferorum/ Castellan̄. diocesis.
Fra. Ordo sancti Petri confessoris de Magella.
Fratres dn̄ici sepulchri ordinis sancti Augustini.
Prioratus domus sepulchri dominici de Calatābio ordinis sancti Augustini Tirosan̄. diocef.
Magister ꝛ fratres.
Priori ꝛ capitulo ecclie Hierosolimitan̄. ꝛ sepulchri dn̄ici ordinis scti Augustini per fratres dicti sepulchri/ cuius idē Jo. frater ꝛ vt asserit ordinē ipsum exp̄sse professus est gubernari soliti.
Fra. Ordo Cartusien̄.
Fra. Ordo Vallisumbrose/ sub regula s. Augustini degen̄
Fra. Ordo Camalduleñ. Joanni priori heremi. Camalduleñ. ad Ro. ec. nullo modo pertinentis/ Aretin̄. diocef.
Fra. Ordo Grandimonteñ.
Fra. Ordo fontis Ebrādi sub regula sancti Benedicti.
Fra. Ordo Vallisscholariū. sub regula sancti Augustini.
Fra. Ordo Valliscaulin̄.
Mo. Ordo floren̄.
Fra. Ordo humiliatoꝝ. Joanni preposito domus Pistorien̄. ordinis humiliatoꝝ.
Fra. Ordo sancti Guilhelmi sub regula sancti Augustini.
Fra. Ordo Silvestrinoꝝ de montefano.
Ordo sancti Victoris sub regula sancti Augustini.
Ordo de Sempingam.
Inno. viij. Dilecti filij prior ꝛ cōuentus monasterij de Sempingā per Priorem soliti gubernari/ad Ro. ec. nullo modo pertinen̄. ordinis scti Gilberti de Sempingam/ Licolnen̄. diocef.
Ordo sancte Trinitatis ꝛ redemptionis captiuoꝝ/ sub regula sancti Augustini.

Ordo fratrū beati Pauli primi heremite sub regula sancti Augustini degeñ.
Bil. fi. preceptori preceptorie s. Antonij in P. Lan. dioc3.
Ordo btē Marie de mercede et redemptioñ. captiuoꝝ.
Ordo btē marie de merce. ca.
Ordo fratrū de penitētia beatoꝝ martyꝝ Cor.
Ordo scti Hieronymi fm instituta sancti Augustini. Et sunt fratres/ et hñt Priorē et conuentū et monasteria: et in Hispania sunt plura monasteria.
Ordo monachoꝝ heremitaꝝ scti Hieronymi/erect9 p Martinū. v. et sunt monachi monasterioꝝ in Hispania/ et habent priores: et sunt pauca monasteria ordinis sancti Benedicti Celestinoꝝ nuncupatꝝ.
Fres tertij ordinis scti Francisci de penitentia nuncupati.
Jo. monachi monasterij sancti Nicolai Malfitañ. ordis sancti Bñdicti: in quo monachi fm instituta beati Petri confessoris viuūt.

Mendicantiū ordines sunt hij videlicet.
Ordo fratrū Predicatoꝝ.
Magistro ac vniuersis prioribus ordinis Predicatoꝝ.
Ordo fratrū heremitarū sancti Augustini.
Priori gñali ordinis fratrum heremitarū sancti Augustini.

Ordo fratrū beate Marie de monte carmelo.
Ordo fratrū seruoꝝ sctē Marie ordinis sancti Augustini.
Priori generali et fratrib9 seruoꝝ sancte Marie ordis sancti Augustini.
Priori prouinciali fratrū seruoꝝ sancte Marie ordis sancti Augustini/patrimonij beati Petri in Tuscia / fm morē dictoꝝ fratrū.
Ordo fratrū Minoꝝ.
Sorores viuētes sub cura fratrum Predicatoꝝ.
Vide in ti. ea que de bonis/in quinterno.
Sorores viuētes sub cura fratrū minoꝝ ordinis sctē Clare.
Sorores penitentiū btē Marie magdalene ordinis sancti Augustini.

De ordinibus militiaꝝ.
Ordo sancti Joannis Hierosolimitañ.
Ordo sancte Marie Theutonicorum.
Ordo militie sancti Jacobi de Spata/in Hispania.
Ordo militie Calatraueñ. sub regula Cisterceñ.
Ordo militie Jesu xpi.
Abbas et cōuentus monasterij sancti Spiritus prope Sulmonā/ad Romañ. ecclesiā nullo modo pertineñ. ordinis sancti Benedicti/Vellueñ. dioc3 cuius btūs Petrus de Murrone extitit institutor.

Abbas et coñuẽtus beate Marie de mõte olineti ordinis san
cti Benedicti Aretiñ. dioces. Uel sic. Monasterij etc. sancti
Benedicti montis olineti nuncupat.
Sancti Joãnis Hierosolimitañ. sub regula sancti Augustini et
sancte Marie Theutonicorum.
Magistro hospitalis sancti Joannis Hierosolimitañ. et Con
uentui Rhodi hospitalis eiusdẽ/Coloceñ. dioc.
Sancti Jacobi de Spata Calatraueñ. dioc. ordinis s. Aug.
Magistro et fratribus militie hospitalis sancti Thome mar
tyris/Cãmarieñ. in Accon. Jn bulla Alex. iiij. sancti Thome.
Magistro et fratribus hospitalis sancti Thome martyris Ac
coneñ. Jn bulla Jo. xxij.
Conuentus est in monasterio castri beate Marie de Munte
sia dicti ordinis/Ualentiñ. dioc.
Militia btẽ marie de Mũtesia/ et scti Georgij ordĩs Cisterc.
Magrõ et fratrib9 hospitalis scti Jacobi de Alto passu: Ro. — Alto passu.
Ec. imediate subiect/ordinis sancti Aug. Lucañ. dioc.
Dilectis in xpo filiabus Priorisse et coñuentui monasterij de
Xixena per Priorissam solit gubernari/ordinis sancti Augu — Xixena.
stini/Jlerdeñ. dioc. sub cura et sm instituta fratrũ sancti Joan
nis Hierosolimitañ. degeñ.
Ordo fratrũ scti Lazari sub regula sancti Aug. degeñ.
Dilecto filio. A. de Corduba generali Magistro hospitalis
sancti Lazari Hierosolimitañ. ordinis sancti Augustini. Cum
itaqz generalis Magistratus.
Ordo fratrũ sancti templi dñi/sub regula scti Aug. degeñ.
Ordo fratrũ cruciferorum cum stella.

¶ Jntitulatio Mulierũ ecclesiasticarum vel religiosarum.
¶ Maria monialis monasterij monialiũ sancti Nicolai ordi
nis sancti Augustini/sub cura et regimine fratrum Predicato
rum degeñ. — Uide in quinter no Cãcellarie: ti. Ea que de bonis
Priorissa et coñuentus monasterij per Priorissam solit guber
nari/ordinis sancti Augustini sub cura et sm instituta fratrum
ordinis Predicatorum vineñ. quibus ex Aplice Sedis priuile
gio licere dicitur habere facultates.
Dilecte in xpo filie vniuerse mulieres penitẽtes nũcupate/in
domo scti Hieronymi oppidi Uienneñ. Patauieñ. dioc. — Penitentes.
Dilectis in xpo filiabus Abbatissis et conuentibus monaste

Incluse.

riorum monialium inclusarum siue ordinis sancte Clare / siue sancti Damiani/siue Minorisse dicantur.
Dilecti filij Canonici/et dilecte in xpo filie Canonice secularis Ecclesie Assinden. in qua certus numerus Canonicorum existit/Colonien. dioces.
Abbatissa et conuentus/ac fratres et sorores monasterij siue domus in Marientione ordinis sancti Augustini/sancti Saluatoris nuncupati/Suermen. dioces.
Pro parte dilecte in xpo filie Abbatisse Monasterij Thoresi. ordinis sancti Benedicti/Leodien. dioces. in quo etiam preter dilectas in xpo filias inibi Canonissas ipsa duntaxat Abbatissa dictum ordinem expresse profiteri consueuit/ aliqui seculares clerici Canonicatus et preben. ibidem obtinen. ac Capitulum insimul facientes/fore noscuntur. Necnon Capituli huiusmodi petitio continebat: Ad collationem etiam dilectarum in xpo filiarum Abbatisse et Canonissarum/ac dilectorum filiorum Prepositi Decani et Capituli singulorumque Canonicorum et personarum secularis et collegiate ecclesie sancte Gertrudis Niuellen. Leodien. dioc. in qua preter easdem Abbatissam et Canonicas nonnulli Canonici seculares huiusmodi Capitulum inibi facien. fore noscuntur/communiter vel diuisim pertinere.

¶ Excerpta ex memorialibus Hieronymi Pauli Barcinonen. litterarum Apostolicarum Vicecorrectoris.

Secunda pars principalis.

Contra litteras Apostolicas opponitur multipliciter de falsitate de quo presertim circa litteras iustitiam concernentes / vide Spec. ti. de rescrip. present. §. primo igitur/ et ti. de appel. quem non liquido poteris intelligere: nec enim nec quedam ex hijs que infra dicentur/nisi videris libros appellatos Quinterni Cancellarie de iustitia et de reuocatorijs et confirmatoriarum: quos composuit Martinus de Ebulo S. R. E. Vicecancellarius: de quo stilo hic aliqua summarie dicemus / maxime obmissa per eundem Spec. vel post eum immutata/et ea precipue: que nunc sunt in frequenti vsu Cancellarie Apostolice/additis quibusdam allegationibus iuris ad corroborationem stili perstrictim.
¶ Et nota in primis quod stilus Cancellarie obmissus vel immutatus reddit litteras suspectas de falsitate/vt in. c. ad hec/de sen. ex. et. c. quam graui/de cri. fal. et. c. causam/de testi. Et predictus stilus aperte vel interpretatiue innititur iuri communi: vide ad hoc Spec. de appel. §. de officio. et in ti. de statu Mona. et in. c. eos

qui de temp. or. li. vi. et Jo. an. in. c. i. de offi. Lega. li. vi. et c. si ap[osto]lica/ de preben. et c. ei qui/ in glo. Et iudex per seipsum pot[est] se informare a practicis et exercitatis in stilo Ro. cu. et aliarum per tex. et ibi Bar. in. l. iij. §. fi. ff. de testi. et ita sepe faciu[n]t d[omi]ni de Rota informantes se de stilo a d[omi]nis Abbreuiatorib[us] vel Correctore et alijs in dicto stilo exercitatis: et interdu[m] etia[m] a Penitentiaria/ et sic olim factu[m] fuit vt apparet in decisi. Ro. ti. qui fil. sunt leg. et alijs decisi. licet expeditiones per Penite[n]tiaria[m] no[n] habent tanta[m] auctoritate[m] neq[ue] tam exacte discutiant[ur]. Esset tamen equu[m] vt hec informatio fieret vocata parte et co[n]tinuata receptione informatio[n]. in actis: sicut fit ibi in relatio[n]. et remissio[n]. et quando format[ur] dubiu[m]/ ad quod facju[n]t nota. per Spec. ti. de remis. et de rela. et in alijs locis. et nota in. c. sepe/ de appel. et l. ij. C. de legi. et c. intimasti/ de appel. et not. per Bar. in l. theopompus/ de dot. prele. et in. l. susceptore[m]/ de suscep. et archar. C. li. x. quia posset ledi aliqua partiu[m]. et quia vidi interdu[m] inaduertenter vel fraudulenter r[espo]nderi ab informatoribus vel a iudice no[n] bene concipi informatione[m]/ quod forte posset euitari si pars cuius interest esset presens quando petitur informatio a iudice. Prima l[itte]ra nominis Pape debet esse plena et extra ordine[m] aliar[um] l[itte]rar[um]/ venerabili in salutatione debet scribi extense et cu[m] magno V. et dilecto. t. et. s. in prima linea debent trahi sursum et reflecti parum superius/ et hoc in qualicu[m]q[ue] parte dictionis/ nisi in prima littera nominis p[ro]prij. Et. l. b. r. h. simil[ite]r trahu[n]tur sursum/ et in capite ear[um] protrahitur per obliquu[m] quedam virgula tenuis que vocat[ur] lancea. Et qua[n]do. s. iungitur in prima linea cu[m] vtraq[ue] trahitur sursum et iungitur simul.

¶ Dictiones que recipiu[n]t certam forma[m] scribendi abbreuiate sunt seque[n]tes: Ep[iscopu]s seruus seruo[rum] dioc[esis] salut[em] ap[osto]lica[m] b[e]n[edictionem] eccl[es]ia po[st] per omnes obliquos. Ite[m] no[m]i[n]a ciuitatu[m] vel dioc[esium] vt Bononien. Argentin. Colosan. Rauenat. Urbinat. Cesenat. Venetiar[um]. Metropolitan. magr[um] ap[osto]licus/ a/ um. Septe[m]bris Octobris Noue[m]bris Dece[m]bris per obliquos vt nostra nostru[m]: ip[s]e per o[mn]es casus Jer[oso]limitan. et decretatinarius ap[osto]lo[rum] pape et c.

Et in data dat[um] Jo. Non. kal. reliqua au[tem] no[m]i[n]a date scribuntur per exte[n]sum: que quide[m] data habet quattuor partes et sunt he. Dat[um] Rome apud s[an]ctu[m] Petrum Anno incarnationis d[omi]nice M. cccccij. et hec pars etia[m] in alio loco l[itte]rar[um] q[ua]m in data debet scribi co[n]iunctim ac si esset vna dictio. Jd. Octobris Pontifi-

catus nostri anno vndecimo. Et tota data pōt diuidi in duas lineas/dummodo singule ex quattuor partibus sint integre in vna linea.
In litteris aplicis hodie nō scribuntur diphthongi/licet olim in aliquibus antiquissimis lr̄is inueniant̄ scripte/ quod voluit Pius. ij. suscitare et stilū abbreuiare et reformare: qui in mult̄ scripturis et locutionibus precipue in lr̄is gratie non videtur multis satis latinus: cum fuerit compositus tēporibus quibus candor lingue latine maxime deperierat.
Hodie non dicitur scd̄o/ vt olim tpe Spec. sed pridie Non. et numerus non debet scribi per litteras significantes numerū: sed extense/nisi in nomine Pontificū: vt Tertio Quarto Jō. Innocentij Pape. iiij. Eugenij Pape. v. et sic de reliquis: et vide ad hoc Regulam Cancellarie.

Qd̄ littere de iustitia cōcedantur sine supplicatiōn fallit: nisi ipetrētur cōtra Reges vel Principes: aut magnos Duces. vide. j. fol. xxvij. N. ꝫ Reges.

¶ Itē nota qꝫ lr̄e de iustitia cū concedi soleant absqꝫ supplicatione/vt etiam not. in. c. porrecta/ de cōfir. vtil. et inutil. et. c. ad hoc/de rescrip. nec nūc nec olim fuerūt registrate/ cū nō sint tā grauis preiuditij vt gratiose/ et vt facilius expediantur et celerius arg. c. accedens/de cri. fal. et qꝛ forma eaꝝ est pene eadem cū innitatur iuri et nō voluntati gratiose pape. Itē vt parcatur expeñ. cum nō conceditur nisi mera iustitia. c. vt litigantes cū si. et qꝫ olim nō registrarentur vide in conclu. Bellamere.
Anno bisextili scribitur primo sexto kal̄. Februarij/ et secundo sexto. Item hodie in lr̄is Apostolicis nō ponitur Indictio.
Et in iudicibus etiā in corpore rescripti vbi nomen proprium imponit̄ debent scribi duo puncta. In conquestibus/et ea que de bonis et lr̄is religiosoꝝ quibus denegantur alimenta: littera post salutem debet esse maiuscula et vacua: in significauit vero/et sua nobis/post iter arreptum et alijs rescriptis debet esse plena et magna.
Lr̄e aplice non debent lineari cū atramento seu incaustro vel plumbo/al's sunt false. Qd̄ relatiuū nunqꝫ scribitur abbreuiate Nec titulus vnqꝫ ponitur pro. n. sed pro. m. vt cōmisso sancte nō sanctis. Et nota qꝫ Papa appellat Venerabiles fratres Archiepm̄/Patriarcham/et Epm̄: Ceteros autem Dilectos filios. Et in cōclusione dicit Archiepis/Patriarchis/et epis: fraternitati tue: alijs vero discretioni. Et qñ scribit Epo et alteri scribit discretioni vestre: etiā si duo sint Episcopi/cum tertio nō Episcopo. Clausula vero/ tu frater Episcope nō est in vsu

hodie. Cardinali aūt dicit/ Circūspectioni tue. vide. c. olim/ de priuile. ꝛ. c. ad apostolicā/ de re iudi. Electum aūt ad Episcopatum: vel cui est prouisum per Sedem apostolicā ante consecrationem appellat Papa/ dilectū filium. Et ipsi Electo non cōmittuntur cause/ nisi sit confirmatus/ vel sit ei prouisum per Sedem apostolicā / cum talis prouisio habeat vim electionis ꝛ confirmationis: vt notatur in. c. i. de electi. li. vi. ꝛ ponit Archi. in. c. cum in illis/ de preben̄. e. li. ꝛ Ant. de burri. in. c. in lr̄is de resti. spo. ꝛ Bellamera in decisi. ꝛ Oldra. consil. cxciiij.
Verbū Ecclesie solet poni in salutatione in omnibus habentibus dignitatē secularem/ preterꝗ Archidyacono Bononien̄. Canonico solo scribitur sic Dilecto filio. B. de caponibus canonico Parmen̄. In canonico regulari ponitur ecclesie: inuocatio vero seu nomen ecclesie Cathedralis nunꝗ ponitur/ nō enim dicit̄/ eccl'ie sancti Laurentij Perusien̄. vel sancti Petri Bononien̄. vel sanctoꝝ Crucis ꝛ Eulalie Barchinonen̄. vide ad hoc glo. in. c. ꝗuis/ de preben̄. li. vi.
In cōquestibus ꝛ ea que de bonis/ ꝛ similibus/ littera post salutem debet esse aliquantulū magna ꝛ vacua hoc modo. C. fallit in Sua nobis/ q2 littera. S. debet esse magna ꝛ plena/ etiam in Significauit/ ꝛ Querelam ꝛc.
In Post iter arreptum debet esse plena.
In salutatione non ponitur ordo/ nisi in Canonicis regularibus ecclesiarum Cathedralium ordinis sancti Augustini: quibus cōmittuntur cause cum prefata expressione. vide Joānem Sanfredi in. c. Quoniam/ de offi. delega. Vicarius ꝛ Officialis semper ponit̄ inter Judices vltimo loco/ ꝛ scribitur eis sic. Dilecto filio Vicario venerabilis fratris nostri Epi Bononien̄. in spiritualibus generali. Et Officiali sic: Dilecto filio Officiali Lugdunen̄. Et hodie de stilo in Jtalia/ Vngaria/ Dalmatia/ Epyro/ siue Albania/ Sclauonia/ ꝛ Cypro/ ꝛ Creta/ ꝛ partibus Orientalibus: Jtem in Sicilia/ ꝛ Sardinia ꝛ in Corsica dicitur Vicarius. Sed vltra montes Alpinos/ hoc est in Gallijs/ Polonia/ Germania/ Anglia/ Hispania/ Hybernia ꝛ transmare in Aphrica dicitur Officialis. Et si aliter inuenirentur littere Apostolice esset error vel falsitas: facit ad hūc stilum quod notatur per Jo. an. in addi. Spec. in Rubrica de offi. vica. ꝛ Lapus in quadam allegatione/ ꝛ Joannes de lignano in alia.

De descriptioni/ bus Judicu.

Prioribus scribitur sic si sunt monasterij. Dil. fil. Priori per priorem soliti gubernari sancte Anne Barchinonen. Priori vero prioratus sit/ Priori prioratus sancti Pauli Barchinonen. Priori secularis et collegiate ecclie sic: Dil. fil. priori secularis et collegiate ecclesie sancti Jo. de perpiniano Elnen. dioc. Et nota q quando scribit Priori monasterij Decano vel Preposito semp dicitur per priore/per decanu/per prepositu soliti gubernari. Vide ad hoc not. in Cle. et si principalis. Et hec omnia in exemplis apparebut: ex quibus cuilibet ingenioso facile erit colligere regulas stili/qre subiugemus nonnulla.

Cardinali Episcopo.

Venerabili fratri Roderico Episcopo Portuen.

Presbitero Cardinali.

Dilecto filio nostro Juliano. tt. sancti Petri ad vincula presbitero Cardinali.

Dyacono Cardinali.

Dilecto filio nostro Raphaeli sancti Georgij ad velum aureum Dyacono Cardinali.

Quando scribitur Cardinali. xij. Aplo. no ponitur. tt.

Legato Cardinali.

Dilecto filio Angelo. tt. scte Crucis in Hierlm pbro Cardinali in ciuitate nostra Bononien. aplice sedis Legato.

Patriarche/Archiepiscopo/Episcopo.

Venerabili fratri Patriarche Alexandrino.

Venerabili fratri Archiepo Neapolitan.

Venerabili fratri Episcopo Bononien.

Duobus vel tribus Archiepis vel Epis.

Venerabilibus fratribus Rauenat. mediolan. ac pisan. archiepis

Venerabilibus frribus Illerden. et valentin. ac barchinonen. epis

Duobus archiepis et vno epo. Venerabilibus Narbonen. et Arlaten. Archiepis. ac Epo Massilien.

Uni archiepo et duobus epis. Venerabilibus fratribus archiepo Capuan. et Puteolan. ac Suessan. Episcopis.

Duobus Epis in aliena ciuitate vel dioc. existibus.

Venerabilibus fratribus. P. Urgellen. et. P. Gerunden. in ciuitate Barchinonen. residentibus.

Episcopo/et duobus eiusde ecclesie Canonicis.

Venerabili fratri Epo Illerden. et dilectis filijs Fran. and. ac P. and. Canonicis ecclesie Illerden.

Electo in Epm. Dilecto filio Thome electo Basilien.
Archipbro et canonico maioris/ et pposito collegiate. Dilectis filiis Archipbro maioris et Preposito beate Marie de Castello Januen. ac A. de Nat. canonico eiusdē maioris ecclia.
Priori monasterij collegiate in eodē oppido et cathedralis. Dil. fil. monasterij ville Alca per priorem sol. gu. Cesaraugusten dioc. et Cesaraugustan. ac secularis et collegiate eiusdem ville ecclesiarum Prioribus.
Abbati intra ciuitatē/ et priori prioratus in dioc. et archidiacono in illis cōmoran. Dil. fil. Abbati sancti Isidori Legionen. et priori prioratus sancti Michaelis de scalada legionen dioces ac in ciuitate Legionen. residenti Jo. de Arenalo Archidyacono de Beneuento in ecclesia Oueten.
Episcopo et Canonico alibi residenti. Venerabili fratri Epo Tingen. et in ciuitate Tingen. cōmoranti dilecto filio Alber. Jo. canonico Siluen. Et potest etiā dici Florentie cōmorāti: vel Neapoli: vel Tinge cōmoranti. Facit ad hoc glo. in. c. si is cui/ de preben. li. vi.
Abbati et preposito prepositure eiusdem dioces. Dilecto filio Abbati monasterij de Klebotillo/ et preposito prepositure sancte Trinitatis san. Andree dioc.
Duobus abbatibus et priori eiusdē dioc. monasteriorum. dil. fil. de iureuallis et riualis abbatibus/ et priori de ponte fracto per priorē etc. Eboracen. dioces monasteriorum abbatibus.
Priori monasterij et Priori prioratus extra muros eiusdem dioc. Dil. fil. monasterij beate Marie de passu per priorē etc. et prioratus sancti Martini extra muros oppidi de Madrid Toletan. dioces prioribus.
Abbati in diocesi/ et Canonico in ciuitate. Dilecto filio Abbati monasterij de Lumlo Aquilan. dioces. ac Antonio de Roca Canonico Aquilan.
Abbati monasterij/ et Precentori maioris/ ac Sacriste collegiate. Dil. fil. Abbati monasterij insule Brudare Lugdunen. dioc. et Precentori maioris/ ac Sacriste secularis et collegiate sancti Henrici Lugdunen. ecclesiarum.
Archidyacono et duobus canonicis in eadē Ec. Dil. fil. Archidyaco. et Jo. bn. et F. de lacheto canonicis ecclie Redonen.
Cantori et officiali eiusdem ecclesie. Dil. fil. Cantori ecclesie Ciuitaten. et Officiali Ciuitaten.

Vicario et Officiali eiusdem ecclesie nō solent dirigi lr̃e/ etiam si in ecclesia essent illa duo officia distincta.
Vicario Episcopi: Dilecto filio Vicario venerabilis fratris nr̃i Epi Viterbieñ. in spiritualibus generali.
Decanis extra/ et Scholastico intra muros ecclesiarum: Dil. fil. scti Victoris/ et scti Petri extra Decanis/ et Scolastico sancti Stephani intra muros Maguntineñ. ecclesiarum.
Tribus Abbatibus in dioc. Dil. fil. A. sancti Pet. dec. ac de pa. Cornetaneñ. dioc. monast. Abbatibus.
Abbatibus in dioc extra muros: Dil. fil. Vallis digne Valentiñ. diocef. et sancti Bernardi extra muros Valentiñ. monasteriorum Abbatibus.
Priori ecclesie prioratus et Collegiate: Dil. fil. Prioratus sancti P. et maioris ac secularis et collegiate sancti Ruffi ecclesiarum patrone prioribus.
Archidiaconis maioris et alijs in eadē eccl'ia: Dil. fil. maioris et Xatineñ. ac de Alzezira eccl'ie Valentiñ. Archidyaconis.
Preposito et decano maioris/ ac decano collegiat. dil. fil. ppo sito maioris et eiusdē/ ac s. Ascanij bremeñ. decanis ecclesiarum.
Duob[us] canonicis vni s. Petri de vrbe et archipbro. Dil. fil. Archipbro et Anti. de dan. ecclesie Florentiñ. ac Celso de melinis basilice Principis apostolorum de vrbe Canonicis.
Archidyacono et decano eiusdē ecclesie/ et canonico alterius: Dilectis filijs Archidyacono et decano ecclesie Valentineñ. ac Ant. Ca. Canonico ecclesie Carthagineñ.
Archidyacono et decano eiusdē ecclesie: et Archidyacono alterius: Dil. fil. Barchinoneñ. et Valentineñ. Archidyaconis: et Decano eiusdem Valentiñ. ecclesiarum.
Archidyacono et canonico eiusdē ecclesie/ et decano alterius: Dil. fil. Archidyacono Valentiñ. et decano Illerdeñ. ac Jo. ab. Canonico eiusdem Valentiñ. ecclesiarum.
Duobus canonicis diuersarum ecclesiarum: Dil. fil. Ant. P. Ferrarieñ. et Fran. Mutineñ. ecclesiarum Canonicis.
Priorib[us] duarum collegiat. in eadē ciuitate. Dil. fil. seculariū et collegiat. s. Desiderij et s. An. Auinioñ. ecclesiarum prioribus.
Abbati nullius diocef. Dilecto fil. Abbati monasterij Farseñ quod nullius existit diocesis.
Precētori et canonico in eadē et cano. in alia. dil. fil. pcentori et Jo. lupe Jlerdeñ. ac Enuero cor. Osceñ. canonicis eccl'iarum.

Canonico regulari: Dil. fil. Fabritio de mansis Canonico ec clesie Perusieñ. ordinis sancti Augustini.
Abbatibus collegiataꝝ diuersaꝝ dioc. Dil. fil. seculariũ ꝛ col legiaṫ Vallisoleti ꝛ Sarcenieñ. Palentiñ. ꝛ Sugobeñ dioc ecclesiaꝝ Abbatibus.
Epo ꝛ Archidyacono eiusdẽ ecclesie: Venerabili fratri Epo Vrbeuetañ. ꝛ dil. fil. Archidyacono ecclesie Vrbeuetañ.
Vni Canonico nõ solet poni ecclesie: Dilecto filio Antonio de marct. Canonico Pisañ.
Duobus tunc ponitur ecclesie: Dil. fil. Troilo de maluitijs/ ꝛ An. de pij. Canonicis ecclesie Bononieñ.
Tribus prioribus in eadem ciuitate/ vno extra muros: Dilectis filijs sancti Jacobi de spata/ ꝛ sancti Jsidori/ ꝛ sancti Hie ronymi extra muros Jspaleñ. per Priorem gubernari solitorum monasterioꝝ Prioribus.
Decano ꝛ Canonico eiusdem ecclesie: Dil. filijs Decano/ ꝛ Mar. Cor. Canonico ecclesie Maioriceñ.
Canonico ꝛ Officiali eiusdẽ ecclesie: Dil. fil. Dyonisio fa. ca nonico ecclesie Gerundeñ. ꝛ Officiali Gerundeñ.
Prepositis in cathedrali ꝛ collegiata / ꝛ Decano in eadem: Dil. fil. maioris/ ꝛ sancti Germani Prepositis/ ac eiusdẽ sancti Germani Decano Spireñ. ecclesiaꝝ.
Priorib⁹ monasterij eiusdẽ dioc. dil. fil. de Morena ꝛ Ban donia ꝑ priores ꝛc. Portugalleñ. dioc monasterioꝝ priorib⁹.
Cãtori ꝛ officiali in eadẽ/ ꝛ officiali in alia. dil. fil. cãtori ecclie Andegaueñ. ꝛ Turoneñ. ac Andegaueñ officialibus.
Duobus Canonicis diuersaꝝ ecclesiaꝝ in eadem cõmorantibus: Dil. fil. Ant. F. Jllerdeñ. ꝛ in ciuitate Jllerdeñ. cõmoraṫi Fran. lu. Viceñ. ecclesiaꝝ Canonicis.
Abbati ꝛ priori in eadẽ ecclesia eiusdẽ dioc. Dil. fil. Abbati ꝛ priori secularis ꝛ collegiaṫ ecclesie Vallisoleti/ Palentiñ.
Canonico regulari ꝛ seculari. dil. fil. Ant. de brutis Perusiñ. ordinis s. Aug. ꝛ Marco Destraseneñ. ecclïaꝝ canonicis.
Priori ꝛ ꝑposito monasterioꝝ. Dil. fil. priori de Vllono/ per priorẽ/ ꝑposito sancti Martini de costa/ per prepositum gubernari solitoꝝ/ Gerundeñ. dioc monasterioꝝ Prepositis.
Abbati ꝛ priori monasterioꝝ eiusdẽ dioc. ꝛ canonico ecclesie Dil. fil. Abb. s. Andree ꝛ ꝑ priorẽ ꝛc. btẽ Marie õ clu. Astoriceñ. dioc. monasterioꝝ. ac Fernãdo nerio cano. Astoriceñ.

Priori ecclesie et prioratus in eadem ciuitate. Dil. fil. Ecclesie et prioratus sancti Joannis Cesaraugustan. prioribus.
Vicario vrbis. Venera. fratri R. Episcopo Perusin. nostro in vrbe in spiritualibus Vicario.
Tribus Vicarijs. Dil. fil. Taurinen. et Asten. ac Montisregalis Epoꝝ venerabiliu fratrum nostroꝝ Vicarijs in spiritualibus generalibus.
Vel sic. Dil. fil. venera. fra. no. Taurinen. et Asten. ac Montisregalis Epoꝝ Vicarijs in spualibus generalibus.
Gubernatori patrimonij Prothonotario. Dil. fil. Magistro Ludouico de Agnellis Notario nostro pro nobis et Roman. Ecclesia prouincie nostre Patrimonij beati Petri in Tuscia Gubernatori.
Canonico ciuitatis Venetiaꝝ a tpe Pauli. ij. scribitur sic. Dilecto filio Ty. Barbatigo Canonico Venetiaꝝ.
Epo et Vicario committit Penitentiaria disiunctiue: sed Cancellaria nullo modo olim sic vt in. c. Insinuante/ de offi. delega.
Et nota q regulares semper preferuntur secularibus: vt licuit videre in exemplis: nisi in canonico regulari: qui postponitur omnibus preterq Vicario et Officiali.
Quando scribitur habenti dignitatem in ecclesia ciuitatis vel diocesis vbi fit commissio non solet apponi nomen delegati: sed si resideat extra/ sic visum est in exemplis: et hoc habeat locum etiam si pars impetrans rescriptum hoc peteret: et qd differat vel intersit an apponatur locus residentie delegati vel non: vide Jo. an. in. c. fin. de reru permuta. et doc. Gallicanes in. c. nonnulli.

De qualitatibus personaꝝ.

¶ Circa qualitatem personaꝝ: quibus possint committi cause per rescripta Aplica est semp menti tenenda dispositio Bonifacij viij. vcz. c. statutum/ de rescrip. li. vi. nam illa est nunc in viridi et vigenti obseruantia Cancellarie. Sed circa quedam dubia posita ibi per doct. stilus habet que dicentur. Archipbro rurali non committuntur cause/ nec Officiali Capituli/ expsso nomine Capli. nec Conseruatori/ de quibus dubitarunt glo. in Cle. et si principalis/ de rescrip. Inquisitoribus autem et Prelatis mendicantium possunt committi/ cum clausula que est in quinterno iustitie/ qmuis non soleant committi: vide. c. cum olim/ de maio. et obe. Plebanis autem Collegiataꝝ committuntur. Et in partibus Venetoꝝ solet dici Ecclesie. In Tuscia vero plebis. Preceptoribus autem maioribus sancti Antonij per constitutionem Sixti pape. iiij. com-

mittuntur cause: τ aliquibus Canonicis Collegiataꝝ in Alamania: τ sancti Petronij Bononieñ. τ alibi per Constitutiones descriptas in quinternio Cancellarie de gratia: de quo fit mentio in prima regula Cācellarie sub titulo de dispensationñ. Monachis aũt ecclesiaꝝ cathedraliũ nõ solent cõmitti de stilo hodie. vide que habentur in. c. causam que de iudi.

¶ Circa loca aũt ad que trahunt persone in rescriptis/ est etiã obseruanda forma dicti. c. statutũ/ cum distinctione: aut actor τ reus sunt eiusdem dioceſ/ vel diuersaꝝ τc. Item an alleget perhorrescentia: τ dantur tunc littere extra cum clausula perhorrescentie. Dantur etiã littere extra si actor dicat ꝙ Ciuitatem τ dioc; rei intrare nõ audeat: vel ꝙ sufficiens persona/ cui causa cõmitti possit in Ciuitate seu diocesi rei nõ resideat: aut ꝙ sit Uniuersitas/ Eps/ vel Capitulũ. Et breuiter in hijs est seruanda forma dicti. c. statutũ: τ etiã Cle. abbates/ de rescrip. que disposuit quomodo superior impetrat rescriptum/ volens agere ratione membroꝝ sibi subiectoꝝ: que sunt in alia diocesi q̃ dignitas principalis cui illud membrũ subest. Ad cuius cle. intelligentiã lege que scribit Collec. τ alij doc. Gallicani in. c. nõnulli/ de rescrip. τ in. c. ex parte/ de for. compe. vbi inter alia dicunt/ ꝙ si quis Abbas ratione mẽbri in alia diocesi q̃ sit Abbatia sua siti velit impetrare cõtra quendã tertie dioc;. τ habere Judices in diocesi Abbatie tanq̃ in tertia/ nõ debent ei dari Judices in illa/ ne fiat per fictam τ indirectam viam contra dispositionem dicti. c. statutũ.

de qualitate loci.

Et nota ꝙ cause appellationũ matrimoniales sententie late ab ordinarijs possunt cõmitti extra Ciuitatem vel dioc;. etiam si actor τ reus sunt eiusdẽ dioceſ de stilo: nec solent cõmitti nisi Episcopis. Simplices aũt cõmissiones causaꝝ matrimonialiũ hoc est in quibus nõ est appellatum iuditialiter a Judice/ licet esset forte appellatũ extraiuditialiter a parte/ cõmittũtur de stilo Epõ diocesano rei vel ree/ τ nõ dantur in tertia q̃uis actor τ reus sint diuersaꝝ diocesiũ/ nisi fuerit suspectus diocesanus impetranti: τ tunc dantur extra cũ clausula: Cũ in ciuitate τc. nõ sit aliquis Eps: qui de hmõi causa ad presens tute cognoscere possit: Fraternitati tue τc. Et debet prius narrari causa suspitionñ. Sed si forte Eps diocesanus agat in remotis/ τ hoc narretur/ cõmittitur de stilo causa matrimonialis simplex alteri Epõ in dioc;. rei cõmorãti vel viciniori: ad quod facit Cle.

de for·compe·⁊·c·eos·qui tempo·ordin·li·vi·Videtur tamen tunc posse cōmitti maiorem dignitatem in ecclesia habenti:vt in·c·litteras/de restitu·spo·

¶Preterea aduerte/ qꝫ si aliqua Uniuersitas impetret contra aliā Uniuersitatē possunt iudices dari extra de stilo si pars petat·vide Collec·de hoc in dic·c·nōnulli· Si aūt causa est prophana includens matrimonialē/nō habetur constās stilus sup cōmissione fienda· Vide tū notata per glo·in·c·dispendiosam ⁊ per Ludo·in consil·ccxlix·⁊ p Oldra consil·cccxx·De partiū vero consensu causa etiā nō matrimonialis trahitur extra: debet tamen fieri mentio in rescripto de dicto consensu·Vide ad hoc decisi·Egid·de Bellamatre siue Bellamera·Et fides de consensu per Auditorem Contradictaꝝ Correctori si partes sint presentes in Curia·

Et aduerte qꝫ rōne rei imobilis sup qua impetratur rescriptū/ siue agatur actione reali/ siue personali/ debent dari Judices in loco vbi est sita res illa:⁊ ita obseruat Cancellaria interpretando dictū·c· statutum/ nihil imutasse quo ad imobilia de iure antiquo:⁊ sic remanet dispositio·c·dilectus/ de rescrip·⁊·c· si·de for·compe·nec tūc attenditur de stilo locus domicilij rei: licet doct· cōiter teneant qꝫ sit in electione actoris conuenire reū:in loco rei site/vel loco domicilij ipsius rei:⁊ not·in·l·fi·C· vbi in rem actio:⁊ sic in mobilibus discedimus ad dispositionē dicti·c·statutum/ vez qꝫ nō fiat differentia an actor ⁊ reus sint eiusdē dioc ⁊c· sed semper dentur Judices in loco imobiliū/ non aūt in loco domicilij rei/etiam si pars peteret/adeo qꝫ si in eodem rescripto impetrentur Judices super imobilibus ⁊ mobilibus/nō dabuntur Judices nisi in loco imobiliū/ ne videantur etiā dari in loco seu domicilio rei·Et si pars velit in loco mobiliū/nō dabuntur Judices per Cancellariā contra diuersas personas/nisi in diuersis rescript· Nec etiā curat Cancellaria de loco vbi fuit appellatū/vel grauamen illatum: quo ad hoc vt nō detur in tertia: quia dari possunt in tertia/si actor ⁊ reus fuerint diuersaꝝ diocesiū· Nec etiam si reus originarius appellans velit Judices contra appellatū in loco eiusdem rei/ non dantur ei de stilo:licet contrarium videantur voluisse doctores in dicto·c·statutum·Contra eum aūt qui interdum moratur in vna dioc/interdum in alia/dantur Judices in vtraqꝫ si hoc exprimat impetrans·In Laico autem:qui iurisdictioni

cuiuscunqȝ Judicis ecclesiastici se submisit/ non dantur Judices/nisi in diocesi rei/vel tertia: ⁊ al's iuxta formā.c. statutum: ⁊ formam supradictam in imobilibus. Et in causis prophanis Laicoꝝ subiectoꝝ Ecclesie etiam seruatur forma dicti.c.statutum/de stilo: licet aliqui videantur voluisse contrariū. Vide eos in.c.decernimus/de iudi. ⁊.c.sua nobis/de appel. ⁊ Bellamerā in dicto.c.statutum. In testibus aūt ad perpetuam rei memoriā solent dari Judices in loco impetrātis. vide ad hoc doct.in.c.si quis cōtra/de for.compe. ⁊.c.significarūt/de testi. In forma aūt humilibus: que plus taxatur: ⁊ habet in hoc aliquid gratie/potest de stilo absqȝ signatura Pape causa cōmitti extra diocesim/ cum derogatione dicte consti.statutū. Et in rescriptis/Ea que de bonis/ super reuocandis indebite alienatis/ ⁊ rescripto/Significauit: ⁊/Post iter arreptū: dantur Judices vbi pars petierit: quia nō exprimunt̄ rei.

Itē aduerte q̄ nō solet Cancellaria dare Judices in loco cōtractus/ vel destinate solutionis/ etiā si impetrans dixerit reū ibi inueniri nisi cōmoretur. vide ad hoc notata in.c.dilecti/ de for.compe. ⁊ in.l.quero.ff.de solutio.presertim cū nō appareat de consensu ordinarij rei. Vide etiā ad hoc Spec.ti. de compe.iudi.§.i.ver. In clericis aūt: qui videntur etiā in hac tacita prorogatione requirere consensum Ordinarij. Et vide tex.iij.q.vi. Non liceat: ⁊ Ange.in.l.i. de iudi. Et nota q̄ si reus est vnius dioce. ⁊ cōmoratur in alia/Cancellaria non dat Judices/nisi in loco cōmorationis/etiā si impetrās petat in vtroqȝ. In loco aūt predicto cōmorationis dantur Judices / etiam si non dicatur reum habere ibi domiciliū. Et stilus iste facit pro opinione Innocentij/ ⁊ aliquoꝝ in.c.ex parte.B.de for.compe. ⁊ vide doctores in.c. quod clericis/eo.ti. ⁊ tex.in.l.est verum.C.de incolis.li.x. Contra heredem aūt alicuius defuncti nō dat Judices Cancellaria / nisi in loco dioce. heredis/ vel vbi ipse heres cōmoratur: ⁊ hoc siue heres conueniatur ratione legatorum soluendorum / siue ratione debitorum defuncti: nam nō dat Judices in loco vbi defunctus fuisset conueniendus/de quibus in.l.heres absens. ⁊.l.si fidecōmissum/de iudi.ff. ⁊ in.c.fi.de for.compe.per doctores: ⁊ ita stilus Cācellarie interpretatur dict.c.statutum/plura sustulisse de dispositis per iura antiqua/ saltem quo ad effectum Cōmissionum/ q̄ȝ faciāt

interpretationes doctoꝝ: qui in multis contrariũ sentiunt: nec etiã dantur hodie littere per Cancellariã laico contra laicos raptores aliaꝝ rerũ q̃ȝ ecclesiasticaꝝ: nisi tales raptores vel fures essent occulti / ⁊ tunc dantur littere excõicationis generales ad satisfactionẽ in forma significauit. vide ad hoc not. in. c. cũ sit generale / de for. compe. Et fundãtur dicte littere gñales excõicatorie ex multis iuribus vcȝ ex. c. ij. de offi. ordi. ⁊ v. q. i. quidã. ⁊ cle. volentes / de hereti. ⁊ glo. in cle. maloꝝ. eo. ti. ⁊ ex nota. per Host. in. c. nobis / de sen. excõ. ⁊ per Jo. an. in. c. cũ in mult̃ in nouella / ⁊ notat. xxxv. q. vi. Eps in synodo. ⁊ in. c. ad nostrã. ⁊. i. de iur. iur. ⁊. c. constitutus / de testi. ⁊. c. tue / de penis per collec. Et in predictis lr̃is in forma significauit interdũ denunciatur quis excõicatus ipso iure generaliter / ⁊ monetur ad satisfactionẽ: interdũ monetur per duos terminos ⁊ deinde excõmunicat̃: ⁊ hoc vltimũ fit in casibus in quibus non est quis excõmunicatus ipso iure.

Alterius nota q̃ non solet etiã Cancellaria dare Judices in loco delicti / ⁊ in summa nõ dat Judices nisi in loco domicilij: seu cõmorationis: ⁊ in loco rei imobilis site: adeo q̃ ministris ⁊ Generalibus ordinũ / ⁊ Comitibus / ⁊ Baronibus: ⁊ hmõi nõ dat Judices / nisi in locis vbi cõmorantur: vel in loco vnde denominãtur / si illa prouincia concluditur vna dioc̃ tantum. vide Abbat. ad hoc in. c. dilectus / de rescrip. coll'. iij. ⁊ not. in. l. ij. C. vbi Senator. ⁊ in. c. omnes / de maio. ⁊ obe. ⁊ in. c. quoniã de offi. deleg.

Nota etiã q̃ si actor impetret cõtra plures reos diuersaꝝ diocesiũ / q̃ȝuis illi rei sint diuersaꝝ prouintiaꝝ / ⁊ etiã sit causa cõmunis / dantur Judices in singulis dioc̃ reoꝝ / vel in tertijs si actor sit diuerse dioceſ ab eis: nõ sufficit dare in vna ex diocesibus reoꝝ in simplicibus cõmissionibus: secus in causis appellationũ: in quibus nõ est necesse accipere Judices / nisi in altera ex diocesibus eoꝝ. Neqȝ actores cõputantur nisi pro vno: si dicant se esse litiscõsortes. vide ad hunc stilum not. in. c. dilectus / d̃ rescrip. ⁊. c. ex parte / de for. compe. ⁊. l. i. ij. ⁊. iij. si vnus ex plur. ap. ⁊ in. l. i. de diuer. res. C. ⁊. l. i. ⁊. ij. si plur. vna sent. ⁊ l. sepe / de re iudi. ⁊. l. i. si in cõmu. eademqȝ can. ⁊ in. l. scire debemus / de ver. ob. ff. ⁊. l. de pupillo. §. si plurimi / de no. ope. nunci. ⁊ cle. i. de appel. in Cle. Et dicit Jo. Ganfredi cũ alijs doctoribus Gallicanis fuisse determinatũ in Cancellaria q̃ si

quis habet impetrare cōtra duos: quoꝝ vnus est de dioc. im petrantis: alius de alia/ ꝙ debet dare Judex in tertia cū minora sequātur inconuenientia: ꝛ addit longe minorem esse inconuenientiā ꝙ vbi duo vel plures rei conuenti sunt in eadē causa/ ꝙ censeatur loco vnius ꝙ̄ pluriū: arg. c. cū in multis. li. vi. de rescrip. ꝛ de iur. pat. c. i. eo. li. de elect. scriptū. ꝛ vide ad hoc not. per Inno. ꝛ alios in. c. pastoralis/ de rescrip. Hodie tamen fit vt supra dictū est. Dicunt etiā predicti doct. Gallicani in. c. causam/ de offi. deleg. ꝛ Bellamera in dicto. c. statutū: Cācellariam cōmittere causam matrimonialē (etiā si sit sup federe) Episcopo/ ꝛ alijs non Epis/ cum clausula: Tu frater Epe. Et quādo appellatur a grauamine vel interlocutoria in matrimonialibus etiam cōmittitur Epo vt ibi per eos ꝛ ita seruatur hodie. facit cōtra. c. constitutꝰ. ij. de appella. Sed si maritus impetret litteras cōtra aliquem detinentē vxorem suā inuitam/ pōt tunc absq; dubio cōmitti alijs ꝙ̄ Epo / cum talis cognitio sit mixti fori. vide. Jo. an. ꝛ alios in. c. nō est/ de sponsali. ꝛ. c. illud de presump. ꝛ Ant. de Batrio in. c. tuā/ de ordine cog. Et nota ꝙ si priuilegiatus traxit me extra suam dioc. ꝛ ego appello a sententia: cōmittebantur olim cause per Cancellariā ex dioc. appellati: per not. in. c. prudentiā/ de mur. peti. Uerū postea visum est obstare dictū. c. statutū: ꝛ negata est cōmissio extra diocesim. Et iterū postea Cancellaria in similibus casibus dedit extra tpe Clementis. iiij. interpretando stilū per ius cōmune: per not. in. c. cū dilectꝰ/ de consue. q̄re stilus in Cancellaria in hoc fuit inconstans: ꝛ in hijs ꝛ pluribus alijs indigeret declaratione Pontificis dictū. c. statutum: quod videtur confuse ꝛ generaliter tollere multas equitates iuris antiqui. Et nota ꝙ si Eps impetret litteras vna cū alio sue dioceſ pro re cōmuni contra eius subditū/ dantur Judices extra etiā in simplicibus arg. dicti. c. vnici/ de iur. pat. li. vi. ꝛ. ff. de quibus re. ad eundē iud. ea. l. i. ꝛ. c. per tuas/ de arbi. ꝛ. l. si ita/ de liber. ꝛ postu. ꝛ. ff. si seruit. vend. l. si cōmunem. ꝛ. C. de temp. in integ. resti. petēn. ꝛ de cōces. preben. auctoritate. li. vi. ꝛ. l. i. C. si in cōmu. eadēq; cau. in integ. resti. postu. ꝛ. l. inter/ de minor. l. per fundum. ff. de serui. rusti. pred. ꝛ de condi. ꝛ de monſ. l. pater: ꝛ faciunt dicta supra de litisconsortibus.

¶ Persone aūt que possunt impetrare lr̄as sunt Laicus contra laicum in terris Ecclesie. vide in. c. si duobus/ de appella.

Circa personas que pn̄t lr̄as impetrare.

Item laicus contra clericũ/ ⁊ clericus cõtra laicum/ etiam de antiquissimo stilo/⁊ clericus cum laico cõtra laicum/ si ad eos cõmuniter res pertineat/sed nõ econtra. Sed in hoc vltimo casu contrariũ videntur voluisse doctores in. l. precipimus. §. eodem. C. de appella. ⁊ in. l. fi. de bono. nõ conti. C. Mathesel. in quodam nota. ⁊ Abbas recentior in quadam disputa. de quo per Collect. post Feder. in. c. forus/ de ver. signifi. In causis autem feudalibus nõ dantur littere/etiam clerico. vide. c. ceterum/de iudi. ⁊. c. ex transmissa. ⁊. c. verum/de for. compe. Dantur autem littere laicis contra laicos super vsuris vel contractibus in fraudem vsurarum initis/vel iuramento vallatis. Item super iure patronatus / vel presentatione / aut iure funerandi/ aut dote/ vel donatione propter nuptias/ ⁊ super administratione rerum piarum: ⁊ propterea dantur Confraternitatibus. Vide ad hoc Pau. ⁊ Abba. in consilio. Dãtur etiam ratione voti. vide ad hoc in. c. licet/de voto. Et quando Laicus conuenitur super re quam tenet ab Ecclesia. vide ad hoc Spec. in ti. de com. iudi. adi. §. i. ⁊ not. in. c. nullus/ de for. compe. ⁊ not. in. c. si clericus laicum. Dantur etiam pro ⁊ contra executorẽ vltime voluntatis/laicum etiam in nõ pijs causis: licet quo ad hoc vltimũ videantur obstare huic stilo not. in. c. tua/ de testa. Et breuiter dantur littere inter laicos super causis ecclesiasticis ⁊ alias absq; dubio forum ecclesiasticum concernentibus. Super obseruatione aũt pacti inter laicos nõ dantur/nisi diceretur in illis locis tales causas de antiqua consuetudine pertinere ad forum ecclesiasticũ. vide ad hoc Collect. in. c. i. de pactis. Super infamatione aũt de crimine incestus inter laicos cum peterẽtur littere tempore meo a Cancellaria/ de consilio dominorum de parco negauimus eas: q̃uis mihi videretur esse concedendas/pluribus rationibus: ⁊ inter alia/quia Cancellaria maxime innititur textibus/allegaui. c. fi. de sepul. Sed q2 nõ inuenimus exemplum alicuius forme antique/acquieui opinioni eorum: Sed contra feci in crimine contra naturam/cum peterentur littere inter laicos/iuxta formã. l. diffamari. Vide de hijs doc. post glo. in. c. nos inter/de purg. cano. ⁊ in. c. Clerici de excess. pre. ⁊. c. in Archiepatu/de rapto.

Et nota etiã q2 Iudeis vel Saracenis contra laicos xpianos vel econtra nõ dantur littere per Cancellariã / nisi super causis concernentibus forum ecclesiasticũ simpliciter/vel mixtim:

nec fit mentio de negligentia Judicũ secularium. Sed si essent de terris Ecclesie bene dantur. Vide ad hoc notat. in. c. quod super hijs de voto. per doc. ⁊ in dic. c. in Archipatu.
Magistris seu prefectis Fabrice ecclesie/ ⁊ perpetuo oblatis ⁊ rectoribus hospitaliũ laicis pro bonis ad Fabricã vel hospitale spectantibus bene dat lr̃as Cancellaria: ⁊ contra eos pro dictis bonis ⁊ fratribus ⁊ sororibus/ etiam tertij ordinis sancti Francisci ⁊ cõtra eos. simplicibus aũt heremitis nõ solent dari lr̃e/ nec seruitoribus clericoꝝ laicis. Bizocaris autem seu Mantellatis dantur. Uxori clerici coniugati/ ⁊ multomagis contra eum videtur dari posse per. l. i. C. de incolis li. x. ⁊ de digni. l. mulieres. li. xij. ff. de senat. femine.
Et nota ꝙ laico de terris Ecclesie non dantur littere contra laicum extra terras Ecclesie: sed econtra sic.
Et attende ꝙ in tutore ⁊ curatore ⁊ procuratore in rem suam consideratur persona pupilli vel adulti seu furiosi aut procreatoris/ an sit clericus vel laicus/ non ipsius tutoris vel curatoris super impetratioñ. Idem ad hoc vt trahatur extra/ nam in hoc videlicet quo ad cõmissionem non solet attendi diocesis/ vel locus cõmorationis tutoris vel curatoris/ sed pupilli vel adulti. faciunt ad hoc not. in. l. fi. si ex plur. tutor. C. ⁊ in. l. i. §. libelli/ de appella. ff. ⁊. l. i. quan. nup. inter pu. ⁊ not. in. l. i. de admi. tut. ⁊. l. ad. ea. ff. de re. iur. ⁊ in. c. sua nobis. ⁊. c. ex parte/ de appella. ⁊ in. c. querelam/ de elec. ⁊ in. l. i. C. ꝺ sent. ⁊ inter iudi. ⁊ in. c. i. de procur. li. vi. vbi non attenditur qualitas procuratoris. ⁊ de procuratore in rem suam vide not. in. c. licet/ de officio deleg. ⁊. l. apud/ de dol. excep. In patre autem laico administratore bonorum filij clerici non habetur firmus stilus. Aliqui ex Correctoribus considerarunt personam Patris propter interesse eius in vsufructu/ ⁊ non dederunt litteras contra laicum. Alij dederunt quasi pro re quasi cõmuni Patri laico ⁊ filio clerico: ⁊ hanc partem nos secuti sumus: Tamen quo ad trahendum extra/ impetrante litteras Patre/ aut si contra eum ratione predictoꝝ bonorum impetrentur/ semper attenditur diocesis Patris/ non filij/ si fuerint diuersarum: quia consideratur vexatio ⁊ cura comparendi/ per iura supra allegata: ⁊ verbum trahere: vt not. doct. Galli. in dicto. c. statutum. ⁊ in executore quo ad hoc. Et vide ad hoc glo. ⁊ Bar. in. l. i. C. de agric. ⁊ censit.

Dantur etiā littere laico cōtra laicum: qui subest iurisdictioni temporali alicuius Epi vel Prelati/ si hoc narretur: quāuis olim Cancellaria nō dederit lrās nisi inter laicos ecclesie Romanā·tātū: quod Collec·in·c·ad petitionē/ de accu·dicit obseruatum fuisse: vel ex affectu presidentiū in litteris expediendis: vel ex errore Abbreuiatoꝝ·
Et si laicus percusserit laicum in ecclesia/ nō dantur littere ad instantiam percussi: sed Rectoris ecclesie· Et vide ad hoc not· in·c·cum sit generale·
Dantur quoqꝫ lrē contra laicū mulieri cōquerenti super dote siue cum viro quando est nupta/ siue absqꝫ viro/ soluto matrimonio/ vel viro ipso ad inopiam vergente· Et debet fieri mentio in rescripto ꝙ res super quibus laicus mulieri iniuriat̄ ad dotem mulieris pertineāt· Viro aūt cōtra laicū dantur etiam littere pro dote sibi promissa· vide ad hoc·c·per nr̄as/ d̄ dona· inter vir·ꝛ vxo·ꝛ formā quinterni Cancellarie iustitie in ti·de matrimonijs· Viro etiā contra vxorē ad dotem propter adulteriū vxoris perditā videtur posse dari litteras per·c· plerūqꝫ de dona·inter vir·ꝛ vxo·ꝛ·c·ex parte/ de consti·ꝛ not·per Ab· in·c·cum sit generale/ de for·compe· Et idem forte videtur si agatur suꝑ parafernalibus per mulierē nō contra tertiū: sed accessorie ad dotem: seu vna cū dote: vt in·c·plerūqꝫ· ꝛ·c·significauit·ꝛ·c· ꝛ si necesse/ de donat·inter vir·ꝛ vxo·ar·l·si ego·§· dotis/ de iur·dot·ff·ꝛ·l·fi·C·de pac·conuent·ꝛ ar·l·si sponsa·ff· de iur·dot· ꝛ de priuil·credit·l·ij·§·fi· Sed si mulier est vidua vel pauper ꝛ orphana bene impetrat lrās/ etiā nulla facta mentione de dote: cum clausula/ Illos sub quoꝝ iurisdictione ꝛc̄· que datur quādo pauper orphanus vel vidua nō possunt consequi iustitie complementū a iudicibus secularibus· Et vocat̄ pauper orphanus miserabilis ꝑsona: vt not·in·c· suꝑ quibusdā de ver·signi·iūcto·c·i·lxxxvij·dist· ꝛ·l·orphanotrophos·C· de episc·ꝛ cler·ꝛ·c·grandi/ de sup·neg·prel·li·vi·ꝛ·c·i· ne cler·vel mon· Nec capitur orphanus vt in·c·admonere·xxxiij·q·ij·pro eo qui caret patre· Et dātur etiam pro orphano q̄uis habeat tutorē vel curatorē vt vidi in forma Mart·de Ebulo· Videt̄ obstare dicta·l·orphonotrophos· Sed pōt esse pauꝑ miserabilis etiā si habeat tutorem vel curatorem· Pro nobili paupere orphano etiā dantur littere·vide not·in·c· significantibus/ de offi·deleg·ꝛ·l·humilem·C·de incest·nup· Itē dātur littere pro

clerico cū vnica ⁊ virgine coniugato/⁊ cōtra eum de stilo: lꝫ videatur obstare.c.vnicū/de cler.con.li.vi. tamen pro stilo faciunt not.per Abbat.c.i.de vit.⁊ honest.cler.

Et nota ꝙ pauper orphanus vel vidua nō impetrat in eisdem lr̄is cōtra clericos ⁊ laicos simul/cū diuerse sint conclusiones. Et aduerte etiā ꝙ laicus nō impetrat lr̄as contra clericū generaliter super iniurijs:sed est necesse specificari iniuriam. Vide not.in.c.grauis/de resti.spol.⁊.c.olim/de iniur. Nec clerico ⁊ laico dantur littere simul super iniurijs/etiā si diceretur cōmuniter. Itē si conquerentes sint plures/ etiam si pater vel filius vel fratres debent poni super bonis ⁊ rebus alijs ad eos communiter spectañ.sed in vniuersitate conquerente/vel alio corpore seu collegio nō dicitur cōmuniter spectantibus.

Monachis autem/ vel alijs religiosis/ aut mendicantibus nō dantur littere nomine proprio/sed superioris ⁊ conuentus/nisi talis religiosus habeat aliquod officiū Obedientiariam vel administrationē aut beneficiū sui ordinis/vel ex dispensatione apostolica/vel impetret super absolutione ab excōmunicatiōe vel infamatione aut alimentis:al's nō dantur/etiam si sit in studio. Et ita etiam olim obseruauit Cancellaria:vt per Collect. in.c.dilectus/de rescrip.⁊ vide Rot.de iudi.in nouis/ ⁊ in decisi.Bellamere. Mihi tñ semper visum fuit posse dari litteras pro existente in studio/si asserat se de licentia prelati ⁊ conuentus esse in studio:per not.glo.in.c.non dicatis.xij.q.i. ⁊ si longius/de iudi.⁊ per Archid.⁊ Jo.an.in.c.ij. ne cler.vel mona. dūmodo narret iniuriari sibi super debitis rōne studij contractis. Aliqui tñ Correctores secuti sunt exacte stilum antiquū: nec sub hoc pretextu studij detur occasio monachis impetrandi lr̄as super alijs debitis ⁊ administratione proprij : ⁊ noluerunt dare etiā cum dicta narratiua. Contra religiosum aūt hodie bene dantur lr̄e sub nomine proprio indistincte in loco cōmorationis.⁊ vide not.in.c.quanto/de offi.ordi. Mendicantibus vero dantur lr̄e pro erogatis eis/vel ecclesie eorum in elemosinā/cum possint implorare officiū Judicis ad habenda illa bona/⁊ etiā agere si dixerint se posse obtinere bona ex priuilegio Sedis ap̄lice:cui nō sit derogatum. Ad quod vide nota.in c.fi.de pactis.li.vi. Olim tñ Cancellaria nō admittebat appellationes super imobilibus mendicantiū/ꝗuis allegarent priuilegium ap̄licum super eis:vt not.Collect.in.c.significantibus

de no·ope·nun·Abbati autem soli dantur pro spectantibus ad mensam Abbatialem/si fuerint ordinis sancti Basilij vel Benedicti:al's aũt nõ dantur absq3 conuentu·Preceptoribus autem siue Cõmendatoribus militaribus danẽ indistincte/etiam pro pluribus cõmendis:sed nõ pro pluribus prioratibus in militibus Rhodieñ·seu fratribus Hierosolimitañ·vt vidi in eoꝝ statutis seu stabilimentis dum peterent confirmationem eoꝝ· ⁊ vide nota·in·c·qr nos/de appella·per Inno·⁊ Hostieñ·vide ad hoc not·in·c·cũ deputati/de iudi·⁊ Oldra·in consil·cxxviij Viro aũt ⁊ vxori dantur lr̃e absq3 verbo cõmuniter·

Non dantur lr̃e si quis velit impetrare contra homines talis loci/nisi dicat:vniuersi homines/vel vniuersitas hominũ talis loci·vide ad hoc not·in·c·cũ in multis ď rescrip·li·vi· ⁊ oldra· consil·cccxv·⁊ no·glo·in·c·cũ dilectus/de ordi·cog·

Et quando ignoratur an quis sit clericus vel laicus solet poni disiunctiue clericus vel laicus·pro quo stilo facit·l·i·§· quia autem·ff·quorum leg·⁊ de restit·in integ·Constitutis·⁊·c·vnico/de postul·prel·li·vi·

Filio aũt familias nõ solent dari littere contra patrem/nisi exprimat sibi iniuriari super Castreñ· aut alimentis/vel al's in casibus in quibus possit agere contra patrem· vide ad hoc·l· lis nulla·ff·de iudi·⁊·l·actiones·ff·de actio·⁊ glo·xxiij·q·iiij· si ecclesia·⁊ in·c·queritur·ij·q·vij·nam probibito consequẽti videtur prohibitũ antecedens/vz impetratio litteraꝝ·facit ad hoc quod not·Inno·in·c·ij·de dila·

Emancipato aũt bene dantur/cum nõ prohibeatur agere : nisi nõ repetita venia:que per impetrationẽ litteraꝝ nõ tollitur: ⁊ Judex hoc examinabit arg·l· sedet in hac·§·preter·⁊·l·quãuis in fine·ff·de in ius vocan·⁊ facit·l·finalis·C·e·

Super furtu vero vel falsitate cõmissa per patrem aduersus filium q̃ possunt dari vide·l·congruentius·C·de pat·pet·⁊ not· in·c·prohibemur·ij·q·i·⁊ in dict·§·pretor·

Cisterciensibus nõ dantur lr̃e super castris/ hominibus/vasallis/vel decimis: nisi obijciatur q̃ illa habuerint anteq̃ ipsorũ monasterioꝝ Cisterceñ·ordo reciperet instituta· vide·c·recolentes/de statu mona·⁊ not·in·c·cũ ordinẽ/de rescrip·

Super diuersis beneficijs cõtra diuersos reos non datur vnũ rescriptum:nec cũ clausula Quidam alij:Sed est necesse exprimere omnes reos:nec vbi agitur super beneficio nõ debet ho-

die addi in rescripto/sup rebus alijs q fructibus illius.
Cancellaria nō dat lrās Conuentui vel Caplo vel cōtra eos nisi super bonis discretis et alijs: que vacante seden eccessario per eos expediunt: vt per Collect. in. c. illa ne sede vacan.
Et pro iniuria illata Ecclesie Cathedrali/ vel intra ipsam/vel in eius cimiterio nō dantur littere Epo siue Caplo. vide Collect. in. c. cum deputati/de iudi. Sed econtra sic.
Nec in aliquo rescripto ponūtur vltra tres Ciuitates siue dioceses/computatis actoribus et reis: vel quattuor/si Judex fuerit ex illis quattuor.
Item nō ponuntur vltra Octo nomina reorum absq3 clausula/et quidam alij: sed cum ea Septem. Nomina vero conquerentium possunt esse quot placet.
Contra Reges et Principes seu magnos Duces nō dantur littere sine signatura pape. faciunt not. per Spec. ti. de legato. §. nunc videndū. ver. Item nō obstat.
Et nota/ q Cōmunitas siue Uniuersitas de stilo computantur pro quattuor psonis: licet. l. mortuo. ff. de fideiuss. et ex qui. cau. maio. l. ait pretor. §. item inquit/ cum alijs iuribus faciant contra. Et ideo non dantur littere in vno rescripto/nisi contra duas Uniuersitates/ si velis ponere clausulā/et quidā alij. Et Cōmunitas dicitur Ciuitas: Uniuersitas vero castri vel ville aut populi. Uidetur facere contra Cle. vnica de vsu. et not. per Bar. in extrauag. ad reprimendū.
Nec dantur littere/ nisi contra Tria Monasteria tantum/vel domos in eodē rescripto. Nec super iniurijs verbalibus dantur littere per Cācellariam. Uide ad hoc. c. cum te/de re. iudi. et decisi. Rot.
In ciuilibus plures agentes appellantur litisconsortes.
In criminalibus vero plures rei complices. facit cōtra glo. in cle. i. de penis. vide tex. et Jo. an. in. c. cū oporteat/de accusa.
Quando agitur super pecuniarꝫ summis/ ponitur in conclusione post illa verba ap. re. vsuris cessantibus: de quo in. c. dilecti de for. compe. nisi conqueratur Eps/Capitulū/cōuentus/vel persona ecclesiastica ratione beneficij: aut religiosus/vel familiaris Pape/vel de Curia Roman. quia presumitur pro eis. vide not. in. c. cum in iuuentute/de presumpt. cum ex iniuncto/ de not. ope. nun. lri. dist. miramur. ix. q. ij. Lugdunen. Nec hodie ponitur in rescriptis appellationū.

Mortuū nō appellat papa dilectū filium de stilo/nec venerabilem fratrem:sed quondā talem/ꝛ bo·me·Episcopū·
In rescripto super defectu nataliū ponitur clausula/Ita tū ꝛc· al's est falsum· Et cōmittitur Diocesano/nisi sit suspensus: q2 tunc cōmittitur Officiali vltra montes· Et hodie etiā idem fit quādo Diocesanus agit in remotis/ ꝛ hoc exprimitur:facit·c· statutum/de preben·li·vi·si vacet ecclesia/ tūc scribitur maiorē potestatem in ea obtinenti·vide de hoc in quinterno ti· de defect·nata·Spec·ti·de dispen·§·nunc de epo·/ꝛ in fi·ꝛ quis dicatur Diocesanus vide glo·in cle·vnica/de for·compe· Et datur hodie hec dispensatio tam pn̄tibus in Curia/ q̄ʒ absentib9: ꝛ etiam progenitis ex nō soluto ꝛ soluta· Et de dicta clausula Ita tū/vide Oldra·consil·clxv·ꝛ Rot·in antiquis·ꝛ glo·in·c· si pro clericis/de preben·li·vi·ꝛ in·c·non potest·ꝛ sali·in·l·prescriptioñ·C·si contra ius vel vtil·pub·
Et in confirmationibus in forma cōmuni nunq̄ʒ ponit̄ in narrationē·dioc; in qua beneficiū est:sed in salutatione tantū·
Nec datur Post iter arreptum mulieri/ sed religioso sic si habeat administrationem· vide not·in·c·cum deputati/de iudi·ꝛ glo·in cle·ꝛ si principalis/de rescrip·
Regule Cācellarie pape viuentis ad futurā rei memoriā dantur sub hac forma: Ad futurā ꝛc·cum lr̄is maiusculis: Cūctis disponeñ·fidelibus iustitiā ministrari / tenorē cuiusdā per nos dudū edite cōstitu· que Die decimanona/ Mensis ꝛc· Anno incarnatioñ·ꝛc· Pontificatus ꝛc· Anno primo pn̄blicata fuit ad instantiā dilecti filij·A· Decani ꝛc· se illa pro sui conseruatione iuris indigere asserētis/presentibus inseri fecimus: Volentes ꝛ auctoritate apostolica decerneñ·in hm̄oi sic inserto tenori stetur ꝛ plena fides adhibeatur vbicūq; in iuditio vel extra illc exhibitus fuerit vel ostensus · Dictus vero tenor talis est·Item voluit ꝛc·nulli etiam dat̄ ꝛc·
Si papa fuerit defunctus dantur sic a successore:Cunctis ꝛc· quarū quidem constitutionū: quas suo duntaxat tempore duraturas obseruari voluit ꝛc·
Si vero nō petantur ad futurā rei memoriā : sed per cōmissionem Judicū/dantur sub hac forma directe Judicibus: coram quibus causa pendet· Cunctis ꝛc·per nos nuper edite constitutionis Anni ꝛc·Pontificatus nostri ꝛc· ad instantiā dilecti filij se illa pro sui iuris cōseruatione ꝛ executione quarundam

Ifaꝝ ap'licaꝝ per eum ad vos cōmuniter impetrataꝝ facienda indigere asserentis/pn̄tibus ꝛc. Uolentes ꝛc. tenori plenam fidem adhibeatis/ ꝛ ḡm eum ad executionem procedatis litterarum earundem. Dictus vero tenor talis est.

¶ De quattuor clausulis Prouiso ꝛ alijs.

¶ Clausula Prouiso/ qn̄ quis conqueritur sup censibus/ pensionibus ꝛ hmōi/ prouiso/ ne census hmōi cōtra statuta Lateranen̄. Concilij impositi sint vel adaucti. vide. c. prohibemus/ de censibus: ꝛ ponitur in rescripto ante clausulā Testes. Nec datur si minor impetret cōtra maiorem/ nec contra laicū tantū vel clericū ꝛ laicum simul.

Clausula prouiso/ quādo quis conqueritur contra cōmunitatem vel vniuersitatē/ est hec: prouiso/ ne aliqua singularis persona dicte vniuersitatis auctoritate presentiū ad iuditiū euocetur: seu in illam/ aut locū predictū interdicti sententiā proferatis: nisi a nobis super hoc mandatū receperitis speciale. Et cōtra Capitulū hec clausula nō ponitur. vide Bellamerā de hac clausula in. c. cum in multis/ de rescrip. li. vi.

Clausula prouiso/ quādo quis conqueritur cōtra Consules/ aut proconsules/ aut nobiles/ aut gubernatores Ciuitatis vel hmōi/ est hec: prouiso/ ne in terras dicti nobilis vel eandē Ciuitatem vel oppidū auctē presentiū interdicti sententiam proferatis: nisi super hoc a nobis ꝛc. Et hec clausula ponitur quā do cōqueritur aliquis in pecuniarijs vel alijs ciuilibus causis contra predictas ꝑsonas. vide in extrauaganti Bonifacij proinde. Super criminibus vero remanet ius antiquū. c. si sententia. § ceterū/ de sen. excō. li. vi. cū alijs iuribus: nō tamen ponit̄ in rescrip. super vsuris: nec super manuū iniectione: etiā si agat̄ ciuiliter: nec in matrimonialibus. vide. c. nō est/ de sponsa. ꝛ. c. i. de vsur. li. vi. ꝛ. c. penult.

Clausula prouiso/ nō datur in cōmissionibus appellationū: nec olim aliquo tempore data fuit in partibus Gallicanis: q2 male parebant nobiles ꝛ vniuersitates Judicibus ecclesiasticis: vt legi in notis quinterni Cancellarie gratie. Nec etiā ponebat̄ in certis diocesibus Germanie/ per consti. in Concilio Constantien̄. nūc si factā/ videlicet in Caminen̄. Trazeburgen̄. Hauelburgen̄. Zuerinen̄.

Clausula prouiso/ quando excōicatus contra formā Concilij generalis petit absolutionē/ prouiso q̄ si pro manifesta offensa

dicta sententia sit prolata: nec ab excōicato sufficienter prestet emenda/nullatenus relaxetur. vide.c.sacro/de sent.excō. ⁊.c. ab excōicato/de rescrip.⁊.c.ex parte/de ver.sig.
Inuocatio brachij secularis hodie non datur absqȝ signatura per Cancellariam: nec tempore Collect.dabatur: vt per eum in.c.i.de offi.dele. Olim vero data fuit: vt in quinterno iustitie de vsuris/forma.xxi. quare stilus est inconstans. Et an delegatus hoc possit sine expressa cōmissione/vide docto.in.c.significasti/de offi.dele.⁊ in.c.si quis contra clericū/de for.compe.⁊.c.vt officiū/de hereti.li.vi.
Super sponsalibus de futura/vt cogatur vir vel mulier implere per verba de presenti/nō solet Cācellaria dare litteras: etiā si dicatur interuenisse iuramentū. vide que scribo in alijs memorialibus meis: ⁊ not.in.c.requisiuit/de sponsali.
In rescripto appellationis a principio/ vbi formatur libellus actoris vel rei super petitioē. semper debet poni quis petat/ a quo petat/coram quo petat seu petierit: quid vel quare petat. ⁊ in hijs vltimis quando ignoratur res vel quantitas aut causa/solet dici: rem tunc expressam/ex causis tunc expressis. vide materiam libellorū: ⁊ que infra dicentur.
Item in absolutione ab excōicatione debet poni causa excōicationis. vide doct. Gallicanos post alios in.c. ex parte/ de offi. ordi.⁊ Hosti.ti.de rescrip.§.quis impetrare.
Et nota ꝙ per Cancellariam datur monitio sub Censuris in notorijs iuris: ut super decimis ⁊ hmōi: vt in ti.de decimis/in prima forma quinterni. vide glo.de hijs/ post textum in Cle. dispendiosam/de iudi. ⁊ doct.in.c.conquestus/de for.compe. ⁊ in.c.nosti/de elec.⁊ de proba.quoniam.⁊ de appella.personas.⁊ de iniu.ad nostram.
Et considera ꝙ Cancellaria in rescriptis sepius vtitur verbo temere: quod verbum excludit recte/vel rite/aut vtrūqȝ: ⁊ potest conuenire parti vel iudici: vt no.in.l.eum qui temere.ff.de iudi.⁊ insti.de pe.teme.litig.c.ex litteris/de diuor.c. tuarū/de priuil.de elec.prouida li.vi.⁊.c. vt periculosa. ne cler.vel mo. eo.li.insti. quibus alie licet.§.econtra.⁊ in.c. bone/ de postul. prel.⁊ in multis alijs iuribus.
Et aduerte ꝙ Cancellaria vtitur hijs duobus terminis in cōuentione/videlicet: traxit in causam: vel fecit ad iuditium euocari. De primo vide notat.in.c. pastoralis/ de cau.pos.⁊ pro-

prie. De alio in. l. i. ti. de in ius vocan. ff.
Si contra Episcopum/ Archiepiscopum / vel Patriarcham impetrentur littere/ vbi dicitur per censuram/ debet dici auctoritate nostra. Vide. c. quia periculosum/ de sentent. excom. li. vi. et. c. quia pontificali/ de offi. deleg. eo. li.
Contra electū vero quando dantur lr̄e/ dicitur per censurā de stilo. Videt contradicere. c. ij. de offi. deleg. ob reuerentiam sacri officij. Sed aliud est pontificale officium: aliud pontificalis ordo: et aliud pontificalis dignitas. vide ad hoc glo. in cle. Archiepo̅/ de priuil. et quandā decisi. Bellamere. Et contra perpetuū Administratorem etiam dicitur per censuram. vide not. in. c. is cui/ de elec. li. vi.
Super spolio contra Judicem non ponitur dicto tali sicut iustum fuerit restituto: sed simpliciter ponitur clausula/ vocatis: cum insinuatur pro eo. extra de renun. in presentia. et. c. dilect9 de rescrip. vide Oldra. consil. ccxxvij.
Item nunq̄ȝ dantur nisi vnus/ duo/ vel tres Judices. vide. c. prudentiam/ de offi. deleg.
Item Ordo precedit Diocesim/ sed nō Ciuitatem: videlicet. Abbas sancti Petri Perusiñ. ordinis sancti Benedicti. Abbas sanctī Cucuphatis/ ordinis sancti Benedicti/ Barchinoneñ. diocesis.
Nomina ordinū: Camalduleñ. Cisterciēñ. Climiaceñ. Cartusieñ. Premonstrateñ. preferuntur. Alia postponuntur/ videlȝ Ordinis sancti Benedicti. Ordinis Humiliatoꝝ et c.
Cisterciēñ. ordinis. Premonstrateñ. ordinis et c.
Cl'a Nō obstañ. facit Conquestū duplicē. vide de ea in. c. ne aliqui/ de priuil. li. vi. et ponitur/ etiā in rescrip. de iustitia.
Epo̅ nō dantur lr̄e super iuribus Epalibus generaliter/ nisi exprimat aliquod ex eis. vide Spec. de rescrip. present. et not. in c. constitutus/ de reg. do. et Bellamerā in decisioñ.
Debet poni in rescripto / etiā appellationis de stilo nomen et cognomen actoꝝ et reoꝝ/ et appellantis ac appellati/ al's nō dantur lr̄e/ nisi diceretur Titius et Menius/ et alij in hac parte litisconsortes: quos nō est necesse exprimere. Nomen vero Judicis ordinarij/ a quo appellatur/ nō est necessariū apponi: sed delegati sic: licet videatur aliud doctoribus. vide Spec. ti. de appellatio. et. c. oblate. et Bar. in. l. i. §. libelli/ de appella. ff. et decisi. Rot.

Item necesse est q̄ ponat dioc̄ rei. Item debet poni qualitas vel dignitas p̄sonarum: Laicus/Canonicus/Rector/Armiger/Ciuis. Nec debet quis intitulari duobus titulis: sed vno tantum super quo impetrat. Sed si impetrat super pecuniarum summis aut alijs prophanis/potest assumere titulū quem voluerit & dabuntur ei Judices iuxta diocesim/ de qua sibi intitulabit. vide ad hoc not. in. c. ad aures/de rescrip. & Bellamerā in decisi. & nota. in quadā decisi. in antiquis/de rescrip. Et si est religiosus actor vel reus/debet exprimi ordo: vt per Host. & Collect. in. c. cū ordinem/ de rescrip. Et Judeus nō dicitur laicus vel ciuis: sed dicitur incola vel habitator talis loci vel in tali ciuitate cōmorans.

Et mulier debet poni post clausulā/ & quidā alij clerici & laici: cum non comprehendatur sub nomine laico de stilo. vide Spec. in ti. de rescrip. presentatione. Et olim ponebatur ante/dūmodo esset nominatus vnus laicus.

Si est mulier que appellet: debet semper poni Dilecta in xp̄o filia Anna &c. Et si est nobilis/debet etiā poni nobilis. Et si est vidua/ debet semp̄ dici talis relicta quondā talis vidua. Sed si mulier nō appellet sed cōueniatur/nō debet dici/ Dilecta in xp̄o filia. Nec etiā in conquestibus dicitur/etiā in actrice Dilecta in xp̄o filia Joāna dilecti filij Antonij &c. vxor. Et idē dicitur in patre administratore bonorum filij/ & tutoribus & curatoribus/ Dilectus filius. A. dilecti filij. B. genitor. In muliere appellata non dicitur Dilecta in xp̄o filia: in forma/Sua nobis. In forma aūt/Humilibus/tā in appellante/ q̄ȝ in appellato/ q̄ȝ etiā Judicibus semper dicitur/ Dilectus filius/ & Dilecta in xp̄o filia. In forma Querelam/in actore ponitur dilectus & dilecta/non in reis: & in Conquestibus in conclusioñ. ponitur. Ideoqȝ & alijs quocirca &c.

Nota q̄ in Sua nobis/ nō datur expressa absolutio ad cautelam: nec etiam expressa cōmissio attentatorum: in forma Humilibus sic. Et in omnibus rescriptis iustitie ponitur clausula q̄ si nō ambo vel omnes/preterq̄ȝ in rescripto in forma Humilibus in quo ponitur/vos vel duo aut vnus vestrum. Et hmōi clausula ponitur post clausulam/Testes. Et si in rescripto nō ponitur clausula/Testes: debet poni statim post conclusionē. vide de ea. c. prudentiam/de offi. dele. & c. cum dilecti/de emptio. & vendi. io. & c. sciscitatus/ de rescrip. Et si excōicatus impetrat

absolutionem/non debet dici Dilectus filius: sed Sua nobis Antonius etc.
Et cum Cardinalis impetrat rescriptum/non dicitur Sua nobis: vel Significauit: vel Conquestus est nobis: et sic de alijs. sed Exposuit nobis dilectus filius noster.tt.scte Praxedis.
Et quādo fit mentio de ordine Carmelitarum/per constitutionē Sixti.iiij. poni debet/ordinis gloriosissime dei genitricis semperq3 virginis Marie de monte Carmeli. Quam constitutionem quidā ex Abbreuiatoribus nō obseruarunt.: A me autem fuit semper obseruata/ob honorem virginis/et antiquitatē ordinis Carmelitarum.
In Abbate priore sacrista vel decano ecclesie semper debet dici Abbas vel prior secularis et collegiate ecclesie talis.
Et nota quod in salutatione inter primū et secundū Judicem ponitur/et: inter secundū vero et tertium ponitur/ac: vt Dilecto filio Decano et succentori ac capifero Ecclesie scte.N.
Et aduerte quod Cancellaria magnā vim facit in verbis vt proprie ponantur/et sub certo ordine: vt innuit Collect.in.c.dilectus/de cap.mona.et not.in.c. venerabiles/de confir.vtil. vel inutil.et.liij. regula Cācellarie.et.c.causam/de rescrip. Et quātum fieri potest nō repetit vel conculcat verba: nec sententiam presertim in decisiuis et dispositiuis.
Ubi appellatur ab euitatione preiudicij vel molestationis inferendi extraiuditialiter de facto admittitur appellatio: et ponitur clausula Uocatis: et taxantur minus littere. Uide ad hoc nota.in.c.dilecti/de maior.et obedi.
Quādo mandatur confirmari/ vel infirmari sententia lata super crimine: vel al's cōmittitur: semper ponitur in conclusione/in hijs que penam sanguinis non contingunt. Uide nota.in.c.in Archiepātu/de rapto.et in.c.fi.ne cler.vel mona.li.vi.et.c.sententiā sanguinis.eo.ti.in antiquis.al's nō valeret cōmissio/nisi ex certa scientia.vide Anto.de Butrio.in.c. que in ecclesiarum/de consti. Item quando impetrantur littere pro Canonicis in Alamania/vel Beguinabus/vel Confraternitatibus/aut Jesuatis: seu alijs pijs collegijs vel congregationibus nō approbatis: ponit in fine anī dat: Per hoc autem dictarum Canonissarum statutū nō intendimus in aliq approbare: vel dictā cōfraternitatem nō intendimus etc. pro quo stilo facit tex.in.c.indēnitatibus/de elect.li.vi.et in Cle.accedētes.§.illas/de statu mona.

Item nota q appellato nisi post terminū octo mensiū nō dantur littere in illa causa appellationis : et sic de stilo practicatur hodie.c.oblata.vide Rot.in antiquis ti.de rescrip.et con.cciiij Cū olim nō dabantur littere appellato/ nisi confirmatorie : vt per Collect.in.c.significantibus/de no.ope.nunci.
Et nota q si pars appellet a tarditate vel negligentia Judicis in expeditione cause/ solet dici q Anno et amplius iam elapso in dicta causa procedere non curat / loco et tempore congruis requisitus. Als nisi sit lapsus Annus non solent dari/ nisi Judex expresse denegaret iustitiam ministrare: quia tunc non diceretur aliquid de Anno. Vide Jo.an.in.c.dilecto/ de appellationibus: et Abbat.in.c.ex parte.eo.ti. et in.c. proposuisti/de for.compe.et glo.c.ij.de appellatio.li.vi.et.c.nullus/de iur.patro.et in autent.vt differen.iudi.et.c.ad aures/de simo.et Bar.in.l.Titia.§.Titia cum nuberet Cayo seyo.ff.de leg.ii.et Baldum in.l.fi.§.illud/de temp.appella. et formā quinterni iustitie primā in ti.de iudi.tenētibus diu causam in suspenso. et Spec.ti.de appella.qui interpretatur illam primā formā/ quando nō est cōmissa causa appellationis:quia tunc habet remediū desertionis. In Ordinario autem non dicitur aliquid de Anno secundum stilum:sed dicitur/ diutius tenuit causam in suspenso: et tunc dantur tres menses ad expediendum / iuxta predictam formam primam.
Item dantur lrē in quibus conceditur adiunctus/propter Judicum suspitionē ab aduersario impetratorum. Et si nondū est ad litis contestationem processum/vt in tertia et quarta forma supra alleg.ti.de mandatis:que fiunt iudi.de quibus vide doct.in.c.insinuante/de offi.deleg.et.c. causam que.eo.ti. et causam que de iudi.et Feder.in consil. Non aūt ad solam allegationē suspitionis Judicis datur nouus Judex: cum habeat allegās remediū arbitrorum vel collegarum. Et multo minus quando recusatur Executor in forma dignū:vel alijs hmōi: qui nō teneantur vocare partes/cum illi nō possint recusari. Vide not.in.c.cum venissent/de iudi.per Ant.et.c.nouit. et.c.postremo/ de appel. et Rot.eo.ti.de con.preb.in nouis.

¶ Clausula Testes non solet apponi in aliquibus rescriptis:que sequūtur vz.

¶ Super vsuris/quando impetratur contra Clericos tantum vel clericos et laicos simul. Et nec in causis matrimonialibus:

aut cõsanguinitatis:vel affinitatis. Nec dotis accessorie.vide c.de prudẽtia/de dona.inter vir.⁊ vxo. Nec super manuũ inie ctione. Contra clericum ⁊ laicũ simul:vel contra clericum tan tum:etiã si dicatur super alijs rebus iniuriari conquerẽ. Nec super crimine vel diffamatione eius. Nec quando dicitur con tra iuramentũ super hoc prestitum temere veniendo. Nec cũ in litteris dicitur/extra tenorem priuilegiorum vel indulgentiarum nec in litteris Post iter arreptum. Nec cum cõmittitur causa iuxta priorum continentiã litterarum. Nec in litteris Preces ⁊ mandata/⁊ Cum olim:que dantur volentibus ingredi religio nem. Nec quãdo dicit/in appellationis causa hmõi. Nec quã do petitur obseruatio sententie deserta appellatione / vel quia transiuit in rem iudicatam. Nec vbi compellitur ferre arbitriũ arbiter. Nec in litteris super absolutione monachorum. Nec qñ dicitur de vtroqꝫ processu. Nec in litteris super defectu nata lium. Nec quando petitur absolutio ab excõmunicato:qui cõ cordauit cum parte. Nec in litteris Cum sm Apostolũ: que dantur Ordinibus non habentibus beneficia. Nec in cruce si gnatis. Et quando denunciatur excõmunicatus.vide in quin terno ti.de excõmunicantibus/ al's in litteris cũ mandatur exe cutori relaxatio sententie excõmunicationis late contra formã c.sacro/de sententia excõmunicationis.⁊.c.reprehensibilis/de appella. sed in executoria eius bene datur. Nec in litteris Si tibi:de quibus vide in quinterno ti.de restit.in integrum. Nec quando petitur confirmatio laudi:secus vbi petitur reuocatio vel obseruatio. Vide in quinterno ti.de arbitris/⁊ compositi. Nec vbi de obedientia agitur. Vel vbi subiectio vel visitatio denegatur. Nec in litteris contra Indulta. Nec in beneficio: ad cuius collationem se quis per patentes litteras obligauit: quia iam constat per litteras/prout in multis supioribus. Nec quãdo dicitur/prout in litteris inde confectis. Nec in litteris quod excõicatum clericum recipiat ad diuina. Nec quãdo littere bullantur cum serico. Nec quando publicatis attestationibus testes quandoqꝫ admittuntur/⁊ appellatur. Super iniurijs nõ est stilus firmus: quidam dederunt/ alij non/ propter verbum iniuria:quod trahitur etiam ad crimen.

Et quando questio principalis est super Crimine: seu aliqua materia:in qua nõ ponitur clausula Testes/ si appellatio inter ponitur super grauamine per Judicem illato / non ponitur in

rescripto clausula Testes/propter euentum cognitionis cause principalis in.c.vt debitus/de appella. faciunt not.per Oldra consil.cccxx.
Clausula legitimi impedimenti: & ex rõne est hmõi de qua in quinterno ti.de ꝑstationibus. Sed dictus A. legitimo/vt asse ritur impedimento detentus/nõ fuit appellationem hmõi infra tempus debitum prosecutus. Quare nobis humiliter suppli cauit: vt lapsu dicti tẽporis nõ obstañ. sibi super hoc oportune prouidere paterna diligentia curaremus. Quocirca &c.

Nota circa Conclusiones.

¶ Sequũtur forme Conclusionũ: quibus hodie vtit Cancellaria in rescriptis mere iustitie. Nam in forma Humilibus aliquid grẽ ꝓcedit Vicecãcellarius/ siue Cãcel. in administratione iustitie/ circa cõmissionem Judicũ/de antiqua cõsuetudine: ne partes expectan do signaturã: quam omnino haberent/vexarentur ex pensis/ & dispẽdio more: quod maxime debet euitari tã in Rota/ꝙ in Cãcellaria: vt in cõclu. Ro. d. clxvij.

¶ Conclusio cõmunis in conquestibus & querelis: & quomo do appellatur ab interlocutoria vel grauamine/vocatꝭ qui fue rint euocandi/& auditis hincinde propositis: quod iustum vel canonicũ in mrĩmonialibus fuerit/ap.re.decernas: Faciesq. qd̃ decreueris per censurã ecclĩsticam firmiter obseruari. Jn cau sa spolij dicit: Et dicto tali sicut iustum fuerit restituto.
Nota ꝙ in conquestibus contra Uniuersitatẽ officialem siue dominũ alicuius terre/post verbũ obseruari/dices: prouiso ne in vniuersitatem predictã vel in terrã dicti officialis vel comi tis excõmunicationis vel interdicti sententiam proferas: nisi a nobis super hoc mandatũ receperis speciale. Nisi impetrẽtur super vsuris/ vel iniectione manuũ violentarũ in clericos/ vel causa matrimoniali.
Appellatio ab vnica diffinitiua in causa matrimoniali: Man dañ. qtũs de sententia hmõi legitime cognoscens/quod cano nicum fuerit/appella. re. decernas: Faciens &c.
Appellatio a duabus diffinitiuis nõ matrimonialibus: in qua secunda cõfirmat primã. Mandañ. qtũs in causa vltime appel lationis hmõi legitime procedens/dictã posteriorẽ sñiam cõfir mare vel infirmare ap.re. curetꝭ/prout de iure fuerit faciendũ.

Appellatio a secūda sententia cōfirmatoria prime in causa matrimoniali. Mandaā. qtūs de vltima snia hmōi cognoscens legitime: quod canonicū fuerit ap. re. decernas: Facieā. ⁊c.

Ubi sunt contrarie sentētie diffinitiue ⁊ appellatur ab vltima: etiam si sint due consequenter late pro vno. Mandaā. ⁊c. de vtroqꝫ processu legitime cognoscens: illum ex eis quem rite factum fore reppereris/auctoritate nostra ap. re. approbes: reliquo sicut iustum fuerit reprobato.

Ubi sunt contrarie sententie in causa matrimoniali. Mandaā. qtūs de vtroqꝫ processu cognoscens legitime: quod canonicū fuerit appella. re. ⁊c. Facieā. ⁊c.

Quando mortuo Judice: qui cognoscebat de causa/cōmittit alijs. Quocirca qtūs vocatis qui fuerint euocandi: ⁊ causa ipsa in statu debito per vos resumpta/illam vlterius audiatis: ⁊ quod iustū fuerit ap. re. decernatis. Facieā. qđ decernetis ⁊c.

¶ Cōmissio admissionis cessionis bonoꝝ pro clerico excōicato: qui est paratus satisfacere q̄primū peruenerit ad pinguiorem fortunā.

¶ Quocirca ⁊c. si est ita/ vocatis creditoribus prefatis ⁊ alijs qui fuerint euocandi/receptaqꝫ per vos ab eodem cessione bonoꝝ predictoꝝ: necnō idonea cautione: vt si ad pinguiorē fortunā peruenerit/debita persoluet: sententiā predictam relaxare ꝓcuretis: prout de iure fuerit faciendū. Et vide. c. Odoardus de solut. ⁊. c. ꝓuenit/ de fideius. sup monasterio grauato onere debitoꝝ. vide formā in quinterno ti. de vsuris.

¶ Quomodo petitur obseruari sententia interlocutoria: a qua nulliter fuit appellatū: vel quia deserta fuit/ ⁊ cōmittitur eisdem Judicibus.

¶ Quocirca ⁊c. vocatis ⁊c. si vobis de nullitate siue desertione appellationis hmōi legitime constiterit/ cōtra predictū Jo. ad vlteriora procedatis/iuxta ipsam formā ⁊ continentiā lraꝝ. Olim hmōi littere etiā cōmittebātur alijs sub forma: vt postq̄ cognouissent de nullitate vł desertione remitterēt causam prioribus Judicibus. Uide not. in. c. ad hec. el. primo. ⁊. c. ex ratione/de appel. Et de verbis continentiā ⁊ tenorē formā ⁊ hmōi vide not. in. c. si cū. ⁊. c. si aplica/de preben. li. vi. ⁊. c. significāte de appel. ⁊. c. qr. v. de iudi. ⁊ in multis alijs iuribus.

¶ Quomodo petitur obseruatio sententie diffinitiue ⁊ excōmunicationis.

¶ Quocirca &c. si est ita/diffinitiuam sicut rite/excōmunicatio-
nis sicut rationabiliter prolate sunt sentētias hmōi faciatis au
ctoritate nostra/vsqz ad satisfactionem condignam inuiolabili-
ter obseruari. Uide glo. & doct. in. c. quoniam Abbas/ de offi.
deleg. & Spec. ti. de remissioñ.

¶ Conclusio absolutionis ab excōmunicatioñ. pro eo
qui est paratus satisfacere/de consensu partis: & pare-
re iudicato/& litteris.

¶ Quocirca &c. Mandañ. qtũs si est ita/predictuz. P. postqz
lrīs ipsis legitime paruerit cū effectu: & ad hoc dicti. S. consen
sus expressus accesserit/ ab eadem snīa/& alijs censuris per eū
occasione premissoꝝ incursis / hac vice duntaxat auctē nostra
absoluatis in forma Eccl'ie cōsueta : & iniungatis ei pro modo
culpe penitentiā salutarem/& alia que de iure fuerint iniungen
da. Et si iniuriatus ex nō rōnabili causa reniteretur absolutio-
ni. Uide not. per Hosti. in summa de penitentijs.

¶ Conclusio pro excōmunicato ratione contumacie:
qui est paratus parere.

¶ Quocirca &c. F. si hoc legitime petierit/recepta tamē prius
ab eo cautione idonea super eo quo excōmunicatus habetur/
ab excōmunicationis sententia hmōi/ de ipsius dñi consensu/
hac vice duntaxat absoluatis in forma Eccl'ie cōsueta: iniunga
tisqz ei pro modo culpe penitentiā salutarem/& alia &c. vide d̄
hijs absolutionibus an sint pro cōtumacia/an pro offensa in. c.
qua fronte/de appel. & c. ex parte/de ver. signifi. el. primo. & c.
venerabilibus/de sen. excō. li. vi. & glo. in. c. ex litteris/de offi.
deleg. & Spec. ti. de contumacia. Quando vero cōmittitur ab
solutio super iniectione manuū/tūc ponitur prestatio iuramen-
ti q̄ deinceps talia non cōmittet &c. Et idem fit in violatori-
bus ecclesiastice libertatis/& alijs huiusmodi. Uide in. c. ex ti-
more/de sentent. excōmunicatioñ.

Obseruatio sententie: que per desertionem transiuit in rem iu
dicatam/cum taxatione expensarū. Mandañ. quatenus si vo-
catis qui fuerint euocandi/ vobis de desertione appellationis
hmōi legitime constiterit/sententiam predictam sicuti rite pro-
lata est faciatis auctoritate nostra appella. re. firmiter obserua-
ri: & expensas ipsas prouida moderatione taxare curetis: Et si
taxationem ipsam per vos fieri contigerit / faciatis eidem. B.
per censuram ecclesiasticam appellatione cessante/de expensis

ipsis debitam satisfactionem impendi. Iste stilus super vacatiom videtur consonare cu opi. Bar. in. l. i. ff. nil noua appella. pend. et Bal. in. l. eos. C. de appel. Satis probat tex. in. l. ij. versi. C. de temp. appel. et vide canonist. recetiores in. c. ex rone/ de appel. post Inno. Butri. et Imolam contrariu tenentes.

¶ Quando excommunicatus petit absolutionem et relaxationem interdicti.

¶ Quocirca etc. vocatis qui fuerint euocandi/ si vobis constiterit dictu. B. eidem. G. de premissis satisfecisse/ predictum. B. hac vice dutaxat auctoritate nostra absoluatis in forma etc. salutare/ et interdictu hmoi relaxetis.

¶ Conclusio quomodo petitur obseruatio laudi siue arbitrij: a quo non fuit intra tempus debitum declaratum nec acceptatum.

¶ Mandamus qtus dictum arbitriu sicut iuste latum est faciatis per penam in compromisso hmoi appositam auctoritate nostra ap. re. firmiter obseruari. Vide doct. in. c. quinta vallis. de iur. iur. et C. de arbi. l. pen.

¶ Obseruatio sententie: que transiuit in rem iudi.

¶ Quocirca etc. vocatis dicto tali/ et alijs qui fuerint euocandi/ si vobis de re iudicata huiusmodi legitime constiterit: sententiam predictam sicuti rite prolata est faciatis auctoritate nostra firmiter obseruari. Vide que habentur in. c. ea que/ de re iudicata. Et hec forma: que aduocationem et citationem consonat opi. glo. l. ij. C. de in offi. testa. et Cy. in. l. ab executore. C. quorum appella. non recipian. De quo per Inno. in. c. ex ratione/ de appella. et. c. cum super/ de re iudicata. et Bar. in. l. ad inopi. §. in venditione. ff. de re iudicata. In causis autem matrimonialibus/ quamuis quo ad aliquos effectus transeant in rem iudicatam: vt in. c. dilecte. et sua nobis/ de appella. per docto. Tamen Cancellaria non solet dare executionem siue obseruationem sub predicta forma: Sed quando petitur/ dat simpliciter clausulam/ vocatis etc. In sententia autem super separatione thori bene datur obseruatio: licet Io. an. et quidam alij doctores videantur aliud sentire in. c. ex litteris/ de diuor. et. c. lator/ de sent. et re iudicata.

¶ Si non obstante lapsu temporis committatur Iudicibus/ vt ad vlteriora procedant.

¶ Quocirca etc. Mandam. quatenus/ si quod de impedimeto

hmōi proponitur veritate fulcitur lapsu dicti temporis nō obstante ⁊c. vlterius in causa ipsa iuxta lrāꝝ predictaꝝ continentiā ⁊ tenorē procedatis. ⁊ vide Spec. ti. de remissio. ⁊ nota. in c. si eū/de preben. li. vi. ⁊ in. c. exhibita/de iudi. per Jo. an.
Hiis formis Cācellaria vtitur hodie in rescriptis iustitie ⁊ in appellationibus: q̄uis clausula vocatis ⁊c. sit cōmunis ⁊ frequentissima in simplicibus cōquestibus/querelis/⁊ in quibusdam aliis rescriptis. Relique aūt forme rescriptoꝝ simplicium in quibus ponitur clausule speciales in cōclusionibus eoꝝ: ⁊ in quibus nō fit mētio de appellatione/possunt colligi ex quinterno Cancellarie: sup quibus hodie nō est aliquid imutatum vcʒ in materia arbitroꝝ/ iniectionis manuū/vsuraꝝ/matrimonioꝝ/indebitaꝝ alienationū: neqʒ in quibusdā aliis: sed seruat antiquus stilus Curie. Super reuocatoriis vero in causis appellationū nō ponuntur hodie forme que habentur in libro reuocatoriaꝝ: ⁊ referunt per Spec. ti. de appel. §. de officio. ver. vt autem. ⁊ in rubrica de remis. Sed plerūqʒ in illis exemplis Spec. ponitur clausula/vocatis/in conclusionē. vel clausulis d quibus supra. Predicta aūt clausula/vocatis: que vt dixi ponitur creberrime in simplicibus rescriptis/ ⁊ in appellationibus a grauamine/vel interlocutoriis: ponitur etiā in casibus sequētibus quādo pars reclamat a laudo vel arbitrio: ⁊ quādo Judex vel pars post appellationem a grauamine vel interlocutoria procedit ad diffinitiuā vel ad vlteriora temere attentando: vel quādo processus vel sententia petitur nulla decerni: ⁊ qū sunt late due interlocutorie cōtrarie: nec tūc dicitur de vtraqʒ ⁊c. Et quando Judex qui nullā habet iurisdictionem de facto processit: vel quando remittitur causa per Judicē ad examen Sedis apo. vel ad Cu. quod idē est vt no. glo. in. c. statutū/de preben. li. vi. ⁊ in similibus ponitur dicta clausula/vocatis.
Et quia diuersa est conclusio in appellationibus ⁊ diffinitiua ⁊ interlocutoria/ponent̄ alique remissiones ostendentes: que dicantur diffinitiue vel interlocutorie f̄m doctrinas doctoꝝ ⁊ stilum seu consuetudinem Cancellarie.
Impositio ꝑpetui silentii est diffinitiua. vide Bal. post Spec. ti. de sentent. prolata. Sententia lata super articulis iuris est interlocutoria. not. Bal. in. c. sua nobis/de appella. ⁊ l. preses/d sentent. ⁊ interlocu. iudi. C.
Sententia excōicationis/ suspensionis/ vel interdicti habetur

pro interlocutoria: et ponitur de stilo clausula vocatis. no. glo. q. q. i. in summa. Nec proprie debet appellari sententia. vide Archi. xviij. dist. c. fi. nec transit in rem iudi. quin possit semper agi per viam querere: vt not. in. c. sacro. de sent. exco.
Confirmatio electionis absque contradictore non habetur pro sententia. Et si fiat cum cause cognitione per controuersiam contradictoris habetur pro diffinitiua / et ponitur clausula in appellation. etc. vide Hosti. et docto. in. c. constitutis / el. iij. de appella. et Jo. an. in. c. auaritie / de elec. li. vi. Et vide decisi. Egid. de Bellamera ti. de re. iudi.
Sententia qua approbantur fideiussores habetur pro interlocutoria / et ponitur clausula vocatis etc. vide Ludo. consil. lxxij.
Preceptum Judicis factum inconfessum de soluendo absque termino ad respondendum / quare non debeat fieri preceptum / non est diffinitiua. vide Bar. in. l. non fatetur. ff. de confessis. vide Ange. in. l. si debitori. ff. de iudi. Et an sententia qua pronunciatur aliquem esse absoluendum sit diffinitiua. vide dominum meum Alex. in l. ff. de iurisdict. om. iudi.
Sententia que profertur in actione quod metus causa / et similibus propter penam vel restitutionem habetur pro diffinitiua et ponitur clausula in appellation. etc. vide doc. in. c. i. quod metus causa. et Bar. in. l. sine exception. §. hec autem actio. ff. quod metus causa.
Pronunciatio quod aliquis sit vel non sit legitimus procurator vel tutor et huiusmodi / habetur pro sententia interlocutoria. Vide Bal. in. l. ij. de epi. audie. et. c. ex parte / de appel.
Sententia super cessione bonorum habetur pro diffinitiua. et vide dominos de Rot. in duabus decisi. et Egid. decisi. cxcix.
Sententia per quam pronunciatur esse locum purgation. habet vim diffinitiue: et ponitur clausula vocatis etc. sed per quam mandatur purgatio est interlocutoria: et per quam diffinitur aliquid / nisi se purgauerit est diffinitiua: et ponitur clausula appellationis etc. vide doc. in. c. Cum. p. de purga. can. et. c. quod ad consultationem / de re iudi.
Sententia qua pronunciatur aliquem non audiendum / si lis contest. fuerit habetur pro diffinitiua. vide doc. in. l. diffamari / de inge. et man. C.
Sententia super nullitate oblato super hoc libello habetur pro diffinitiua / alias secus. vide doc. in. l. quod iussit / de re. iudi. ff. et Bal. in. l. i. de fer. et Rot. in duabus decisi. lxxxvi. et. cccxli.

Sententia qua aliquis absoluitur a contentis in libello vel ab obseruatione iudicij habetur pro interlocutoria habente vim diffinitiue: et ponitur clausula vocatis etc. vide doc. in l. Titia/ de accusa. et Bal. in l. ij. de epis. audi. et Angel. in consil.
Sententia que imponit alicui silentium ex lapsu dilationis est interlocutoria/ et datur clausula vocatis etc. vide Bal. in addi. Spec. de dila.
Sententia super alimentis nisi agat incidenter est diffinitiua. vide doc. in l. si quis a liberis. §. si quis de liberis agno. ff.
Sententia super extimatione seu cōdemnatione eius habetur pro diffinitiua. vide. in l. vinum si cer. pen. ff. et Bal. in l. fin. de fide. liber. C.
Sententia super possessorio lite contestata in eo est diffinitiua et ponitur clausula in appellatiō. etc. vide Bal. in l. ij. de epis. aud. Et vide doct. in l. quod iussit/ de re iudi. et c. consuluit de offi. deleg.
¶ Pronūtiatio sup cōpromittendo vel nō est interlocutoria habens vim diffinitiue. vide Bal. in l. i. si quacūqz pre. po. C.
Sententia que fertur sup reuocatione attemptatoz habet vim diffinitiue/ et in ea ponitur clausula vocatis etc. vide. glo. in. c. nō solum/ de appel. li. vi. et Rot. decisi. lxx.
Reuocatio inhibitionis vel inhibitoria: que fit per Judicem ad quem est interlocutoria. vide Feder. in consil. et doct. in. c. cum teneamur/ de appella.
Sententia super executione instrumenti vel sententie est interlocutoria. vide Ange. in. l. ab executore. ff. de appella. et Bal. in. l. ab executore quoz ap. non reci.
Sententia super liquidatiō. instrumenti vel sententie est interlocutoria. vide Bal. in. l. fi. C. de sent. que sine cer. quant.
Sententia super probatione admittenda/ vel non habetur pro interlocutoria. vide doc. in. c. significantibus de no. op. nunc.
Sententia qua decernitur veniendum esse ad primū vel secundum decretū est interlocutoria. Bal. in. l. per hanc. C. de temp. appel. et ipsa decreti impositio est etiā interlocutoria. vide Feder. in consil. et not. in. c. i. de dilat.
Sententia super taxatione expensarum vel expēs. facta simul vel cum principali diffinitiua: est diffinitiua seu pars eius: sed lata ante diffinitiuam est interlocutoria. Vide Angel. li. i. ff. de vsuris.

Sententia super verbis priuilegiorum lite super hoc contestata/ est diffinitiua/al's est interlocutoria·vide doct·in·c·olim·de priuil·et in·c·veniens/de ver·signi·

Sententia qua pronunciatur appellationem esse desertam: est interlocutoria: et in ea ponitur clausula vocatis / quibus habeat vim diffinitiue: vide Bal·in·l·ij·de epis·aud·et decisi·Rot·

Sententia qua pronunciatur bene fuisse appellatum/ vel laudatum est diffinitiua: sed si pronuncietur male appellatum/ habetur pro diffinitiua respectu Judicis : et in ea ponitur clausula vocatis etc·Vide doct·in·l·fi·C·cõmu· de legat·et Pau·de castro consil·xxvi·

Sententia super potentia appellandi habet vim diffinitiue : et in ea ponitur clausula vocatis etc·vide Bal·C· ne liceat tertio prouoc·et decisi· Rot·lxxxiij·

Sententia qua pronunciatur esse probatum vel non/ est interlocutoria·Bal·in·l·ante·C·quo·ap·nõ reci·

Sententia super recusationum· est interlocutoria· vide Archi· in c·iudex/de offi·deleg·li·vi·

Sententia que fertur super processu cause si agatur principaliter de validitate vel inualiditate eius est diffinitiua al's nõ·vide Bal·in Rubrica/ne liceat tertio prouoc·et in·l· si preses·C· quomodo et quando iudex: et Collect·in·c· quod ad consultationem de re iudi·

Sententia qua pronunciatur instan· esse peremptam est interlocutoria·vide Bal·in·l·fi·C·si tutor vel curator mor·fue·

Sententia super quibuscunque exceptionibus est interlocutoria: et si cõmittatur causa huiusmodi appellationis ponitur clausula vocatis etc·vide·c·fi·de appel·li·vi·et glo·in Cle·fi·eo·ti·et Bal·in·l·ij· de sen·ex periculo recitan· Datio apostolorum dicitur etiam interlocutoria/et publicatio attestationum et pronunciatio quod testibus ad futuram memoriam examinatis credatur· vide Bal·in addi· Spec·de appella·et in·l·publicati·C·de testa·et in auten·si quis C·de testibus·

Cõmissio examinationis testium facta alteri Judici / et declaratio super libello sunt interlocutorie· vide Bal·in·l·iudices·C· de fide instru·et in·l·edita·C·de eden· et pronũciatio quod dos nõ sit liquida·idem in·l·fi·C·de sent·que sine cer·quant·prof·

Pronũciatio super incompetentia Judicis est interlocutoria vide glo·in auten·habita ne fil·pro patre·

Snia lata super appellatioñ· ab interlocutoria etiã est interlocutoria: ꝛ de stilo ponitur hodie clausula vocatis·Vide Bal· in aut·hodie·C·de iur·calũ·ꝛ Bar·in consil·

Sententia per quam ponitur silentiũ accusatori dicitur interlocutoria·in·l·fi·de sent·excõ·peri·reci·

Deputatio loci vel tribunalis per Judicem dicitur interlocuria·vide Bal·in·c·de probi·feud·alie·

Sententia super etate/vel super inquisitione est interlocutoria vide Bal·in·l·fi·C·si minor se maior·dixerit·ꝛ·l·etiã·C·d furt·

Quando Judex procedit ad vlteriora reiectis tacite exceptionibus est interlocutoria/ ꝛ ponitur de stilo clausula vocatis·vide Spec·ti·de appella·

Sententia qua pronunciatur sup sindicatu:ꝛ q̃ pronunciatur nõ esse probatũ/ꝛ de restituendo in integrũ est interlocutoria· vide Bal·in·l·cum iudex·C· de sent· ꝛ in addi·Spec·de sindico·ꝛ in·l·fi·C·de sent·que sine cer·quant·

Repulsio presentati nõ seruato ordine iudiciario in cognoscendo nõ dicitur diffinitiua sententia: sed potius decretum approbatoriũ vel admissoriũ·Et idem dic in similibus pronuntiationibus super admissioñ·vel nõ admissioñ ad aliquem magistratum vel officiũ·ꝛ ponitur clausula vocatis ꝛc·vide Jnno·in·c· constitutus/ de appella·ꝛ Oldra·consil· xviij·ꝛ·l·bi qui·C· de appel·ꝛ ibi doct·maxime Gallicanos·

Si appellatur a spoliatione seu priuatione propter nõ residentiam ponitur clausula/ vocatis ꝛc· vide doct·de cler·non resi· ꝛ Oldra·consil·cxcv·

Et generaliter aduerte q̃ omni casu quo proceditur super aliquo articulo oblato libello super eo/ ꝛ non incidenter dicitur sententia diffinitiua / ꝛ ponitur clausula in appellatioñ·ꝛc· al's in dubijs ponitur causula vocatis ꝛc·vide ad hoc Bar· in·l·i· §·fi·de pretor·stipul·

¶Sũma doctrinalis collecta ex formis antiquis Cancellarie ꝛ iuribus ꝛ dictis doctoꝝ:ad quem debeat vel possit appellari obmisso medio/vel gradatim·

Ad papã appellari põt obmisso medio·ij·q·vi· ad Ro·cuꝫ alijs iuribus: fallit qñ delegat⁹ pape subdelegat causam alteri nõ in totũ·c·sup questioñ·§·porro/de offi·deleg·ꝛ·c·si delegatus/de offi·deleg·li·vi·ꝛ talis appellatio est nulla/qñ fuit oppositũ per

partem vt per Archi.in.c.si deleg.et in tali casu si iudex subdelegatus deferret appellationi deuolueretur ad Papã:nec posset delegatus reuocare/etiã si subdelegasset cũ clausula/ donec duxerit reuocandũ.Lapus in dic.c.si delegatus.et vide Rot.ij.vel antiquo ti.de appel.Si vero delegatus subdeleget in totum/tenetur appellare ad Papam/et nõ ad delegantẽ vt dict.§.porro. Item in duobus vel pluribus delegatis a Papa si vnus cõmittit alteri vel alicui tertio/ etiã nõ in totum debebit tunc apellari ad Papã obmisso medio.glo.in dic.c.super questionum.et si duo de offi.deleg.li.vi.et doct.ibi.licet Rot.ti.de offi.dele.in nouis videtur dicere ꝙ possit: nõ ꝙ debeat: alius casus est in.c.si subdelegato/de offi.deleg.li.vi.Et a subdelegato alterius ꝗꝫ Pape potest appellari obmisso delegãte ad papam.doc.in dic.§.porro.et in.c.cum Bertoldus in fi.et a delegato Epi potest appellari ad legatũ:vt in.c.cum venissent/ de eo qui mitti.in pos.et doct.in.c.dilecti/de appel.sed in subdelegato delegati ad vniuersitatem causaꝝ fit differentia an in totũ vel nõ:vt in.c.dilecti per doct.et.c.cum causam/de appella.Et a delegato Episcopi ad eius Vicariũ valet appellatio ſm Rot.sed non a Vicario ad Episcopũ: etiam si Eps delegaret c.de consil.li.vi.ab Officiali foraneo siue Vicario speciali appellari debet ad Episcopũ nõ ad Archiepm nisi appellaret ad Papã.vide hoc in.c.ij.et Cle.ij.de rescrip.Et a delegato officialis foranei appellari debet ad eum non ad Episcopum.vide glo.in dict.Cle.A sententia delegati a Vicario Episcopi vel Prelati subditi Episcopo potest appellari ad Episcopum vel Vicarium eius vel Archiepiscopum vel Papam. Vide glo.et doct.in dic.locis/et Rot.Et a subdito Epi ad Vicariũ eius et ipsum Episcopum vel Papam.Et si sunt duo delegati a sede Apostolica/ et vnus cõmittit alteri in totum vices suas:collega vero cõmittit alteri: sed non in totum/ appellatur ab istis ad Papam per regulam Spec. et Jo.an.in addi.ti. de appellatiõ. quod qualitercunqꝫ permisceas delegatam vel subdelegatã in totuꝫ cum subdelegatis in partem semper appellatur ad Papã:vt not.in dic.§. si vero. Et si appelletur a Prelato subdito alicui Archidyacono:qui Archidyaconus est subiectus Epo:tunc poterit appellari ad Epm/obmisso medio:nam Archidyaconus nõ facit tunc gradũ cum Epo/sed ambo concurrunt simul:ex eo qꝛ Eps est ordinarius totius dioc/ ad quem

appellari potest: vt in. c. Roman. §. i. et. xi. q. i. de persona. Poterit ergo appellari ad vtrumque: et idem in omni casu/ vbi iurisdictio mediata et immediata concurrunt simul: vt per doct. dic. c. dilecti. Et quando Eps recusatur suspectus: et ipse delegat causam alteri: tunc a sententia talis delegati non appellatur ad Epm sed ad Archiepm: glo. in. c. si is cui/ de offi. deleg. li. vi. Et vide doct. in. c. si quis contra clericum/ de for. compe. Et quando proximus in gradu non est catholicus/ vel est excoicatus/ aut suspensus: tunc posset appellari obmisso medio: dict. c. si is cui. et. c. quia diligentia/ de elec. Ad Legatum pape in tota eius delegatione potest appellari obmisso medio vt fieret ad Papam. glo. in. c. i. de offi. deleg. et dic. c. Roman. et Spec. Et Legatus debet committere causas iuxta formam. c. statutum: etiam si sit delegatus natus. vide in dic. in decisi. Bellamere/ de offi. deleg. Et quando Archieps litigat contra subditum Epi/ et appellatur ad Papam. Joan. in. c. Roman. et Abb. in. c. dilecti/ de appel. Et quando Eps litigat cum eius subdito debent eligi arbitri. vi. q. i. si clericus. et ab eis appellari debet ad papam. glo. in. c. ab arbi. de offi. deleg. li. vi.
A sola citatione admittitur appellatio a Cancellaria/ si fiat narratio sub hac forma: Sua nobis etc. falso referente. B. preposito etc. quod idem. L. quasdam pecuniarum summas tunc expressas etc. idem prepositus eundem. L. in quem nullam iurisdictionem ordinariam seu etiam delegatam habebat / vt infra certum tunc expressum terminum sub certis etiam tunc expressis censuris etc. querelis dicti C. responsurus coram eo compareret citari fecit: vnde dictus L. sentiens etc. appellauit etc. vide Spec. ti. de citatio. et Pau. ibi. et Collect. in. c. i. de dilat.
A grauamine/ vel sententia lata a Judice seculari/ etiam extra terras Ecclesie contra Clericum/ de facto admittitur appellatio: et datur clausula vocatis etc.
Quando quis citatur ad locum non tutum et appellatur non dantur hodie littere/ nisi dicatur Judicem requisitum noluisse alium assignare securum: de quo per docto. in. c. ex parte/ de appella. Et in hoc stilus Cancellarie fuit varius/ nisi vbi impetrans narrat locum notorie fuisse non tutum. Uide de hijs formam quinterni de iustitia vltimum in ti. de manda. que fi. iud. diu tenen. caus. in suspe. et in tractatu Martini de Ebulo ti. de appel. et Anto. de Butrio. et Jmol. in dic. c. ex parte. et Ang. in quadam disputa. et Collect. qui refert hanc varietatem Cancellarie in. c. accedens.

vt lit·nõ contest· Et etiã ab arctitudine dilationis nimis breui admittitur appellatio: ⁊ dantur lr̃e/al's nõ/nisi dicatur Judicẽ fuisse requisitũ de competenti dilatione/⁊ illã denegasse· vide ad hoc doct·in·c·i·de dila·⁊ Bar·in·l·ij·de re iudi·
Et nota etiã ꝙ super spolio beneficij / vel alterius rei prophane non solent dari littere per Cancellariã/ nisi spoliatus dicat aliquid de proprietate/hoc est ꝙ tale beneficium canonice sibi collatum assecutus aliqͣdiu tenuit ⁊c· Uel si esset res prophana/eam ad se spectare· Uide Jo·Ganfredi in·c·in lr̃is/de resti·spo·qui meminit etiã huius stili·
Et aduerte ꝙ licet vbi est cõtrarietas docto· Judex eligendo vnã opinionem excusetur: Tñ Cancellaria nõ solet dare lr̃as pro appellante/vbi sunt contrarie opiniones notabiliũ docto· an illud sit grauamen/ vel nõ: ne Papa grauamen iustũ fuisse ⁊ alteram ex opinionibus approbare videat̃: per not· per Ab· anti·⁊ alios in·c·Romanã·§· quod si obijciatur/ de appel·li·vi· ⁊ per recentiores in·c·dilectus·el·ij·de rescrip·⁊ per infra not· ⁊ decisi·Bellamere·
Nec solet multo fortius Cancellaria cõcedere declarationes super casibus: in quibus celebres doct·diuersa opinati sunt: ⁊ presertim in sacramentalibus/vel cõcernentibus peccatum: vt not·per docto·Gallica·in·c·vir·de sec·nup·nisi per continuatã ⁊ antiquã consuetudinẽ ⁊ interpretationẽ Cancellarie fuisset vna ex illis opinionib⁹ acceptata ⁊ firmata : vt in·l·minime·ff· de le··⁊ ad hoc Rot·de fil·presbi·in nouis: ⁊ si de hoc nõ constat in dubijs abstinet·vide de hoc Jo·Ganfre·in·c· finem litibus/de dolo ⁊ contu· Et alios doct·Gallica·⁊ presertim Jo·de Censello in·c·accedens: vt li·nõ contest·⁊ Abba· anti·in·c· consulti de regula·facit glo·in Cle·dudũ/de sepul·⁊·c·detestãda/de conces·preb·li·vi·⁊ not·in·§·fi·insti·de satisda·Tunc ergo stilus Cancellarie facit ius / quomodo est tali antiquitate approbatus: de cuius contrario nõ extat memoria hominũ: ⁊ fuit cõtinue obseruatus · Secus ergo quomodo stilus non est antiquus nec constans ⁊ tenax: sed varius ⁊ non firmatus vt probatur in·l·fi·C·que sit long·consue·⁊ ibi per docto·Galli·⁊ Bal·in recolec·cũ equiparet̃ ibi stilus Cu·cõsuetudini antiquitus obseruate: ⁊ verbũ antiquitus innuit non extare memoriã hominũ de cõtrario: vt not·glo·qui feu·dar·pos· in prin·⁊ not· in·c·ad audientiã de re·eccle·nõ alie·⁊ facit·l·fin·vbi hactenus

C·de iniur·facit ad hoc quod nota·Collect·in·c·ex insinuatio-
ne/de rescrip·
Amonitioñ·et mandato ex arrupto per Judicem factis admit-
tit Cancellaria appellationē/ et dat litteras super ea: etiā si nō
dicatur fuisse requisitum Judicem de reuocatione mandati/ et
hoc quādo Judex non adijcit terminū ad implendū mandatū:
apposuit tamen penam/ sed si nō esset apposita pena per Judi-
cem/vel esset apposita cū adiectione termini nō darentur litte-
re super appellatione·vide ad hoc doc·in·c·cum sit de appel·et
Collec·in·c·consuluit·eo·ti·et Inno·in·c·cum cessante·
Appellationē extraiuditialem a futuro grauamine a iudice ex
coniecturis inferendo nō admittit Cācellaria: vt not·Collec·
in·c· de priore/de appella·vide not·in·c·cordi· eo·ti·li·vi· et in
c·bone·a parte aūt admittitur iuxta·l·diffamari/super iactatioñ
vide Inno·in·c· causam qui fil· In iuditio autem an admittat
appellatio conditionalis a grauamine inferendo·vide nota· in
c·significauerunt/de test·
Si clericus qui traxit laicū coram Judice ecclesiastico nō asse
rat illum fuisse competentem rōne consuetudinis/aut quia cau
sa forum ecclesiasticum concernebat vel al's: et appelletur a sen
tentia illius· Negabantur olim littere per Cancellariā/ atten-
to malo initio/et in iusta citatione hodie dātur rōne tacite pro-
rogationis: si ille Judex erat ordinarius clerici·vide ad hoc·l·
Epale/de epi·audi·et Collect·in·c·dilecti/de appel·
Baptizatus fuit infans in domo per necessitatē/ deinde in ec-
clesia iterum baptizatus solemniter precedente cathacismo te-
nuerunt aliqui infantem in solemni baptismo: cum dubitaretur
an esset contracta compaternitas saltem ratione cathacismi in
solemni baptismo facti: et peteretur super hoc declaratoria sub
plumbo a Cancellaria videlicet nullam compaternitatē fuisse
contractā ab hijs qui in solemni baptismo infantem tenuerūt:
fuit data per me de consilio peritissimi viri dñi Nicolai de Ca
stello/et alioꝝ dominoꝝ de parco/ accedente etiā consilio reue
rendi atq; optimi patris et cōsumate doctrine viri dñi Jo·an·
Epi Alexandrini/ quāuis R·p·dñs Felinus Auditor Rote/
vir plurime lectionis/et splendide ac opulente doctrine esset in
contraria opinione dicēs propter predictū cathacismū et alias
solēnitates in primo baptismo obmissas : que postea retro tra-
huntur fuisse contractā compaternitatē: per not·in·c·peruenit

cum glo·xxx·q·i·et·q·iiij·si quis: et quia fingũtur tunc fuisse facta ad quod·c·sicut/de cons·dist·iiij· vide materiam glo·lxviij· dist·§·quod vero·et·c·ij·de apost·et Lapum in·c·ij·de cog·spi·li·vi·et not·in dic·c·peruenit· Nec defuit quidã ex doctoribus qui diceret materiã de contractione compaternitatis propter cathacismũ nõ habere locum quando consecutiue et absq3 magno interuallo baptismus subsequitur cathacismũ cum eisdem compatribus et cõmatribus: vt fit hodie in infantibus: sed habuisse locũ olim in adultis: qui veniebant ad baptismũ postq̃ aliquo tempore prius fuerant cathecumini cũ alijs compatribus: et ita intelligebat prefatus doct·dic·c·peruenit: et facit pro eo·c·in cathecismo/de cons·dist·iiij·cũ multis alijs: facit tamen contra dic·c·si quis/quod loquitur in infante: hodie aũt nõ solent esse diuersi compatres siue patrini in cathecismo et baptismo/ vt volebant iura antiqua: et vide Hosti· in summa de hac materia·Quantũ autem ad casum nostrũ mihi visum fuit debere dari declaratoriã/maxime propter dic·c·ij·in ver·precedit: quod indicat ita demũ contrahi compaternitatem/ si procedat quod hic nõ fuit/quia longo post tempore secutũ est·Et si dicatur precessit saltem istud secundũ solemne: dico q nõ precessit baptismũ verum/quia istud secundũ baptisma quãuis solemne nihil fuit/cũ nõ debeat reiterari: vt·C·ne sanc·bapt·reiter·Et si replicetur retrotrahitur: etiam hoc non inuenio in iure q habeat locum retractio in hoc maxime cũ non sit necessaria nunc post perfectum actum: qui actus non indiget illis adminiculis nisi suo tempore fiant: hic vero fiunt tempore quo non est necesse q fiant: quia iam erat perfectus baptismus per sua essentialia factus·c·i·de sacrament·nõ iter·et de cons·dist·iiij· in multis canonibus·facit etiã dic·c·ij·de apost· et illud/qui recedit a tempore debito recedit a forma·l·qui Rome·§· augerius·l·bonoꝝ·ff·rem hab·ff·de accusat·tut·l·scire·§· consequens· Fictio etiã nõ habet locũ: per not·per Bar·in·l·si quis/pro emptore·ff·de vsur·cũ extrema nõ sint habilia: et not·per glo·in·l·si ego/de neg·gest·faciunt etiã not·in·c· nõ prestat/ de re iudi·li·vi·et per Oldra·clxvij·consil·presertim in spiritualib9·ad hoc·xxxv·q·ix·et not·per Archi·in·c·i·de voto·li·vi·

Cũ quereretur de iniquitate arbitri/ q2 arbiter non solũ declarauerat debitũ esse: sed etiã adiecerat tempus solutionũ fiende/ nõ fuerũt date lr̃e·vide tex·in·l·seruos/de manu testa·et formã·

Si iudex secularis condẽnet clericũ in causa reali dantur litte re per Cancellariam super nullitate contra opĩnio. Gallic. vi de doct. in. c. qualiter/de iudi.
Cũ appellatũ fuisset/ quia Judex nõ cõpulerat sindicũ vniuer sitatis ad satisdandũ de iudicatũ soluendo fuerunt negate lr̃e. vide doc. insti. de satisda. §. sinautem ꝛ formã.
Ubi in rescripto fit mentio d̃ cessioñ. donatioñ. vel alienatioñ. minoris ꝛ hmõi/semper ponitur ꝙ predicta sint facta rite.
Cancellaria indistincte cogit arbitros ꝛ arbitratores ad lau dandũ seu arbitrandũ postq̃ susceperint onus. vide in quinter no iustitie ti. de reuocatioñ. com positioñ. ꝛ ti. de arbitris. Nec fit differentia an sit apposita pena vel non. de quo in. c. quinta vallis per doct. de iur. iur.
Et notatur ꝙ littere in forma Significauit minus taxãtur per Cancellariã pro clericis q̃ȝ pro laicis: ꝛ ita debet fieri in alijs ar. l. cum clericis. C. de epis. ꝛ cle.
Citatio per edictũ bene datur per Cancellariam absq̃ȝ signa tura in rescrip. in forma humilibus: sed absolutio ad cautelã in excõmunicatione a iure non datur.
Cancellaria indistincte dat relaxationẽ iuramenti super omni cõtractu in quo quis narret se enormiter fuisse lesum/ propter presumptionẽ doli aduersarij ꝛ peccati vel temeritatis iurãtis vbi est dolus re ipsa/ꝛ pars lesa est conscia: aut si non sit con scia datur relaxatio: quia non videtur cogitatũ de dolo/etiam re ipsa per iurantem.
De verbo curare aliquid fieri quod ponitur sepe in rescripto Significauit/quid significet. vide Pau. in. c. generali/de elec. li. vi. ꝛ not. in. c. hac constitutione/de offi. delc. eo. li. ꝛ de ṽbo inducere. vide eo. ti. de elec. c. sciant cuncti. De verbo aũt insti gare ꝛ sollicitare vide Bal. Ang. ꝛ Jmol. in. l. qd ergo. §. pen. de leg. ꝛ de verbo per omnia vide in dic. c. hac constitutione: quia nihil adaptabile excludit.
Etiam si fuerit iuratum per partes stare laudo nihilominus su per iniquitate eius ꝛ reductioñ. ad arbitriũ boni viri danẽ lr̃e per Cancellariã cum non obstañ. iurament. vide in quinterno iustitie ti. de arbitris/ in quarta forma. ꝛ Spec. eo. ti. ꝛ Inno. ꝛ alios in. c. quinta vallis. ꝛ. c. veniens de iur. iur. Sed cũ ista reductio peteretur a Cancellaria inter laicos ꝛ arbitro laico/ fuit dubitatũ an possit dari: ꝛ fuit conclusum ꝙ sic/cum sit vi

dendum primo an iuramentũ de stando laudo laici obliget iurantem in eo quod pretendit inique vel nulliter arbitratũ: de quo non potest cognoscere/ nisi Judex ecclesiasticus: et satis videtur hoc probari in dic. c. veniens: et c. quinta vallis. et vide ibi Anto. de Butrio in. xxxiiij. et. xxxvij. colũnis. Unde est notandum/ quod vbi cõpromissum est iuratum vt cõmuniter sunt/ nõ poterit reduci ad arbitriũ boni viri/ donec sit declaratũ per Judicem ecclesiasticũ iuramentũ nõ obstare propter iniquitatem vel nullitatem laudi. et vide eundem Anto. in. c. cum sit/ de for. compe. v. col. et c. dilecto/ de appel. penul. col. et in. c. si clericus/ de for. compe. et Feder. in consil.

Impetrabat rescriptũ quidam Panormitanus clericus coniugatus super hypoteca cuiusdam nauis consistentis Neapoli contra quendam alium Panormitanũ/ et petebat Judices in ciuitate Neapolitañ. fuerunt ei negati per. l. i. §. si quis de naui ff. de vi. et vi armata.

Uerbũ niti verificatur quando aliquid tentatur fieri/ vel incipit fieri/ vel est iam factũ contra id quod est prohibitum fieri a lege vel ab homine: et not. in. c. ex eo. et c. certũ/ de re. iur. li. vi. et c. ij. de suppl. ne. prel. et c. cũ contingat/ de iur. iur. et c. dudũ. el. ij. de elec. et c. gratũ/ de postul. prel. Osius de elec. c. dilecti. et c. gemma de sponsa. c. i. et c. clericis/ de imunita. eccle. li. vi. c. Joannes/ de cler. coniug. et c. quia nõnulli/ de cler. nõ resi. cum multis alijs: quod not. pro rescriptis in forma Cõquestus: in quibus Cancellaria sepe vtitur hoc verbo/ nititur.

Et de verbo nequiter/ quo similiter Cancellaria vtitur in rescripto in forma Significauit/ pro occultis detentoribus. Uide in. c. sedes/ de rescriptis. et c. a nobis/ de aposta. et c. vt inquisitionis/ de hereticis. li. vi. et l. deinde/ de liber. exhi. et l. bonem. §. mortis. de edi. edic. ff. cum alijs. Et quid sit proprie nequitia/ et vnde dicatur vide beatum Augustinũ in libro de beata vita: post Uarronem Ouidius ait: Nequitia est/ que te non sinit esse senem.

De verbis dinoscitur pertinere et hmõi. vide not. in. c. cũ venerabilis/ de consuet. et de priuil. et c. fi. de offi. ordi. li. vi. et c. quoniã/ de imunita. eccle. li. vi. et c. dilectis/ de appel. et c. conquestus/ de for. compe. c. cũ dilecta/ de rescrip. et c. fi. de pigno. et multis alijs/ vbi interdũ est verbum narratiuũ/ interdũ dispositiuũ iuxta materiam in qua ponitur.

Et nota q̄ si aliquis impetret lr̄as iustitie: in quibus faciat mē tionem q̄ obtinet duo incompatibilia nō sufficit q̄ dicat illa se canonice obtinere: sed est necesse de stilo vt asserat se illa obtinere ex dispensatione aplica: quia illud verbū canonice est nimis pregnās: vt not. in. c. dudum. el. ij. de elec. ⁊. c. ordinarij. §. certū / de offi. ordi. li. vi. ⁊. c. cū singula / de preben. li. vi. ⁊ solet referri tantū ad potestatem conferentis nō aūt ad habilitatem recipientis: vt not. ibi per Spec. ti. de dispensa. §. videndū. ver. sed nunquid nocet: ⁊ Pau. in. c. nō potest / de preben. li. vi. Et idem fit de stilo: quando aliquis impetrat rescriptū sup aliquo quod dicit se canonice vel legitime obtinere / cui ius cōmune resistit / necesse est eum exprimere cōsuetudinem vel priuilegiū vel hmōi: vt in Religiosis qui dicunt se exemptos: vel in Rectore qui dicit legitime pertinere ad se iurisdictionem in certis clericis vel in similibus: ⁊ nisi allegetur priuilegiū vel cōsuetudo nō dabuntur littere etiā si velit vt ponatur in eis verbū legitime vel canonice. Faciūt que habentur in decisi. Bellamere decisi. lxv. ⁊. xvij. ⁊ not. in. c. licet de proba. ⁊ in. c. fi. de resti. spol. li. vi. ⁊. c. i. de prescrip. eo. li. ⁊ decisi. cxvi. eiusdem Bellamere / ⁊ per Oldra. consil. cclxi. ⁊ facit optime quod no. Inno. in. c. ij. de dila.

Itē aduerte q̄ si pars petat rescriptū in forma Querelam / vel Conquestus / vel Dilectus: ⁊ velit in eo facere mentionē de sentētia lata vel appellatione / vel aliquo actu iudiciali: nō dantur ei lr̄e in dicta forma: vide not. in. c. ex parte / de rescrip. sed bene dantur in extraiudicialibus grauaminibus in dicta forma vbi nō narratur appellatū / vel aliquis actus iudicialis. Sed si narretur appellatū dantur tunc in forma Sua nobis. Et idem fit in casibus in quibus non obstaū. sententijs potest veniri de nouo / nam tūc si petantur littere cum narratione lr̄ax vel litis preterite ⁊ iuste cause impetrādi dabūtur in forma Sua nobis ⁊ ita fit in matrimonialibus. Faciūt ad hunc stilum not. in. c. ex parte / de resti. spol. ⁊ Bal. in. l. deo nobis / de epis. ⁊ cler. ⁊ Lapus videt̄ velle q̄ valeat rescriptū in matrimonialibus absq̄ mentione litis.

Solet Cancellaria si impetrans rescriptū hoc petat cōmittere causam nullitatis laudi vel reductionis ad arbitrium boni viri disiūctiue in eodē rescripto pro quo stilo facit decisi. Rot.

Quādo aliquis fuit presens interemptioni alicuius / ⁊ petit de

claratoriā super irregularitate inuenio fuisse datū sub hac forma. Et licet dictus. L. in morte eiusdē. P. minime aspirauerit nec preceptū consiliū auxilium cooperationē vel causam predicte morti prestiterit nec al's in ea culpabilis existat. Dubitat tñ quia presbiter est se premissoꝝ occasione status ꝛ fame ac rerū suaꝝ dispendijs affici a suorūq3 ordinū executione repelli indebite posse. Super quibus per nos oportune sibi prouideri humiliter supplicauit. Quocirca fraternitati tue per aplica scripta mandamus/ qtūs si vocatis qui fuerint euocandi / ꝛ inquisita per te super premissis diligentius veritate/ rem reppereris ita esse prout superius enarratur/ auctoritate nostra nuncies predictū pbr̄m occasione premissoꝝ nullā incurrisse irregularitatē ꝛ inhabilitatis aut infamie maculā siue notam/ prout iuxta casus hmōi successum fuerit de iure faciendum. Et hec forma ita generalis est tutior si cōcordat cum narratiua: nā materia irregularitatis in casu mutilationis vel homicidij circa particularia habet multā difficultatem in recte declarando propter non satis exactam theoricā doctoꝝ in hac materia/ ꝛ difficultatem cognoscendi culpā ꝛ causam remotas vel propinquas seu consecutiuas ad actum/ ex quo contrahitur irregularitas/ maxime cū possit contrahi sine culpa. Quando vero datur interfectori narrat̄ hoc modo: q͛ cum. L. prefato. C. vim inferente: ex qua nisi illam vi repulisset/ mortis periculū ineuitabiliter incurrisset idem. C. se defendēdo ꝛ vim hmōi vi/ cū moderamine tamen inculpate tutele repellendo/ prefatū. L. vulnerauit: vnde idem L. expirauit. Et licet idem. C. minime operā dederit rei illicite: ex qua dictus. L. ad inferendū eidem. C. vim hmōi impulsus aut prouocatus fuerit: nec al's q̄ȝ vt premittitur in eiusdem L. morte culpabilis sit: tamen dubitat ꝛc. Et hec forme probantur per totum ti. de homicidio/ ꝛ de cler. percus. ꝛ in. c. quesitū de penitent. ꝛ remis. cum alijs iuribus. Et de verbo reppereris. vide decisi. Rot. in antiquis: ꝛ Bellamere. ꝛ not. in. c. dudum de presumpt. per doct.

Et pro accipiente ordinē sacrum anteq̄ȝ esset doli capax: ꝛ postea volente cōtrahere matrimoniū fuit data declaratoria per Cancellariā de consilio peritoꝝ/ ꝛ presertim dñi Alexandrini sub hac forma: Dilectus filius Augustinus ꝛc. proponi fecit corā nobis q͛ al's eius genitor dum in humanis ageret/ ꝛ certus prior desiderasꝫ eundē Augustinū ad sacros ordines pro-

mouerit:ipsum Augustinū impuberem ꝛ minime doli capacem ꝛ quid facer ordo importaret inscium/ per certum catholicum Antistitem ad subdyaconatus ordinem promoueri fecerūt. Et postmodū eodem eius genitore vita functo/ prefatus Augusti nus impubes/ꝛ super hoc melius informatus/ ad continentiā se obligari nolens/super premissis reclamauit: ꝛ priusq̄ʒ ad pu bertatem deuenit subdyaconatus ordinem hmōi ratum ꝛ gra tum habere/eoqʒ vti/ac ante pubertatem hmōi/ꝛ post cōtinen tiam seruare nolle asseruit/ prout etiā protestatus fuit. Quare pro parte eiusdē Augustini asserentis se postq̄ʒ doli capax effe ctus fuit/ꝛ ad pubertatem peruenit/ ordini subdyaconatus hu iusmodi nunq̄ʒ consensisse/nec eo vti voluisse: sed matrimoniū contrahere/ꝛ patrem liberoꝝ effici desiderare: Nobis fuit hu militer supplicatum/ne fame sue dispendiū patiatur/ vt in pre missis ei opportune prouidere de benignitate Sedis apostoli ce curaremus. Quocirca fraternitati tue per Apostolica scrip ta mandamus/ quatenus si inquisita per te super hoc diligen tius veritate/rem ipsam inueneris ita esse prout superius enar ratur/auctoritate nostra denuncies dictum August. premissoꝝ occasione ad seruandā continentiā non teneri/ ꝛ alio canonico non obstante matrimoniū hmōi cōtrahere libere ꝛ licite posse prout iuxta casus hmōi successum fuerit de iure faciendū. Vi de doctores in.c.i.de clericis per saltum promotis.ꝛ Calder. in consil.ꝛ non ponitur clausula vocatis/ de stilo in similibus non apparente aperto interesse alterius/ nec existente materia iudiciali: nec veniunt vocandi qui non possunt contradicere cum effectu.ff. de fidei.liber.l.ergo.§. illud/ de re.iur. qui po test: vt probatur in noua in fin. forma ti.de relig. in quinterno faciunt not.in.c.dudum/de presump.ꝛ.c.de cetero/de re.iudi. Et reor tamen/ꝙ si quis vellet se plene assecurare/ non tātum quo ad famam ꝛ consciētiam: sed etiā quo ad bona ꝛ alia que possent concernere interesse vel preiudicium alioꝛum/ ne in fu turum molestaretur/esset fienda quedam vocatio generalis eo rum quorum interesse posset/ iuxta not.in.c.fi. qui ma. ac pos. ꝛ.l.i.C.si minor ab her.se absti. cum auctoritate ibi posita. ꝛ in l.Titia.ff.de accus..ꝛ.l.de etate/de minor.ꝛ.l. decem/ de ver boꝝ obligatione:ꝛ.l.admouendi/de iur.iur.ꝛ.c.fi.de elec.ꝛ.c. ex habita/de iudi. cum multis alijs. Nec credo sic ordinatum teneri ad dicendum officium / cum non habeat executionē or

minis al's q̄ culpa sua. Faciunt nota. per glo. in. c. si tibi/ de pre ben. li. vi.

Pro eo autē qui inuitus suscepit sacros ordines seu coactus data fuit etiam declaratoria per Cancellariam sub hac forma: Dilectus filius. N. q olim eius genitor dum in humanis age ret/ cupiens q idem. L. ad sacros ordines promoueretur/ ipsum. L. aliquem ex ordinibus huiusmodi suscipere renitētem multis verberibus/ ⁊ minis/ ⁊ al's iusto metu ab eo ad id coactum/ ⁊ ad ordinem ipsum/ ac continentiam obseruandā se nolentem obligare: per certum Antistitem ad subdyaconatus ordinem promoueri fecit. Prefatusq3. L. q̄ primū metu huiusmodi cessante commode potuit super hoc reclamauit. Quare pro parte dicti. L. asserentis se predicto subdyaconatus ordini nunq̄3 libere consensisse: nec illum postea gratum aut ratum habuisse: nec ad eum promoueri: aut eo vti vllo vnq̄3 tempore voluisse/ nec velle: sed matrimonium contrahere/ ⁊ patrem effici liberorum desiderare. Nobis fuit humiliter supplicatum/ ne fame sue dispendium patiatur/ ei in premissis oportune prouidere de benignitate Sedis Apostolice dignaremur. Quocirca ⁊c. vt supra.

Et nota/ q testes ad perpetuā rei memoriā pro volente se defendere in futurū/ dantur per Cancellariā sub hac forma: Dilecti filij Abbas ⁊ Cōuentus ⁊c. nobis humiliter supplicarūt: vt cū super concessione quarundā decimarꝝ canonice eis facta quas se a prima ipsius monasterij fundatione obtinere proponunt aliqua nō appareant publica instrumenta: ⁊ super eisdem decimis moueri sibi timeant imposterꝝ ab aliquibus questionē ne per defectū probationis ius suū deperire contingat/ prouidere super hoc eisdē monasterio paterna sollicitudine curaremus. Nos itaq3 ⁊c. Testes quos idem Abbas ⁊c. super premissis duxerint producendos / prudenter recipere/ ⁊ diligenter examinare curetis: ⁊ ipsorum dicta redigi faciatis in publica monumenta: denunciando illis quorum interest/ vt huiusmodi Testium receptioni si velint intersint: ⁊ super denunciatione sibi facta confici faciatis publicum instrumentum. Vide de hac materia doc. in. c. significauit/ de testibus: ⁊ formam in ti. de testibus/ ⁊ quinterno iustitie.

Forma autem pro testibus de quorū morte vel absentia timetur pro actore/ iuxta. c. quoniā frequenter. ⁊. c. cum dilecti/ de

confir·vtil·vel inutil·dātur in hunc modū· Venerabilis frater noster·C·Eps nobis humiliter supplicauit/ vt cū super castro dioc; ad mensam capitularem ꝛc·pertinente nōnulli testes existant:de quoꝝ morte vel diuturna absentia timeaꝛ:ꝛ super eodem castro/ꝛ eius pertineñ· cum illoꝝ detentoribus ꝗprimuꝫ possit capiat iudicialiter experiri ne veritas occulteꝛ ꝛ probationis copia fortuitis casibus subtrahatur prouidere sibi super hoc de benignitate aplica dignaremur· Nos igitur hmōi supplicatioñ·inclinati ꝛc·qtūs vocatis eisdem detētoribus ꝛ alijs qui fuerint euocandi / senes ꝛ valitudinarios ac alios testes: de quibus ex aliqua rōnabili causa timetur : quos idem Eps super premissis duxerit producendos/prudenter recipere ꝛ diligenter examinare curetis/prout de iure fuerit faciendū· Testes aūt prefatos si se gratia odio ꝛc·
Si remittatur causa ad examen Sedis aplice per delegatū vel etiā ordinariū: ꝛ aliqua ex partibus velit habere Judices sup illa causa/petens vt cōmittatur in partibus/dantur ei per Cācellariā indistincte:ꝗuis nō exprimatur causa remissionis· Et si a delegato fiat remissio/solitū fuit dici ꝙ causa in debito statu resumpta ad vlteriora procedat iuxta priorem continentiam litteraꝝ· Si vero ab ordinario dicitur ꝙ causa in statu debito reassumpta/ quod iustū fuerit : vt apparet in formis antiquis· M·de Ebu·de qua remissione vide not·in·l·i·C· de relat·ꝛ in auten·in medio litis nō fieri sacras iussiones·§·si vero·ꝛ·c·prudentiā/de offi·deleg·ꝛ de offi·lega·licet/ ꝛ de testibus cū olim ꝛ in·c·intimasti/de appel·Ego aūt vt tutius agerem/ ꝛ ne Judex maxime ordinarius temere remitteret causas/ ꝛ grauaret partes in expeñ·posui semper in hmōi rescriptis clausulas/vocatis ꝛc·quod iustū fuerit: nihil dicens de reassumptione cause per not·in dic·aut· ꝛ·l·iij·de peda·iudi·C· ꝛ·l·ij·de legi· C·ꝛ c·cum eterni/de re iudi· Et si diceretur pars consensisse videꝛ tacite:ex quo nō appellauit tempore remissionis·Respondebitur ꝙ potuit esse ꝙ aliqua ex partibus cuius interest nō remitti erat absens:ꝛ hec ignorabat:ꝛ etiā si non appellauit contradixit tñ/ꝛ in actis potuit constare de contradictione euidēter· Et sic tutius videtur vt cōmittatur simpliciter quod iustū fuerit/ꝛ includeꝛ iustitia vel iniquitas remissionis anteꝗ cognoscatur de causa principali·Faciunt not·per glo·ꝛ doc·Gallica· in dic·c·licet/de offi·leg·Quando vero de vtriusqꝫ partis con

sensu remitteretur: tūc haberet locū materia. c. vnici/ de lit. con test. ꝛ veniret ponēda clausula vocatꝭ ꝛc. vide ad hāc materiā quandam decisi. seu conclusionē Bellematris.

Declaratoria super matrimonio contracto per vim ꝛ publice honestatis iustitia: Dilecta in xp̄o ꝛc. Tue diocꝫ preponi fecit corā nobis/ ꝙ olim ipsa cum Barant. laico dicte diocꝫ matrimoniū per verba de presenti cōtraxit/ ꝛ ad hoc coacta per vim ꝛ metum qui cadere poterant in constantem/ copula tn̄ carnali inter eos minime subsecuta. Postea vero dicta Dominica vi ꝛ metu hmōi cessantibus q̄primū potuit contra hmōi matrimoniū/ in quod nutu signo vel facto nunq̄ consensit/ expresse reclamauit. Et deinde cum Jo. p. eiusdē. B. fratre laico dicte diocꝫ matrimoniū per similia verba contraxit / illudqꝫ carnali copula consumauit. Dubitat tamen se premissoꝝ occōne quominus cum prefato Jo. in hmōi matrimonio licite remanere possit. Super quibus per nos sibi opportune prouideri humiliter supplicauit. Quo circa ꝛc. vocatis ꝛc. ꝛ inquisita per te super premissis diligentius veritate/ rē ipsam reppereris ita esse prout superius enarratur/ dictū primū matrimoniū inter. B. ꝛ D. prefatos contractū nullū / ꝛ secundū inter eosdē Jo. ꝛ D. contractū/ alio canonico nō obstante/ validum fuisse auctoritate nostra denuncies / prout iuxta casus hmōi successum fuerit de iure faciendum ꝛc.

¶ Declaratio super secundo genere affinitatis.

¶ Dilec. fil. Ja. B. laicus/ ꝛ dilec. filia in xp̄o fil. eius impresentiaꝝ vxor/ coniuges proponi fecerunt coram nobis ꝙ licet ipsi olim nullo eis canonico obstante impedimento matrimonium inter se per verba de presenti contraxissent/ illudqꝫ carnali copula cōsumassent. Quia tamen certa prima Jacobi vxor ꝛ certus Marie predictoꝝ primus maritus dum viuerent/ Tertio consanguinitatis gradu inuicem coniūcti erant. Dubitant predicti coniuges indebite impediri/ seu al's in eoꝝꝫ statu ꝛ fama premissoꝝ occasione dispendijs affici: suꝑ quibus per nos opportune eis prouideri humiliter supplicarunt. Quocirca ꝛc. si vocatis qui fuerint euocādi/ ꝛ inquisita per te super premissis diligentius veritate/ rem ipsam reppereris ita esse prout superius enarratur/ auctoritate nostra nuncies matrimoniū predictum/ alio nō obstante canonico/ validum fuisse ꝛ esse/ in illoqꝫ eosdē coniuges licite remanere posse: prout iuxta casus hmōi

successum fuerit de iure faciendum. Das.

¶ Declaratoria super proponente/seu vouente ingredi monasterium/et infra tempus exeunte/non tamen vouente perseuerare.

¶ Dilect⁹ filius Crispinus clericus etc. nimio ex quadam eius infirmitate fuisset mortis pauore concussus/si eum deus ab huiusmodi infirmitate liberaret/domum aliquam fratrum ordinis Minorum de obseruantia intrare velle verbis affirmauit/et corporis per eum sanitate resumpta/domum etc. cum illo proposito/quod si asperitatem ordinis sustinere valeret/disciplinam profiteretur eiusdem. Alioquin liceret ipsi ad statum pristinum remeare: quamquam simplicitate ductus propositum suum non fuerit protestatus. Verum cum idem Crispinus propter sue complexionis debilitatem prefati ordinis non valeat tolerare rigorem / ab eo nulla facta professione/domum predictam exiuit: ac habitu eiusdem ordinis dimisso/ad seculum est reuersus: in illoque sub timore domini in statu clericali dies suos finire concupiscit. Unde nobis humiliter supplicauit vt prouidere sibi super hoc paterna diligentia dignaremur. Quocirca etc. mandamus quatenus/nisi prefatus Crispi. expresse vel tacite professus fuerit/seu aliter euidenter appareat/quod absolute vitam mutaret/seu perpetuo in religione domino seruire voluerit/denuncies eundem Crispi. propter premissa ad regularem obseruantiam non teneri: prout de iure fuerit faciendum.

Et nota quod rescriptum in forma/Ea que de bonis: non extenditur ad futura: vt per Jo. Ganfre. in. c. ad hoc/de rescript. Et in dicta forma possunt trahi plures quam quattuor: vt per Jo. an. in. c. cum in multis. et Collect. in. c. sedes/de rescrip.

Cancellaria non dat litteras appellanti/propterea quod impetrans non habeat speciale mandatum. Vide Archidi. lxxxi. dist. Maximianus. et Collect. in. c. nonnulli/de rescrip.

Committens vices suas/in totum commisisse videtur: vt not. glo. in c. super questionum. de offi. deleg. et in. c. si duo. co. ti. li. vi. Tamen Cancellaria non admittit/nisi exprimatur quod Judex totaliter vices suas commiserit: qui stilus tam olim tempore Collect. obseruabatur: vt ipse not. in dic. c. super questionum.

Et nota quod vbi Canonicus impetrat pro Judice canonicatum vel vbi aliter causa suspitionis in rescripto aperitur: vel est nota vt quia impetratur filius vel pater pro iudice etc. Cancellaria non solet concedere litteras: vt nota. per Collect. in. c. cum. P. de

offi. deleg. In primo tamen casu vidi concedi/cum non sic faci liter recusetur Canonicus: et sepe satisfacit magis parti aduer se q̄ alius: nec est suspitio valde vrgens/nisi allegetur in par-tibus: et interea subit expensas impetrans: quas perdet si legi-time recuset Judex: Ad quod faciunt not. per Jo. an. in addi. Spec. ti. de testi. §. i. et in. c. accedens/ vt lite non contestata. el. primo. et. c. postremo/de appel.

Si petatur rescriptū contra heredē eius/aduersus quem est in terpretatū rescriptū/Cancellaria solet dare lr̄as/q̄uis regula-riter nō soleat dare vbi Judex coram quo causa pendet possit de iure cōmuni facere id quod pars in rescripto petit. Ad q̄d l. vnica/de thesaur. Dicit tñ Collect. in. c. quia in causis/q̄ si impetrato rescripto appelleẗ/et pendeñ. appellatione moriatur impetrans/ nō dantur lr̄e per Cancellariā/ etiā vniuersali suc-cessori absq3 signatura pape. Ad hoc vide not. in. c. significāte. de appel. et de rescrip. significauit. et in. c. quia. v.

Clericus in Cancellaria reputatur potentior laico. Collec. in c. i. de alie. mut. iud. cau. fac. Uide ad hoc que not. in ti. de cen sibus in quinterno iustitie. et Rot. in nouis.

Cancellaria non dat litteras captionis super debito ciuili. vi-de ad hoc in. c. ex rescripto/de iur. iur. Et ita negaui etiam alle gata consuetudine. Nec per signaturam conceditur/ nisi forte in debito Camerali seu Fiscali.

Super appellatione alternatiua/ vel ad Sedē apostolicā dan-tur littere per Cancellariam/et videtur tunc ponenda clausula Uocatis et c. nō aūt in appellationis causa: nisi iudex deferret quo ad appellationē ad Sedem. Faciunt nota. per Collect. in c. si duobus/de appel. et. c. dilecti/per alios.

Uictori appellanti propter expeñ. dantur lr̄e. Uide Spec. de appel. §. in quibus. et Collect. in. c. si duobus.

Hodie non seruatur tanta seueritas in Cancellaria vt olim/vi delicet/q̄ non detur vnicum rescriptum super pluribus graua minibus/ne vno tantum expresso delegatus nequeat de alijs cognoscere. Ideo narrantur plura grauamina / et datur super omnibus vnicum rescriptum. Et vide de hijs Pau. de leazar in Cle. appellanti. et Collect. in. c. bone/de appella. et not. in. c. cum olim/de offi. deleg.

Et nota q̄ quando sententia fertur lata contra impetrātem re scriptū/solet de stilo dici in rescripto appellationis/sententiam

promulgauit iniquā/q̄uis iniquitas sit tantū re ipsa ⁊ non iux
ta acta. Dicit tamen Jo. Ganfredi in. c. vt debitus/de appell.
stilum Cancellarie habere/q' vbi proceditur per viam extraor
dinariam/puta inquisitionis: ille contra quem fertur sententia/ si
appellat exprimit causam/vtputa si reus fuerit absolutus dicet
actor: licet pro parte dicti talis intentio sua probata fuisset/⁊ si
milia. Et si reus condemnetur dicetur/ cū nihil contra dictum
talem legitime probatū fuisset. Faciunt ad hoc not. per Inno.
in. c. constitutis: el. ij. de appel. Et ita seruamus hodie in nar
ratione sup̱ processu delegatoꝝ in priuationibus ⁊ similibus.
Cancellaria non dat litteras super compositione vel arbitrio
rectoris/nisi auctoritas Ordinarij interuenerit si agatur de iu
ribus Ecclesie. Vide in forma quinterni ti. de arbitris. ⁊ Col
lect. in. c. ex multiplici/de decimis.
Nec etiam dat confirmationē sententie late corā ecclesiastico
tracto laico a clerico / nisi dicat̄ de expressa prorogatione/ vel
allegetur cōsuetudo/aut sit casus concernens forum ecclesiasti
cum. vide ad hoc Collect. in. c. ad petitionē/de accusa.
Judeus percutiens clericū nō incidit in canonem. vide Hosti.
in summa de iude. sed potest per ecclesiā al's puniri. Et ideo in
rescripto super manuū iniectione ponitur clausula vocatis ⁊c.
Nec etiā absoluitur a iuramento f̄m ritum suū prestito. Nec re
laxatur ei si fuerit enormiter lesus: sed tūc vidi poni in litteris:
q' non obstañ. iuramento per dictū Judeum in dicto cōtractu
iuxta ritum suū prestito/admittat eum ad effectū agendi/vel re
stituat in integrū ⁊c. Et hoc vbi al's Papa in causa Judei al's
q̄ȝ ratione iuramenti iudaici esset Judex: nam si nō esset iudex
Papa quia non ageretur sup̱ contractu vsurario/vel al's forū
ecclesiasticū concerneñ. licet per Judeū iuramento vallato/nō
legi vnq̄ȝ nec audiui a Cancel. fuisse cōcessas litteras: nec ego
vedi nisi inter Judeos terraꝝ Ecclesie. Quid aūt de cathecu
mino: an iniiciens manus in eum incidat in canonem: vide Ar
chi. de con. dist. i. eos. Et vide Collec. in. c. postulasti/de iude.
ad predicta. ⁊ faciunt nota. per Bellamerā in quodam celebri
consilio fundato super materia. c. gaudemus/de diuor. ⁊ vide
etiam Durandū theologum.
Si sententia fuerit lata in Curia/⁊ dati executores/⁊ appelle
tur ab eis in casu a iure permisso Cancellaria nō solet dare lit
teras / quia semp̱ posset sic appellari / ⁊ nunq̄ȝ esset finis litiū.

vide Collec. ad hoc in. c. significantibus/ de no. ope. nun.
Solet Cancellaria dare rescriptū in forma significauit pro omni restitutione secreto fienda / seu satisfactione super quacunqꝫ iniuria illata/ etiā infamie verbalis facti vel scripture: de quibus in. c. quod dicam. xiiij. q. iiij. et in toto ti. ad. l. aquiliā. ff. et. l. i. §. iniuriam. et. v. q. i. quidā. et. l. item. §. ait pretor/ de iniur. et. vi. q. i. ex merito. et. c. deteriores. et. vi. q. i. sunt plurimi. Et ad hoc qd not. glo. in. c. si qs contristatus. xc. dist. et tex. xlv. dist. qui emendat. et. c. de occidendis. xxiij. q. v. et in multis alijs iuribus. Et datur predictū rescriptū pro damnis ratione iniurie patri pro filio in ptāte: et viro vel sponso pro vxore aut sponsa: non autē ecōtra. Et dant heredi propter dāna illata defuncto vel cadaueri/ aut expeñ. ad qd instit. de iniur. §. patit. et. l. ij. ff. de iniur. et l. i. §. sed et si forte. et faciūt not. in. c. olim/ de iniur. et. c. i. eo. ti.
Si tñ iniuriatus reniteretur recipere satisfactionē rationabilē et moderatam. vide Hosti. in summa de penit. pro iniuria facta clerico suo nō vidi dari litteras Epo/ nec formā antiquā. Sed videntur posse dari etiam si esset dissimilata per clericum. vide c. parrochianos de sent. excō. et que habētur. ff. de iniur. et not. in. c. si diligenti/ de for. compe.
Reductio ad arbitriū boni viri cōmittitur per Cancellariā super laudo lato a clerico/ etiam inter laicos. Et dātur Judices prout in appellatione. vide Bar. in. l. si societatem. §. arbitrorum. ff. pro socio. et in. l. ij. C. vbi et apud quem. et docto. in. c. quintavallis: et Angel. in disput. duo inuicem.
Secundū rescriptū dans formā super prima cōmissione censet esse idem: sed pinguius concl. Rot. xxxix. de Bellamera.
De consuetudine Curie Cardinales possunt cōmittere eorū Auditoribus obseruationes terminorum absqꝫ speciali mandato Pape. vide Bellamerā concl. xliij.
Signatura contra ius non est concessa Vicecancellario/ Bellamera concl. xlvi. et. lxxxi.
Cōmissio de procedendo obmisso grauamine non tollit effectus grauaminis. vide concl. liij.
Jus quesitū etiam super ordine iudiciario in partibus non est auferendū per stilum Curie/ concl. lxxiiij.
Processus extra Rot. de partibus modicū valent ibidem.
Expressa in gratia debent probari: Tacita vero nō. Vide conclu. lxxvi.

Citatus pro interesse/ ꝛ admissus/ habetur pro principali·vide Concl·xcv·
Lite pendente potest acquiri nouū ius in possessorio ꝛ petitorio·vide concl·cij·ꝛ·cccccxlix·ꝛ ti·de rescrip·in nouis·
Gratia ante confectionem lrãꝝ est informis:ꝛ sic nõ habet proprie esse·vide concl·ix·ꝛ est regula Cancellarie·
Actus sunt indiuiduoꝝ/non generū/ibidem·
In cõfirmatione requirit̄ expressio defectuū specifica·cxvi·
Ius in re nõ potest ex pluribus causis queri·concl·ccxxij·
Verbum ex certa scientia non tollit expressam surreptionem·concl·clviij·
Rectoria ꝛ Vicaria nõ possunt esse apud eundē·concl·clxij·
Confessio in beneficialibus nõ valet ad effectum adiudicationis·concl·clxxxiij·
Ante acceptationem gratia est conditionalis:ꝛ acceptatio presumitur durare : ꝛ inualida potest ratificari·Et acceptatio dat ius ad tempus· concl·ccclviij· Et non recipit conditionē neqȝ diem/ibidem·
Que veniunt contra ius cõmune/ ꝛ sunt ſm ius cõmune/ non stricte interpretantur·concl·vcvij·
Perinde valere trahitur ad confirmationē·concl·vcxxxij·nec inducit nouam prouisionē/ibidem·
Equitas est perficere gratiam : que casu fuit impedita perfici·concl·vcxliiij·
Non subintelliguntur tacita in gratia: que potuissent Principem mouere ad difficilius concedendū/ibidem·
Conditio nunq̄ȝ subintelligit̄:que posset magis iustificare gratiã si neutri:nec alia q̄litas/ex qua euitaret̄ surreptio·Et plene sunt narrãde relique facti inutilis in grã impetranda/ibidem·
Vicecãcellarius dicit̄ minister pape limitatus·concl·vclvi·
Per mandatū de ꝓuidendo nõ causat̄ ius in re·cõcl·vclxij·
Nec titulus habilis de futuro causat ius in re·concl·vclxiiij·
Omnes cause que sunt de iustitia possunt cõmitti per Cancellariam·concl·dic·ij·ꝛ concl·xlvij·
Cõmissiones in Curia late sunt interpretande·concl·dic·vi·
Reseruatio habet vim noue prouisionis·concl·dic·xxxv·
Non presumitur Papã tollere ius ad rem : nisi per clausulas tollentes·dic·lv·Et facilior est gratia de vacantibus in Curia q̄ȝ extra/ibidem·

Ad purificandũ gratiam non est prefixus terminus ab homine nec a iure. concl. dic. lxiij.

Expectans in forma pauperum ante purificationem nõ habet ius ad rem. dic. lxvij.

Non viciat gratiam illius taciturnitas: quod ex narratis et eorum forma Principi debet esse notum. concl. dict. xcviij. et in nouis ti. de rescrip.

Sufficit tacita vel cõtenta narratio/ aut inclusa/ seu notoria expressio ad tollendam surreptionem/ ibidem.

Presumitur Papam nõ ignorare stilum: sed gratiã fuisse factam iuxta stilum et regulas eius/ ibidem.

Requiritur in impetratione/ vt fiat mentio de iure competẽti: alteri licet sub conditione vel modo: que per impetrantem impediri possint. concl. dic. xxx.

Taciturnitas iuris/ quod posset alteri competere/ nisi preueniretur per impetrantẽ/ non inducit surreptionẽ. concl. dic. clij.

Consultus a quodã amico super regula Cancellarie de publicanda resignatione beneficij infra sex menses etc. An resignans qui post terminũ remanet in detẽtione beneficij/ et capit fructus: et ille in cuius fauorẽ fuit resignatũ sint tuti in foro conscientie. Credidi saluo saniori consilio quod nõ/ posito primo pro cõstanti quod in veritate beneficiũ nõ vacet in casu dicte regule: sed titulus sit penes eum/ in cuius fauorẽ est facta resignatio: licet veniat resoluẽdus et cassandus ipso iure/ in euentũ quo resignãs decesserit in possessione/ vel proprius detentione beneficij resignati. Nam proculdubio resignans non est tutus cũ mala fide capiat fructus beneficij/ in quo non habet amplius ius: quod per resignationem seu renuntiationem amisit. c. post translationem. §. rursus/ de renuntiationĩ. et c. dilecto/ de preben. cũ alijs iuribus. Immo et possessionem dicti beneficij amisisse videtur vt voluit Oldra. consil. ccxxvij. et per Rot. de renuntiationĩ. in nouis. Nec nomine illius in cuius fauorem est facta resignatio non potest salua conscientia capere: quia litteris non expeditis: eum qui de prebeñ. li. vi. ergo etc. Ille autem in cuius fauorem est facta resignatio/ etiam videtur esse in mala fide/ siue capiat fructus/ siue nõ. Nam vbi capit/ aut capit absque litteris/ et sic peccat per supradicta/ et tenetur restituere fructus/ vel cõcordare de eis cum Ordinario vel Camera. ar. c. sacro/ de sent. excõmunicat. et c. pastoralis/ de appellationĩ. cum ibi not.

aut nõ capit/ quia nõ vult infra terminũ dicte regule expedire litteras siue publicare cũ possit: sed vult resignantẽ capere fructus q̄ȝdiu vixerit/aut ad aliquod tempus. Et etiã peccat quia nõ vult subire onus ad quod tenetur per acceptationem beneficij/ꝛ permittit aliũ videlicet resignantẽ capere fructus ꝛ deseruire beneficio : in quo certo scit deseruientẽ nõ habere ius: ꝛ etiã impedit per eius negligentiã vel dolum quo minus aliquis tertius qui expediret lr̄as ei publicaret ꝛ caperet possessionem ꝛ deseruiret beneficio/illud habeat. ar.not.in.c.ex tue. ꝛ.c.ad audientiã.ꝛ ibi.Abb.de cler.nõ resi. ꝛ not.in.c.cõmissa de elec.li.vi.ad quod facit.c.quod semel/de re.iur.ꝛ in auten. de litigi.§.omne.ꝛ.C.de emen.Justi.C.in fi.ꝛ quod not.Collect.in.c.ad questiones.q.fi.de simo.Et facit etiã tota materia de inobedientia legis positiue fundate in ratione naturali/diuina/vel morali ꝙ censeatur peccare. ad quod vide Abbat.in.c. tua/de vsur.ꝛ doct.in.c.canonũ.

Bona que auferũtur dãnato nõ acquirũtur Fisco de iure naturali Bellamera concl.vij.cxliiij.ꝛ ita videtur quibusdã theologis. Unde considerarũt nonnulli ꝙ nõ teneatur quis q̄ȝuis condemnatus de crimine propter quod veniant bona etiã ipso iure publicãda Fisco in foro conscientie exhibere ꝛ manifestare bona sua:sed possit illa celare dũmodo absq̄ȝ scãdalo id fiat. ꝛ hoc ar.nota.per Inno.in.c.quia pleriq̄ȝ/de imuni.eccle.ꝛ in c.sicut dignũ/de homi.ꝛ.l.fi.C. cum de iure naturali nõ perdatur dominiũ illoꝝ absq̄ȝ vero consensu dñi propter crimẽ etiã nõ occultũ.ad aliq̄d.l.nihil/de re.iur.ꝛ.l.in ambiguis.§.quatenus.eo.ti.ff. Et nota per Archidi.in.c.felicis. ꝛ Bal.in ti. de feudis.ꝛ Bar.in.l.post contractũ.Et per Abb.in.c.cũ non ab homine.ꝛ doct.in alijs locis intelligantur in foro iudiciali:nõ aũt in foro conscientie:sed cogita quia delinquens tacite videtur consentire in penam cõmittendo delictũ/ ꝛ sic in amissione dñi:vt.l.i.§.bestias.ff.de postul. ꝛ ibi glo. in epistola inter claras.§.liquet.C.de sum.trini.ꝛ videt̄ tex.in.c. impares.xi.q.iij. Posses respondere ꝙ ille cõsensus nõ est naturalis nec proprius aut verus:sed fictus ꝛ ciuilis:ideo nõ obligat in foro cõscientie/vbi non curatur de fictione in proprietate ꝛ presumptione.c.tua/de sponsa.c.litteras de resti.spo.c.a nobis/de sent.excõ.nel.primo. Faciunt not.per Bal.in.l.i.C.de sacrosan.ec. ꝛ.xi.q.iij.c.sententia: sed tantum curatur in cõscientia de vero

intereſſe: ſed in hoc caſu Fiſci naturaliter nõ vere intereſt / cũ nihil ei abſit in veritate propter delictum: nam nil de ſuo perdĩdit: niſi ꝙ delinquens cenſetur eum / ideſt principem ⁊ legem contempſiſſe delinquendo: qui contemptus iam purgatur per penitentiã. Nec quo ad deũ curandũ eſt de pena exteriori extra id quod abeſt / vt dixi: nec obligatur quis in foro conſcientie ad hmõi penas: niſi vbi ſequitur ſcandalum in nõ parendo principi vel legi: preſertim quando nõ delinquitur ex cõtemptu legis ſeu principis: ſed ex iracundia vel calore concupiſcentie vel negligentia: vbi non cenſetur contemnere delinquens: vt per Zab. in Cle. cos / de ſepul. ⁊ Collect. ad que faciunt no. p Jo. an. in. c. ꝗꝗ / de vſur. ⁊ Calder. in prohe. decre. ⁊ Fede. in cõſil. ⁊ no. in. c. ſignificaſti / de homi. ⁊ in. c. fraternitatẽ. xij. q. ij. ⁊ faciunt optime not. per Car. in cle. paſtoralis. ver. cetex. Ubi Papa concedit gratiam per ſupplicationẽ / vel al's / ⁊ expreſſe vel tacite vult ꝙ dicta gratia nõ valeat / niſi expediãtur littere. Utens effectu illius gratie litteris nõ expeditis / nõ videtur tutus in foro conſcientie. argu. not. in. c. quia pleriqȝ / per Inno. Cum gratia predicta dependeat tantũ a ſola voluntate Pape ⁊ principis: que quidem volũtas poteſt per eum limitari per modũ ⁊ conditionem tacitã vel expreſſam quantũ ſibi placet: ⁊ poteſt ipſe ſolemnitates ⁊ formas prout ei libuerit ad perfectionẽ ⁊ eſſe dicte gratie apponere. Secus aũt eſt in hijs que de iure nature dependent a volũtate ⁊ conſenſu partium dũtaxat nõ ſuperioris vel principis: vt eſt in cõtractibus ⁊ vltimis volũtatibus ⁊ hmõi: in quibus ex ſola volũtate partium valent cõtractus: etiã ſi per principem ⁊ iura poſitiua adhiberi debeant certe ſolẽnitates. Et faciunt hec ad queſtionẽ ꝙ quis ſalua conſcientia nõ poſſit recipere aut ſoluere penſionẽ ſuper aliquo beneficio eccleſiaſtico aſſignatã / niſi litteris expeditis: cum conſenſus partiũ nõ poſſit operari vltra cõſenſum Pape ſeu principis: qui quidẽ princeps in hoc caſu vult tacite / ꝙ ad effectũ perfectionis gratie littere expediantur: nam per ſignaturam cenſetur Papa facere gratiã / iuxta ſtilum per Cancellariã limitandũ ſeu declarandũ: ⁊ illa eſt tacita voluntas ſua: vt vult Bellamera concl. dcxcviij. De quo Oldra. concl. cc. xxvi. ⁊ per Bal. in. c. i. per quos fiat inueſti. ⁊ miliũ in ver. gratia. ⁊ facit optime. xx. regula Cancellarie. Et ſic eſt neceſſe vt littere predicte cõficiantur ⁊ expediant̃ iuxta ſtilũ Cancellarie

⁊ dictis lr̃is expeditis tũc dr̃ gr̃a habere esse suũ. Bellamera concl. cx. ⁊ in ea tunc ostenditur aperta mens principis / ⁊ expressa: sed in dictis litteris pensionis ponitur de mente Pape postq̃ dicte littere tibi presentate fuerint ⁊c. ergo ante presentationem ⁊ multo minus ante expeditionem non potest exigi vel solui pensio. Credo tamen q̄ in foro conscientie / si partes essent certe de expeditione litterarum q̄uis nõ presentarentur littere possent soluere vel exigere pensionẽ / cum tacita voluntas principis non excludat hunc casum / hoc est / q̄ velit necessario lr̃as presentari ⁊ nõ habere pro presentatis / cum hec presentatio sit inducta in fauorem partis soluentis / ⁊ ne recipiant̃ pensiones super beneficiis ecclesiasticis absq; assignatione superioris / ⁊ voluntate: de qua voluntate si mihi aliter constat q̃ per presentationem quo ad conscientiã videor esse tutus / dũmodo vt dixi in veritate littere sint expedite. Et idẽ videretur mihi esse dicendũ in omni casu in quo esset de voluntate principis tacita vel expressa q̄ deberent littere expediri / q̄ ante expeditionẽ nõ posset quis vti eis absq; peccato. Et sic in omnibus cõmissionibus gratiosis habẽtibus clausulã Vocatis: vel requirentibus informationem aut cognitionẽ: vel hmõi: vt est in dispensatione super irregularitate ⁊ hmõi: qui requirunt aliquam precognitionẽ de iure vel ex stilo: ⁊ sic ex mente Pape Secus forte in dispensationibus ad duo: ⁊ super defectu natalium ⁊ similibus: in quibus nõ videtur esse de mente pape expressa vel tacita / q̄ dicte littere necessario expediantur: ad hoc vt in foro conscientie releuent dispensatũ: sed tantum vt nõ suffragentur impetrantibus absq; expeditione: vt habetur in regula Cancellarie de dispensationibus: ⁊ verbũ suffragari non videtur trahi ad forũ conscientie: sed potius ad contentiosum / cum significet proprie aliquid repulsiuũ ⁊ controuersiale: ar. not. per Spec. de adulter. in fi. ⁊ per doct. in Rubric. de suffra. C. Si ergo habenti supplicationẽ signatam super dispensationẽ ad duo nõ moueatur lis: neq; obiiciatur de inhabilitate per aduersariũ: neq; detur ei de illa regula: videtur q̄ non expeditis litteris possit illa tenere in foro cõscientie / cum mens pape / vt dixi fuerit / grauare eum in euentũ quo ei moueretur cõtrouersia per aliquem cuius interesset. Secus si absq; cõtradictione possideret dicta duo / etiam litteris non expeditis. Et ita vidi quosdam doctores ⁊ vnũ notabilem ⁊ eruditissimũ predicato

rem tenere: pro quorum opinione facit glo. in. c. fraternitas. xij q. ij. et not. per Bar. in. l. sequitur. §. viam. Sed facit contra eorum opinionem principiũ dicte regule/ et verba temere et facere in dicta regula posita/ quare cogita/ quia magis declino pro nunc in partem/ quod non sit tutus in foro conscientie/ et sic quod teneatur ad fructus restituendos Camere / nullo existente contradictore/ deductis alimentis suis necessarijs. Et si que vertit in vtilitatem Ecclesie: quam non dispensatus possedit: quia non habetur pro dispensato/ ex quo non expediuit litteras per supradicta: si autem viue vocis oraculo esset ei concessa gratia/ vel quod sola signatura sufficeret/ tunc bene esset tutus vtens gratia in foro conscientie / cum appareat de voluntate concedentis non curantis expeditionem litterarum. Et ita videtur debere intelligi textus et glo. in Cle. dudum super verbo. verbo de sepultur. et glo. in. c. institutionis. xxv. q. i. quod gratia Pape verbo solo facta valeat: quando Papa hoc expresse vult: et ita quottidie practicatur in Curia. Postea dixit mihi quidã Theologus se credere/ quod si mens Principis volentis tacite/ quod super gratijs per eum factis expediantur littere / et aliter nõ valeant/ moueatur non propter intentionem vt melius examinẽtur in expeditione: sed tantum vt ex illa expeditione veniat ei lucrum/ quod eo casu: etiam non expeditis desuper litteris ego possum vti gratia mihi concessa / propter malam intentionem principis et iniquam: et si super hoc fecerit legem/ esset iniqua talis lex: quia lex debet fieri ad vtilitatem cõmunem/ non aũt propriam. Et facit pro dicto suo: quod nota. in. c. canonum/ de constitu. et. c. erit autem lex. iiij. dist. et. viij. dist. que contra. Et quia tunc excedit potestatem constituentis/ quo ad deum: qui non ligat nos ad parendum in foro conscientie Principi iniuste precipienti cũ nõ dederit ei ptãtem iniquã legem condẽdi. Ad quod. c. qui resistit. xi. q. iij. et. c. si is qui. §. is qui. Sed nolo intrare pro nunc hanc materiam: quia difficilis et indubijs cõstat esse parendũ principi/ et presumendũ quod ad bonũ finem fecerit legem / ex quo aperte non est contra decalogũ vel bonos mores: per not. in. c. ij. de maio. et obe. et in dic. c. canonũ. et. xi. q. iij nõ semper. c. Julianus. et. c. Imperatores/ cũ alijs iuribus. Et si est incõmoda lex soluenti taxã nõ est mirũ/ quia vt ait Liuius: Nulla lex satis cõmoda omnibus esse põt. Licet ergo interdũ incõmoda sit lex singulis secundum quid: est tñ cõmoda in cõmuni / et ex

alio respectu cõmodissima: & satis bene nobiscũ ageretur si huiusmodi pecunie distribuerent in eos vsus/ ad quos destinate sunt: qui vsus est cõmodissimus reipublice xpiane. In illo aũt semper dubitaui/an constet esse verã opinionẽ Inno. & sequaciũ in dic. c. quia pleriq3/ q̃ vbicũq3 est tradita aliqua solemnitas per iura positiua seruanda in cõtractibus & inualidantia cõtractũ/si nõ seruetur puta in alienationibus rerum ecclesiasticarum/ & minorum: quod nihilominus si dicte alienationes fiãt alias legitime: sed non seruata forma predicta/ q̃ emens & vendens sint tuti in foro conscientie: nam videtur eos nõ esse tutos/ cũ nõ sint dñi rerum emptarum absq3 solẽnitate: & sic possideant illa emptores mala fide. Itẽ q2 cõtinue stant in peccato detinẽdo rem emptã cõtra voluntatẽ & preceptũ superioris: qui potuit in hmõi rebus pertinentibus ad curam suam apponere legem que ei libuit: & cura sacrorum & spiritualiũ pertinet ad eum: & per consequens bonorum pertinentiũ ad rem spiritualem/ vel sacrã: & sunt in cõtinuo contemptu superioris/ergo in peccato: p no. in dic. c. ij. & c. canonũ: cum alijs iuribus: maxime cũ sit de mente doc. & presertim Bal. in. c. si quis per triginta: ff de veri. §. contra: q̃ quãdo lex aliquid prohibet fieri propter aliqd valde equũ & bonũ publicum: & contra illud fiat: ligat in foro conscientie. Et facit etiam ad hoc quod ipse not. in extrauag. ad reprimendam: loquens de Macedoniano & Velleiano/ & facit etiã optime q̃ sint in peccato not. per Abbat. in. c. sacris: cũ ibi not. de hijs que vi metusue cau. fi. Quare cogita/ & quo ad materiam pensionũ. Credo etiã q̃ si littere nõ presentarentur nisi post duos aut tres annos post assignationẽ/nihilominus deberent solui pensiones integre pro tpe preterito: etiã in foro conscientie: q̃q̃ nunc fuerint expedite cum illa conditione/ postq̃ tibi predicte littere presentate fuerint &c. nõ suspenderit obligationẽ/sed solutionẽ & exactionem: vt in illo qui promittit & assignat exnũc. x. menstrua super tali fundo suo: que tamẽ nõ vult soluere donec merces suas vendiderit/ vel postq̃ creditor presentauerit ei litteras saluiconductus/ & in alijs hmõi exemplis quod not. ad practicam: Ad quod. l. hijs verbis. C. quan. dies leg. Et quia fuit apposita dies seu conditio gratia pensionarij. ad quod. l. si ita. §. pegasus/ de leg. ij.

Ad materiã contractus qui soluitur & violatur per mortem alicuius/ & in Cathalonia appellatur Violariũ: quia facile perit

vt violarian sit licitum vide que not. Collect. in. c. i. de empt. et vendi. vbi dicit: Sed nunquid licet alicui emere redditus ad vitam suā/ita q salua conscientia possit retinere. Dicendū q si verisimile est q emptor debeat recipere redditus magno tempore/et vltra cōmunem valorem: vt cū homo iuuenis emit magnū redditum/hoc casu: quia est verisimile q satis vltra viuet: totum id quod receperit vltra pecuniā quam dedit/sana conscientia retinere nō potest: quia quodāmodo vsura est: in. c. nauiganti/de vsur. Et facit/qr ratione incertitudinis licita est cōuentio: que al's esset illicita. C. de vsur. si ea. Nec obstant iura: que videntur simplr velle q liceat ad vitam emere/propter incertitudinē. Quod dicendū est verū esse/dum tamen data fuerit pecunia fm probabilē modū contrahendi. Et ita refert Je. determinatū fuisse. Hec Cy. in dic. l. si ea. vide que colligūtur infra. c. ad nostrā: per que fraude vsurarum cessante aliud videretur posse dici. Hec Collect. Et vide Ancar. et Jo. de Anagnia post Inno. in. c. in ciuitate: qui tenent esse licitū quod Roder. negat si redditus emantur ad vitam emptoris propter votum captande mortis: quo cessante nō esset peccatū. Et de venditione violarij vide vnā not. Cy. in. l. si pater. ij. C. de inoffi. test. Et an appellatione vsufructus veniant pensiones violariorum allegari posset. l. sancimus. C. de dona. vbi videtur proprietas nō vsufructus. Et videtur q si violariū quod emeram ad vitā delegauero creditori meo q soluens pensionē teneat illā prestare q̄diu creditor viuat: nec morte mea finiatur/sed creditoris. vide not. in. l. si vsufructus. ff. de noua. per doct. Gallic.

Refert Jo. Ganfredi in. c. ad nostrā/de emp. et vend. se vidisse dubitari in Cancellaria / q cū quidam emisset quasdā possessiones apposito pacto/q venditor asportando precium posset post certos annos illas possessiones recuperare/et venditionē rescindere: dn̄s Feder. de Senis iuuabat et defendebat cōtractum non esse vsurariū: Sed alij tenebant contrariū: et ita dicit fuisse obtentū congregatis doct. cū apposita fuerit conditio cōtra naturā contractus: propter quod dicebatur non esse recurrendum ad coniecturas. Vide ibi per eum/ et aduerte quia nō loquitur in pacto de reuendendo.

Stante consuetudine q ecclesia habeat lectū: qui cum funere portatur ad ecclesiā/Rector vult permutare ius lecti hmōi cū vno predio/quod perpetuo ad ecclesiā ptineat/ nunqd possit?

Feder·arguit q non possit fieri: quia simonia esset: tamen ius decimale permutari pōt quod est spirituale cum re temporali· de re·permuta·cum vniuersoꝝ· Ipse tamen solus hoc nō posset alienare·de reb·eccle·non alie·c·i·li·vi·cum simil· Nō enim omnia que fiunt ratione sepulture sunt facta spiritualia: vt no· xiij·q·ij·clerici·vide Collect·in·c·relatum/de sepult·
Duo tractauerunt de beneficijs permutandis ad inuicē: ⁊ data fide promiserunt procurare dictam permutationē per superiorem: vel illos quoꝝ interest/ an possit alter penitere? Et si alter instet qui est paratus implere ex parte sua/posset alius cō pelli ad implendum? Et videtur q non/cum in talibus debeat cessare omnis pactio ⁊ conuentio de pactis·c·fi· ⁊ not·in·c·cū pridem cum si ⁊c· Feder·de Senis not· contrariū/quia isti nō simpliciter paciscuntur/ sed promittūt inuicem dare operam/⁊ curare: vt hec permutatio veniat ad effectū per debita media videlicet per superiorem vel illos qui eam admittere: ⁊ quoꝝ auctoritate perfici potest: quod de iure nō videtur prohibitū/ de resti·spol·c·ex parte·⁊·c·vñabiles/de confir· vtil·vel inutil· ⁊ facit quod not·de rescrip·ad audientiam in glo·⁊ de preben· significatū/cum fideidatio equipolleat iuramento: quod quidē iuramentū debet seruari/nisi vergat ⁊c· Unde postq̄ ipse partes ad inuicem promiserunt ad curandū videntur quantum in se est ꝯditional'r cōsentire habito ꝯsensu supior: a q̄ nō pñt resilire nisi fecerit q̄ ō i se ē respectu hñde volūtat a supiore ⁊ ꝓcurādi vt cōditio eueniat ad quā ꝓcurationē sunt obligati nō cō ditionaliter sed pure: que promissio procurationis in hoc casu nō videtur prohibita per supradicta· Et ideo post hāc promissionem nō est iam amplius in facultate alterius resilire: sed superioris admittere vel non·vide ad hoc Collect·in·c·cū olim/ de re·permu· Nihilominus cū olim fuissent petite littere a Cācellaria super hac promissione de curando/⁊ dando operā contra partem quā penituerat fuerūt negate· Credo propter fundamenta Hosti· Jo·an·in·c·quesitū/de re·permu·Et dicit Inno·in·c·inter de prebeñ· q permutantes habent ius in beneficijs permutatis statim q superior auctoritatem interposuit· ⁊ vide Feder·q·xxvij·⁊ Abbat· in dict·c·inter· vnde nō tantum habet regressum permutans ad beneficiū suū alio nolente permutare: sed etiam videtur q possit nolentem permutare seu rēsignare ex causa permutationis compellere: sed dictum Inno·

intelligitur vbi sunt admisse hincinde resignationes: licet non sit facta traditio possessionis. et vide ad hoc Feder. cõsil. clvi. et omnino ad hanc materiã multas decisi. Rot. ti. de renun. in anti. et de re. permu. et quandã regulam Cancellarie ad hoc.
Parrochiani habent nominare Rectorem Capitulo: et Capitulum vnum de nominatis habet presentare Episcopo: quidam expectant ad presentationem vel collationem Capituli: nunquid tale beneficium cadat in gratiam? Dicit Collect. in c. cum dilectus/de iure patronatus: q audiuit multos dicere/ q sic/cum tale beneficium videatur esse de patronatu. Quare etc. de preben. c. cũ in illis/in fi. Et quia nominatio habet vim presentationis/nec ius tribuit. c. nobis. ti. de iure patronatus/ de electioñ. cum terra. Sed vbi Capitulum non haberet presentare de nominatis/ credit Collect. bene habere locum: sed in casu nostro non est libera potestas presentandi penes Capitulum: et sic non dicitur solide patronus. Quare etc. de resti. spo. pisanis. et cũ in illis/in fine/piudicaret' prochianis: qbus papa piudicare nõ intẽdit/nisi exprmat. c. q̃uis. et dic. c. cũ in illis.
Inter duos nominatos: de quorum anteriori nominatione non cõstat/quis alteri debeat preferri. vide Oldra. consil. ccxviij.
Quod pensiones que constituũtur et assignantur hodie super fructibus beneficiorum non sunt beneficia/neq3 habent effectum eorum/nisi in casibus expressis/videtur probari ex diffinitione beneficij/et requisitis ad illud. de quo per Oldra. in quodam consil. et Anto. in reg. i. de re. iur. Et inter cetera est necessaria perpetuitas: vt in. c. pastoralis. vij. q. i. in glo. et. glo. in. c. vnico de capel. mo. li. vi. Que quidem cessat in hijs pensionibus/ cũ extinguantur lapso tempore/ quo imposite sunt: vel per obitũ recipientis. Facit etiã diffinitio de Monte landuno/ in cle. i. de supplen. negligen. prelato. et glo. q. i. in summa. Item quia huiusmodi pensiones recipientes possunt illas remittere ad tempus/ vel imperpetuum/ vel illis renunciare absq3 auctoritate superiorum/nec tunc impetrantur/ nec vacant: sed extinguũtur tanq3 debitum pecuniarum per remissionem: nec requirunt residentiam/ nec habent nomen tituli/ nec illas recipientes habent vocem/vel stallum in choro beneficiatorum. Item in regulis antiquis Cancellarie ponuntur vt diuersa in expectatiuis: nec examinantur per Cancellariam hij/ quibus pensio assignatur/ vt solet fieri intitulatis. Si tamen assignaretur

aliqua pars fructus alicuius beneficij pinguis nõ ad particula re cõmodum vnius: sed ad hoc vt deinceps esset beneficiũ ecclesiasticũ dictũ: forte pensio vel portio tũc bene esset beneficiũ vt in. c. conquerente/ de cler. nõ resi. τ. c. ex diligenti/ de simo. τ. xvi. q. vi. illud. τ. q. v. possessioni. ij. q. iij. clerici. τ. c. si Eps. τ vide ad hoc not. in cle. si Romañ. de preben. τ in. c. postulasti. τ. c. ad audientiã/ de rescript. τ cle. ij. de vit. τ honest. cler. τ. c. q̃uis/ de preben. li. vi. τ ad hoc Rabar. in. c. constitutis/ de relig. domi. τ Anto. de Butrio. τ Bal. in dict. c. ad audientiã. τ not. per Castren. τ Pontanũ in consil. τ Rot. in antiquis ti. de rescrip. Et forma lraꝝ satis ostendit non debere haberi pro beneficijs cũ plerunq; fundetur/ ne resignantes nimiũ dispendium patiantur: τ sic exonerant̃ a titulo/ τ per consequens ab onere. Recipiunt tamen partem fructuũ quasi tanq̃ laici: qui possunt recipere pro alimentis τ victu vel statu decẽter tenendo. τ not. xxiij. q. fi. tributũ. τ. xviij. q. ij. Eleuterius. τ. c. quãto/ de iur. pat. τ. l. cõmodis. ff. de re. iudi. τ. l. stipendia. C. de exeq. rei iudi. Faciunt hec ad materiã/ an pensio faciat incompatibile sub eodem tecto cũ beneficio: τ an recipiens pensionẽ nõ intitulatam/ prout sunt hodie/ teneatur dicere officium/ vel interesse processionibus hmõi. Et ex hijs etiam potest determinari an hmõi pensiones moderne possunt redimi.

De regno Scotie/ seu Rege dubitat̃/ an sit verus Rex: vt per glo. xxxij. q. ij. τ. c. ij. τ per Brixieñ. in repertorio sup ver. Rex. Et appellatur Regulus a glo. in. c. venerabilẽ/ de elec. τ videtur olim fuisse subiectus Regi Anglie: vt patet in Cro. τ presertim in historia/ que dicitur Mappa mũdi. τ not. in cle. i. de magistris. τ de eo fit mentio in. c. cũ dilectus/ de fi. instru. τ. c. sane/ de temp. ordi. τ non vngetur: vt patet in prouinciali Ec. Ro. Ista inter alia adduxi coram R̃mo dño meo Vicecancel. cõtra Dñes prefati Regis/ cõtendentes de prelatione cũ Dñibus Ferdinandi Regis Sicilie siue Apulie.

An per assecutionẽ secũdi beneficij sub eodem tecto/ vacat ipso iure primũ. Vidi concludi q̃ nõ/ per not. in. c. litteras/ de cõces. prebeñ. Sed habere locũ in materia monitionis: de qua in c. referente. τ. c. preterea/ de preben. vide doc. in. c. q2 nõnulli. τ. c. fi. de cler. non resi. Tñ Cancellaria expedit lras tanq̃ pro vacante. τ vide Rot. in antiquis/ τ late Milum in repertorio.

Beneficium residentis in Cu. nõ promoti infra Annũ dicitur

vacare in Curia fm Collect. in. c. ecclesia/de sortileg.
Prestantissime doctor cupit scire humanitas vestra pstrictissime & resolutissime a tenuitate nostra/ quid mihi videat de gratijs per lras aplicas cocessis/per quas comittitur constitutio & assig. pensionis in ptibus / an expirauerint seu extincte fuerint per mortem Pape concedentis illas/ re integra. Respondeo videri mihi no expirare/nec extinctas esse/ cum tenea pro constanti/ q ubi alicui qquis tertio est quesitu ius in re vel ad rem aut saltem officij Judicis imploratio per lras apostolicas gratiosas: siue ille gratie sint pure/siue in diem/siue coditionales: tales gratie no extinguutur per obitum concedentis: nec executor iurisdictio seu potestas finitur. Et propterea ide credo in litteris priuationis in forma iuris/ cu prouisione alteri fienda: & in lris in forma dignu & vnionu: & in lris accedens/super dispensation. ex defectu natalium: & ferme in omnibus que hodie emanant a Cancellaria. Et sit ratio: quia in omnibus hijs gratia est iam facta no fienda/ qquis no executa cum quesitum sit ius in re vel ad rem/vel saltem ius implorandi officiu Judicis seu executoris: & hoc credo per not. in. c. si cui nulla. c. si super gratia/de preben. & offi. deleg. li. vi. qquis glo. & quida doctores forte non satis practici/ aut paru aduertentes ad stilum Cacellarie modernu / in illius temporis exemplificent mandata de prouidendo dici gratias fiendas & no factas: cum fiende sint vbi ius non est quesitu alicui modis predictis: sed est concessa facultas seu potestas ad contemplatione seu fauorem tertij esse voluntariu ministrum siue mandatariu gratie fiende illi tertio: vtputa si papa intelligens alique scolarem studuisse in aliquo studio longo tempore/ & esse sufficiente ad gradum doctoratus / contemplatione seu fauore illius scolaris det alicui persone facultate siue potestatem doctorandi illum: no tn mandet vt requisitus id faciat seu facere teneatur: nam in tali vel simili casu expiraret gratia per obitu concedentis re integra/ cu no sit proprie mandatu/ nec aliquod ius quesitu illi doctorando/nec etiam ipsi comissario: cuius contemplatione seu fauore no fuit data ei a Papa predicta facultas seu potestas doctoradi illum. Et verbu mandatu ibi in. §. secus capitur pro comittit seu facultas datur: vt declaratur in principio dic. §. & etia verbum/seu fauorem: declarat no esse proprie facta gratia illi doctorando. Et ita esset in similibus casibus/ si hodie Papa illo

modo antiquo scribere. ꝛ ita resoluo me in hac male exemplifi cata: ꝛ ideo intricata materia dictoꝝ capituloꝝ visis omnibus scribentibus super eis. ꝛ Oldra. in consil. ꝛ decisi. Rot. in no uis: que videtur facere differentiam inter mandatum de proui dendo de beneficio vacante aut vacaturo/ nō quo ad duratio nem gratie: sed quo ad duratione potestatis executoris: vt in vacaturo nō duret: nec quando cōmittitur cause cognitio vna cū gratia. Et bene valeat prestātia vestra. Et vide Bellamerā in quodā consil. qui videtur dicere consona predictis.

Concurrenti. duobus in theolo. magr̄is ceteris paribus in quo dam beneficio: quoꝝ magistroꝝ vnus erat predicator ꝛ valde eruditus in doctrina theologie concernente partes iustitie/ ꝛ cure animaꝝ/ ꝛ confessionū/ ac sacramentaliū/ ꝛ alijs materijs mixtis cum iure canonico / ꝛ concernentibus vitam actiuam. Alter vero de Trinitate/ ꝛ de natura Angeloꝝ/ ꝛ methaphisi calibus/ ꝛ alijs subtilitatibus. Vidi cōcludi esse preferendum primū: per not. in. c. nisi cum pridem. ꝛ in. c. cum sit ars artium. facit iuditio meo. c. quia nōnullis. §. sanc. ibi presertim. ꝛ. c. sup specula ibi ad iustitiā de mag. ꝛ. c. cum ex iniuncto/ de hereti. Et inuenies multa iura in decretis ad hoc: ꝛ faciunt not. in. c. inter cetera/ de offi. ordi.

Qd exigentes talias/ gabellas/ ꝛ vectigalia: que sunt precise pedagia ꝛ guidagia non sint ipso iure excōmunicati. Vidi con cludi inter doctos viros cum. c. quāuis. ꝛ. Cle. presenti/ exten di non debeant: sed in alijs exactionibus remaneat dispositio. c. non minus. ꝛ. c. aduersus/ ꝛ aliorum iurium decretaliū ꝛ. C. Quāuis Pe. de ancar. ꝛ quidam alij videantur aliud sentire: exponendo Pedagium pro omni vectigali seu portorio: cum tamen glo. sentiant pedagia ꝛ guidagia ꝛ salinaria esse species vectigalium: non autem esse idem: ꝛ ideo dispositū in vna spe cie non extenditur ad aliam/ ꝛ multo minus ad genus. facit op time forma Cācellarie in ti. de pedagijs. for. i. quinterni de iu stitia ad primā opinionem: ꝛ ita obseruamus. Et vide Bal. in Rubrica/ de reb. credit.

Qd Papa non possit legitimare filium Regis non recognos centis superiorem tenet Jmol. in. c. grandi/ de supplen. neglig. prelato. in preiudiciū alicuius de sanguine Regio: ad quē per tineat de consuetudine successio in Regno. Nec obstant not. per Bar. ꝛ alios in. l. gallos. §. ꝛ quid si tantū/ de lib. ꝛ postu.

quia habent locum in alijs personis: quibus licet de patrimo-
nio suo libere disponere: ⁊ non in Rege: quia non potest absq3
causa auferre successionem illis de sanguine suo. Facit aperte
contra hoc dictum tex. in. c. per venerabilem: vbi Papa legiti
mauit filium Regis Francie: quod nō potuerat esse absq3 pre
iudicio illoꝝ de sanguine Regio. Sed vide Jacobū Cijonem
Episcopū Jlerdeñ. doctorem Cathalanū in dict. c. super ver-
bo gratiam: qui dicit / ꝙ Rex Francie habebat filium ex priori
coniuge: vt ait apparere ex antiqua decretali.
Predict⁹ Episcopus Jlerdeñ. in. c. fraternitatis / de frigi. nar-
rat / ꝙ tempore suo fuit quidam homo in Cathalonia tantum
potens in re venerea / ꝙ qualibet die cognoscebat exacte vxo-
rem suam Triginta vicibus: que vxor secrete recurrit ad Re-
gem Aragonū: qui vocato viro / cōfessus est ita rem se habere.
Unde mādauit ei sub pena capitis / ne amplius ꝙ̄ sexies in die
vxorem suam cognosceret: ne (vt ait) mortis periculū mulier
incurreret. Sed de potentia viri nō tantū mirari oportet / quan
tum de querela vxoris. vnde illud: Et lassata viris nondū sa-
ciata recessit. Et prouer. xxx. c. Tria sunt insaturabilia: ⁊ quar-
tum quod nunꝙ̄ dicit sufficit / Infernus: Os vulue: ⁊ Terra
que nō saciatur aqua: Ignis vero nunꝙ̄ dicit sufficit.
An si legatū pro pia causa efficiatur caducum: vel quasi rema-
neat penes heredem simpliciter: vel debeat cōuerti in aliā piā
causam. vide Guasquinū doct. Cathalanū. q. xxxij. in questio-
nibus suis: ⁊ cōcludit ꝙ non sicut in alio legato caduco. Adde
annot. per Bar. in. l. pater. §. Tusculanus / de leg. iij.
Appellatione paramentoꝝ intelligitur supellectilis: Guasqui-
nus. q. iiij. tenet ꝙ sic. Uidetur mihi indigesta decisio ⁊ remit-
tenda ad Theoricam. l. quod labeo / de supel. leg. ⁊. l. vniuerso-
rum. ⁊. l. si seruos / de pig. cum simil.
Franciscus de maronis in. iij. li. sniaꝝ sup August. de ciuit. dei
ait / ꝙ in tota sacra scriptura nō reperit ꝙ femina vnꝙ̄ successe
rit in Regno: in alijs aūt hereditatibus sic: vt patet Numeri
xxiij. ⁊. xxvij. c. Ego in Josepho legi Alexandriā clarissimā re-
ginā regnasse in Judea / etia3 viuentibus filijs: sed ibi videtur
fuisse ex volūtate testatoris / ⁊ cōsensu filioꝝ / nō vi successionis
debite. Lege Josephū. li. xiij. antiquitas iudaice. Immo videt
maiori filio conregnasse: vt videre lz in eodem auctore. li. i. de
bello iudaico. vide Bal. in. l. in multis / de stat. hom.

Licet tutela impuberis finiatur captiuitate: vt insti. qui. mo. tutel. fini. §. item si in seruitute. Secus tñ in cura adolescentis: ita tenet Guaschinus Cathalanus in questionibus suis. q. clxxxiij. fundat se/ q2 ille principaliter datur psone/ iste vero bonis facit pro dic. curatore. p. captiui in Tunitio ꝛ gestis per eum. Joãnes de Seysello doct. Gallicus in apostillis egregij Patricij Petri iacobi de monte Pesulano super ti. de statu Curo. damnans hanc vastitatem ꝛ intricationem opinionũ: que multiplicate sunt in iure nostro/ dicit pernecessariũ fore vt fieret noua reformatio tam in iure ciuili q̃ canonico: ꝛ resecatis argumentis disputationũ/ ꝛ subtilitatibus/ ꝛ varietate opinionũ fierent noue decisiones per electionem alicuius ex illis opinionibus. Et q fieret noua editio iuriũ magis conueniens isti seculo: qui fluxit post illa antiqua iura/ maxime circa substitutiones/ transmissiones/ suitiones/ preteritiones: in quibus iura Romanã. magis cõsiderasse videntur acumina ꝛ subtilitatẽ/ q̃ presumptã mentem defuncti. Item circa interdicta ꝛ actionũ varietates/ ꝛ testamentoꝝ diuersitates captiosas ꝛ inutiles. Itẽ circa seruos ꝛ officia iã obolita in tribus libris. C. Itẽ circa seruitutes/ in quibus est mera subtilitas potius q̃ equitas/ aut ratio vrgens. Item circa publice honestatis iustitiã ꝛ redditionẽ ꝛ nõ exactionẽ debiti coniugalis / ꝛ circa matrimonia viderentur imutanda multa: ꝛ q quis posset esse heres ad tẽpus/ ꝛ decedere intestatus pro parte: ꝛ q nutricatio bo. pos. cõtra tab. ꝛ sec. tab. tanq̃ pene pucrilis tolleref: ꝛ q ieiunia non obligarent sub pena mortalis: sed darentur indulgẽtie ieiunantibus. Item q summus pontificatus nõ esset perpetuus: ꝛ sup ingressu religionis q nõ obligaret vsq3 ad. xxi. Annũ: nec matrimonij contractio absq3 copula. Et circa compaternitatem ꝛ varietatem Religionum. Et q Abbatie/ vel hmõi non essent dignitates: nec cõmitterentur eis cause. Et q omnes legende sanctoꝝ apochriphe tollerentur. Et q ordo Antonistaꝝ extingueretur/ ꝛ applicaref Militie sancti Joãnis Hierosolimitanã. Et alia quedã reformarẽtur: vt ibi per eum. Et q paucissimis daretur facultas interpretãdi aut glosandi. Et q interpretata nõ redigerentur in scriptis/ nisi eoꝝ qui longo tempore practicassent. Al's credit rem venturã in tantam confusionẽ/ q nihil habebitur liquidum iudicantibus. Unde vt dicit timens ipse hanc imutationem / ꝛ cupiens consulere nomini suo post. xxx.

Annos exactos in exercitio iuris scripsit Librū de natura animaliū/existimaus illud opus fore magis duraturū q̄3 scripta iuris: sed an illud opus durauerit ego ignoro. Nō inficior tamē q̄ scribentes res naturales historiā et medicinā certiorem perpetuitatem sperare debeant cū hmōi scripta cuicūq3 nationi et religioni ac tempori / et vtilia sint/ et placeant / presertim si sale eloquentie condiantur. Sed quid dixisset predictus doctor si vidisset tot libros post tempora sua fuisse a Centū annis citra in vtroq3 iure editos. Et vide Zabar. in. c. nobis/de iur. patro. ad hec. et Jansonem in operibus suis.

Cum in ciuitate Neapoli quidam ex nostris Cathalanis reliquisset in testamento libertatem cuidam seruo suo nigro post quinquenniū/et fuissem interrogatus/ an quinquenniū inciperet a tpe conditi testamenti/vel mortis testatoris? Dixi/q̄ de hoc erat casus not. in. l. qui duos. §. fin. ff. de manu. test.

Q̄d filiusfamilias rixosus possit inuitus emācipari a patre/casus est fm Ja. de insula. in. l. quidā cū filiū/de ver. oblig.

Seruus stipulatus alternatiue illis aut illis dn̄is suis ratione incertitudinis nihil agit: casus est not. in. l. cū seruus. §. et si nō duo/de stipula. ser. allegaui sepe ad materiam incertitudinis. et l. duo sunt Titij.

Si seruus stipuletur. x. quādo erit sui iuris alienatus fuerit: nihilominus acquirit dn̄o cuius erat tēpore stipulationis facte: in. l. fi. de stipul. ser. est tex. not. allegaui contra monachū qui stipulatus fuerat a quodā cōsanguineo centū libras qn̄ translat[9] fuisset ad ordinē canonicoꝝ regulariū: tamen videtur nūc mihi exactius cogitandū/an deberentur primo vel secūdo monasterio: tunc credidi per illum tex. deberi primo.

Ad validitatem statuti dantis licentiā predandi/ cu3 allegaret Bal. post tex. not. in. c. i. de milit. vasa. l. qui con. est/ dixi intelligendū Bal. iuxta terminos illius tex. vc3/ ex iusta causa/ puta ꝓpter defectū iustitie/vt in represalijs: per no. glo. in. l. nullus. C. de iudeis. et eoꝝ que not. Abb. in. c. cū nō ab homine/d̄ iudi. et in. l. ait pretor. §. si debitorem/de hijs que in frau. cred.

Quātum tempus dicatur vetustū: vide glo. q̄. xl. anni. in. l. ius C. de fun. patri. li. xi. et in. l. fin. de fun. rei priua. de lōgeuo. vide c. cum consuetudinis/de consu.

Nō dicitur quis morari posse in loco vbi sine pudore et verecundia morari nō potest: neq3 ad illum locum posse accedere:

Qui non potest adire locum absq3 verecundia·vide glo·in·c·an
ille qui fratrem dñi·τ vide etiam glo·in·l·fin·§·si fenerator/q̄d
me·cau·iuncto tex· facit materia·l· nepos/de verb·sig·si τ que
not·in·c·vt iuxta/de offi·ordina·

Cum esset questio inter duos scolares Perusij/ an affinitas
τ incestus inter affines esset de iure gentium? Allegaui q̄ sic:
tex·in·l·fi·§·fi·de condi·sine causa·τ·l·fi·de rit·nup· quod facit
ad multa:τ parificatur consanguinitati:vt·l·adoptiuus·§·i·eo·
ti·facit pro compositionibus Datarij·

Materia de bonis vacañ· nō habet locū in rebus habitis pro
derelicto·ff·pro derelicto·l·i·nec in casu auc·oēs peregrini·C·
cōmu·de succes·nec in·c·cornicularij/ de appar·prefec· pretor·
nec in feudalibus: vt not·Petrus iacobi doctor Gallicus in
ti·de conditio·ex moribus·vide ad hoc·c·ij·de feudis·nec in re
bus inuentis vel thesauro·vide Bertran·de ocreo·l·i· de nau
frag·τ de thesau·τ glo·in Rubrica de bonis vacañ·

Querebatur Rome/an emptor rei ypothecate teneretur euin-
centi per ypothecam de deterio rōne rei absq3 culpa sua facta?
Dixi q̄ nō/ sicut ecōtra liberatur prestādo primā extimationē·
vide·l·in hijs/de pred·τ omni re·nauicul·li·xi·τ·l·fin· de censi
bus τ censitor·τ facit·l·Paulus·§·domus/de pignor·

An post didiscita testificata / si testes nihil deposuerunt/ nisi se
nescire vel non recordari / possunt testes alij produci· Pater
meus dñs Jacobus paulus Doctor optimi iudicij τ celebris
doctrine in Prouincia nostra solebat distinguere: aut ille qui
volebat probare produxit testes illos/τ tunc aut ipsemet in ea
dem instañ·vel causa appellationis vult alios producere/τ nō
potest propter timorem subornationis/quia videns se non pro
basse facile subornaret alios ad probādum deducta per se: aut
est aduersarius qui velit producere/τ videtur q̄ possit admit-
ti ad producendum/cum non assit timor subornationis/ cum si
nollet alios producere /non esset sibi necessariū / cum id quod
per eius aduersarium producentem probandum erat minime
fuisset probatum: τ ita intelligebat Bal·in·c· si enim domino
quid sit inuestitura·Et hec distinctio dicitur obseruari in mul-
tis Curijs·

An lucrum quesitum per Filiumfamilias ex peculio Castrensi·
censeatur Castrense vel aduenticiū·Et q̄ partim censeat̄ Ca-
strense/τ partim aduenticiū faciunt nota· in simili/videlicet de

lucratis ex peculio profecticio in.l. cum oportet/ de bo.que li-
ber.per Bar.ꝛ Bal.not.in.l.qui contra/de iur.patro.ꝛ.l.que
ritur.ꝛ.l.in seruitute.§.si patroni.ff. de bon.libert. In contra-
riũ vero quod censeatur Castreñ. monent vrgentissime tex.in
l.pater.§.si seruus.ꝛ.l.hereditate.§.i.ff.de castreñ.pec.ꝛ.l.i.C.
de castreñ.pecu.li.xij.in quibus ponderatur mediũ/ seu instru-
mentũ quo res queritur/cogita.

Aduerte ꝙ q̃uis regulariter in contractibus nõ habet locum
ius accrescendi/etiam ante ius quesitũ : tamen videtur valere
vbi aliquid esset concessum duobus q̃diu ipsi vixerint:nam in
tali casu etiam post ius quesitũ habet locum ius accrescendi in
ter eos. Vide tex.in.c.vnico/ de duob.fun.a capit.inuest. Fa-
cit ad restringendam materiã.l.si mihi ꝛ Titio/de verb.oblig.
ꝛ accidit de facto. Et solebat dictus pater meus etiã allegare
illum textum ad limitationẽ Bar.in materia.l.heredes mei.§.
cum ita/ad Trebel.

Cum queritur in ciuitate Nepesina/an si Ordinarius: qui de
legauit causam vni cõmittat illam alio/ non facta mentione de
litispendentia vel prima cõmissione : posset opponi de surrep-
tione. Dixi/ꝙ Collect.videbatur tenere ꝙ sic.in.c.ex litteris/
de offi.deleg.ꝛ vide not.in cle.ij.de offi.ordi.ꝛ per Bellame-
ram post alios in.c.cum in multis/de rescrip.ꝛ decisi.ccclxij. ꝛ
not.per Spec.ti.de remissioñ.

Iudex referens/ vel secundã iussionẽ expectans/ nõ incidit in
penam rescripti.vide Collect.in.c.licet/de offi.deleg.

In quadam terra patrimonij cum quidã mandasset cuidã con
sanguineo suo fieri certa malificia ꝛ dãna in armentis ꝛ bonis
cuiusdã inimici sui: ꝛ ille noluisset exequi/sed mandasset certis
amicis suis vt illa suo nomine ꝛ mandato facerent. Querebatᷣ
an primus mandãs teneretur de illo malificio ꝛ dãnis ? Et cũ
quidã Aduocatus allegasset super hoc multas rõnes: dixi vi-
deri mihi casum in.l.si ego.ff.quod vi aut clam.

Quidam reus intrusus in Ecclesiam fuerat absolutus per pre
uaricationem/ꝛ postea mortuus est. Querebatur/an posset de
crimine cognosci ? Allegabatur inter alia textus in.l. eius qui
delatorem.ver.plane/de iur.fis. Vbi videtur textus/ꝙ licet fi-
cta confessio resultans ex corruptione delati non noceat here-
di/vt ex hoc conuinci possit:tamen operatur/ꝙ scito de preua
ricatione/ cognoscetur de crimine ; de quo per preuaricationẽ

fuerat reus absolutus. Sed respondebatur quod in casu dicte legis etiã nõ stante confessione potuisset agi contra heredem: quia agebatur de confiscatione bonorum propter crimen aut indignitatem possessoris: que etiam ab heredibus extorquetur. l. Lucius. co. ti. Videtur ergo quod ubi ciuiliter ageretur de crimine ficta confessio bene posset operari quantũ litiscontestatio: que sufficeret: vt. l. ex iudiciorum. §. fi. de accusa. Ubi vero criminaliter ageretur videretur dicendũ quod nõ / cum ficta confessio non debeat plus operari quam vera: sed vera nõ sufficeret nisi lata sententia. Vide in ti. ne ex delic. defu. Et si replicares / imo debet haberi sententia condẽnatoria prolata: ex quo malo facto delati lata non fuit. Dico hoc non obstare ar. l. i. ff. de requi. reis. Quid fuerit postea conclusum ignoro.

Pena stupri in virgine / an habeat locũ in prima defloratione tantũ: vide not. in. l. stuprum / de rit. nup. et in. c. ij. de adulter. et xxxvi. q. i. §. stuprũ. et optimã glo. in. c. nemo. xxiij. q. iiij. In concubina aũt alterius nõ videtur habere locũ: per not. per Bar. in. l. si vxor. ff. de adulter. cũ possit haberi res cũ ea sicut cũ meretrice: vt ibi per eum. et sic est penitus impunibilis coitus cum concubina alterius secundum eum. Tamen cogita circa dictũ Bar. et parificationem cũ meretrice per not. in iuribus supra allegatis et not. per doct. in. l. neque natales. C. de probat. l. data opera qui accu. nõ pos. Nam si cõcubina alicuius nõ est meretrix: videtur habens rem cũ ea puniendus: vt punietur habens rem cũ soluta nõ meretrice. Nec obstat. l. si vxor: quia nõ negatur ibi quin alia pena quam adulterij veniat coiens puniendus: et vide ibi glo.

Referebat dñs meus dñs Franciscus de Aretio vir acutissimus et varie lectionis / quod olim apud Romanos eadem erat pena incestus: et eius qui habebat rem cum virgine vestali / idest templo dee Veste / et sacris ignibus dedicata: et alleg. Liuium Tu vide etiã Suetoniũ ad hoc: et hanc vitam videntur hodie imitari moniales: et qua pena puniatur hodie habens rem cũ eis. vide tex. in auten. quomodo opor. Epos eligi. §. oportet. et §. qui vero eas. et. l. si quis nõ dicam rapere. et glo. in. c. virginibus. xxvij. q. i. et. c. si quis est / cum alijs. Et vidi concludi Bononie a multis magistris in theologia et doctoribus / quod est grauius et maius peccatũ habere rem cũ moniali / quam cũ iudea vel sarracena / quamuis popularis opinio sit in contrarium. Allegabatur quia cũ moniali cõmittitur stuprũ et adulteriũ. Item sacrilegiũ

⁊ incestus/⁊ violatio clausure/⁊ psuasio fractionis voti/⁊ corruptio ancille dei. Que aũt esset pena violantis virginem vestalem: vide in Liuio ⁊ Plutarcho in probleumatibus. De pena aũt habentis rem cũ Judea aut sarracena nõ memini me legisse aliquid speciale in iure. In patria nr̃a infidelis habens rem cũ xp̃iano punitur ad mortem ⁊ etiã ipsa: sed christianus cum infideli muliere nõ: cum tamen videretur esse contrarium propter periculũ partus/ qui ad tempus sequitur matrem infidelem. Sed lex nostre patrie considerauit incontinentiã ⁊ infamiã maiorem in muliere subijciente se seruo / vel quasi seruo infideli/ q̃ ecõtra. ar. l. vnice/ de mul. que pro ser. se. con. C. ⁊ l. fin. cõmu. de manu. ⁊. c. ⁊ si iudeos/ de Judeis. Ideo grauius punit mulierem fidelem ⁊ seruũ infidelem/ q̃ virũ. Et vide Oldra. consil. cccxxxiij. ⁊ Deutronomij/ vbi nõ punitur ad mortẽ coitus cum alijs q̃ filiabus Jsrael. ⁊ ad idem Leuitici. xi. cap. de coeunte cum ancilla gentili.

Ad intelligẽtiã ti. de cap. ⁊ postli. reuer. nota ꝙ postliminiũ nõ habet locũ in hijs qui se dedũt hostibus. i. pactione sibi vitã paciscunt: ⁊ seruire/ vel cũ hostibus fidelr̃ morari absq3 fuga promittunt: vt. l. postliminia carent. ff. de capti. ⁊. l. eos. §. fin. eo. ti. sed tantũ gaudent postliminio illi: qui absq3 deditione vi compulsiua ab hostibus capiuntur: q̃uis glo. ⁊ aliqui doct. non ita intelligant dic. §. i. glo. tamen in dict. l. postliminio satis aperit hunc intellectũ: ⁊ est ratio/ quia fides etiam metu vel vi causatiua promissa seruanda est hosti per Presidem siue Ducẽ de toto statu belli: ⁊ per Militem de eo quod ipse de se promittere potest/ puta de nõ fugiendo vel hmõi: vt in. l. v. §. fi. de capt. ⁊. l. i. ff. delegationũ. ⁊. xxiij. q. i. c. noli. ⁊ not. in. l. cõuentionũ. ff. de pactis. Si ergo post promissionẽ factam captiuis fugit/ non gaudet postliminio vt dixi. Nec obstat. l. nihil. eo. ti. de cap. ibi vi vel fallacia ⁊c. quia nõ loquitur ille textus de captiuo dedito/ sed de alio captiuo qui non promittit fidem vel precium redemptionis. Nec etiã obstat. l. i. ff. de dolo: quia nõ dicitur ibi esse bonus dolus: quãdo est promissa fides ⁊ facta fictio: quia quod semel placuit ⁊c. Et placuerũt hec considerationes dñō meo dñō Francisco de Aretio cum essem Senis. Faciũt hec ad questionẽ que tangitur per Bal. post tex. ⁊ glo. in. l. nam ⁊ seruius. ff. de neg. gest. ⁊ in. l. in adoptionẽ. C. de adopt. ⁊ vide glo. in. c. ius gentiũ. i. dist. ⁊ Fulgo. in. l. ex hoc iure/ de insti. ⁊

Impator, vel Rex Christianor. n pt inire pacem, aut longas inducias cum Turcis, sine consensu Pape.

sur. ꝛ Salice in. l. ab hostibus/ de cap. ꝛ beatũ Thomã. ꝛ. l. i. cũ tres/ de neg. gest. ꝛ in cle. pastoralis/ per glo.

An Imperator/ vel aliquis Rex Christianoꝝ possit inire pacem/ aut longas inducias cum Sarracenis / vel Turcis/ sine voluntate aut consensu summi Pontificis. Et videtur ꝙ non cum Sarraceni ꝛ Turci sint hostes fidei ꝛ christianoꝝ/ propter nomen ꝛ religionem Christi/ ꝛ consequenter Vicarij xp̄i qui est Papa: qui Papa preest Imperatori/ ꝛ ceteris Principibus christianoꝝ/ tum ratione fori penitentialis/ tum etiam quia in pluribus casibus habet iurisdictionem in laicos etiam Principes. c. nouit/ de iudi. per venerabilẽ/ qui fil. sint leg. ꝛc. Immo videtur criminosum inire pacem cum hostibus illius : cui quis subest : presertim cũ hostibus religionis ꝛ fidei: iuxta l. i. cum seq. ff. ad le. iul. maies. Cõmittunt enim laici crimen lese maiestatis contra Papam. c. felicis/ de penis. li. vi. Tenentur etiam Principes seculares auxilium prestare ad arcendũ hostes Ecclesie: vt per Jo. an. in. c. fin. de dila. ꝛ glo. xxiij. q. v. administratores: ꝛ nulli sunt duriores ꝙ̃ hostes fidei. Si enim Principes absq; cõsensu Pape ineunt pacem aut federa cuz Turcis aut Sarracenis/ facilius reliqui Christianorum expugnabuntur ab infidelibus. Et ꝙ non possit Imperator videtur tex. in Cle. vnica/ de iur. iur. §. porro. Et eadem ratio videtur esse in alijs Principibus : quia licet Reges non prestent iuramentum fidelitatis Pape/ vt facit Imperator : vt in dic. Cle. tamen vt dictum est subsunt Pape ratione fori penitentialis. Item successerunt Imperatori in eorum Regnis/ ꝛ sic videntur successisse cum eisdem honoribus / cum quibus ille terre vbi sunt instituta Regna tenebãtur ab Imperatore. Unde aliqui doctores Gallicani tenuerunt ꝙ Papa potest compellere Reges ad prestandum ei iuramentum/ vt facit Imperator: per not. in. §. fuerat instit. de acti. ꝛ. l. iij. de adop. C. l. sepe §. Gayo/ de fun. instruc. xciij. dist. legimus/ cum simil. ꝛ faciunt not. p Bal. in. c. i. que sint regal. in fin. ꝛ in. c. i. §. si vasallus/ d̄ pace iur. fir. ꝛ in multis alijs casibus recognoscũt papã reges: vt per Inno. in. c. cum te/ de re iudi. Itẽ hoc saltem videmus/ ꝙ Reges christianoꝝ prestant obedientiam Pape. Faciunt ad hoc not. per Oldra. consil. lxxi. ꝛ. ij. ꝛ. c. dispar. xxiij. q. viij. ꝛ c. alius. xv. q. vi. cum glo. ꝛ. c. iuratos/ ea. q. ꝛ nota. per Bal. ꝛ alios doctores in. l. conuentionũ. ff. de pactis. Ubi concludit/

q̄ nisi sit Caput ⁊ dominus totius belli non possit facere pacem: ⁊ nullus Regum christianorum censetur esse Caput vel princeps aut dominus belli aduersus hostes fidei per supra allegata: Sed principaliter contingit Papam: qui est princeps fidei/ ⁊ oppugnator inimicorum eius: ⁊ ad eum spectat infidelibus indicere bella/ ⁊ conficere pacem: vt legitur de beato Gregorio: qui etiam inuito Imperatore fecit pacem cum Longobardis/ propter periculum quod videbat iminere Urbi ⁊ Italie/ ob malitiam ⁊ segniciem Imperatoris degentis Constantinopoli. vide ad hoc. c. si vt morte Lōgobardorum. xxiij. q. viij. ⁊ faciunt ad predicta. xxiij. q. per totum: ⁊ precipue. c. pro membris/ ⁊ non inferenda. c. qui potest: vbi bonus textus ad hanc materiam. c. ostendit. c. si quis a catholica. ⁊. c. quando vult. ⁊ c. sicut: vbi etiam bonus textus cum. c. seq. ⁊. c. conueniet/ versus fin. ⁊. c. infames. vi. q. i. ⁊ not. in. c. consuluit/ de appel. el. iij. Et cum fuisset de facto hoc dubiū/ ⁊ tractaretur pax per Mahometum hocor Oratorem Regis Tunizij nomine eiusdem Regis/ ⁊ clarissime memorie Joannem Regem Aragonum/ fuimus aliqui doctores consulti a Rege prefato Barchinone ⁊ declinauimus in partem/ q̄ non posset facere pacem inconsulto Papa. Postea occurrerunt mihi duo textus ad hoc videlicet. c. significauit. ⁊. c. quod olim/ de iudeis. ⁊ not. in extrauag. vnam sanctā. ⁊ quod not. Oldra. consil. lxxxvij. vbi ostendit Papam in hmōi personis infidelibus/ ⁊ circa illas esse superiorem/ ⁊ posse precipere Regibus. Et faciunt etiam no. per eum consil. lxx. ⁊. c. xxviij.

Qd̄ nouus Emphiteota non teneatur ad census preteritos tenet Bertrandus in. l. finali. C. de fide instrumentorum. Sed aduerte/ quia fundamenta eius sunt duo: Primo q̄ actio personalis nō sequitur fundum: Respondebitur/ q̄ etiam competit ypothecaria vt alleg. tex. Bal. in auct. si quas. C. de sacrosanc. eccle. ⁊ Bar. hoc tenet in. l. i. ff. in qui. cau. pig. tac. cōtra. in additionibus. ⁊ alleg. tex. in. l. etiam. C. qui. pot. in pig. Aliud fundamentum est fatendo q̄ ypotheca competeret: tamen ex quo dominus directus consensum prestitit alienationi iuxta. l. fi. C. de iur. emphi. tacite videtur remittere ypothecam. l. item liberatur/ cū alijs: hec ille. Sed posses replicare/ q̄ necessario habebat dominus directus consentire: quia lex stringit eum: al's eo inuito fieret: ⁊ talis cōsensus necessarius nō debet ei preiu-

dicare ar·l·cum quidā/de admini·tut·Sed replicaretur ꝙ non precise cōpelli poterat / ⁊ habebat etiam remediū saluandi sibi ius ypothece/iuxta·l·si debitor·§·i· qui·mo·pig·vel ypot·sol·⁊ sic videtur imputandum sibi· Unde examinata hoc modo hac questione concluditur Bertrandū bene dicere/nisi vbi nouus emphiteota absq₃ consensu dñi directi obtinuisset possessionē rei emphiteotice/cū remaneat ypotheca in re ꝓpter censum·

¶Petrus de Ancarano consil·cccl xxix· videtur velle/ ꝙ etiā si tpe cōtractus cōsiderato/venditio fuerit iusto precio celebrata tñ si postea nihil aut minus dimidia percipit de re empta/ habeat locū remediū·l·ij·C·de rescin·vendi· qđ profecto videret esse falsum per not·Bar·in·l·cotem·de publican·allegantē·l·si volūtate/in fi·C·e·ti·⁊·l·iij·§· diui fratris/de iur·fis· Et ita dixi pro hospite Anticulano in campania hernicoꝝ·

Cathalani fecerūt pacem cū Genueñ·vt cōmune ⁊ singuli teneantur seruare sub certa pena:vnus priuatus contrauenit/an cōmune incidat in penam? vide Raphaelem Comanū in similibus terminis ꝙ nō:sed ipsi priuati tantū incidant in·l·Cesar· de pub·⁊ vide not·in·c·nostra/de iniur·nam illa conuentio seu pax habet vim legis:vt est glo·in dic·l· Cesar· ⁊ vide not· per Bar·in·l·iiij·§·actor/de re·iudi·

Cū quesitū fuisset a me Ro· an venditor post venditionē ⁊ añ traditionem posset impignorare rem venditā/ ⁊ an teneret impignoratio seu ypotheca? Dixi ꝙ sic:⁊ idē in ꝓmittente rē añ traditionem·vide·l·ad eum quem·§·Lucius·ff·de donat· Immo absq₃ speciali obligatione hmōi res promisse vel vēdite veniunt in generali ypotheca:vt·l·i·iuncta glo·C·de iur·fisci·

Ad declarationem tituli de manu·vindicta hec scrutatus sum: que maxime placuerunt dño meo dño Baldo nouello fundamentali doctori ⁊ solido· Manumissus vindicta dicit ille:qui manumittitur inter viuos/⁊ causa cognita: vt probat per totū ti·ff·de manu·vindict·⁊·C·eo·presertim in·l· iuxta causam·⁊·l· illud·ff·⁊·C·l·i·⁊·l·ij·C·si aduer·liber·⁊ est glo·insti· de libert·§ multis/super ver·vindicta· Et consequit seruus taliter manumissus plenā libertatē:⁊ efficitur ciuis Ro·vt in·Insti·de liberti·§ iliberti·⁊·C·đ manu·vindic·l·nihil·⁊·C·de latin·liber· tollen·§· illo·⁊·l·ij·C·cōmu· de manu· ⁊ hoc voluit glo· sub dubio in·l· qui Rome·§·flauius/de ver·obli·Et habuit ortum hec liberatio ⁊ manumissio vindicta/ a Uinditio quodam seruo domus

nobilis Rome Vitellorum: qui primus eo modo/ idest cognita causa manumissus fuit: nam coniurationem quandam Rome patefecit: vt innuitur in .l. ij. §. et cum placuisset. et ibi glo. ff. de orig. iur. Et declarat hoc Titus liuius in prima decade. li. ij. sic dicens: prosequendo historiam et coniurationem premium indici pecunia ex erario libertas et ciuitas data/ ille primum dicitur vindicta liberatus/ Vinditio ipsi nomen fuisse post illum seruatum: vt qui ita liberati essent in ciuitatem accepti viderentur: hec Liuius. Quidam autem ferunt Boetium dicere manumissum vindicta dici a virga pretoris/ cum qua percutiebatur manumissus: et dicebat ei pretor tribus vicibus percutiendo/ Aio te liberum. et hoc refert glo. in dic. §. multis. ad quod facit illud Persij: vindicta postquam meus a pretore recessi. et illud Horatij: postquam vindicta ter quaterque imposita. Imperator autem absque cause cognitione potest plenam libertatem conferre: vt .l. apud. ff. de manumiss. Et posset forte dici/ quod illa virga pretoris acceperit nomen ab illo seruo Vinditio/ et virga Centurionis dicebatur Athis qui autem manumittebantur vindicta non consequebantur plenam libertatem/ nisi a principe id fieret vt dixi. et vide Cornel. Tacitum.

Querebatur in ciuitate nostra / an pater qui exheredauerat filium/ videretur etiam reuocasse donationes: et allegabatur glo. in .l. fi. ff. pro donato. quod sic. Sed contra dic. glo. solebat allegare pater meus textum .l. i. de assig. liber. §. assignare. ver. sed si potest assignatio.

Qualiter maritus teneatur de bonis dotalibus ad debita vxoris/ distingue: aut enim maritus conuenitur ad dotem/ vel ad res dotales ex delicto vxoris: aut ex contractu. Si ex delicto/ tunc numquam est priuatus dote/ nisi in quinque casibus .l. quinque. ff. de bon. dam. Si ex contractu/ aut mulier contraxit ante matrimonium/ et tunc aut obligauerat res quas postea dedit in dotem/ et tali casu capiuntur res dotales/ et in eis fit executio: vt .l. menia §. i. so. mat. et .l. qui res in prin. de solu. ff. et idem si conuenitur rei vendicatione: vt .l. i. C. de iur. dot. cum multis alijs: quia non potuit mulier res alienas dare in dotem: aut mulier contraxerat non obligando aliqua de suis bonis: et tunc aut dedit bona in dotem in fraudem creditorum/ et distingue vt in tex. .l. fi. §. si quis a socero. ff. de his qui in frau. credi. vbi tex. concludit/ quod si quis non fuerit particeps fraudis non tenetur: nec in talibus rebus est fienda executio: cum vir dicatur habere causam onerosam

in dote: aut mulier contraxit post dotem datam: nec tunc multo minus tenet vir: neq3 ad bona dotalia potest haberi recursus/ne sit in potestate vxoris auferre dotem viro ar. dic. §. si a socero. Et vide Jo. an. in addi. Spec. ti. de sent. execu. §. sequitur videre. ver. quid si filius. Et nota hanc materiã ita discussam & distinctam in practica.

An cessio bonorum facta cum vno ex creditoribus noceat aliis? Tex. videtur q sic in. l. is qui bonis. §. Sabinus de cessio. bo. etiam si alii non fuerint vocati. Nec oportet q iterum cedat/si alii creditores postea egerint. Credo tamen q creditores possent cessionem impugnare ar. in aut. de here. & fal. §. pen. & l. fi. §. Licenius/de cessio. bo. Faciunt not. per Canon. in. c. fin. de offi. iudi. & ita vidi practicari: nisi omnes fuerint vocati. Et si post cessionem contrahat cũ aliis illi preferuntur creditoribus ante cessionẽ in bonis de nouo quesitis vt voluit Cy. in. l. iii. C. de bon. auc. ind. possi. per textum. in. l. iii. quod cum eo. vide Bellameram con. cxcvii.

Aduerte q creditor etiam ex causa lucratiua prefertur legatariis iuxta. §. & si prefatam. l. fin. de iur. delib. tex. est iuncta glo. ii. in. l. hereditariarum. ff. de bon. auc. indi. possi. & l. i. eo. ti.

Allegabatur Rome a quodã Aduocato contra heredem beneficiati & legatarios qui conueniebantur a donatario: cui viuẽs beneficiat[us] certa bona ex causa donationis ypotecauerat: que tamen moriens legauerat.

Concurrebant Rome creditor qui exposuerat pro funere defuncti: & alius qui exposuerat pro alio funere ad quod defunctus tenebatur: quesitũ fuit/quis esset preferendus? Tex. in. l. quesitũ/de priuat. delic. videtur sentire q pariter concurrãt.

Fuerat mihi legata res & Titio coniunctim/ & accesserat tãq3 fideiussor quidã tertius in parte mihi soluenda: Titius vel repudiauit legatum/vel conditio defecit: & totum legatum debetur mihi iure accrescendi: an etiam possim agere cõtra fideiussorem pro toto legato: & obligatio fideiussoria censeatur extensa/non tantũ ad accessoria: sed etiam in eque principalibus/cũ fuisset de facto. Pisis fuit determinatum q competeret actio contra fideiussorem pro tota re: per tex. in. l. fi. quorum lega. & vide tex. in. l. penul. vt leg. no. ca. & vide glo. in. l. stipulatio ista/de no. ope. nunci. Multis hominibus boni iudicii: sed non Iuristis visum est iniquũ iudiciũ/seu iniqua determinatio.

Relictũ fuit legatũ pro liberatione carceratoꝝ quolibet anno: an possit distribui in impediendo ne intret quis carcerẽ: Videtur ꝙ nõ: quia nõ dicitur liberatus: vt in. l. decem. de ver. obli. ⁊. l. i. ver. eum qui. de vi ⁊ vi arma. Sed contrariũ videtur probari in. l. pen. de aq. plu. ar. ⁊. l. quo minus/ de solu. nam paria sunt/ impedire consequens/ vel actum per quem peruenitur ad consequens. Faciunt etiam not. in. l. veteres/ de iti. atqȝ priua. ⁊ ad. §. eum qui: posset responderi / ꝙ de natura illius interdicti est restitutio possessionis: que presupponit priuationẽ. Credo hoc tamen in dubio preferẽdos carceratos / si qui essent in loco relicti carcerandis.

Qd donatio Constãtini etiam de facto non fuerit/ lege Lauren. vallã: ⁊ Papã Pium in dialogo. Nec de tali donatione quicꝗ̃ legi apud probatum historicũ: presertim eos/ qui scripserunt illa etate/ vel illi proxima: nam nec Eusebius: qui fuit diligentissimus scrutator ⁊ narrator rerum Christianoꝝ nõ meminit: quod tamen nullo modo videbatur obmittendum. Nec Hieronymus/ Augustinus/ Ambrosius/ Basilius/ Jo. Chrisostomus/ nec Aminianus/ nec historia Tripartita/ nec ipsemet Damasus papa in sua cronica/ nec Beda/ nec Orosius meminerunt. Et constat per plures q̃ȝ. ccc. annos post Constantinũ Imꝑatores tenuisse gubernacula Urbis ⁊ Italie per Duces presides ⁊ exarchos ⁊ vrbis Romaũ. vsqȝ ad tempora Innoc. ij. vt aperte patet in cronicis ⁊ historijs. Et de Justiniano patet. l. i. ⁊. ij. de offi. prefec. preto. a fri. ⁊ in prohemio insti. ⁊ in epistola inter claras/ ibi nostrum firmat imperium. ⁊ in. l. fin. C. de vet. iur. enucl. ⁊ in. l. Beneazenone. ⁊ in aut. vt etiã Romana ecclesia ibi ad ecclesias nostras/ ⁊ vsqȝ ad Oceani recessus ⁊ in aut. vt proprio nomine imperato. Et in vita Phoce Imperatoris legitur impetrasse Pantheon Bonifaciũ Papam ab eo. Unde ergo habuerit terras Ecclesia: vide gesta Caroli magni/ ⁊ Pipini: ⁊ Piũ in dicto dialogo: ⁊ collecta nouissime per dominũ Bartholomeũ de Platina bibliothecarium: qui omnia instrumenta pertinentia ad statum Ecclesie in temporalibus/ presertim circa acquisitionem Terrarum/ ⁊ aliorum iurium ⁊ censuum collegit in valde magno volumine. Ad cuius collectionem etiam operã nostram prebuimus in reuidendo. Et de dicta donatione/ ⁊ curatione lepre Constantini lege que late scribit Renus Episcopus Paduanus in historia sua

Donatio Constantini Cesaris.

Curatio lepre Constantini.

Translatio imperij ad Germanos.

de vitis Pontificũ. Et nota ꝙ translatio Imperij a Romanis in Germanos: que prius fuerat facta per Ecclesiam a Grecis in Romanis seu Gallos tẽpore Caroli magni fuit facta Anno dñi. dcccclxxxiiij. tempore Gregorij. v. qui fuit consanguineus Ottonis Imperatoris Germanice nationis. Res ergo fuit ordinata per Theutonicos: nec mirũ ergo (vt quidam dicũt) si ordinauerint/ ꝙ electio fieret per eos: et fuerint contẽpti Itali Galli et Hispani clarissime nationes xpianorum. Qui quidẽ Hispani et Galli nunq̃ consenserunt huic translationi: et multominus potestati eligendi Theutonicis concesse per Pontificem Theutonice nationis. vel secundum alios per Gregorium. v. licet in predicta potestate ad colorem dicatur Archiepm Coloniensem esse Cancellariũ pro Italia: et Treuerensem. pro Gallia: tanq̃ si Itali et Galli nõ habeant Prelatos sue nationis aptissimos ad electionem: sed oporteat suppleri per Theutonicos: quos est verisimile nõ eligere alios q̃ sue nationis: et ideo noluerũt habere Italos et Gallos nisi nomine tantũ: cum tamen Itali et Galli et Hispani sint antiquiores in fide xpiana/ et gẽtes habiliores ad gubernationẽ/ et mouenda arma per mare et per terrã cõtra hostes fidei. Et forte foret longe cõmodius et vtilius pro xpiano Imperio et religione: vt ex omnibus Principibus xpianis eligeretur vnus ad Imperium aptior: nõ a Theutonicis tantum: cui alij parerent: qui foret adeo potens/ vt facile esset ei expugnare barbaras et infideles gentes. Nam postq̃ xpiane terre fuerunt diuise in plura Regna/ nõ recognoscentia superiorem: inualuerũt infideles contra nos: nam Segnius expediunt cõmissa negotia plures: et quod cõmune est facile negligitur. l. i. C. quando. et a qui. quar. pars. li. x. et c. ar. c. in apibus. vij. q. i. et eorum que disputat Aristoteles in Politicis. et not. per doc. Canonistas et legistas ac theologos in multis locis.

Sũma bonitas precces autoris exaudiuit: et ad hoc S. d. n. dñm Alexandrũ sua diuina prouidẽtia papam. vi. simul et eius charissimum Cesarem Borgiã de francia Ua-

Item expediret hoc maxime clarissime Italie: que cõtinue vexatur Tyrãnis et factionibus: et cuius Incole solent optare et fouere mutationes et rebelliones in statu et dominãtibus: vnde frequẽtes cedes/ cõfinationes/ proscriptiones et exilia quotidie videmus apud eos/ propter has mutationes/ et diuersas gubernationes et dominia nullo capiti supposita. Unde q̃tum sit Italia exposita periculo et cladi infideliũ hostiũ ex defectu vnius magni Principis temporalis: cui totã Italiam parere oporteret/ satis aperte cognoscitur. Et vtinã in futurum (deo per

clementiam auertente) nõ videatur: cum sit Italia regio/ et situ et vbertate maiori ex parte consumate felix/ et Imperij ingenio rũ/ et moderationis vite/ ac cultus parens/ vt indignissima profecto vt a barbaris incolatur: quos si irruerint/ aut mansuefacit/ aut nõ diu patitur. Solent vulgares Italici frequẽti acclamatione extollere nomen libertatis: cũ tamen si recte inspexeris nulla gens xpianorum magis hodie seruiat primoribus cõmunitatũ: seu mauis Tyrãnis sub nomine libertatis: que vera est sub Principe/ et dignior. Unde Claudianus: Fallitur egregio quisquis sub principe credit/ Seruitiũ: nusq; libertas gratior vlla est: q; sub rege pio. vide ad hoc not. per Oldra. cõsil. lxix. et per glo. cronice Damasi in vitra Pauli primi.

An Officialis creatus a Rege aliquo extra Regnũ creantis possit exercere ea que sunt voluntarie iurisdictionis? Uidetur q; sic per not. in. l. i. de offi. procons. Sed videtur contra: quia creans nõ posset/ ergo nec creatus. et illa. l. loquitur de tempore/ quo omnes Officiales erant sub vno Principe. Ad quod faciunt not. per glo. in Rubrica/ d stud. liber. vr. Ro. sed Bar. in. l. i. si vt proponis/ in repet. C. de dignitat. videtur sentire q; possit voluntariã exercere/ cum possit Milites creare. Certũ est autem q; si Reges/ in quorum territorijs exercebatur iurisdictio erũt federati exercẽtis: aut nõ hostes/ q; possit exerceri p eos/ vel eorum officiales volũtaria iurisdic. per. l. nõ dubito/ de capt. et. l. postliminij ius. §. postliminio. eo. ti. et vide Bellame.

An quãdo agitur ciuiliter de crimine conuentus: qui non potest cauere/ admittatur cum cautione iuratoria? Uidetur q; sic cũ titulus qui satisda. cog. generaliter loquatur de causis ciuilibus: que causa dicitur ciuilis / etiam si ex crimine descendat: vt in. l. defuncto. ff. de pu. iud. et. l. solemus. §. latrunculator. ff. de iudi. In contrariũ videtur facere diuersitas rationis: quia in causa ciuili nõ est mirũ si stetur iuratorie cautioni: quia non potest succedere pena corporis loco solutionis / cum cedendo bonis liberetur reus/ iuxta. l. i. C. qui bon. ced. pos. quod secus est vbi agitur ciuiliter de crimine: quia tali casu qui non habet in ere et c. nec admittitur cessio bonorum: vt not. doc. in dict. l. i. et in. l. quicunq;/ de ser. fugi. et ideo talis iuratoria cautio esset elusoria pene corporalis. Unde videtur eadẽ ratio que in criminali/ ergo idem ius. Faciũt ad hoc not. per Bal. in. l. i. de cust. reorum. Et hanc partẽ tenuit Callitius doc. Cathalanus in fin.

lentiss. et Urbinis Ducem et c. excellentissimũ: et Ecclesie sancte Ro. Primipilarium specialiter deputauit.

li materia de treng. ꝛ pa. xvij. dubio. Unde posset inferri ꝙ in causa mere ciuili si sit talis in q̄ nō admittat cessio bonoꝝ/ꝙ in tali casu sit locus iuratorie cautioni/attento ꝙ in causa condē- nationis veniret detinēdus in carceribus: quos nō posset eua dere cum nō valeret cedere bonis.
Uendita fuerat ꝛ tradita res emphiteoticaria cū consensu dn̄i ne caderet in cōmissum: fuit postea de consensu venditoris ꝛ emptoris resoluta venditio/absq3 tn̄ reuenditione/fuit quesitū de facto / an requireretur consensus dn̄i directi in hac resolu- tione/ꝛ cōsequenter an haberet solui laudimiū/quod solet sol- ui in patria nostra tantū pro libra dn̄o directo? Et videtur ꝙ nō sit necessarius consensus dn̄i: quia hic non est venditio/sed resolutio prioris venditionis: quam non est necesse dissoluere per nouam reuenditionem: vt dicit glo. in. l. i. quando lice. ab emp. dis. quā sequitur Cy. Bar. ꝛ Angel. omnes: ꝓpter quod tenet Bar. in. l. ab emptione/de pactis: ꝙ nec noua gabella sol ui debet ratione resolutionis talis venditionis: ex quo non causatur contractus reuenditionis: sed in contrarium ꝙ re- quiratur domini directi consensus: ꝛ sit locus solutioni lau- dimij videtur facere/ quia licet talis resolutio non sit venditio tamen fit retardatio/ꝛ dominij translatio: ꝛ per consequēs cen setur alienatio: ꝛ sic videtur habere locum. l. fin. C. de iur. em- phi. ꝛ consequenter laudimij solutio. Ad quod facit. l. quicūq3 C. de ser. fug. Nec obstat quod Bar. dicit de gabella: quia ga- bella soluebatur ratione contractus: ꝛ ideo cum predicta reso- lutio nō sit proprie contractus/ sed potius distractus/non fuit locus gabelle: sed in casu nostro non soluitur laudimiū ratione contractus: sed quia in alium transfertur dominiū rei emphi- teoticarie iuxta dispositionem dic. l. fin. que de dominij transla tione loquitur. Sed cum per talem resolutionem auferatur do miniū/per traditionem videtur requiri dn̄i directi consensus: ꝛ per consequens debet solui laudimium pro laudatione ꝛ ap probatione retraditionis. Sed instabitur/ hic nō est translatio dominij: quia non est reuenditio/nec alius titulus: sed mera re solutio ꝛ nuda/ex qua non transfertur dominiū / cum non assit titulus: vt. l. nunꝗ3. ff. de acqui. re. do. ꝛ not. in. l. traditionibus. Respondere poteris/ꝙ hic non est nuda traditio/ cum habeat causam videlicet resolutionē ꝛ distractionem ex consensu: que sufficit: vt in dic. l. nunꝗ3.

Telius de Galletia origine natus/ et educatus a teneris annis in Grecia/ et habens ibi domiciliu͂ et vxorem virginem Grecā: volebat promoueri ad sacros ordines: et opponebat̄ ei q̄ non posset/ cu͂ esset natione Latinus: quia ex patre latino/ et occidētalis. Allegabatur ad hoc not. per Bar. in. l. i. §. remouet. ff. de postu. et. l. prouinciales. et. l. is qui natus/ de ver. sig. et. l. vrbana eo. ti. et not. in. c. nicena. et. c. aliter. xxx. dist. et per doc. in. c. olim de cler. coniug. ibi pater eius etc. Ex quibus videtur colligi/ q̄ nō poterat. Et intellexi emanasse quandā declarationem Eugenij quarti super hmōi dubijs/ vez/ etiam super illo quādo pater est Grecus et mater latina et econtra/ quam nondu͂ vidi. Et vide ad materiā. c. illa. xij. dist. et Archid. xxxij/ dist. quoniam. et not. per Inno. de tem. ordi. cum seruus.
Procurator cu͂ cautione de rato potest solam directam actionem iudicati intentare. l. non solum. §. interdu͂/ de procu. ff. et sic illa directa habet effectum mandati debiti/ al's nisi caueat de rato non potest agere iudicati.
An absens causa mercature dicatur absens ex causa probabili? vide not. in. l. inter minores per Bar. de resti. in integ. et Pe. Ja. qui tenet q̄ nō in ti. de resti. in integ. Secus in abn̄te causa peregrinationis/ ex voto tamen et non al's. et vide Rofre. in libellis. et glo. in. l. ij. §. legatis/ in ver. venerat. ff. de iudi. que videtur tenere absentiā causa religionis esse probabilē/ nō distinguendo de voto ad aliam simplicem deuotionē.
Quidam vendiderat vsumfructu͂ certor̄ castror̄ in territorio Mōtispesulani Titio ad certu͂ tp̄s: decessit Titius ante tp̄s/ an finiet̄ vsusfructus per mortē Titij ante tp̄s? Ista q̄stio mouetur in li. apocripho: qui appellat̄/ additionis Bar. in. l. necessario. §. fi. de peri. et cōmo. rei vendi. vbi allegat̄ Ja. butrig. tenere q̄ nō/ nisi elapso tp̄e/ etiā si vsufructuarius decesserit medio tp̄e. In contrariu͂ vero vide iur. tex. in. l. ambiguitatē. C. de vsufruc. et ibi vide an Bal. hoc notet/ et cogita quia valde fuit agitata hec questio/ me tu͂c adolescētulo et existente causa studij in Montepesulano. Et vide not. ff. de noua. l. si vsusfructus.
Quidam Mercator noster nauigans in Siciliam deposuerat quendam seruu͂ Barchinone apud quempiam affinem suu͂: cui ille seruus surripuit notabilem quantitatem pecuniarum/ cum prima facie diceretur dominu͂ serui non teneri/ nisi ad dandum seruu͂ pro noxa: postea fuit declaratu͂ dn̄m predictum teneri in-

solidū per.l.si seruus cōmunis.§.quod vero.ff.de furtis.Et vi sum est omnibus esse casum notabilem.
Duo contraxerunt societatem omniū bonoꝝ:an tempore diui sionis quilibet eoꝝ percipiet dimidium bonoꝝ omniū:an vero fiet diuisio ꝙ quisqꝫ capiat partem bonoꝝ quam habebat tempore contracte societatis videlicet: si vnus habebat tunc mille in bonis/ ⁊ alius centum / tpe diuisionis detrahat prius vnusquisqꝫ eoꝝ capitale quod posuit.glo. ⁊ doct. incidenter in.l.i. C.pro socio. Dicunt ꝙ in diuisione societatis capitale vnius socioꝝ nō remanet ei saluū / imo cōmuniter diuiditur ⁊ mouetur per tex.li.i.§.fi.ff.pro socio:⁊ sic glo.aperte sentit ꝙ illa cōmunicatio que fit in societate omniū bonoꝝ intelligitur taliter fieri ꝙ etiā tempore diuisionis quilibet habeat dimidiā.Doc. aūt ibi omnes vcꝫ Cy.Bal.Salice/tenent cōtra glo.in casu ipsius glo.sentiunt tamen in societate omniū bonoꝝ idem ꝙ glo. quia respondentes ad.l.i.ff.pro socio: dicunt illum textū loqui in societate omniū bonoꝝ. Quare satis aperte ostendunt doc. ꝙ dissoluta societate omniū bonoꝝ quilibet capit dimidiā partem/ nō habito respectu ad quotam tempore contracte societatis:vnde ex hijs aperitur optima via ad ea que dicentur/⁊ fuerunt practicata.Liquidū est de iure/ꝙ societas omniū bonoꝝ potest contrahi inter virum ⁊ vxorem iuxta.l. alimenta.§.fi.ff. de ali.leg.ergo quilibet coꝝ tempore diuisionis habebit dimidiū bonoꝝ/ licet nō equaliter habuerint tempore contracte societatis.Tamen contra hoc videtur facere tex.in.l.cum hic status.§.si inter/de donat. inter vir.⁊ vxo.vbi tex. dicit/ ꝙ causa donationis non potest inter eos societas contrahi : sed tamen hoc casu causatur tacita donatio inter eos . Potes dicere/ ꝙ tex.loquitur quando volebat alter donare/sed in fraudem dicebatur societas . In casu aūt nostro fiebat vera ⁊ apta societas: ⁊ licet in consequentiam insit tacita donatio lex non improbat propterea mutua donatio nō reprobatur a iure inter vir.⁊ vx. vt dicunt doct.in.l.si pater.C.de inoffi.testa. vnde videtur hic mutua cogita.qꝛ esset magna cautela ad donationes inter vir. ⁊ vxo.⁊ fuit practicata de facto Rome/vt dixi.
Qꝺ per sententiā relegationis nō efficiatur quis inhabilis ad beneficia faciunt not.per glo.in.§.relegati.insti.qui.mo.ius patri.sol.⁊ quod not.per Pet.de ancar. in cle.si Romaū.de preben.⁊ not.in.c.cum non ab homine.⁊ in.c. et si clerici/de iudi

sed cogita de infamia in dignitatib'. ꝛ vide not. in decisi. Rot-
ti. de re. iudi. iij. vol. antiq.

Q ꝺ habilitatus ad alia quecunqꝫ ꝛ qualiacunqꝫ beneficia ex-
pressis quibusdā secularibus/ nō censeatur habilitatus ad regu
laria. Faciunt not. ꝺ dictione alia per Oldra. consil. cxc. ꝛ Do
min. in. c. cum in illis/ de preben. cum sit relatiuū similitudinis
non dissimilitudinis. l. fin. §. cui dulcia/ de vino tri. ꝛ ol. leg. ad
hoc. l. non solū. §. queritur/ de procur. ꝛ. c. sedes/ de rescrip. Nā
relatiuū alius refert similitudinē cum expressis: vt in Cle. i. de
rescript. que hic non est: quia sunt dissimilia in perpetuitate ꝛ
alijs: ꝛ quia habilitatio est stricte interpretanda ꝛc.

Q ꝺ regule etiā reuocatorie expectatiuaꝝ/ absqꝫ tamen decre-
to irritante non ligent manus executoꝝ expectatiuaꝝ/ videtur
probari in. c. si. in prin. ꝺ conces. preben. li. vi. ibi nullius fore de-
cernimus firmitatꝭ iūcto si. ꝛ in. c. quodā. co. ti. tū cogita.

Quid si presbiter clericus simplex vel cū vnica ꝛ virgine con
iugatus delinquat tali crimine/ ꝙ bona eoꝝ patrimonialia de-
bent confiscari/ cui applicabuntur/ ad fisco ecclesie/ vel potestatꝭ
temporalis? Bal. aliqd tangit in. l. si quis presbiter. C. ꝺ epis.
ꝛ cler. ꝛ S. de cun. in. l. i. C. de hered. decur. ꝛ ibi distinguit in-
ter imobilia/ vt illa applicentur dn̄o temporali: ꝛ mobilia fisco
ecclesie. Oldra. consil. seu quest. xvij. vel. xviij. videt etiā aper-
te sentire ꝙ applicentur dn̄o temporali: tū in prosecutione vide
tur innuere idem si nō essent bona que pro tali dn̄o nō tenerē-
tur/ dūmodo in eius territorio sita essent. Et pro hoc videt fa-
cere. c. cum sm/ de hereti. li. vi. vbi bona condemnati de heresi
sita in territorio dn̄oꝝ temporaliū eis applicātur: nec distingui
tur an damnati de heresi essent laici vel clerici. Videtur tamē
ꝙ Jo. an. in cle. nolentes/ de hereti. sentiat ꝙ. c. cum sm intelli-
gatur in laicis de heresi dānatis/ non aūt in clericis: sentiens
ibi super ver. ecclesiaꝝ/ ꝙ bona clericoꝝ propria fisco Ecclesie
applicarentur: nec distinguit mobilia ab imobilibus. Idem te-
net glo. que habetur pro singulari in. c. quia diuersitatē/ de con
ces. preben. Et pro hoc facit tex. in. c. excōmunicamus. §. i. de
hereti. licet Jo. an. in dic. cle. nolentes. in ver. applicare/ velit
ꝙ dic. c. excōmunicamus. §. i. loquatur de bonis ecclesie sicut
cle. nolentes/ quod profecto est violare tex. qui expresse dicit
clericoꝝ bona. Preterea doc. in dic. cle. scribentes dicunt sim
pliciter clericoꝝ propria fisco ecclesie applicari: nō distinguen-

tes mobilia ab imobilibus. Ad hec videmus q ecclesia succedit clerico decedenti ad intestato deficiente parentela in omnibus bonis patrimonialibus siue mobilibus siue imobilibus: nam nulla differentia fit in hoc vt in.c.ij.de succes.ab intest.et.l. si qs presbiter.C.de epis.et cler.excluso fisco. Idem ergo videtur posse dici danato clerico/vt ecclesia omnia capiat: et q dic.c.cum secundum/debeat intelligi in laicis de heresi damnatis/ et non in clericis videtur probari in aut. vt cum/de ap.cog.§. generalem.versi vero.coll.viij.que est breuiata in aut.idem/ de nestorianis.C de heret. vbi textus vult/ q bona clerici heretici/ qui coniunctos orthodoxos non habet/ecclesie debeant applicari: nec fit ibi differentia an sint bona mobilia vel imobilia. Et quando tenetur pro laico q ei applicentur/satis innuit Inno.in.c.verum/ de for.compe. Et pro predictis etiam faciunt not.per eundem Inno.in.c.postulasti/de for.compe. Et ex dic. ibi per Inno.et in dic.c.verum/ videtur ostendi q dicta applicatio per secularem fiscum fieri nequeat / donec talis clericus sit condemnatus per ecclesiasticum Judicem:ad quem spectat cognitio criminis: cum Judex secularis neqz criminaliter/ neqz ciuiliter de crimine cognoscere valeat/iuxta.c.i.de cler.coniug.li.vi. etiam quo ad effectum priuandi talem a feudo vel emphiteosi: vt dicit Inno.in dic.c.verum.Ergo multo minus poterit sibi dominus temporalis alodiola clerici applicare / nisi precedente condemnatione Judicis ecclesiastici. Pro quo optime dic.c.cum secundum.§. fin.vbi in casu quo iudicium spectat ad ecclesiasticum:etiam si domino temporali bona veniant applicanda: tamen non potest dominus temporalis occupare/ donec per ecclesiasticum sit iudicatum. Et si Judex ecclesiasticus nollet iustitiam facere/tunc videtur sentire Inno.in dic.c.postulasti/prout Hosti.voluit eum loqui in ecclesiastico/q posset dominus secularis represaliare hoc est bona sita in suo territorio occupare/ iuxta.c. dominus noster.xxiij.q.ij. Et ideo posset consuli/ q si aliquis ex talibus clericis/precipue simplicibus/vel coniugatis/aliquod graue crimen committeret/q si forte laicus foret bona perderet/q tali casu fiscus Principis secularis instaret litteratorie requirendo/ aut alias condemnationem coram Judice ecclesiastico: et si denegaretur/ aut retardaretur/ tunc videretur excusatus dominus temporalis/si bona patrimonialia talis clerici occuparet/ propter offensam in sua republica/et violatum eius territorium: de

qua iustitia consequi nō valuit coram Judice ecclesiastico per supra not. Inno. in dic. c. postulasti: licet Anto. de butrio in dicto. c. postulasti/ dicat Inno. nō loqui in clericis: sed dicta per eum habere locum in laico delinquente/ ꝛ habente bona in loco iniuriato/ extra territoriū tamen delinquente: sed velle consulere dominis temporalibus/ vt multi doctores in ptibus nostris Hispanie consuluerunt/ ꝙ ante iudicium factum per Judicem ecclesiasticum/ aut denegatum/ vel retardatum per eum domini temporales apprehendere valeant bona clericoꝝ delinquentium/ etiam imobilia/ ꝛ etiam si pro eis tenentur in feudum vel emphiteosim/ non videtur per supradicta posse defendi: licet glo. in. l. ad dictos/ de epi. audi. videatur innuere ꝙ possint: sed potest intelligi post condemnationem per propriū Judicem ecclestiasticum factum: ꝛ Oldra. cum intelligit super dicto modo: cum in questione sua presupponat clericū per Episcopum condemnatū. ꝛ vide eum Consil. lxxxiij. licet sit verum ꝙ predictus Oldra. in dic. q. vi. col. ver. ꝛ propter hoc sentiat ꝙ dominus temporalis posset clericum ad rerum amissionem sui territorij condemnare: de quo est vehementissime mirandum. Et ad leges ibi per eum allegatas / videtur perꝗ̄ facilis responsio: quia tempore earum ita erat de facto etiam in omnibus/ cum non haberetur respectus Clericorum/ imo nec christianoꝝ ante tempora Constantini: vt in. l. habeat. C. de sacrosanc. eccle. Sed postea secus: vt in aut. statuimus. Item contra ius canonicum/ ꝛ forte Oldra. tenebat opinionem Gallicanā/ ꝙ in actione in rem/ Clericus poterat conueniri coram laico: quam refert Petrus iacobi in titu. de duello. ꝛ videtur sequi Host. in summa. Que tamen opinio non tenetur per Canonistas cōmuniter: nec per Bertrādum de octo in. l. ij. C. de imp. lucra. de rescrip. Vide ad hoc Guillermū de valle sicca/ doctorem Cathalanum in. xxi. Cart. not. ꝛ ad totam materiam non obmittas dict. Inno. in. c. non minus/ de imuni. eccle. vbi dicit ꝙ licet persone Clericorum sint de foro Ecclesie: res tamen eorum sunt de foro Laici. Et vide Petrum iacobi in illa magna additione: que incipit: Illi Philippo: vbi illud dictum declarat. Lege preterea eundem Innocentiū in. c. nouerint/ ꝺ sententia excōmunicationis. Et vide not. per Joannem andr. c. ex parte/ de clericis coniugatis. ꝛ Innocentiū in. c. significasti/ de offi. deleg.

Cum petijssent quidã amici Rome/an filia haberet regressum contra patrem euicta dote ei per patrẽ data? Dixi ꝙ sic/ vsq3 ad cõcurrentem quantitatem legitime/cum dos ipsa computetur in legitimã·l·quoniã/de offi·test· ⁊ si datum pro legitima euincitur/datur regressus contra patrem vel eius heredem:vt·l·scimus/in principio/de inoffi·test·ergo cõsequenter in dote: ⁊ sic videtur limitandus·§·si fundus·l·menia·ff·so·mat·Et idem videretur dicendum in donatione propter nuptias facta filio eadem ratione·

Qd possit constitui procurator ad presentandũ aliquẽ ad certum beneficiũ vacaturũ per resignationem/facit·c·fin· in ratione sui de conces· preben· ⁊ glo·c· accedens·eo·ti· ⁊ al's fuit ita determinatũ in Rota· Et ꝙ possit concedi ius presentandi ad beneficiũ vacaturũ pro vna vice·Uide doc·post tex·in·c· ex insinuatione/de iur·patro·quod not·

An pater qui habet vsumfructũ bonoꝝ aduenticioꝝ possit dimittere illlum pro alimentis prestandis filio ⁊ al's/an teneatur prestare filio alimenta de alijs bonis ipsius patris:an vero possit deducere de fructibus aduẽticioꝝ/cũ esset de facto·Uisum est esse tex·ꝙ teneat̃ prestare alimenta de bonis suis in·l· fin·§· ipsum aũt·C·d bon·que liber· Secus si pater nõ haberet vsum fructũ ex illis bonis/vel essent castreñ· vel quasi/ per·l· si quis a liberis·§·sed si filius·ff·de·liber·agno·

Contigit sepe in ciuitate nostra/ꝙ post factum testamentũ per testatorem/⁊ receptum per notariũ:ipsi testatores superuiuentes/aut al's sani/solent repetere scripturã illam testamenti a notario:⁊ predicti testatores recuperata dicta scriptura testamenti nihil in ea cassant indiciunt vel mutant: deinde moriuntur· Quesitũ fuit/ an tale testamentũ censeatur reuocatum eo ipso ꝙ fuit repetitum ab ipso testatore? Maior pars notarioꝝ Ciuitatis nostre interrogata de hoc a Jurisperitis vt intellexi a patre meo tenebant ꝙ tale testamentũ esset reuocatũ dicentes ꝙ tali animo censentur testatores illud repetere/tum quia nõdum erat publicatũ/nec redactũ in formã publicã/ nec positum signũ eoꝝ: tum quia potuit ipse testator/ vel alius hoc medio tp̃e aliquid addidisse/ vel imutasse/ maxime si manu testatoris erat scriptũ/presertim in dicta ciuitate/ vbi frequentissime Tabelliones nihil sciũt de scriptis in testamento: quomodo ergo salua conscientia poterint post mortem testatoris illud publica

re/⁊ pro certo testamēto in publicā formā redigere/ ⁊ tale esse affirmare/quod ipsi olim habuerant. Videretur ego ꝙ potius notarij deberent abstinere a tali assertione/ quādo medio tempore fuit apud testatorem/cum debeant habere veram scientiā de hijs que asserunt: vt in aut. de tabellio. per totū. In contrarium potest argumentari: quia ad hoc ꝙ testamentū censeatur reuocatū/aut habet contingere verbo/aut facto: Verbo fit per aliud testamentū/insti. qui. mo. test. infir. §. ex eo. ⁊ per Bar. in l. si iure/de leg. iij. Facto vero fit per incisionem/cancellationē indictionem/deletionē/lineationē ⁊ hmōi: vt in toto ti. de hijs que in test. dele. ⁊. l. nostram. C. de testa. Cum ergo in casu predicto/nec verbo/nec facto cognoscatur aliquid inmutatū: videt constare suis iuribus. Et pro hoc videtur facere/quia olim satis aperitur ex multis iuribus / ꝙ testamentū apud testatorem stabat: ⁊ id quod faciebat in testamento in scriptis videlꝫ sub scriptiones ⁊ sigilla facit nunc notarius: ⁊ ꝙ apud testatorem staret maxime probatur in. l. ij. C. quemad. testa. aper. illa ergo eadem contraria que diximus poterant contingere olim in testamento in scriptis/ cum etiam testes qui se subscribebāt ignorabant contenta in testamento : vt patet insti. de pupil. substi. Item ad hoc adduci potest. l. fin. ff. de hijs que in testa. delen. ꝙ testator tabulas in publicū depositas abstulit/ atqꝫ deleuit ⁊c. ergo non simpliciter sufficiebat abstulisse / nisi ⁊ deleuisset. Nec obstat ratio quomodo Notarius publicabit cum aliquid potuerit addi ⁊c. quia idem timor ⁊ eadem ratio esset in testibus subscriptis in testamento in scriptis facto: nihilominus tn̄ iura permittere videntur tale testamentum posse stare apud testatorem/ vt postea testatore mortuo recognitis subscriptionibus ⁊ sigillis in publicam formā redigatur. Idem ergo faciet notarius cū nihil cognoscat inmutatū: etiā si suspicio posset esse de contrario sicut in testamento in scriptis more antiquo/maxime quia hic tractatur de interesse illius qui actus faciebat: ⁊ est verisimile ꝙ ipse in re sua fuit diligens custos. Item ꝙ aliquid ipse nō addiderit cum non ignoraret id fieri non potuisse absqꝫ periculo euersionis totius testamenti. Cum ergo facile esset sibi addere vel inmutare accersito Notario / nō videtur se exposuisse illi periculo: facit. l. iij. de testi. mili. Nec de opinione Tabellionū est curandū/ cum nō adducant aliquid iuris : ⁊ in hoc potius est inspicienda mens testantis repetentis testamen

tum q̃z mens Tabellionū tradentiū.

Ad declarationē.l.illa institutio.⁊.l.captatorias/de here.insti.
ff.quia vidi accidere de facto: aduerte ꝙ materia dict.l.vide-
tur optime declarari ex.l.si ita scripsero de condi.⁊ demons.⁊
l.theopompus.⁊ ibi no.ff.de dot.preleg.hoc modo:nam inter
dum cōmittitur dispositio in alienam voluntatē: ⁊ in tali casu
proculdubio est voluntas captatoria: ⁊ non valet nisi ad pias
causas/iuxta latissime dicta per Bar.in.l.i.de sacro.eccle.In-
terdum vero non cōmittitur dispositio in alienam voluntatem
sed reuelatur seu aperitur tertio per testatorem eius mens siue
voluntas:quia testator dicit talem scire eius voluntatē ⁊ men
tem:⁊ consequenter mandat stari dicto suo/an hoc casu repu-
tetur talis dispositio captatoria / ⁊ nihil valeat: videtur Bar.
sentire ꝙ sit captatoria/non tamen totaliter: nā si ex aliquibus
coniecturis potest apparere ꝙ illud qd̄ tertius ille dicet fuisse
mentem defuncti sit de mente defuncti/debet stari dictio illius
tertij:⁊ ita fm Bar.debet intelligi dic.l.Theopōpus.⁊.l.que
heredi.de reb.dub.Et sic tali casu non est simpliciter voluntas
captatoria:⁊ ita videtur intelligenda ⁊ limitanda dic.l.capta-
torias/ibi dum dicit in secretum aliene voluntatis:quod intel-
ligatur non de secreta voluntate per tertium declaranda / ⁊ a
testatore iam ei manifestata seu cōmissa: sed de voluntate dicti
tertij de nouo:⁊ ex se formanda ⁊ aperienda/dummodo assint
coniecture vt supradictum est.Interdum vero non cōmittitur
dispositio voluntatis alteri:nec etiam manifestatur/vel reuelatꝰ
ei dispositio defuncti v̄bo: sed est tradita in scriptꝰ manu defun
cti:⁊ tali casu nullo modo est captatoria:imo simpliciter valet:
⁊ est ratio / quia nihil in effectu cōmissum est tali/nisi depositū
scripture manu propria defuncti scripte:que etiam potuisset in
aliqua archa deponi:⁊ nulla fraus etiam cōmitti:quo casu per
comparationē littere de manu defuncti appareret: ⁊ ita loqui-
tur Bar.in.l.si ita scripsero de condit.⁊ demonstra. Si autem
scriptura esset de manu Guardiani / prout ibi loquitur Bart.
vel alterius ad cuius manum testator se retulisset: sentit Bar.
ibi talem voluntatem simpliciter non valere cū posset talis scri-
bere quod liberet.Videtꝰ tamen illud limitandū/prout dicitur
per ipsum Bar.in dic.l.Theopompus: videlicet ꝙ tali scrip-
ture stetur casu quo habeat suffragia verisimiliū coniecturarū:
quemadmodū si dicto eius tanq̃z scientis volūtatem defuncti

Testator stari voluisset: cum in eadem sit ratio/quod nota·quia vidi aliquos se pro doctis gerentes / cũ accidisset in facto nõ ita exacte intellexisse· ꝛ vide Paulũ de castro/ ꝛ Alex·in·l·sti pulationũ·§·illud/de ver·obli·ꝛ Jo·de Jmol·in·l·illa/ institu tio/de here·institu·ꝛ·c·cũ tibi de testa·ad materiam·

Institutus fuerat quidam in testamento/ deinde in eodem exheredatus/an valuerit exheredatio·Aduerte ad hanc materiã quia ſm litteram negatiuam est textus/ ꝙ non/in·l·si certarum §·si eodem·ff·de test·milit· ꝛ hoc videtur Bar· sentire/ꝛ sequi in·l·pater·ff·de here·institu·Glo· tamen not·in·l· cum in testamento·§·finali eodem titulo/de here·institu·videtur contradicere· Uerum est tamen/ ꝙ dicta glosa loquitur quando erant duo instituti: ꝛ vnus in eodem testamento exheredatus: ꝛ est aperta ratio : quia tunc testamentum remaneat validum : cum sit ibi alius heres·Secus autem quando solus esset quis institutus/ꝛ in eodem testamento exheredatus : nam tunc videretur non posse stare exheredationem : cum tali casu remaneret testamentum absq; heredis institutione/ quod fieri non potest insti·de fidei heredit·§· in primis·ꝛ·l·proxime/ de hijs que in test·del·ff·ꝛ ita videtur limitari·§·si eodẽ/per dic·glo· pro qua glo· facit textus ſm lecturam Ganfredi de Sillaniaco doctoris Gallicani in·l·i·ver·ꝛ si hereditatis·ff· de hijs que in testa· deleg·vbi ſm eum est casus/ ꝙ ademptio hereditatis facta eodem testamẽto valet: si ille a quo adimitur habeat coheredem aut substitutum:quia videtur non data per rationem tex·ibi· secus si solus esset institutus· Et Raphael videtur hoc tetigisse ibi tamen in·l·pater sequen· Angel· videtur tenere/ ꝙ etiam si solus sit institutus teneat exheredatio/ ꝛ allegat·§·i·dic·l· proxime/qui textus in veritate loquitur quando habet substitutũ ꝛ hoc sentit Jmol·ꝙ exheredatio valeat in·l·si ita·§·i·de liber· ꝛ postul· ꝛ Nicolaus de Matar in illa notabili distinc· relata per Sal·in·l·hereditas/ de hijs qui vt indig· simpliciter alleg· dictũ·§·i·l·i·ꝙ ademptio valeat in eodem testamento / quia videtur non data: ꝛ hec omnia procedunt quando in eodem testamento / ꝛ consistet differentia inter dictos doctores in hoc q: ſm illos qui tenent ꝙ etiam ademptio seu exheredatio põt fieri in eodem testamento a solo herede instituto:cui nõ est datus substitutus;quia videtur non institutus/ tale testamentum

remanebit nullũ/ ac si nemo esset in eo institutus. Scđm vero alios: qui tenent q ademptio non valeat/ remanebit institutus heres ex ipso testamento. Ubi aũt in alia volũtate q̃ testamento fit ademptio vel exheredatio: tũc distingue iuxta distinctio. Nicol. de matar in dic. l. hereditas/ recensita per Bal. Unũ tamen nõ obmittas in hac materia videlicet falsum esse qđ dicit Bar. in dic. l. pater/ de here. instit. q exheredatio facta coram septem testibus de herede instituto in alio testamẽto/ si habeat coheredem valeat/ quia nullo modo valet cum liquidissimũ sit exheredationẽ nõ posse fieri nisi in testamento dic. l. hereditas Nec potest dici testamentũ absq heredis institutione dic. §. in primis. Ex hijs fuit responsum ad dubium testamenti hospitis nostri Uiterbieñ.

Differentia quo ad restitutionẽ fructuũ inter illum qui venit in vim directe substitutionis: et illũ qui venit iure fideicõmissi consistit in hoc: quia si fructus sunt percepti medio tpe/ hoc est anteq̃ sit locus fideicommisso vel substitutioni directe: si tales fructus sint iam consumpti tali casu sicut nõ veniunt in fideicõmissaria/ iuxta. l. in fideicõmissaria: ita nec indirecta/ in. l. Centurio/ in fin. de vulg. et pug. ibi inuentis in hereditate. Si autẽ sunt percepti/ sed nõ consumpti: et tunc etiã nõ veniunt in fideicõmissaria/ sed indirecta: sic vt in dic. l. Centurio. Si vo essent fructus pendentes nondum collecti tpe quo locus est fideicõmisso/ etiã tales venirent in restitutione fideicõmissi: vt voluit glo. in. l. in fideicõmissi/ de vsur: et hec nota sic declarata p causa Dyonisij et Jacobi fratrum tuorum et Brigide sororis.

Querit. P. v. r. quid sentiã de verbo/ quilibet: super quo fuit facta tanta vis hodie in congregatione. Certũ mihi videtur q proprie et latine loquendo prout loquebãtur Iuriscõsulti: qui enumerãtur in libris digestorum: quilibet capitur pro aliquis ex pluribus: vt probat passim apud Ciceronẽ/ et alios probatos auctores. et in. l. possideri. §. i. ff. de acqui. pos. et. l. si pater. §. qui duos/ de adop. xvij. dist. multis. et. xli. delicie. et. l. si seruus. §. i. de leg. i. et. l. si pluribus/ deleg. ij. et. l. si heredi/ de condi. insti. et l. institor/ de insti. et. l. peculiũ/ de peculio: et in mille alijs legibus et decretis antiquis: et facit compositio/ q: cõponitur de quis et libet: nec ob. l. nõ distinguemus/ alleg. per Bar. in. §. cũ plures. quia illam exponebat Franciscus de Aretio/ quilibet idest aliquis/ nõ determinato certo: vel vnus idest certus: aut potest

dici q̄ ponat vel pro idest. Postea vero deficiēte illa puritate lingue latine/presertim per tpa decretaliū Sexti ac clementinarum cepit dictio quilibet capi pro quisq3. Et ita legitur in.c.fi. de hijs que fin.a ma.par.cap. Unde nostra etate dictio quilibet videt capi pro quisq3: licet (vt dixi) non ex vera et antiqua latinitate: vt si quis in testamentis vel cōtractibus aut al's vellet exponere pro aliquis/faceret directe contra volūtatem Testatoris/vel contrahentiū: Nam si diceretur/Lego cuilibet ex seruitoribus meis decem: Certū est hodie q̄ debet exponi illud cuilibet pro cuiq3/ non pro cui ex eis voluerit vel libuerit: vt exponebatur olim per not.in.l.q̄ labeo/de supel.leg.cum attendenda sit potius consuetudo loquēdi in hoc/q̄ barbara seu minus latina/q̄ vera et antiqua significatio/per not.in dic.l.q̄ labeo.et.l.nō aliter cum sua materia de legi.et.l. cū delamonis. §.asinam.et.c.preterea/de ver.sig.et.c.intelligētia. eo.ti.et.c. ex litteris/de sponsali. Et miror aliquādo de nostris doctoribus qui nō distinguentes tpa cum discutiūt proprietatem alicuius vocabuli allegant pariter iura.ff. et iura decretaliū et Sexti ac clementin.cū aliter locuti fuerint illi antiqui: et aliter posteriores: et locutiones Notarioꝝ hodie maiori ex parte sunt improprie et semibarbare si respicias ad illā tersam latinitatē antiquā Uidi etiā allegari tex. feudoꝝ ad significationē veram alicui9 vocabuli: quibus tex. nihil est fedius aut magis barbaꝝ tam in sensu q̄ etiā in contextura et verbis. In casu ergo congregationis vez in verbo quilibet/posito in statuto/ego nō dubito quin debeat capi pro quisq3: per ea que supra dixi. Et bene valeat P.v.r. Sed priusq̄ clauderem Epistolā occurrit mihi textus Suetonij in vita Octauij/vbi inquit: Solebat etiā circa spectaculoꝝ dies/ si quādo quid inusitatū dignūq3 cognitu aduectū esset: id extra ordinem quolibet loco publicare: vt Rinocerontem apud septa Tygrim in scena augueni quinquaginta cubitoꝝ pro Comitio. In hoc tex. aperte videtur significatio hui9 verbi. Et iterū optime vale Pater amplissime.

Legatus fuerat Aqueductus ex certa palude pluribus dn̄is diuersoꝝ predioꝝ/nō tamen cōmuniū: Querebatur an esset locus inter eos iuri accrescendi/ Allegabā glo.in.l.aquā.ff.que.ser.amit.q̄ sic. Et si predia essent cōia pro indiuiso/tūc haberet locū ius nō decrescendi per not.in.l.reconiūcti/de lega.iij.

Relicta fuerat quedā domus Rome a quodā Curiali certis

fratribus cū hijs verbis: Relinquo domū meā in qua habito precise sicuti est/ Monasterio ꝛc. Fuit factum dubium an intelligeretur de domo instructa vt erat/ vel nuda tantum: ꝛ ꝙ paramenta ꝛ supellex ac vtensilia ꝛ alia spectarent ad heredem? Dixi videri mihi casum ꝙ spectarent ad monasterium in. l. predia. §. pen. ff. de fun. instruc. Adducebatur contra ꝙ videretur intellexisse testator de trabibus ꝛ alijs cementis ꝛ lapidibus paratis ad absoluendum dictam domū: que nondum erat in totum prefecta nō de alia instructione: videtur amplius cogitandum: tamen magis moueor in primā partem per dic. tex. ꝛ verbum precise per quod ostenditur maior voluntas ꝛ exactio defuncti. Facit. c. ij. de rescrip. ꝛ. c. pen. de arbit. ꝛ ibi nota. ꝛ per alios in. l. cunctos populos ꝛ dominū meū Alex. in quodam consilio/ ꝛ Angel. in alio: ꝛ quia fuit legatum pio loco: q̄ð aūt parata ꝛ destinata domus perficiende/ etiā debeantur. Faciūt not. in. l. cetera. §. fin. de legit. i.

Testator fecerat quedā legata Rome certis personis que persone postea exercuerunt graues inimicitias cū testatore: propter quandam suspitionem falsi testimonij in eum: ꝛ postmodū lapsis duobus annis a tempore orte inimicitie mortuus fuit testator: dicebatur legata tacite fuisse adempta per. §. non solum l. si quis/ de adi. leg. Replicabať de glo. not. in. l. atlethe. §. dat remissionē/ de excus. tut. in ver. priusq̄3/ videlicet ꝙ tātum temporis effluxerat/ infra quod testator predicta legata potuisset expresse reuocare vel adimere: quod tamen non fecerat: ergo videbatur non obstañ. inimicitijs velle persistere in relicto facto/ maxime quia erant consanguinei: ꝛ nemo presumitur sanguinem suū odio habere/ saltem in fine obitus. Contra predictam glosam allegaui tex. in. l. pen. quē in simili casu allegabat pater meus/ de adimen. leg. vbi post ortas inimicitias testatrix habuit tantum temporis ꝙ fecit codicillos/ in quibus nil ademit: ꝛ tamen remanet prima tacita ademptio: ꝛ videtur iste textus fortiter vrgere contra predictam glosam. Sed posset forte responderi/ ꝙ in casu dic. §. pen. nō negatur peti legatū a calūniatrice ratione tacite ademptionis: sed ratione delicti: in quo tamen est cogitandū: ꝛ vide ad hoc not. in. l. cū tabulis. §. quoniam/ de hijs qui vt indig. per Bar. ꝛ. l. si inimicitie. eo. ti. Sed vbi essent consanguinei vt in casu nostro/ bene sequeretur glo. quia intentio testatoris fortasse fuit non adimere legatum con

sanguineo/quis inimico/ sperans per mortem legatarij extin-
gui inimicitiā/ et bona legata permanere apud filios vel cōsan-
guineos illius sui consanguinei: et sic apud personas de sangui
ne suo: et ita odiū tantum restringebatur ad hanc mediam per-
sonam/ nō ad alios/ ad quos postea volebat vt bona delegata
deuenirent: cū videatur respexisse totam consanguinitatem ar.
l.i.et.ij.ff.de liber.cau.et.l.raptores/ de epi.et cler.maxime cum
votum successionis in bonis cōsanguineorum sit de iure naturali
l.fin.C.quorum bonorum.et.c.sciant cuncti/ de elec.li.vi.et Cle. vni
ca/ de homi.l.cum acutissimi/ de condi.et demonst.cum annus
ff.et de pactis.l.tale pactum.§.fin.
Aduerte/ quod aut legatur vel fideicōmittitur a primo herede in-
stituto eadem res vel quātitas diuersis et sub varijs seu diuer-
sis conditionibus: et tali casu quilibet potest petere sibi caueri
ab ipso herede: vt.l.iij.vt leg.nomin.et.l.etiā.§.i. vt in pos.leg.
et hoc in euentum sue conditionis. Aut legatur vel fideicōmit
titur ab herede alicui puta Gayo pure vel sub conditione: et ab
ipso Gayo Menio sub conditione/ tali casu habet locum dispo
sitio.§.si vero.l.is cui: vt in posses.lega. videlicet quod possit pete
re Menius satisdari sibi a Gayo / etiam pendente conditione
ipsius Gay. Et si non caueat Menio Gayus: tenebitur sibi caue
re heres primo loco institutus/ si prius non cauerat Gayo. Si
autem cauerat Gayo / talis cautio ex iuris dispositione Gayo
non cauente ipsi Menio transfertur ad Menium/ ita quod Me-
nius in vim cautionis prestite Gayo per heredem poterit ad-
ueniente conditione agere contra heredem: vt in dicta.l.is cui
§.finali: vt leg.no.ca. Et hec nota bene extricata cum accidis-
sent de facto.
An possint codicilli euerti per querelā tanquam inofficiosi cū acci
disset de facto? quidā allegabant quod sic: ex no.per Bal.in.l.pa
rentibus/ de inoffi.testa.C.vbi dicit esse locū inofficiose diuisio
ni: sed intelligo de inofficiosa diuisione facta in testamento quod
rescinditur per querelā. Secus si fuerit facta in codicillis: et ra
tio/ quia tali casu filius iam est heres ab intestato vna cū alijs.
Reor tamen quod si quartam nō habet potest illā petere a cohe-
redibus ab intestato vel legatarijs.l.quotiens.et.l.si cogitatio-
ne.fa.her.C. Heredes enim etiam ab intestato habent ius fal-
candi: vt innuit dict.l.si cogitatione: et ibi not.per glo.que fal-
cidia cōputatur in quartā.l.papinianus.§.quarta.ff.de inoffi.test.

Et ideo nō īmerito nō reperies aliquam·l·ni fallor:que loquatur de codicillis inofficiosis/ quod per querelā inofficiosi possint euerti: et est ratio in promptu/ quia filius et heres potest defalcare ab intestato/si legata excesserint dodrātem· Secus aūt est condito testamento:quia tunc filij omni remedio sunt destituti nisi querelā intentēt·Et satis videtur hoc innuere Azo in summa hmōi de inoffi·test·et Ganfredus de Salaniaco doc·Gallicanus in·l·nō est nouū/de bon·pos·contra tab·in·viij·cart·apertius hec dicit· Et etiā tangit quid sit hodie aucta legitima : quia triens de iure auten·cum teneatur quarta falsi die trebelleanice si filij ab intestato grauati essent legatis vel fideicōmisso nō sufficeret ad legitimā/imo deficeret vna vncia : quod remediū esset pro illa vncia vide ibi per eum·Quid aūt aduersum inofficiosam donationē causa mortis:idem videretur quod in codicillis eadem rōne:quod etiam tenet idem Ganfredus in·l·si filius emancipatus·ff·de leg·prest·Et idem in ceteris donationibus:que morte confirmantur/puta inter patrem et filiū/ vt probat tex·in·l·ij·de inoffi donat·

Quod pr̄ teneat̄ dotare filiā diuitē de proprio/allegabat̄·l·si pr̄/de dot·promis·cum ibi nota·Dicebā nō videri mihi quod probaret̄ neq3 ibi neq3 alibi:imo in dic·l·si pater/innuit̄ quod si pr̄ non simpliciter/ sed expresse dotaret filiam suam de bonis ipsius filie· Quod non tenetur dotare desuis/ibi in ver·vtranq3 igitur: et ibi paterne liberalitati:et ibi liberalitas: itaq3 quia in necessitatibus nemo liberalis etc·et est ratio euidens/cū pater nō teneatur alimentare filiā diuitem·ff·de liber·agnos·l·si quis a liberis·§·sed si filius·ad que alimēta fortiori vinculo obligatur/quia de iure nature·i·dist· Jus aūt naturale post datā aūt dotem/et ius filie in ipsa dote quesitū: si filie superuenirent alia iura/ aut relatione dotis/aut al's/nō credo quod pater posset reuocare/ quod filie semel in dotem cōstituisset/cum semper attēdatur tempus quo filia incipit dotari/in aut·de equal·dot·§·quia vero iam legem Et vide dn̄m meū dn̄m Barbatiā virum celebratissime et fecūdissime memorie/ aliquid tangentem in quodā consilio · Esset tamen difficile in practica contra cōmunem opinionē in re que tam sepissime occurrit obtinere·

Collato beneficio mihi absenti per Ordinarium/si Papa conferat illud alteri / non facta mentione de collatione Ordinarij ante ratihabitionem/non valet collatio ipsa tanq̄ surrepticia·

vide ad hoc Collec. in. c. ecclesia/ de fortil.
Solebat frequenter dicere dñs meus dñs Franciscus d' Aretio/ q doctores nostri superioris etatis multũ large & plus q̃ veritas esset extenderãt seu interpretati fuerant. l. i. C. de sacro sanc. eccle. dicens se nõ credere q mens Constantini Imperatoris conditoris illius. l. voluerit aliud disponere q̃ facere de inceps capaces ecclesias & collegia xpianorum ad suscipienda legata/ & cõcedere liberã facultatem cuilibet relinquendi eis: cũ antea nõ liceret: nã predicta legata velut facta collegio reprobato per Imperatores paganos applicabãtur fisco: nam xpiani nõ poterant habere collegia nisi clam: vt probatur apud historicos/ & in. l. diui/ de natur. liber. C. & xij. q. i. c. futurã. & xv. dist. canones. Et sepius arguebat predictos doc. q fuerint parum curiosi historiarum & temporum/ preter Spec. Jo. an. & Oldradum. Uide ad hoc de hac licentiosa extensione seu interpretatione dic. l. Abbat. in. c. relatum/ de testa.
In quadã terra Italie est statutũ super crimine peruerse Ueneris/ q rei illius criminis cõdemnẽtur pena pecuniaria & confinationis extra terras Ecclesie pro qualitate personarum & excessus arbitrio potestatis moderanda. In eadem terra fuerunt nõnulli rei inuenti d' dicto crimine per varia interualla temporis: in quorum punitione circa maioritatẽ pene pecuniarie/ & diuturnitatem confiniũ Potestas qui tunc erat seruauit hunc modum: nam adolescentulos minori pena condemnauit q̃ senes: & nõ coniugatos vel incarceratos etiã multo minori q̃ coniugatos vel nõ incarceratos. Quosdã aũt qui cum proprijs vxoribus illud scelus cõmiserant etiam minori pena condemnauit q̃ eos qui cũ maribus/ visum fuit quibusdã probis Jurisperitis fuisse rectum iudiciũ per not. in ti. de delic. puer. & l. auxiliũ. §. in delictis. ff. de minor. & per not. in. c. vt clericorum. §. fin. de vit. & honest. cler. cum alijs iuribus. Quod & mihi idem visum est preterq̃ in vltimo delicto: in quo certe videtur acrius ceteris puniendus/ cũ tale crimen longe detestabilius & grauius sit si cum coniuge perpetret: vt in. c. adulterij. xxxij. q. vij. & est ratio quia preter paritatem sceleris cũ alijs & maioritatem/ q: in muliere habet promptũ vas debitũ. Uir querens insana diuerticula in vxore est quidã etiaz abusus quodãmodo carnis pprie cum reputentur vna caro. c. i. de coniug. lepros. & de conuers. coniug. ad apostolicam. Item est violatio fidei tacite promisse

de coniunctione carnali inter eos fienda propter bonū prolis: que etiā promissio in benedictione nuptiali confirmatur: quod bonū per hunc nephandū coitum apertissime tollitur. Preterea est maior et specialior contemptus dei: qui instituit matrimoniū ad illum effectum multiplicandi prolem. Est etiam contemptus reipublice: que maxime fauet matrimonijs ad effectū extendendi rempublicā per sobolem. Item est ibi ludibrium et prophanatio federis matrimonij/ et irritatio vxoris ad querēda adulteria/ et omne nephas patrandū. Et ad consonantiā dicti iudicij potestatis adduxi tex. cuiusdam canonis in cōcilio Anticyeneñ. qui loquitur sub hijs verbis sub Rubrica de hijs qui cum masculis polluūtur: hij qui irrationabiliter in hijs versati sunt et ante vicesimū annū tale crimen cōmiserint / quindecim annis exactis cōmunionem mereantur: et infra. Qui aūt exacta xx. annorum etate/ vel vxorē habentes hoc peccato prolapsi sunt xxv. annis penitudinem gerentes in cōmunionem suscipiātur/ infra. Quod si qui et vxorem habentes et transcendētes quinquagesimū annū ita deliquerint/ in exitu vite dūtaxat cōmunionis gratiā consequantur. Et in similem sententiā est alius canon super incestuosis: quem refert Martinus Archieps Bracareñ. in collectaneis Conciliorum antiquorum: et subsequitur ibi alius Canon: qui appellat hmōi vitiū morbū lepre: et precipue vt penitentes de hoc vitio nō possint orare / nisi in angulis ecclesiarum vt demoniaci: et vide ibi glo. ordinariā quare dicatur morbus lepre / forte propter contagionem et difficultatem curationis. Postea legi Martinū magistri theologum Parisieñ. qui videtur tenere quod grauius peccatū sit coire contra naturam cum masculo quam femina/ cum ibi sit abusus persone et vasis/ hic autē vasis tantū. Tenet euidenter etiā idem doctor / quod maius peccatum sit seipsum polluere/ quam cum masculo coire / cū in primo sit abusus persone sue/ et modi/ et vasis. De quo dubito: nec iura videntur aperte imponere penas ita in hac pollutione sicut in alio peruerso coitu: nec tantum leditur respublica/ et ibi abusio persone sue et alterius/ hic sue tantum. Ad quod facit quod not. glo. in. c. omnes. xxxij. q. vij. et in eo saltem qui se polluendo cogitat de vase muliebri / omnino credo esse minus peccatum: cum tantum peccet in obmittendo vas re non mente. Et autent. vt non luxu contra naturā/ loquitur in coitu extra naturali vere Sodomitico. Nec obstat quod ibi dicitur semetipsos et cē

nam glosa ibi intelligit de Sodomitico vero/vt declaratur in/
fra in tex.et glo.ibi.et Ciuitates cum eorum habitatoribus pe/
reant etc. Preterea ibi allegat.l.cum vir.C.de adulter.que ex/
presse loquitur in vere Sodomitico: quamuis non defuerunt
qui dicerent dictam.l.loqui in viris/ qui de facto nubunt aliis
viris:quod execrabile scelus olim factũ fuisse legitur apud hi/
storicos et Poetas/ Josephũ ꝯ Apionem/ Suetoniũ/ Mar/
tialem/Juuenalem et alios. Et quod ait Paulus: neqꝫ mol/
les/ neqꝫ masculorum concubitores etc. apud idoneos et anti/
quos Auctores exponuntur molles / idest patici. cathamiti et
cuirati/non autem se polluentes. Ad quod faciunt que notat
Augustinus in lib. de Ciuitate dei / loquens de sacerdotibus
Cybelis.Hec respõdi cuidam docto viro: qui nitebatur velle
tueri opinionem dicti magistri Parisieñ.aut saltem parificare
etiam quo ad penam ista duo crimina:et allegabat dict.autent.
et dictum Pauli.Et cõtra eum est aperte.§. Jtem lex Julia/d
adulteriis.insti.de publi.iudi.qui declarat textum illius auten.
quamuis etiam nõ defuerint: qui velint illum textum habere
locum in frequentissime delinquente/propter verbũ/exercere.
Ad quod.c.clerici/de exces.prelat. Et qualiter debeant cohi/
beri pueri ab hiis flagitiosis libidinibus/ lege sapientissimũ do
ctorem Jasonem.

Q d crimina possint deferri Pape absqꝫ denũciatione vel ac/
cusatione:et etiam non precedente monitione/ et per solã viam
querele.Et ꝙ in delictis vndecunqꝫ pateant non teneat Pa/
pa obseruare formam iuris:sed possit ponere penam condignã
Allegabantur notata per Hostien.et Joannem an.in.c.tam lit/
teris/de testi.et per Abbatem in.c.cum super/de confes.et Jmo
lam et alios in.c.cum olim/de re.permut.et quod not.Hosti.in
c.in nostra/de sepul.et Bal.in.l.princeps/de leg. et not.in.c.si/
cut/ de iur.iur.et in.c. nouit/ de iudic. Adducta fuerunt hec in
causa processus extraiudicialis super pretensa delapidatione et
aliis criminibꝰ Episcopi Leodieñ. coram Reuerẽdissimo do/
mino meo domino Vicecancellario/et aliis tribus Cardinali/
bus Commissariis Sanctissimi domini nostri Pape in dicta
causa. Quod an indistincte in alio crimine qꝫ delapidatiõis sit
verũ: vide que posui infra in alio memoriali/ et in apostillis ad
allegationes celebris Aduocati/ et optimi viri domini Bapti/
ste de sancto Seuerino.

Sup bńficio potest transigi auctoritate delegati/ dūmodo habens ius in eo nō renunciet: alś nō posset/ nisi auctoritate Ordinarij fieret transactio in nō reseruatis/ vel coram eo vel alio in habente facultatē resignandi. Et posset imponi aliqua pensio antedicti legati/ vel census: etiam absq3 cōsensu Ordinarij. Compositio aūt gratuita potest fieri absq3 voluntate alicuius superioris delegati vel Ordinarij: nisi interueniat renunciatio iuris alterius possidentis beneficiū: quia tūc requiritur consensus Ordinarij modo quo supra: Hec colligūtur ex not. per Abbat. post alios in. c. statuimus. c. de cetero. c. sup eo/ de transac. ꝛ in. c. nisi essent/ de preben. ꝛ vide Collect. in. c. forus/ de versig. ad predicta: qui innuit/ ꝙ dare aliquid pro expeñ. causa cōcordie nō sit simoniacū / ꝛ ꝙ pensio imposita ex predicta causa transeat in ad successores/ si fuerit facta auctoritate Ordinarij concordia. Et vide Hosti. in dic. c. nisi. Et dicitur gratuita compositio quando partes promittūt acquiescere dicto peritoꝝ super lite/ vel discedere simpliciter a lite tanq̄3 ius nō habentes. Et hec nota ita declarata que passim de facto accidunt. Et ꝙ sup spolio bńficij possit transigi. vide Abb. in. c. ij. de arbit.

In causa mea Maioriceñ. an ius patronatus alicuius beneficij a laico rite fundati ꝛ cōpetens prefectis fabrice laicis dicatur laicale vel ecclesiasticū seu clericale. Et capio pro fundamento ꝙ ius patronatus nō ideo dicitur laicale/ quia quasi possideať a laicis: nam a clerico possessum diciť ius patronatus laicoꝝ: dūmodo ex prima fundatione seu successione patrimoniali siue laicali venerit ad clericū: ꝛ sic nō vidētur curare iura ad distinguendū ius patronatus clericoꝝ a iure patronatus laicoꝝ: de persona que illud possidet: sed de prima radice ꝛ fundatiōe videlicet/ an fuerit fundatum in persona laicali vt laica: ꝛ ab eo ꝛ successoribus in patrimoniali laicali tenendū: ꝛ tunc dicať esse de iure patronatus laicoꝝ: vt probatur per omnia iura loquentia de iure patro. laicoꝝ: ꝛ presertim in. c. filijs. ꝛ. c. quicūq3. c. si plures. ꝛ. c. considerandū. xvi. q. vij. vbi fit mentio de heredibus ꝛ successoribus in iur. patro. ratione patrimonij. Et idem probatur in. c. i. ꝛ. c. cum sm. ꝛ. c. cum dilectus/ de iure patro. ꝛ dic. c. cum dilectus. glo. in duobus locis hoc sentit exponendo quid sit presentare tanq̄3 laicum. Et idem not. in. c. cum nos/ de offi. ordi. per Abb. ꝛ per glo. fin. in cle. plures/ de iure patro. ꝛ per doc. in. c. vnico/ de iure patro. li. vi. ꝛ in. c. ij. de preben. ꝛ in

alijs iuribus: adeo q si quis laicus vel cleric' de bonis patrimonialibus in fundatione alicuius beneficij rite de auctte Episcopi fundati expresse vellet Epm aut Abbatem aut aliquā personam ecclesiasticā esse patronū & successores in dicta Ecclesia: nemo dubitat quin talis patronus censeatur ecclesiasticus seu secularis: cū hic nulla sit successio patrimonialis seu laicalis d succededo/ergo ad casum nostrū: cum volūtas fundatoris huius beneficij fuerit facere Magistros fabrice ecclesie/ seu operarios patronos illos qui tunc erant & pro tempore forent apparet manifeste eum nō habuisse voluntatem fundandi ius patronatus predictum vt patrimoniale seu laicale: sed potius voluisse fundare in personis illoꝝ & successorib' eoꝝ rōne officij pij quod gerebāt/ & administrationis bonoꝝ ecclesie/ nō curando al's de qualitate personaꝝ/an essent cōsanguinei sui vel descendentes clerici an laici: sed curauit administrationē & pietatem exercitū: quod est maxime pium & necessariū ecclesie: vt dicit tex. in. c. fin. de hijs que fi. a ma. par. capit. Cū ergo hic non fuerit aliqua cōsideratio patrimonialis seu laicalis successioni nō dicetur ius patro. ecclesiasticū siue clericale/ cum hmōi magistri fabrice qͣuis forte laici quo ad hanc administrationem & curam habeantur pro personis ecclesiasticis/cum possint & trahi & trahere super dictis bonis & eoꝝ administratione coram Judice ecclesiastico tanq̄ persone ecclesiastice: vt not. doct. in c. nullus/de for. compe. & Cancellaria quottidie dat lr̄as magistris fabrice & cōtra eos qͣuis laicos: dūmodo agant vel cōueniantur ratione officij predicti: nec imerito/ quia in illa cura & administratione representant personas eoꝝ: qui de iure habent curam fabrice/vel bonoꝝ illi destinatoꝝ: vt nota. in. c. decernimus/de iudi. & ibi Abb. Cura aūt & administratio predicta pertinet ad Epm Capitulū & rectorem ecclesie/ prout late not. per doc. in. c. i. & c. de hijs/de eccle. edi. & in dic. c. fi. d hijs que fi. a ma. par. cap. & in. c. si propter/de rescript. & in. c. fin. de testa. & in extrauag. suscepti. & facit optime. c. si monachus. xvi. q. i. vbi cura fabrice vocatur opus ecclesiasticū: & sic ius patro. fundatū super personis tenentibus ill cu rā ecclesiasticā debet appellari ecclesiasticū. Facit. c. vnio. x. q. iij. & e. cau. q. i. & multa alia iura. Concluditur ergo dictum ius patro. esse ecclesiasticum rōne finis: cum persona fundans illud in predictis ministris qui sunt media videtur (vt dixi) habuisse respectū funda-

mentale ad illas personas: cuius illi vices gerunt: qui finis de
bet potius q̄ medium seu qualitas laicalis medij attendi. c. ad
nostram/ de appella. l. quicquid. §. i. de. acqui. re. do. ff. cū alijs
iuribus scholasticis notissimis faciat illud q̄ isti operarij sunt
surrogati ꝛ quasi procuratores personarum ecclesiasticarum ꝛ
subiecti eis vt dictum est quo ad hanc administrationē rei ec-
clesiastice: ergo est ius patronatus clericoꝝ ratione huius sub-
iectionis per not. in dicto. c. cum dilectus / nam nomine eccle-
sie censetur hoc facere. Et facit ad hanc opinionem quam pro
culdubio puto verissimā decisi. Rot. in antiquis ti. de iure pa-
tronatus: que loquens de beguinis inter alias rationes dicit
ius patro. eaꝝ esse ecclesiasticū cū possit conueniri coram Iu-
dice ecclesiastico / prout diximus conueniri operarios ratione
huius officij ad quod direxit fundamentū ꝛ finem testator seu
fundator beneficij.

Cum verteretur in dubiū/ an in ciuitate Romanā. duraret vni-
uersitas siue studiū generale prout olim: de quo in ti. de studi.
liber. vrb. Ro. ꝛ in prohe. ff. §. discipuli. Eugenius. iiij. cōcessit
ciuitati Romanā. nouū priuilegium studij generalis/ quod vidi.
Curie aūt Romanā. iam olim Bonifacius. viij. priuilegiū con-
cesserat in corpore postea iuris clausum per constitutionē. c. cū
de diuersis/ d̄ priuil. li. vi. Cum quidam a dn̄o nostro petijsset
voce/ secum dispensari in diuersis votis ꝛ alijs cōcernentibus
tantum conscientiam/ ꝛ Papa viue vocis oraculo respondis-
set: Placet nobis: Dixit sufficienter secum fuisse dispensatum
etiā quo ad omnia capita: ꝛ inter cetera allegabā/ que possunt
notari ꝛ notantur in. c. Q sius/ d̄ post. prelat. ꝛ. c. inter dilectos
de fide instrumentoꝝ.

Quantū ad id quod R. v. expostulat/ an sciens aliquem cōmi-
sisse furtum/ vel habere rem furto sublatam/ incidat indistincte
in excōmunicationem / contra scientes ꝛ non reuelantes pro-
mulgatam/ si nō reuelet vel manifestet? Breuiter credo q̄ nō
in casu vestro/ tum quia vt dicitis esset periculum ꝛ scandalum
reuelanti/ tum etiam q̄ non posset probare si opus esset/ cū iste
vester solus viderit illum furantem/ ꝛ ille intellexerit se visum
ab eo. Et si furtum etiam secrete detegeretur / ꝛ fieret etiā ipsi
furi per superiorem monitio secreta/ de restituendo/ semper ori
retur suspicio contra hunc reuelantem de reuelatione/ ꝛ negan
te fure/ ꝛ insurgente contra reuelantem semper infamia sibi in-

cussa/forte oporteret reuelantem publice referre crimen/quod non posset probare:nam vt colligo ex doctoribus in varijs locis videlicet in.c.si quis cum fure/de fur. et in.l.ciuile.ff. eo.ti. et de simo.c.nemo.et.c.ij.de offi.ordi.et ex alijs locis. et Scoto in quarto non tenetur quis reuelare/etiam secrete/vbi timet scandalum aut periculum sibi: vel secundum aliquos/etiam alijs : vel vbi non posset probare/et reuelatio esset fienda publice:vt in.c.placuit.vi.q.ij.et.c. si peccauerit.ij.q.i. et in Clementinis.de hereti. Et secundum aliquos/ etiam si secrete et priuate: quamuis alius sciret: cum tali casu periculi vel scandali/ vel quia non posset probare/immineret sibi periculum corporis proprij/ aut bonorum suorum : que videntur preferenda periculo vel damno bonorum alterius/ cum sit maius periculum corporis quam bonorum / et in pari dispendio bonorum caritas incipiat a seipso:vt potius conseruem mea quam aliena/maxime ex quo reuelatio criminis non est de veritate vite/presertim in hoc casu furti:iuxta not.in.c. sane de tempo.ordina.per doctores iuncta glo. in.l.iiij.§. sit tibi.ff. de con.ob.tur.cau.cum.l.i.in fin.et.l.ij.in fine.eodem ti.arg.l. in seruorum.ff.de penis.et in autent.de manda.princip.§.oportet et.ij.q.vij.plerunque.et.xiij.distin.nerui.et.l. si preses.C.de ser.et aqua.et ar.not.in.c.ij.de nouis ope.nuncia.et.c.qui scandalizauit/de regul.iur.cum tota materia de scandalo.Et faciunt optime ad hoc notata per Abbaten siculum in.c.officij/de peniten. et remissio. Et videmus quod Cancellaria in excommunicationibus generalibus in forma Significauit/ pro furtis/ vel occulte detentis caute ponit / iniquitatis filios detentores / et temere ac maliciose occultantes/vel nequiter detinentes. Non ergo intendit ligare eos:qui non inique vel temere non reuelant: sed ex iustis causis puta superius expressis abstinent a reuelando: maxime cum excommunicatio non extendatur in personas vltra tacitam vel presumptam voluntatem excommunicatoris: vt notant doctores in.c.ex parte.el.primo/de offi.deleg. et faciunt no. in.c.p.et.g.de offi.deleg.et.c.i.de iudi.et.l.si cui/de seruit. Sed excommunicator hic censetur huiusmodi personas tacite eximere:et si non faceret sententia esset iniqua: que in foro conscientie non esset timenda.ij.q.iij.§. ex his . Et idem crederem vbi ex alia iusta causa in ratione naturali fundata non tenetur reuelare vtpote filius patrem furem/vel econtra. Et forte idem posset dici in omni casu vbi quis non posset cogi ad testificandum expresse/quia

multo minus ad iudicandũ vel reuelandum: ⁊ satisfacerent ad hoc not. per Archidia. xxij. q. ij. §. item ⁊ not. per doc. in. c. i. de testi. cog. ⁊ per Abb. siculũ/ in. c. cum super/ de confessis. ⁊ alios in. c. de maior. ⁊ obed. ⁊ in. c. quisquis. ij. q. iij. ⁊. c. qui resistit. ⁊ faciunt not. in. c. qualiter ⁊ quando in vtroqꝫ/ de accusa. ⁊ per optime tex. vi. q. i. si omnia. ⁊. c. oues. ⁊. c. cum ex merito. ⁊ not. per Inno. c. i. de serut. in ordi. faci. Non tñ propterea negarem quin posset habere locũ materia denũciationis euãgelice fiende per hunc sciente̅ illũ furem/ seruatis loco ⁊ tp̃e ⁊ debita forma. ad hoc dic. c. plerũqꝫ. ⁊. xxiiij. q. ij. tam sacerdos.

¶ Notabilia de Expectatiuis/ ⁊ alijs litteras gratie cõcernentibus/ excerpta ex notulis Antonij de Corthesijs/ ⁊ aliorum Abbreuiatorum.

¶ Principium gratiarum expectatiuarum est scire/ an partes impetrantes sint presentes in Curia/ an nõ. Si sint presentes debe̅t examinari/ nisi forte graduati/ vel officiales Pape fuerint: vel gratia fiat motu proprio/ vel pro cõmenda/ vel pe̅sione. Et pro pñtibus examinatis graduatis officialibus/ ⁊ habentibus motu proprio dantur due lr̃e: vna gratiosa/ ⁊ alia executoria. Absentibus vero datur vna littera in forma dignũ.

Item presentes in Curia impetrañ. habent in lr̃is apostolicis Vite ac morũ honestas ⁊c. vel Lr̃arum scientia: aut Nobilitas generis: seu Religionis zelus ⁊c. ſm qualitate̅ eorum. Abñtibus vero datur indifferenter in forma dignũ ⁊c. Nisi esset doctor vel officialis: aut Motu ꝓprio: quia licet sint absentes da̅tur due littere tanq̃ presentibus/ q2 nõ examinantur. Et similiter nõ examinatur quando beneficia non dantur in titulũ: vt in cõmendis ⁊ pensionibus.

Nota ꝙ licet quis tempore date nõ fuerit presens: si tñ est presens tp̃e expeditionis debet dari lr̃a tanq̃ pro pñte. Ite̅ si tp̃e date vel expeditionis fuerit absens/ dũmodo aliquo tp̃e fuerit presens ⁊ examinatus datur tanq̃ pro presente.

Item nota ꝙ in expectatiuis in clausula/ aut si hodie pro alio/ vl' alijs ⁊c. debet exprimi collatio eius ad quã datur beneficiũ nisi haberetur in genere ad cuiuscũqꝫ collationem: quia tũc diceretur in fine illius clausule de similibus beneficijs predicte dioc' tacito de collatione: vt li. B. fo. xxij.

Item nota ꝙ quando dicitur ratione dignitatũ personatuũ administrationum vel officiorum debet sequi quos quas seu que in

illis obtinent. Secus si dicitur administrationũ & officiorum: quia tunc sufficit dicere que in illis obtinet.

Item nota/ nõ debet dici electionem/ nisi quando ponitur/ etiã si consueuerit quis per electionem assumi. Electionem.

Itẽ quod quando creatur canonicus in ecclesijs collegiatis inhiberi debet Epõ & aliarum ecclesiarum Capitulis. Secus si non creatur Canonicus in dictis collegiatis: quia tunc solum inhibetur Capitulis. Inhibitio.

Item nota/ quod quando in gratia expectatiua nõ datur aliquod beneficium in Cathedrali vel Collegiata/ tunc in non obstan. non fit mentio de statutis. Statutis.

Item nota/ quod quando creatur Canonicus/ & reseruatur dignitas personatus administratio vel officiũ curatũ/ & datur aliud curatum/ in fine ponitur clausula restrictiua: Volumus autem quod quamprimũ vigore presentium dignitatem &c. alr nõ/ vel nisi dispensetur ad compatibilia. Claula: volum. aũt &c. vide fo. ij. viij. li. b. & fo. cxxiij. co. & fo. x. b.

Item nota/ quod si secularis petit ad collationẽ Epi & Capli alicuius ordinis/ dicitur sic/ beneficiũ ecclesiasticũ clericis secularibus assignari solitũ. Et nõ ponitur clausula/ dũmodo Canonicatus & preben. Ecclesie cathedralis existat. Secularis ad regulare.

Item nota/ quod in Executorijs expectatiuarum Corrector Anselmus cassauit/ consuetum clericis secularibus assignari/ etiam si Canonicatus &c. in collegiata: vel eisdem cura imineat animarum. Hodie tamen est ad placitum. In executoriis.

Item cassauit/ per se/ vel procuratorem suũ ad id legitime constitutum infra vnius Mensis spacium/ postquam sibi &c. vsque ad conferenda. fo. xcvj. li. b.

Item nota/ quod si in supplicatione gratie expectatiue dicat: Supplicat Joãnes antonij Perusin. & non dicitur Clericus/ quod in minuta potest addi Clericus: quia Papa intendit prouidere Clericis: secus si esset secularis. Clericus.

Item si Clericus Francigena impetrat gratiam expectatiuam ad duas collationes: quarum vna sit in Francia/ & alia in Alamania/ in valore debet dici/ librarum Tur. paruorum: que est moneta Francie/ & nõ marcharum: que est moneta Alamanie. Librarum Tur. par.

Item si in gratia expectatiua datur ad minorem valorem quam dicat regula/ littere non sunt scribende si pars contentatur de minori valore: & hoc intellige/ vsque ad tertiam partem valoris expressi iuxta regulam Cancellarie aplice.

Item nota quod in minuta semper potest addi/ et gratia aggrauari non autem impinguari vltra tenorem supplicationis. Facit tex. in. l. veteribus. ff. de pac.

Item quando datur gratia expectatiua pro graduato ad vnum beneficium/ datur ad vnum cuiuscunque taxe. Sed si gratia expectatiua datur ad duo/ ponitur taxa secundum regulas limitatas.

Perpetua administratio.

Item nota quod nunquam datur perpetua administratio/ nisi quando est petitum in supplicatione: et quando petitur datur indifferenter/ siue creetur Canonicus siue non. Consuetudo tamen est ponere quando creatur Canonicus/ aliis non.

Item nota quod quando datur gratia expectatiua ad vnum vel duo tunc ponitur collatio retro videlicet/ Ad venerabilis fratris nostri Episcopi/ et dilectorum filiorum Capituli Amaen/ et Abbatis ac Conuentus monasterii etc. collationem etc. Sed quando creatur Canonicus dat ad illud beneficium/ tunc primo dicitur/ Ad collationem etc. venerabilis fratris nostri etc.

Non obstan. etc.

Item nota quod quando est in forma vnum vel duo ponitur/ non obstan. constitutionibus et ordinationibus apostolicis: quia expectatiua non debet dari nisi ad vnum beneficium.

Item nota quod quando quis creatur Canonicus / vel habet ad vnum vel duo/ tunc dicitur: non obstan. constitutionibus et ordinationibus apostolicis. Secus si datur ad vnum beneficium duntaxat quia tunc dicitur/ non obstan. quibuscunque statutis et consuetudinibus etc. cum consuetudines constitutiones et ordinationes apostolice tunc non obstant: nisi habeat alia beneficia.

Portiones.

Item nota quod ad portiones datur gratia / quando in supplicatione petitum fuit.

Patrimonialia.

Item nota quod nunquam datur ad prestimonia patrimonialia: quia sunt de iure patronatus laicorum.

Inhibitio.

Item nota quod quando creatur Canonicus/ et reseruatur prebenda. tunc inhibetur solum Episcopo et Capitulo: et non dicitur Decano Capitulo/ Canonicis et personis: quia solum ad Episcopum et Capitulum pertinet collatio prebende.

Inducens etc.

Item nota quod quando quis creatur Canonicus cum reseruatione prebende. ac dignitatis etc. tunc ibi inducens dicitur/ corporalem possessionem prebende. ac dignitatis etc. et non additur Canonicatus: et dicitur inducens etc. corporalem possessionem Canonicatus et prebende etc.

Littere speciales generales etc.

Item nota quod quando prouidetur de Canonicatu/ et creatur ca-

nonicus cum reseruatione prebẽn. et dignitatis: et datur gratia ad aliud beneficiũ/tunc dicitur: Aut si aliqui super prouisionibus sibi faciendis de Canonicatibus et prebẽn. ipsius ecclesie ac hmõi speciales: vel alijs beneficijs ecclesiasticis in illis partibus generales. In forma vero vnũ vel duo dicitur speciales vel generales. Quando vero creatur Canonicus in vna vel pluribus Ecclesijs/tunc dicitur: de Canonicatibus et prebẽn. ac dignitatibus personatibus administrationibus vel officijs earundem Ecclesiarum/ vel ipsius ecclesie speciales: vel alijs beneficijs etc. generales. Ratio est/quia ponitur in fauorem impetrantis: quia illa clausula/Et hmõi speciales/refertur et ponitur respectu illorum habentium similem gratiam. Quando ponitur speciales vel generales/ponitur respectu aliorum habentium gratiam in forma vnum vel duo.

Item nota quod quãdo datur ad collationem duarũ Collegiatarum in forma vnũ vel duo/ ibi districtius inhibẽn. non dicitur Vñabili fratri nr̃o: quia datur tertia collatio: et hoc quando dicitur vnũ vel duo. Secus si creatur Canonicus ad alteram. — Inhibitio.

Item quod clausula/per priorem solitꝰ gubernari/ non debet poni quando dicitur ad collationem dilectorum filiorum Prioris et cõuẽtus Monasterij etc. quia fortassis vltra priorem est Abbas. Sed bene ponitur in Judicibus: quia est necesse quod Prior sit monasterij in dignitate constitutus. — Per Priorẽ gubernari solitꝰ.

Nota quod nunquam debet derogari statutis de optando in gratijs expectatiuis: etiam si habet signaturam in supplicatione: Sed debet dici: Non obstañ. statutis et consuetudinibus in quibus derogatur dictis statutis/vel datur indultum. — Derogatio statutorum de optãdo.

Quando datur gratia expectatiua ad collationem certam: vt Abbatis et Conuentus/ clausula ibi: aut si hodie pro alio etc. debet repeti dicta collatio/ad collationẽ etc. Abbatuñ et Conuentuũ predictorum. Secus si non habet gratiam ad certam collationem: sed in genere ad collationem totius dioceñ: quia tunc diceretur de similibus beneficijs predicte dioceñ/non exprimendo in specie ad collationem alicuius. Et si exprimatur debet dici/collationem Ordinariorum. Sed si regularis petit gratiam expectatiuam ad collationem Abbatis alterius Monasterij vbi non est professus/tantum debet dici clausula/vt ad illud Monasterium ad cuius collationem beneficium assequetur transferatur. — Translatio.

Dispēsatio in regulari.

Quando conceditur gratia expectatiua alicui regulari cū quo fuit dispensatū vt vnum beneficiū obtinere posset: tūc effectus dicte dispensationis debet poni in principio littere ibi existit: ꝛ cui nos dudum/ vt quodcunqꝫ ꝛc.

Expectatiua in Prelato.

Aliquādo gratia expectatiua cōceditur Prelato ad beneficia sibi cōmendata: ꝛ tunc debet poni clausula/ ꝛ per te vna cū ecclesia magna cui preesse dignosceris.

Si vero dantur dicta beneficia eidem Prelato in titulū/ tunc in fine littere debet poni dispensatio: vt illa beneficia possit tenere vna cum Episcopatu suo ꝛc.

Sed si in primo casu Episcopus nō habet possessionem Episcopatus Moguntiū. tunc quia debet dici: vt possit tenere illa beneficia vsquequo assequatur possessionē Episcopatus: vel alr ſm formā supplicationis.

Hospitalia.

Aduerte quando datur gratia expectatiua ad beneficia tantū: debet dici vt in formis. Si vero datur ad Hospitalia/ vel portiones: tūc debet premitti in principio littere: Cum itaqꝫ sicut accepimus in ciuitate ꝛ diocesi. M. sint nōnulla hospitalia seu nōnulle perpetue portiones.

Perpetue portiones.

Executor.

Quando datur gratia expectatiua ad collationem Episcopi: ꝛ illi inhibetur: potest poni Executor Vicarius vel Officialis suus: vt fo. li.

Super etate.

De etate/ puta ꝙ in. xx. anno si fiat mentio in gratia expectatiua ꝙ datur ad curatum/ tunc in fine littere Apostolice debet poni clausula Ante/ quod de defectu etatis pateris antedictū ꝛ postea debet sequi/ ꝙ sit in dicta etate constitutus: ꝛ si ponit non debet dari gratia ad curatum beneficiū: ex quo apparet ꝙ potest illud habere iure: vel habet dispensationem: vel si daret tunc deberet dici in illa clausula: aut si hodie pro alio duxerimus conferendū: nos enim tam illas q̄ꝫ presentes casu quo ad hoc ꝙ postq̄ꝫ legitime fueris etatis ipsaꝝ presentiū vigore litterarum tibi de dignitate personatu ꝛc.

Dignitas nō obtinenda: nisi per prebendatum.

Nota/ ꝙ si sit statutū vel consuetudo ꝙ dignitas non possit teneri nisi per Canonicū actu prebendatum: vel alia similia: tunc aut debet creari Canonicus cum resignatione prebeñ. ꝛ prouideri de dignitate: aut debet derogari dictis statutis ibi nō obstantibus ꝛc. statutis ꝛ cōsuetudinibus: illis presertim quibus caueri dicitur ꝛc. ceterisqꝫ cōtrarijs: ꝛ in fine debet poni indultum ante decretū videlicet. Et insuper eidē. N. vt in ecclesijs

predictis dignitatem hmói si sibi vigore pñtium conferatur recipere &c. valeat: quod Canonicus actu prebendatus in illis non existat vt prefertur: supradictis quoque statutis & consuetudinibus ceterisque cõtrarijs nequaquam obstañ. &c. indulgemus.
Clausula quod quam primũ ponitur eo quãdo in duabus collationibus datur dignitas personatus administratio vel officium curatum & creatur Canonicus/ alr non. Volum⁹ aũt &c.
Si habens gratiã in forma pauperum impetret gratiã in speciali debet extunc cassari prima lrã in forma pauperum. Si vero impetraret beneficiũ vacans: tunc lre predicte debent dici quod sunt casse postquam possessionem beneficij fuerit assecutus.
Inhibentes pro presente: Inhibendo pro absente.
Prima vice dum cõiter vel diuisim in collationib⁹: postea in clausulis generalibus coniunctim vel diuisim separatim spectãtibus.
Quando quis creatur Canonicus cum reseruatione prebeñ. dignitatis personatus administrationis vel officij: tunc si que vel si qua. Si vero creatur Canonicus in vna ecclesia/ & dicit ad aliud beneficiũ: tunc ponitur in neutro genere: & dicitur/ si qua vacant ad presens. Et similiter in alijs vbi debet repeti & quas quos seu que vel que tantum acceptandas acceptandos vel acceptanda vel tantũ acceptanda. Et similiter in alijs conferendis.
Aduerte quod quando reseruatur dignitas &c. debet dici sic: Ad dignitates personatus administrationes vel officia: ita quod ponatur vel officiũ: quia nõ debet stare & officium: sed postea ibi/ etiã ratione dignitatũ personatuũ administrationũ & officiorum: potest dici & officiorum: & debet sequi tunc/ que in illis obtinent.
In litteris gratiosis incipitur si non obstañ. per aut / & postea dicitur seu. Sed in executorijs incipitur per seu. Aut. Seu.
Quando creatur Canonicus in duabus vel in vna sola ecclesijs & ad aliud beneficiũ: tunc non dicitur/ specialem gratiã facientes: Sed in forma/ vnũ vel duo dicitur semper/ specialem gratiam facientes. & vide in car. se. verbo. Specialem gratiam facieñ. facere volentes.
Aduerte quod quando fit Expectatiua in forma vnũ vel duo &c. & dicitur etiam/ si quodlibet eorum Canonicatus &c. administratio vel officium fuerit. Et ad dignitatem administrationem vel officium hmói consueuerit quis per electionẽ assumi/ debet dici: eorumque alteri cura imineat animarum: & non/ eique cura imi-

neat animarũ: quia refertur ad illud quodlibet.

Dispensatio ad duo in expec.

Item quãdo in gratia expectatiua dispensatur ad incompatibilia & parrochiales/ debet narrari regula dispensationis videlicet/ q per quamcunq3 signaturam.

Derogatio statutorum de non recipiendo ignobiles

Nota q qñ quis nõ creatur Canonicus non potest in litteris derogari statutis de nõ recipiendo nisi nobiles/ vel aliis statutis similib⁹: q2 derogatio est specialis: gratia vero generalis. Sed debet dari indultum per litteram ad partem.

¶ Notabilia super vacañ. non reseruatis.

¶ Gratiã beneficij impetrans non tenetur facere mentionẽ de qualitate ordinis annexorum in beneficio impetrato ſm Ant. vt not. Cal. de rescrip. in nostra/ ver. tertio quero. Nec etiã tenet facere mentionem de titulo beneficij patrimonialis: vt ibi not. Inno. ver. seq. De primo dicto est tex. in. c. ei cui/ de preben. in vi. & ibi hoc not. Jo. an. super vbo/ q possit in nouella.

Gratiã beneficij collegiati vel conuentualis impetrans/ si hoc exprimit q sit collegiatum vel conuentuale/ non tenetur aliter facere mentionem de cura: etiam si habet curam parrochialem extra collegium vel conuentum: nisi essent due Ecclesie separate scilicet Collegiata vel parrochialis simul iuncte & vnite/ ita q vna non sit alteri annexa. Nec ei subsit not. lap. in. c. cum in illis/ de preben. in. vi.

Gratia non est surreptitia/ licet impetrans tacuerit modum vacationis beneficij: sufficit enim q vacationem expressit: & dicetur simpliciter vacet/ intelligitur q vacat vacatione iuris & facti: not. lap. alle. lxxix. coll. vij.

Curata ecclesia ppie dicitur: que habet curam actu. Illa aũt que habet curam habitu dũtaxat habetur pro nõ curata: saltẽ quo ad vitandã penam cõstitutionis de curata loquentis: not. Jo. an. de elect. licet Canon in. vi. in glo. ordi. &c.

In beneficijs habitu curatis nõ ponitur cõstitutio execrabilis: nec in beneficio cui cura per Vicariũ perpetuũ exercet/ & tunc nõ ponitur. c. de multa: sed ponitur per assecutionem &c.

Nota q clausula considerationis talis &c. ponitur tunc quando supplicat Cardinalis vel Imperator aut Rex seu Regina Clausula vero pro quo talis supplicat ponitur quando supplicat Episcopus vel Dux aut alia persona.

Itẽ nota q cũ dicitur/ Cum itaq3 &c. ecclesiam sancte Marie loci de Canispenestreñ. dioc. debet postea dici/ voleñ. dilectũ

filium. M. dicti loci/ et nõ dicere Decanis et dicte dioc.
Si vacãt Canonicatus et prebeñ. aut dignitas cuiusdã eccl'e et conferantur vel mandentur conferri alicui non est de stilo/ et in minuta ponit' q' ille simul obtinere possit. c. i. d cõsue. li. vi.
Item si beneficium vacans est dependens a Monasterio/ vel alio loco regulari. Uel dicatur in Supplicatione/ q' illud beneficium dependeat vel pertineat ad collationem regulariũ/ semper debet' dici per Clericos seculares regi consuetum/ quãdo confertur seculari.
Item si beneficium dependens ab aliquo Monasterio consueuerit regi per seculares/ et conferatur religioso/ debet dari regulariter in cõmendam: al's in titulum cum dispensatione. Si vero consueuerit regi per Monachos monasterij/ debet dari fratri Mendicanti in cõmendam. Ratio enim diuersitatis est/ q' si daretur beneficiũ: quod consueuerit regi per Monachos in titulum/ tunc est necessaria translatio.
Nota q' impetrans parrochialem ecclesiã solitam regi per Canonicos regulares / debet dici talis Monasterij: et inhibetur Abbati et Conuentui/ et derogatur statutis/ et ponitur clausula/ admitti etc.
Si prouidetur mendicantibus de parrochiali ecclesia/ dicitur Dilecto filio. N. ordinis fratrũ Minor' Professori/ et nõ dicitur Rectori. In non obstañ. dicitur ac dicti ordinis statutis: q'q3 ordinẽ predictũ expresse professus existis / dicitur quãdo in domo ordinem predictũ expresse professus fuisti.
Si Cardinali prouidet' de beneficio regulari/ tunc debet dari in cõmendam tenendũ vna cũ alijs suis beneficijs que obtinet Et sic rõnabiliter fieri. Si vero velles dare in titulũ/ tũc deberes ponere in fine dispensatioñ. vt illud posset obtinere.
Aduerte q' in executorijs de beneficijs vacañ. nõ ponitur/ specialem gratiã: sed simpliciter dicitur/ hodie dilecto filio. M. etc Et idem in expectatiuis/ nisi quando datur in forma vnum vel duo/ vel vnũ tantum: quia tũc in executorijs dicitur/ Hodie dilecto filio Joanni etc. specialem gratiã. Et ita obseruat stilus. Sed si poneretur specialem gratiam/ in vacañ. propter hoc litere nõ essent rescribende/ nec surrepticie.
Si quis petat sibi de pluribus beneficijs prouideri in vna supplicatione per Fiat vt petit'/ intelligitur esse prouisum de omnibus/ dum tñ nõ valeant vltra. C. florenos/ et ita obseruat Can

cellaria: & hoc qñ vacant per vnũ modũ: vt per morte͂ vnius. Si vo vacaret ex diuers capitibus: tũc nõ venit nisi prim⁹ modus vacationũ. nisi signatura diceret / Fiat vt petit de oibus.
Quãdo prouidetur de prestimonijs / ponitur clausula / admitti quoniam ad Canonicos pertinere consueuit admittere tales.
Et nota q generaliter vbicunq̧ presit superior de iure vel de facto / debet poni clausula / admitti: & quando requiritur alicuius vel aliquorum consensus.
Nota q in regularibus Cathedralibus seu Collegiatis ecclesijs ac monasterijs nunq̧ ponitur clausula / Aut si presens non fueris: quia beneficiati in illis semper debent esse presentes / & residere in eisdem: & quia dum emittunt professione͂ tunc prestant iuramenta. Et si alicui conferatur beneficiũ in ipsis ecclesijs seu monasterijs: quod consueuisset regi per seculares clericos / etiam dicta clausula poni non debet: quia statuta & consuetudines duntaxat extenduntur ad regulares earundem ecclesiarum & monasteriorum.
Quãdo aliquis est Officialis in Curia / tũc debet affirmatiue poni: vt tibi: qui Secretarius noster existis. Si vo est Officialis ex Curiã / tunc assertiue / vt tibi: qui (vt asseris) dilecti filij nobilis viri. F. Ducis Mediolani Secretarius existis.
Clausula / al's ius quesitum / ponitur quando vacatio beneficij est in suspenso: quia adhuc nõ vacat sed debet vacare: vt est in beneficio quando quis vult resignare in partibus / quando cõmittitur q recipiat resignatione͂ beneficij / & illud alteri conferat. Et ista clausula / dũmodo tempore dat presentiũ non fuerit alicui specialiter ius quesitũ: ponitur in omnibus beneficijs nõ reseruatis. Ponitur etiã in beneficijs reseruatis / quãdo exprimis detentorem: Al's in beneficio reseruato ponitur clausula / dũmodo eius dispositio &c.
Item nota q illud quod ponitur in preiudicium supplicantis non repetitur.
Gratiã beneficij impetrans / licet de beneficio quod detinet teneatur facere mentionem siue de iure siue de facto teneat: Si tamen dicit se id canonice tenere: quod de facto obtinebat nõ ppterea gratia viciatur: quia quod iuste vel iniuste teneat est quid extrinsecum a gratia / nisi iniusta detentio redderet eũ inhabilem ad beneficia: not. Fran. in Cle. si Romanũ. in fine / de preben. Et vide infra car. prima / in verbo gratia beneficij: & in

alia car.se.verbo/gratiam beneficij rc.
Super eo quoqz dicitur quando pertinet ad collationem/ als dicitur/r super eo lis rc.
Per diligentem examinationem dicitur in curatis: r alijs dicitur/si post diligentem examinationē.
Clausula al's de vite ac mor rc.illud al's ponitur quando impetrans est inhabilis/vel minorennis: r ponitur ibi merito/ ad hoc al's idoneum:licet in supplicatione dicatur/nullum beneficium obtinens:in littera apostolica illud nō debet dici:quia ex quo in ipsa littera non dicitur q habeat alia beneficia apparet q nullum habet:ideo superflue diceretur/ nullum beneficium ecclesiasticū obtinens.
Clausula/ceterisqz contrarijs quibuscunqz / nunqz debet poni quando debet subnecti aliud contrariū.Et ideo debet tunc poni/statutis r consuetudinibus contrarijs quibuscunqz:r nō debet dici/ceteris. Et postea debet subnecti: aut si aliqui vel aliter ſm materiam.
Si quis petit prouideri de beneficio / r nō dicit illud esse cum cura vel sine cura/tūc in minuta pōt addi qd sine cura sit r posset addi quod esset curatum / nisi diceretur quod sine cura est. Et postea in clausulis generalibus esset dictum in supplicatione/etiā si ei cura īmineat animar in dignitatibus:secus in alijs vt nota secunda/infra verbo in vacañ.
Clausula/aut ex alterius cuiuscūqz persona: que consueuit poni in vacañ.ideo ponit / quia al's si beneficiū vacaret per obitū alteri⁹ psone narrate/vel al's quomodocūqz/nō veniret beneficium/etiā si esset apposita clausula/vel al's quouismodo : Cui⁹ vigore licet veniat alius modus/ nō tamen venit nisi ex persona illius de quo est facta narratio siue mentio in litteris : quia verbū alius est relatiuū similitudinis: vt in.c.sedes/de rescrip. vt per glo.in.c.dānamus:in ver.alius/de sum.tri.r habetur in l.si fugitiuus.C.de ser.fug. Et quid si exprimitur modus vacationis per constitutionē Execrabilis/ cū clausula/vel al's quouismodo:r vacet per nō promotionē:vel ingressum relig.vide Rot.de rescrip.in nouis prima in ordine r in numero.xxvij. Al's quouismodo
In vacante debet dici affirmatiue q sit curatū vel sine cura: r nō potest tolerari:quia diceretur/etiā si ei cura īmineat animarum: nisi in dignitatibus: in quibus posset dici. Vide supra in secunda notula.

Item nota q si Capella est corpus de per se/nõ venit clausula admissionis:sed quo ad altaria ꝛ vicarias que sunt in ecclesijs venit clausula admissionis/etiam quo ad altaria que sunt in ecclesijs parrochialibus.
Item si altaria sint in Ecclesia parrochiali/ non oportet facere mentionem de statutis ꝛ iuramento:ꝛ tunc debet inhiberi Capitulo. Seu si venerabili fratri nr̃o ꝛc. Capitulo ecclesie predicte. Et idem si dependerent a monasterijs/ vel alijs regularib⁹ locis:que haberent statuta.
Item nota q quando nõ datur reseruatio de principali dignitate/puta quia cõmittit̃ resignatio ad partes/ nunq̃ debet doceri de principalitate. Ratio est: quia non datur reseruatio.
Itẽ tũc nõ debet dici/dũmodo eius dispositio:sed dũmodo in ea non sit alicui specialiter ius quesitum.
Item non debet poni decretum de reseruato.
Itẽ nota q qñ beneficiũ vel prioratus dependet ab alio/semp debet poni clausula/ Facieñ. dictum Jo. ꝛc. ad beneficium vel procuratorem hmõi/vt est moris admitti.
Itẽ omnis prioratus/ qui nõ est cõuentualis dependet ab alio ꝛ ideo debet poni clausula admitti:ꝛ etiam in cõuentuali si dependeat/ꝛ non obstañ. monasterij a quo dependet.
Item si in supplicatione dicatur: Lis in Ro. Cu. vel extra eã pẽdeat indecisa: tũc similiter dicetur in minuta: al's dicetur sic ꝛ super eo: inter aliquos lis/ cuius statum presentibus haberi volumus pro expresso/ pendeat indecise:ꝛ nõ intitulatur quis de beneficio litigioso/etiam si illud possideat.
Gratiã beneficij impetrans tenetur facere mentionẽ de alio beneficio quod obtinet: licet de facto ꝛ nõ de iure:,sed occupatũ teneat. c. cũ teneamur/de preben. ꝛ facit. c. in nostra/de rescrip. Et vide ibi plenissime ꝛ copiose per R. p. d. Felinum/ not. de preben. eum cui/li. vi. in glo. eadem ratione. Item tenetur facere mentionẽ de beneficio in quo ius habet/ licet possessionem non habeat/dũmodo sciat sibi collatũ fuisse:secus si ignoret/ de rescrip. c. gratia/li. vi. nam ꝛ si spoliatus est beneficio / tenet̃ facere de illo mentionẽ:not. Jo. an. de rescrip. in nr̃a. ver. nemo ad questiones. In impetrationibus lr̃aꝝ ad beneficia debet fieri mentio de beneficijs / super quibus essent signate supplicationes:licet super illis littere apostolice confecte non fuissent. Et etiam de gratia expectatiua/ cuius habet supplicationem signa

tam si intendit illam expedire.
Item quādo in narratiua dicitur/parrochialis ecclesia/postea in processu littere nō debet dici/de dicta ecclesia/cui cura iminet animarū: quia ex quo dictum est q̄ est parrochialis/superflue dicitur q̄ cura illi iminet animarū.
Itē nota/ q̄ prioratus siue administratio monachalis cōmitti alicui vel conferri nō potest/ nisi expresse professus fuit ordinē monachalem: vt in cle. ne in agro. §. sane. Et hoc verū/nisi diceretur in cōmendam: quia tūc nō requiritur q̄ sit professus.
Itē nota q̄ clausula que ponitur in beneficijs deuolutis videlicet/ dūmodo deuoluta sint vt prefertur/ non debet poni/ nisi qñ beneficiū est de iure patronatus laicorū: q2 Papa nō intendit aliquo modo prouidere. Secus in alijs beneficijs.
Item nota q̄ quando vni est prouisum de beneficio / et postea per assecutionem vacat/non est necesse q̄ exprimatur quomodo tunc vacauit: sed sufficit dicere/tūc certo modo vacañ. prouisum fuit/si non fuisset prouisum/puta q̄ littere nō fuerāt execute/aut non fuerant expedite: tunc debet incipi et narrari primus modus vacationis. Ratio diuersitatis est: quia in primo casu vacat per assecutionem fiendam ex quo prouisum fuit. In secundo casu vacat adhuc per primū modū vacationis: et ideo ille modus vacationis debet narrari.
Item nota q̄ in secularibus et regularibus cathedralibus Ecclesijs ac monasterijs Canonicorū regularium dicitur Capitulum. In alijs regularibus dicitur Conuentus.
Item nota q̄ quando dicitur beneficium simplex nunq̄ debet dici/quod sine cura est.
Item nota q̄ in supplicatione nō est necesse exprimere valorē beneficij quod per assecutionem alterius dimitti debet.
Itē nota q̄ qñ vnus intitulat̄ de bñficio / dūmodo nō dicatur parrochialis etc. semp̄ debet dici clerico vel pbr̄o ꝑpetuo beneficiato. Sed si dicat̄ Rectori ꝑrochialis eccl'ie non debet addi pbr̄o vel clerico: q2 de necessitate nullus pōt esse rector parrochialis/nisi pbr̄ vel clericus qui infra annū promoueatur.
Item nota q̄ Ordinario semper inhibetur/ licet ad eius collationem nō pertineat beneficiū: et ita inhibet̄ Ordinario et Abbati/vel illi ad quem pertinebit collatio.
Item nota q̄ si ecclesia Cathedralis vacat/vel sit cōmendata debet dici ibi/ inhibentes / seu ipsi Episcopo pro tp̄e existenti.

Si tamen est dubiũ de vacatione vel cõmenda/potest dici: seu si venerabili fratri nostro Epõ Magaloneñ. ꝛc. si certũ est de vacatione vel cõmenda si diceretur: seu si venerabili fratri nostro Episcopo Magaloneñ. credo ꝙ littera trãsiret ꝛ nõ esset rescribenda.

Item nota ꝙ pro tempore existenti etiam ponitur quãdo Ordinarius se iniecisset prouisioni ꝛc.

Item nota ꝙ dictio/vel apud nos debite ꝛc. cõmendatũ: tunc ponitur quãdo narratur aliquod factum prius: vt defectus natalium: vel inhabilitatio ꝛ similia.

Assequitur ď iure Apprehendit de facto.

Itẽ nota ꝙ tunc ponitur verbũ assecutus qñ de iure fit assecutio: si aũt de facto tũc dicitur ꝛ ponitur verbũ apprehendit.

Item nota ꝙ in beneficijs vacantibus ponimus extense videlicet Prepositurã quam quandã. F. ipsius ecclesie Prepositus dum viueret obtinebat: per ipsius. F. obitũ: qui extra Ro. Cu. ꝛc. In nouis vero prouisionibus ꝛ alijs narratiuis debemus dicere breuiter videlicet: Preposituram per obitum. F. extra Ro. Cu. defuncti vacañ.

Gratiã beneficij impetrans licet de beneficio: adde ꝙ non solũ de iniusta detentione: sed etiam de fructibus perceptis tenetur facere mentionẽ: nisi ipsos in vtilitatem Ecclesie cõuertisset: vt not. Jo. an. in addi. Spec. in ti. de dispensatione. §. videndũ/circa fin. ver. Sed sponte aliquis fuit factus inhabilis ex perceptione fructuũ ad beneficia ſm Hosti. vt not. Spec. ibidẽ. ꝛ idẽ not. Jo. an. ſm Hosti. c. dudum. ij. de elect. super ver. canonice.

Conscientiã onerantus.

Itẽ ꝙ semper debet onerari conscientia: nisi quãdo ponit᷑/vocatis vocandis: ꝛ tũc consueuit dari vnus Judex tantũ.

Item nota ꝙ quando fit mentio de Cathedrali dicitur ecclesie Bononieñ. Si aũt nominetur in eadem littera alia ecclesia Bononieñ. dicitur maioris Bononieñ.

Itẽ nota ꝙ pro absente datur vnus Judex: quia onerat᷑ eius conscientia propter examen. Sed quando nõ debet examinari possent dari tres Judices: vt in graduatis ꝛ alijs: quibus datur gratia Motu proprio.

Ut asserit. Ut asseritur. Ut accepimus.

Itẽ nota ꝙ/vt asserit: dicit᷑ qñ impetrans est supplicãs. vt asseritur qñ duo supplicant/ vt in permutantibus. qñ alius pro eo supplicat vt accepimus/qñ motu proprio Papa facit.

Item nota ꝙ aduerbium semper debet iungi verbo: vt canonice prouisum ꝛc.

Item nota q Et nihilominus : est continuatiuũ ad superiora: vnde quando diuersificat factum debet dici: Et insuper eidem Macario ɽc.
Item nota q forma dignũ ɽc. nõ datur/ nisi quando beneficiũ mandatur dari in titulum: ɽ nõ quando mandatur cõmendari: vel pensio reseruari: in quibus nõ examinantur.
Item nota q in forma dignũ dicitur fauore prosequi gratioso ɽ non specialem gratiam facere. Item dicitur effectus earum ɽ huiusmodi gratie. Fauore prosequi gratioso. Effectus earum.
Item nota q Ecclesia debet poni post Romanũ. vt Romane Ecclesie nomine ɽc.
Clericus impetrans beneficiũ nõ habet necesse exprimere locum originis: sed sufficit dicere. L. vel. N. diocesis.
Nota q si ille per cuius obitũ vacat beneficiũ nõ habet cognomen/ tunc dicit vltimus rector: vt dicendo prepositura ɽc. N. dioc. quam quondã. F. ipsius ecclesie vltimus Prepositus. Quãdo supplet cognomen.
Per Fiat vt petitur/ venit vnum forte ɽ aliud debite quando plura petuntur.
Item nota q Ciuitas dicitur cõmunitas terre vel loci: ɽ locorum ɽ castrorum vniuersitas. vnde Dilectis filijs cõmunitati ciuitatis/ ɽ vniuersitati terrarum castrorum ɽ locorum.
Gratiã beneficij impetrans / licet teneatur facere mentionẽ de alijs beneficijs ɽ prestimonijs que obtinet: tamen nõ de hospitali: quia nõ in titulũ: sed in administrationẽ conceditur. Et similiter nec de pensione: quia nõ habet in titulum: sed in stipendium. not. An. in Cle. fin. de offi. ordi. ɽ not. Rot. quest. cxxxiij in antiquis. Et similiter non tenetur facere mentionẽ de titulo sui patrimonij ad quem fuit ordinatus. not. Io. an. de rescrip. postulasti. nec de victualibus Clerico pro victu suo assignatis super quibus Episcopus eũ ordinauit: not. Paul. in cle. ij. de vit. ɽ honest. cleri. vt not. iij. q. ij. clericos. Similiter nõ tenetur facere mentionẽ de beneficio sibi ad tempus ɽ nõ imperpetuũ collato: vt not. An. in dic. c. postulasti.
In lr̃is apostolicis sufficit apponere nomen ɽ cognomen: maxime qñ vnũ ex eis esset nomen singulare ɽ recognitibile.
Si vero essent nomina multũ cõmunia/ tunc esset bonũ addere agnomen: vt per Ioãnem. an. in dicto. c. postulasti. ɽ. l. iij. ff. de libe. ɽ postul.
Quando non preponitur reseruatio/ nunquam in lr̃is ad beneficia

debet in clausulis generalibus dari aliqua clausula generalem reseruationem importās. Sed si ego possideo beneficiū ex collatione ordinarij: vel ex alio capite: ꝛ non sum pacificus/ ꝛ litigans cedit/ ꝛ impetro de nouo: tūc pōt dari clausula/ etiā si per cessionē hmōi generaliter reseruata existat.
Quando littera expeditur super beneficio: quod de sui natura tale est/ ꝙ veniat appellatione beneficij: vt parrochialis ecclesia vel capellania: tūc in clausula/ seu si super prouisionibus sibi faciendis/ debet dici de hmōi vel alijs beneficijs ecclesiasticis in illis partibus speciales vel generales. Si vero beneficium quod confertur non comprehenderetur appellatione beneficij nisi exprimeretur/ vt in Canonicatu ꝛ preben̄. Cathedralis ecclesie vel dignitate in. c. super eo. de preben. in. vi. tunc in dicta clausula debet sic dici/ aut si aliqui super prouisionibus sibi faciendis de Canonicatibus ꝛ preben̄. ac dignitatibus personatibus administrationibꝰ vel officijs Lodonen̄. ecclesie/ ac huiusmodi speciales: vel alijs beneficijs ecclesiasticis in illis partibus generales. Et hoc habet locū tam in expectatiuis ꝙꝫ vacan̄. Sed in expectatiuis ponitur ad hmōi vt supra. In vacan̄. vero nō ponitur.
Aduerte ꝙ quando in beneficialibus est derogandū alicui regule: semper illa regula debet narrari in principio littere videlicet post exordiū ibi/ Hinc est ꝙ nos qui dudum inter alia voluimus. Et postea in non obstan̄. debet poni/ non obstan̄. volūtate priori ꝛ ordinatioñ. premissis/ ac constitutioñ. ꝛc.
Ad gratiā liberales/ dicitur in beneficialibus. Specialibus fauoribus/ dicitur in dispensationibus: in alijs specialibus fauoribus ꝛ gratijs: vel aliter pro libito voluntatis possumus dicere sancte Marie/ vel beate Marie/ vt placet.
Quando quis dimittere debet beneficiū non est necessariū vt ponatur / in non obstan̄. beneficialibus : sed sufficit ꝙ ponatur clausula/ Volumus autem.
Lr̄e aplice ꝙuis debeant narrare dispositiue: tamen lr̄e gratie expectatiue possunt narrare dispositiue vel assertiue: vt dicendo/ nos qui dudū tibi vt asseris de vno ꝛc. Et in vacan̄. reseruatis Papa loquitur dispositiue: vt/ Cum itaqꝫ parrochialis ecclesia ꝛc. In nō reseruatis loquitur/ sicut accepimus. Lrāꝝ vigore quando habet titulū pretextu vel obtentu/ quādo propter illius litteras illud facere nō poterat.

Si quis supplicauit sibi prouideri de duob⁹ beneficijs vacañ. quoꝝ fructus ꝛc.xxx.flor.au.de Camera/ꝛ simul expressit valorē dictoꝝ beneficioꝝ/vt dicendo quoꝝ fructus ꝛc.vt̃s.ꝛ postea velit expedire lr̃as suꝑ vno beneficio tūc in valore ipsius p̃fitis beneficij debet sic dici vz/ cuius cum tali ecclesia ꝛc. de qua hodie tibi cōcessimus prouideri/fructus ꝛc.xxx.flor. vt in forma:tal's si nō vellet ꝓpter Camerā q̄ fieret expressio d̃ valore illi⁹ alterius beneficij super quo lr̃e ap̃lice non conficerent: tunc est necesse q̄ habeat reformationem ꝛ exprimat valorem beneficij cuiuslibet de per se ꝛc.

Gratia motu proprio facta de beneficio curato/vel in principali ecclesia dicit̃ surrepticia/nisi in ea fiat mentio de cura ꝛ principalitate beneficij:not.Rot.§.cxxviij. hoc limita/ nisi in dicta gratia sit postea generalis clausula/non obstañ.ꝛc. que clausula hodie ponitur in supplicationibus super beneficijs. Et not. Lap.in.c.si eo tp̃e:ꝛ.c.q̃uis.ꝛ.c..si ꝓpter/de rescrip.li.vi.sed Lap.de Castillione tenet q̄ dicta clausula generalis nil operatur quo ad premissa:not.infra.§.proximo.

Quādo est examinatus quis ad beneficium/ponitur Mandamus qt̄ũs per vos vel alium seu alios.Si vero non est examinatus/ꝛ sua natura indiget examinatione/ꝛ q̄ debeat aliq̄s vocari/tunc ponitur/inducens per te vel alium seu alios:quia ad examinationē/ vel ad habendam informationē/ videtur electa industria Judicis. Ideo nō potest aliter cōmittere/vt dicitur: Mandamus qtũs si per diligentem examinationem:ꝛ tūc postea in clausula inductionis in possessionem ponitur:inducens per te vel alium seu alios ꝛc.

An Ep̃s qui est in Curia possit conferre beneficiū vacans in partibus? Allegātur not.per Jo.an.in nouella/in.c. si apostolica/de prebeñ.q̄ sic. Et allegat Jo.monachi ita tenentem. Cū cōiter Ep̃i vadunt extra vrbem ad conferendū/ad hoc vt dicatur esse in aliena dioc̃.vt practicat̃.vide in.c.volentes/de offi.leg.ꝛ in.l.fin.de offi.procon.ꝛ le.ꝛ ibi Bar.

Beneficij appellatione continetur prestimonia/ quando clericis solita sunt concedi imperpetuū beneficiū:no.Frede.in tractatu permu.q.ix. ꝛ compost. de elec.statuimus : ꝛ per Jo.de rescrip.postulasti:ꝛ ibi per Ant.ꝛ co.ti.in nostra.ver. veniam⁹ ad questiones.Sed licz prestimonia appellentur b̃nficia: nō tñ intitulantur/ nec in titulū/ siue pro titulo beneficij assignantur: Prestimonia

vt not·doct·de cler·non resi·c·fin·ꝛ de preben·de multa/in pri ma di·ꝛ Guil·in cle·gratie/de rescript· quem ibi sequit d· An· in·vi·coll·Sed idem d·An·in cle·fin·de offi·ordi· tenet/ꝙ pre/ stimonia dentur in titulum· Pro hoc videtur tex·in·c·fin·in fi· de conces·preben·li·vi· ꝛ vide Frede· in tractatu permu·q·ix· all·xiiij·

Beneficia nō possunt vacare in ecclesia:in qua non est certus numerus Canonicoꝝ: nec distinctio prebeñ·not· Lap· super tractatu per Fred·q·xxxiij·in addi·ibi posita : ꝛ tunc nō fit de/ uolutio ad superiorē ex negligētia semestris:iuxta statuta La/ teraneñ·Concilij:ꝛ est casus notabilis in·c· ex parte/de cōces· preben· Idem si esset certus numerus : sed statutū ꝛ ordinatū est ꝙ ad minorem numerū reducatur : Ita ꝙ aliquo ex eis ce/ dente vel decedente/nullus eius loco sustituat/donec sit euen tum ad numerū rescriptum: vt not· Fred· in tractatu predicto q·xxxij·ꝛ·xxxv·seu·xliij·ꝛ·xliiij·

Beneficiū potest conferri subalternato modo vacandi/ veluti si vacat tali modo vel tali vel quocunq₃ alio modo·

Item potest conferri/etiam non expresso aliquo modo vacan/ di:sed sufficit dicere/ conferendo tale beneficium vacans:not· Lap·alleg·vi·

Concessimus· — Concessimus prouideri/ dicitur quādo est signata supplicatio

Mandamus pro/uideri· — ꝛ littere non sunt expedite·Mandamus prouideri dicitur lr̄is expeditis:per quas mandatur prouideri·

Prouidimus· Prouisum fuit· — Prouidimus dicitur quando prouidit· Prouisum fuit/quan do auctoritate Pape vel alterius fuit facta prouisio lr̄is expe

Siue premisso· Siue vt premit/titur· — ditis ꝛ executis:siue premisso/siue alio quouismodo dicitur in reseruatis·Et in hijs in quibus affirmatur modus vacationis siue vt premittitur / siue al's quouismodo dicitur quando mo/ dus vacationis non affirmatur·

Gratiam beneficij impetrans/licet de omnibus beneficijs que obtinet teneatur facere mentionem/tamen nō de qualitatibus ipsoꝝ beneficioꝝ·not·glo·in cle·i·de preben·ꝛ not· Rot·conci· lix· licet ergo qualitatem ex superabundāti exprimat puta:si di xit illa beneficia fuisse per eum creata ꝛ dotata probare non te netur·not· Ro· concil·lxxxi· Sed si valorem ipsoꝝ beneficioꝝ expressit illum probare tenetur/si negatur al's nō· not· Ro·con cil·xxviij· licet autem regulariter nō teneatur impetrās dictas qualitates exprimere fallit in tribus casibus : In qualitate di/

gnitatis: in qualitate cõtinue residentie: ꝛ in qualitate cure ꝑm Calderinum: vt not. An. de rescrip. in nostra/ in ver. iij. quero. Tamen dicit glo. contrariũ in dic. cle. i. de qualitate cure.

Gratia beneficialis censetur surreptitia / si impetrans habens Canonicatũ ꝛ prebeñ. expressit Canonicatum ꝛ tacuit de prebenda: quod est verũ quando prebeñ. sunt distincte in ecclesia al's secus: not. Ro. concil. xliiij. Si autem solum Canonicatum habet/ ꝛ illum tacet/ an gratia sit surrepticia glo. in. c. nostra/ de rescrip. dicit ꝙ sic. Idẽ dicit Archidi. de prebeñ. si Motu proprio in ver. bñficij li. vi. vide Ro. con. ccccxxvi. ꝛ idẽ dicit lap. in Canonicatu sup numerario in dic. c. si motu proprio.

¶ Notabilia super vacañ. reseruatis.

¶ Nota ꝙ pñs in Cu. ꝛ qui nõ examinatur semꝑ intitulaꝛ de beneficio reseruato quod sibi conferꝛ / etiã si esset portio in ecclesia reseruata. Fallit in portione prestimoniali: qꝛ põt teneri per laicũ: sed absẽti mandatur conferri beneficiũ reseruatũ.

Nota ꝙ in omnibus reseruatis / nisi in dignitatibus maiorib⁹ post pontificales/ vel principales in collegiatis ecclesijs poniꝛ clausula / dũmodo eius dispositio ad nos hac vice pertineat. — Cl'a dũmodo.

In beneficijs vero non reseruatis semper ponitur clausula/ dũmodo tempore datꝫ presentiũ nõ sit in eo alicui specialiter ius quesitum.

Itẽ quando conferꝛ beneficiũ vacans per mortem familiaris Cardinalis/ licet in hoc debeat accedere volũtas ipsius Cardinalis ꝑm regulã Nicolai. v. tamen de dicta voluntate nõ debet fieri mentio in lr̃is Apostolicis: sed de dicta voluntate per scripturã Cardinalis debet fieri fides in Cancellaria. — Dñ per obitũ familiar/ Cardinal'. *Vide stafil. in tract. de literis gra. et iusti. fo. 136. in p.a pagina*

In reseruatis vacañ. dicitur/ siue premisso siue alio quouismodo. In non reseruatis dicitur/ siue vt premittitur siue alio quouismodo ꝛc. ꝛ ita est de stilo. — Dicitur siue premisso siue alio siue vt ꝑmittiꝛ ꝛc.

Nota ꝙ in maioribus post pontificales/ ꝛ principalibus in collegiatis ecclesijs/ ac cõuentualibus dignitatibus/ si vacãt extra Curiã nõ ponitur clausula/ earum dispositio/ vel dũmodo tempore datꝫ ꝛc. quia sunt reseruata ratione beneficioꝝ. Sed si vacant apud Sedem/ tunc ponitur clausula/ dũmodo eoꝝ dispositio: quia tunc sunt reseruata ratione persone morientis apud dictã Sedem. — Cl'a dũmodo.

Dñ bñti dignitatẽ prouideꝛ de beneficio quantumcũqꝫ modico reseruato/ si lr̃a est grosa semꝑ debet intitulari de illo reser

uato quod confertur/ lz habeat aliud beneficiũ magis dignũ.

Nõ cui ꝓuidetur nõ est clericus.

Nota ꝙ vacante beneficio reseruato si scolaris presens in Curia nõ Clericus illud impetrat / littera nõ põt esse gratiosa: ex quo ille debet insigniri clericali charactere / anteq̃ sibi beneficium conferatur: Sed debent sibi dari tres Judices: vt in gratijs expectatiuis/quando vult creari Canonicus.

Quando prouidetur de principali dignitate in Collegiata/ ⁊ Canonicatu ⁊ preben. reseruatis debet dici/ dũmodo eoꝝ Canonicatus ⁊ preben. dispositio ⁊c. nulla debet fieri mentio de dignitate principali si vacat ex̃ Curiam. Si vero vacat apud Sedem debet poni clausula/dũmodo vt̃s in alijs.

De patronatu laicoꝝ.

De bñficio iurispatronatus laicoꝝ quandocũq; vacet in Cu. vel extra eam: etiã si derogetur iuripatronatus/nõ datur reseruatio. Idem de hospitalibus que cõmittunt: iuxta formã Clementis editã in Concilio Vienneñ. Secus si hospitale daret in titulũ beneficij: quia tunc daretur reseruatio.

Vacañ. Canonicatu ⁊ prebeñ. ac dignitate/ tunc in reseruatione debemus dicere/ dudum siquidem omnes Canonicatus ⁊ prebeñ. ac dignitates ceteraq; beneficia ⁊c.

Vacañ. per assecutionem.

Bñficia vacañ. per assecutionẽ alterius beneficij ab expectante/sunt Pape reseruata: nec de illis valet renunciatio facta in manibus Ordinarij: vt in ext̃ extrauag. Cũ sup/ Jo. xxij. posita in titulo de censibus/hodie ista extrauag. reseruat: q2 Cãcellaria dat lr̃as de reseruatis ſm constitutionem Ad regimen.

Jtẽ omnia beneficia reseruata sunt ex tribus capitibus: aut ratione loci/vt de vacañ. apud Sedem: aut rõne ꝑsone/vt Officialiũ Sedis aplice: aut ratione beneficioꝝ/vt in dignitatibus maioribus post pontificales/⁊ principalibus in collegiatis ecclesijs/ac dignitatibus conuentualibus.

Affectum dicitur beneficiũ ratione litis/ratione cõmende/⁊ ratione expectantis: qui acceptauit ⁊ non fecit sibi prouideri: ⁊ vbicunq; Papa apposuit manũ /etiam si moriatur. Vide not. in. c. tibi qui/de rescrip. li. vi.

Jn parrochiali ecclesia reseruata hodie debemus dicere / dudum siquidem omnia beneficia ecclesiastica cum cura ⁊ sine cura. Et non dicimus/dudum siquidem omnes parrochiales ecclesias/prout dicebatur antiquitus.

Quando beneficium est curatum dicimus/ Dudum siquidem omnia beneficia ecclesiastica cum cura ⁊ sine cura. Si vero est

sine cura/obmittimus dicere/cum cura ꝛ sine cura:ꝛ dicimus/ Dudum siquidem omnia beneficia ecclesiastica apud Sedem apostolicam vacantia.

Quñ dignitas maioꝛ post pontificalẽ in cathedralibus/vel principalis in collegiatis ecclesijs vacat/tunc in reseruatione nõ fit mentio de vtroq;:sed solũ de vacañ.vz/Dudũ siquidem oẽs dignitates in collegiatis ecclesijs pꝛincipales tunc vacañ.

Clausula/Dũmodo eius dispositio ad nos hac vice pertineat non ponitur ratione reseruationis expꝛesse in littera : quia ex quo reseruatio pꝛobatur / certum est ꝙ illius beneficij dispositio ad Papam pertinet: sed ponit̃ ratione clausule generalis: siue pꝛemisso/siue alio quouismodo ꝛc. Unde quando non poneretur alius modus vacationis q̃ʒ expꝛessus in reseruatione/ tunc obmittitur clausula/siue pꝛemisso:ꝛ illa obmissa non ponitur clausula/dũmodo eius dispositio. — Clã dũmodo eius dispositio.

In clausulis generalibus nõ debet poni aliqua clausula conditionalis de ipso impetrãte/ vt in noua pꝛouisione de reseruato nõ debet dici etiã si per reseruationẽ ipsius impetrantis: quia de factis suis supplicans nõ debet dubitare:sed de illis certus pure ꝛ simpl'r ꝛ nõ dubitatiue ꝛ nõ cõditionaliter expꝛimere.

In beneficio reseruato : quod tenetur per alium occupatũ ponitur clausula/ dũmodo tempoꝛe dat̃ pꝛesentiũ/ ꝛ nõ dũmodo eoꝝ dispositio/ꝛ clausula/ siue vt pꝛemittitur/ siue alio quouismodo vacare reppereritis/ꝛ nõ dicitur/siue pꝛemisso modo siue alio ꝛc.vacet ꝛc.vt de reseruatis dici consueuit.

In beneficio occupato per alium / si nõ est reseruatum dicitur/ vacauerit ꝛ vacet ad pꝛesens:licet dilectus filius. L.illud obtineat indebite occupatum. Uel in absente. Nos voleñ. dilectum filium. N.asserentem ꝙ dilectus filius. P.ꝛc.detinet indebite occupatum. Ratio est:quia in nõ reseruatis incipit: Cũ itaq; sicut accepimus. Unde bene sonat / licet dilectus filius. Sed in reseruatis loquit̃ papa assertiue vt:Cũ itaq; procbialis ꝛc.vacet. Unde si sequatur/ licet dilectus filius. P. illam detineat indebite occupatam/ videtur Papa asserere illi occupanti ius nõ competere. Et ideo quia ibi nõ cadit bene/postea sequi debet ꝙ pars asserit illum occupare. — In beneficijs nõ reseruatis ꝛ occupatis per alios.

In beneficio occupato per. A. semper debet Judici cõmitti/ ꝙ vocato dicto. A. ꝛ alijs qui fuerint euocandi/ ecclesiam pꝛedictam: cuius fruc.ꝛc. siue vt pꝛemitti/vel al's quouismodo ꝛc. — Cõmissio.

reppererit beneficiũ vacare/amoto exinde dicto. A. ꝛ quolibet alio illicito detentore. Et hoc est verum in nõ reseruatis. Sed in reseruatis nõ dicitur: sed solum ponitur/ vocato dicto. A. ꝛ alijs qui fuerint euocandi: ecclesiam pradictã ꝛc.

Dudũ siquidem. Nota quãdo vacat dignitas principalis/vel maior post pontificalem apud Sedem/tũc datur reseruatio sicut de vacantibus apud Sedem/ ꝛ nõ de vacantibus rõne principalitatis seu beneficij/dicendo sic: Dudũ siquidẽ omnes dignitates ceteraqȝ beneficia ecclesiastica apud Sedem ꝛc. Et tũc ponitur clausula/dũmodo eius dispositio: propter alios modos vacationis: vcȝ qꝛ nõ datur reseruatio tanq̃ȝ de reseruatis rõne principalitatis vel maioritatis: ꝛ tũc qñ est dignitas principalis vel maior debet dici ibi dũ dicit/Decanatũ predictũ qui dignitas ꝛc.

Dudũ siquidem. Quãdo vero vacaret extra Curiã / tũc datur reseruatio tanq̃ȝ de reseruatis rõne principalitatis vel maioritatis/dicẽdo: Dudum siquidẽ omnes dignitates in collegiatis ecclesijs principales: ꝛ tũc ponitur clausula/ dũmodo eius dispositio ꝛc. quia docetur in Cancellaria de principalitate vel maioritate: ꝛ tũc debet dici in principio ꝙ est dignitas vcȝ ibi/cũ itaqȝ postmodum Decanatus ecclesie ꝛc. qui inibi dignitas ꝛc. Si vero detinetur per aliũ occupata/tũc ponitur clausula/dũmodo tempore datꝫ presentiũ ꝛc. Et idem dicendũ est in dignitatibus conuentualibus/ꝛ preceptorijs gñalibus quorumcũqȝ ordinũ/nõ tamen Militiaꝝ/reseruatis per regulas Nicolai. v.

Item nota ꝙ si conferãtur Canonicatus ꝛ prebeñ. ac dignitates ecclesie reseruatꝫ: tunc debet intitulari de vtroqȝ: vt Dilecto filio Petro Canonico ꝛ Decano Mediolaneñ.

De iuramento. Et aduerte ꝙ in dignitatibus maioribus post pontificales: aut principalibus in collegiatis ecclesijs requirit̃ iuramentũ. Unde si impetrans est presens iurat in Curia. Et tunc si littera est in forma dignũ/debet poni/inducens per te vel alium eundem A. recepto prius ab eo ꝛc. iuxta formã quã sub Bulla nr̃a mittimus introclusam solito iuramento. Si vero pro absente est in forma gratiosa/vt Uite ꝛc. puta quia nõ debet examinari/quia doctor: vel Motu proprio: ꝛ tunc de iuramento prestando nõ debet fieri mentio: sed littera gratiosa: sed in executoria ibi/inducens te ꝛc.

Preterea quando vacat sola dignitas in eccl'ia cathedrali vel collegiata/ꝛ nõ est maior post pontificalem/ nec principalis in

collegiata/ et alias est reseruata/ tunc lfa aplica debet in omnibus et per omnia expediri ac si esset dignitas maior vel principalis excepto q de iuramento nulla fiet mentio: quia nõ iuratur nisi ratione dignitatis maioris vel principalis. De iuramento.

Item nota q in vacan. dicitur/ apud Sedem apostolicã diem clausit extremũ: apud Sedem ipsam vacauerit et vacet ad presens: et apud Sedem bis repetit: quia primo ponitur narratiue secundo affirmatiue.

Nota q quando beneficiũ vacat per constitutionem Execrabilis: et nõ fit mentio quãto tempore detinuerat semper simpliciter dicitur/ q beneficiũ tale vacat: ex eo quia talis talem parrochialem ecclesiã obtinens aliã parrochialẽ ecclesiã talem extitit assecutus/ tũc ponitur/ Mãdamus qtũs si est ita etc. Si vero dicat q detinuerit per annũ vel tot menses tũc dicit/ vocatis dicto tali et alijs etc. et si vt premittit vacare reppereris etc. Constitutio Execrabilis.

Nota q in lris apostolicis semper gratiosa debet esse de per se et executoria in alia littera: et hoc per Cãcellariã: quia per Camerã possunt poni gratiosa et executoria in vna lra.

Aduerte q quãdo beneficiũ reseruatũ de quo prouidet successor vacauit tpe obitus pdecessoris in principio nõ debet narrari reseruatio: sed dicit hoc modo: Dilecto filio etc. Cũ itaque tale beneficium vacauerit et vacet ad pñs/ nullusque de illo preter nos hac vice pro eo q nos dudũ etc. et narrat reseruatio hic.

Item q quãdo beneficiũ est de iure reseruatũ/ sicut quãdo vacat apud Sedem: tũc debet narrari in principio iuris vel pape Et nunq̃ fit mentio de declaratione/ q remanserint affecta: quia remittitur iuri: sed fit simpliciter scilicet/ nullusque de illo preter Romañ. Pontificem hac vice etc. reseruatione et decreto obsistentibus supradictis etc.

Item nõ obstañ. quãdo narratur/ et postea sequit aliud dicitur obtinere. Si vo nõ sequitur aliud dicit/ noscitur obtinere.

In Vicaria perpetua parrochialis ecclesie quãdo de illa prouidetur debet poni clausula/ admitti etc.

Nota q monasteria monialiũ de stilo Cancellarie nunq̃ sunt reseruata/ etiã si vacarent per liberã resignationem in Curia in manibus Pape. Et ita d. A. d. Cor. de consilio presidentiũ in parco: et d. Spoletaneñ. expediuit quoddã monasteriũ monialium Mediolaneñ. vacañ. per liberam cessionem in manibus Pape: quia nõ erat reseruatũ: et posuit in lra de simili cõsensu

q̄ alia pro qua fuerat supplicatum preferatur in Abbatissam/si ad hoc Conuentus dicti monasterij accederet assensus.
Nota q̄ hodie datur reseruatio de Monasterio monialiū per obitum vel resignationem vacan̄. in Curia.

¶ Sequūtur beneficia reseruata generaliter.

¶ Omnes dignitates/etiam Patriarchales: & beneficia vacantia apud Sedem apostolicam.
Item beneficia per depositionem priuationē seu translationē auctoritate Apostolica factas & fiendas.
Itē beneficia sup̄ quibus electio vel postulatio facta auctoritate aplica est cassata vel repulsa vel renūciatione admissa.
Itē beneficia Cardinaliū & Legatorum & quorumcūq3 Officialiū Ro. eccl'ie & Sedis aplice venientiū ad Curiā Ro. vel recedentiū ab eadem/si prope Curiā infra duas dietas obierint: dūmodo inibi nō habeant proriū domiciliū.
Item beneficia vacan̄. per promotionē ad Ep̄alem dignitatē: & superiores: vel ad regimina monasteriorum.
Item vacan̄. per assecutionē alterius beneficij auctoritate apostolica collati &c.
Item vacan̄. per constitutionē Jo. xxij. que incipit: Execrabilis/sunt etiam generaliter reseruata.
Item dignitates maiores post pontificales in Cathedralibus & Metropolitan̄. & principales in Collegiatis ecclesijs: necnon Prioratus prepositure & prepositatus/ac alie dignitates conuentuales & Preceptorie generales ordinū quorumcūq3: sed nō Militiarum.
Itē bn̄ficia familiariū Pape & Cardinaliū/ de beneficijs que obtinent/ & imposterum familiaritate hm̄oi durante obtinebunt: etiā si ab illa per obitū Cardinaliū/vel al's recesserint.
Item beneficia Collectorum/& in singulis diocesibus Subcollectorum/sicut in dictis regulis &c.
Item quorumcūq3 Curialium: quos dum Roman̄. Curia de loco ad locum transfertur/ eam sequendo decedere contigerit quouis loco/etiam a dicta Curia remoto.
Item quorumcūq3 Cubiculariorum & Cursorum suorum.
Item bn̄ficia ad collationem Cardinaliū a Ro. Cu. absentiū: ratione quorum/& eorum Cardinalatus ecclesiarum & titulorum pertinen̄. q̄diu absentia hm̄oi durauerit/ sunt Sedi apostolice generaliter reseruata: vt in litteris Nicolai. v.

¶Alia beneficia reseruata.

¶Item beneficia reseruata per predecessorem/ et tempore obitus ipsius vacan. remanent affecta.
Ite erunt reseruata gnaliter omnia bnficia: que per Pontifice ex causa generaliter reseruabunt. Et qz gnalis reseruatio: que in iure scripto decidit: vt in vacan. apud Sedem aplicam: vt in c. ij. de preben. in. vi. dignior et efficacior est ceteris alijs reseruationibus. Iccirco vbi illa reseruatio dari pot: illa dari debet et no alia ex predictis modis gnaliter reseruata: vel ex alijs modis spaliter reseruata: vt in ecclesijs cathedralibus et metropolitanis vacan. que si vacant extra Cu. sunt spaliter reseruata fm regulas. Si vero in Cu. sunt generalr reseruata/ vt in vacan. apud Sedem aplicam ecclesia cathedrali tunc dicimus etc.
Dudum siquide prouisionem Ecclesiarum omniu apud Sedem apostolicam tunc vacan. et inantea tunc vacaturarum collation. et dispositioni nostre reseruauimus. Decernen. etc. Reseruatio ecclesiarum.
Si vero vacat Monasterium apud Sedem/ tunc dicimus sic: Reseruatio monasteriorum.
Dudum siquidem prouisiones ecclesiarum et monasteriorum quorumlibet apud Sedem apostolicam/ tunc vacan. et inantea vacaturorum collationi etc.
Si vero dignitas post pontificalem maior vacat apud Sede Apostolicam per mortem Officialis / tunc non debet dari reseruatio tanqz de dignitate maiori/ vel tanqz de reseruatis post mortem Officialis/ propter constitutionem Ad regimen: Sed tanqz de reseruato apud Sedem vacan. et dicimus sic: Dudu siquidem omnes dignitates ceteraqz beneficia ecclesiastica cu cura et sine cura/ tunc apud Sedem aplicam vacan. Si vero dicta dignitas vacat extra Curiam/ tunc addetur qp sit dignitas maior/ et dicetur sic: Dudu siquidem omnes dignitates maiores in cathedralibus post pontificales tunc vacan. etc.
Si vero non fuerit dignitas maior post pontificalem in cathedrali/ vel principali in collegiata ecclesia: sed alia dignitas fuerit/ dicetur sic: Dudum siquidem omnes dignitates Canonicatus et preben. ac dignitates/ ceteraqz beneficia ecclesiastica: prout in antiquis formis obseruabatur.
Et aduerte qp in beneficijs curatis/ vel alijs: in quibus cura solet iminere: vt in dignitatibus semper debet addi cum cura vel sine cura. In non curatis vero dicimus: Dudu siquide omnia beneficia ecclesiastica apud Sedem etc.

Quando dignitas maior post pontificalem in cathedralibus/ vel principalis in collegiatis vacat / tunc in reseruatione nō fit mentio de vtroqȝ:sed solum de vacañ. videlicet/dudum siquidem omnes dignitates in cathedralibus ecclesijs post pontificalem maiores vacañ. ꝛc. vel sic/ omnes dignitates principales in collegiatis ecclesijs principales ꝛc.
Nota de beneficijs Officialiū / ꝙ a Patriarchali vsqȝ ad infimū beneficiū descendendo/ cadens al's in reseruatione ex constitutiōn. Ad regimē: que habet̄ in quinterno Cācella. est reseruatū. Et debemus scire si in Curia siue ex eam vacent ꝛc.
Per obitū extra Curiā/ Dudū siquidem omnes Canonicatꝰ ꝛ prebeñ. ceteraqȝ beneficia ecclesiastica quorumcūqȝ Capellanoꝝ Sedis apostolice vbicūqȝ decedentiū/ tunc vacañ. ꝛ inantea vacatura ꝛc. Cum itaqȝ postmodū Canonicatus ꝛ prebeñ. ecclesie. N. quos quondā. N. ipsius ecclesie Canonicus dum viueret obtinebat/ per obitū eiusdem. N. qui Capellanꝰ prefate Sedis/ ꝛ palatij apostolici causaꝝ Auditor existens/ extra Romañ. Curiam diem clausit extremū/ vacauerit ꝛc. Nos voleñ. ꝛc. Uel sic/ per obitū. N. qui familiaris noster ac Scriptor etiā Abbreuiator necnō Corrector lr̄aꝝ aplicaꝝ existens: apud Sedem predictam ꝛc. diem clausit extremū.
Per obitū Cardinalis in Curia: Dudū siquidem omnia beneficia ecclesiastica tūc apud Sedem aplicam vacañ. ꝛ inantea vacatura ꝛc. per obitū ipsius Cardinalis in Curia ꝛc. Dudū siquidem omnia beneficia ecclesiastica quorumcūqȝ S. R. E. Cardinaliū tunc vacañ. ꝛ inantea vacatura. Idem est iudiciū de Cardinalibus/ ꝛ omnibus Officialibus infrascriptis vȝ.
Uicecancellarij.
Camerarij.
Septem Notarioꝝ.
Auditoꝝ Rote.
Auditoris litteraꝝ Contradictaꝝ.
Correctoꝝ ꝛ Scriptoꝝ apostolicoꝝ/ tam Cancellarie ꝙ̄ Penitentiarie: qui Cancellarie Centum vnus: ꝛ Penitentiarie Uigintiquattuor existunt.
Abbreuiatoꝝ litteraꝝ apostolicaꝝ.
Secretarioꝝ ꝛ Sollicitatoꝝ.
Familiariū cōmensalium.
Capellanoꝝ Sedis apostolice in Epitaphio descriptoꝝ.

Legatoꝝ seu Collectoꝝ Sedis apostolice/
Rectoꝝ ⁊ Thesaurarioꝝ in Terris ecclesie.
Et sicut prius dictū est de beneficijs Officialiū/similiter de beneficijs familiariū Pape ⁊ Cardinaliū Collectoꝝ in singulis diocesibus vnicoꝝ Subcollectoꝝ ac Curialiū: etiā in quouis loco dum Curia transfertur de loco ad locum/decedentiū. nec non Cubiculārioꝝ ⁊ Cursoꝝ vt supra per regulas.

¶ Notabilia de vacañ. speciali reseruatione.

¶ Nota q̄ bñficia spāliter reseruata dicunt̄ quattuor modis. Primo per matrimoniū contrahendū. per ingressum religionis/⁊ professionē faciendā. ⁊ per assecutionem aucte ordinaria faciendā. per munus consecrationis impendendū.

Item si reseruetur beneficiū per contractū matrimonij/ nō dentur alij modi vacationū. de futuro: nec conferatur beneficium reseruatū specialiter vel affectū/nisi sequatur matrimoniū.

In beneficijs per promotionem vel assecutionē vacaturis ponatur clausula/ cū beneficia hmōi premisso vel alio quouismodo ⁊c. preterq̄ per obitū obtinentis vacare contigerit: ⁊ si vacet ⁊c. vt habetur in regula Nicolai. v.

Impetrans beneficiū/⁊ narrans illud vacare per consecrationem vel assecutionē alterius beneficij/si re vera non vacat: sed speratur vacare premisso modo ante confectionē litteraꝝ/poterunt confici littere tanq̄ de vacaturo. Idem seruatur in econuerso vz/si narrat vacaturū ⁊ re vera vacat: quia anteq̄ littere conficiantur poterit habere tanq̄ de vacañ. Jo. xxij. in regula. ij. ⁊ Nicolaus. v. ⁊. xxxviij. Impetrās p munus consecrationū vel assecutionem alterius.

Beneficia promoti ad ecclesiam cathedralem nō possunt conferri per Papā vt vacañ. anteq̄ promotus possessionē ecclesie pacifice adipiscat̄. not. glo. in cle. i. vt lit. pend. quod intelligitur de potestate ordinaria. Sed de absoluta potest / cum in beneficialibus liberam habeat potestatem: vt patet in tex. dic. cle. in fine.

Bñficia nō vacant per sponsalia: sed per matrimoniū per verba de presenti contractū/licet nō consumatū/q̄q̄ de hoc secundo fuerit dubiū: not. Ro. xc. xxvij. al's. xij.

¶ Nota plura notabilia tam circa beneficia reseruata q̄ nō reseruata.

¶ Quādo examen non cōmittitur in prouisionibus beneficioꝝ dicitur effectus hmōi grē. Similiter dicit̄ in omnibus gratijs:

q̄n dr̄ in principio gr̄am facere spālem: tūc dicit̄ effectus hmōi grē. Secus fit in pmutationibus vbi tantū dr̄ effectus eaꝝ ⁊c. qm̄ nulla videt̄ fieri differentia vbi vnū pro reliquo datur.
Q̄n ꝓuidet̄ pn̄ti tam de bn̄ficio reseruato q̄ʒ nō reseruato/semper post verba vos vel duo ⁊c. ponitur imediate post vos vel aliū seu alios ⁊c. vt reperit̄ in minutis antiquis. Q̄n vero absenti mandat̄ ꝓuideri ponit̄/inducens per te vel aliū seu alios.
Quando in lr̄is apponit̄ clausula/vocatis ⁊c. non possunt dari Judices extra ciuitatem vel dioc̄ absq̄ʒ derogatione constitutionū. Bonifa. nisi in casibus in eadē cōstitutione expressis.

Cl̄a decreti. In mādato de prouidendo habenti in forma dignū ⁊c. si beneficiū nō sit reseruatū ponitur in fine clausula decreti: Si dictus N. repertus fuerit idoneus ⁊c. vel ignoranter cōtigerit attentari: ac si de dat̄ presentiū ⁊c. Jn reseruatis vero nō ponitur/si dictus ⁊c. sed datur magnum decretū.
Jtem q̄n beneficiū vacat per cessum vel decessum aut al̄s possessione nō habita: debet exprimi modus vacationis per quem sic cedens vel decedens obtinuit. Jntellige quādo est dūtaxat concessum vel mandatū prouideri.
Cōmissio hospitalis: dispensationes mr̄imoniales: ⁊ sup defectu nataliū pro scolari in forma/ex pte ⁊c. dn̄t fieri ordinario.

Unio. Quando fit vnio de parrochiali ecclesia alicui monasterio vel alteri regulari loco debet poni clausula/reseruata congrua portione pro Uicario ⁊c. vbi melius poterit aptari.
Jn lr̄is facultatū nō ponitur clausula/Nulli ergo ⁊c.

Q̄n scribitur non habēti dignitatē. Quando scribitur alicui Judici/ nisi sit in dignitate vel ꝑsonatu constitutus/dicit̄ sic/ discretioni tue: licet forsan tu fili prior nō sis in dignitate preditus/aut personatū obtineas/ac ciuitat̄ vel dioc̄ aliquis prelatus S. R. E. fidelis non reperiatur ad presens per Apostolica scripta mandamus ⁊c.
Jn nouis prouisionibus beneficioꝝ vigore gratiaꝝ expectatiuarum predecessoris acceptatoꝝ/bonum est dicere hoc modo vez: vigore gratie expectatiue sibi per fe. re. N. predecessorem nostrum concesse prout ⁊c. acceptauit: ⁊ de illo eodem predecessore adhuc in humanis agente prouideri obtinuit. Cū aūt eadem petitio subiungebat.
Et si detur noua prouisio sup beneficio acceptato vigore grē pape tūc viuentis: aduerte in fine lr̄aꝝ cassare ⁊c. vez quando ad beneficiū super quo datur noua prouisio.

In noua prouisione de beneficio collato per Legatum Sede vacañ. Venerabilis frater noster. N. Episcopus Ostieñ. tunc in illis partibus Apostolice Sedis Legatus/ habens ad hoc vt dicebat specialem ab eadem Sede per ipsius litteras facultatem: illius vigore beneficiũ predictum vt premittitur vacãs eidem. N. contulit rc.

In duobus casibus tanq̃ iuri cõtrarijs/etiã si signatura sit pũn guis/nõ debes extendere vltra q̃ in corpe supplicationis continеatur vez in dispensationibus r expectatiuis: in quibus nõ datur cl'a/ad curat; r elect; : nisi in supplicatioñ. ptineantur. Dispeñ. r Expec. astricti iuris.

In narrationibus semper debes sequi ordinem rerum: ita vt prius referas que prius acta fuerunt.

Quãdo intitulas aliquẽ beneficiatũ / preponas clerico vel beneficiato/ r deinde imediate ppetuo beneficiato in eccl'ia rc.

Item super prouisionibus factis per Papam: vel vigore litterarum eiusdem de certo beneficio / nunq̃ datur noua puisio: sed perinde valere. Perinde valere.

In beneficijs de iurepatronatus laicoꝝ / si patroni presentant aliquem Pape/debes dicere: Nobis infra tempus legitimũ presentarũt/ prout in quodã publico instrumẽto siue l'ris autenticis rc. plenius continet. Nõ aũt qñ datur noua prouisio per Papam de bñficio ad quod quis pñtatus fuit Ordinario. Presentatio facta Pape a patronis in ptibus.

Item in litteris prouisionũ ecclesiaꝝ Cathedraliũ r monasterioꝝ/quãdo promotus est cõstitutus in minoribus/ r absq; aliqua dignitate: tunc debet exprimi eius cognomen/ verbi grã: Dilecto filio Joanni dominici electo rc.

Item Comites r Principes non ponũtur alicuius dioceſ in litteris gratiosis.

Si quis tenet beneficiũ sine titulo/ r percipit fructus: si petat de eo prouisionẽ a Papa/ debet ponere clausulam abolitioñ. etiã si nõ petatur in supplicatioñ. ex qua si cõstiterit illũ nõ percepisse fructus/tunc nõ indiget. Et similiter quãdo defectũ natalium tacuisset in impetratione beneficij. Abolitio.

Nota q̃ in ecclesia cathedrali nullus põt esse Canonicus/nisi perfecerit. xiiij. Annũ. Et ita tenet Abb. in. c. super inordinata/ de prebeñ. licet glo. in. c. ex eo/ de elec. li. vi. teneat contrarium. Et postq̃ puenerit ad. xiiij. Annũ/si nõ fecerit se promoueri ad sacros ordines infra semestre/est priuatus omni iure Canonicatus r prebeñ. in extrauag. Nicolai. v. quia Romañ.

Dispensatio.

Indultum.

In hijs que sunt contra dispositionē iuris cōmunis datur dispensatio: in alijs vero nō: talibus vtputa contra statuta fundatiōis. vel regulas datur indultum. &c.

Nota q̄ si mandatur inhiberi Ep̄o dicitur auctoritate nostra. Si inferioribus/per censuram ecclesiasticā &c.

Quando ex narratiua constat beneficiū detineri & vacare si sit reseruatū dicitur/ cum aūt ḟm premissā predictū adhuc vt prefertur vacare noscatur. Si vero nō sit reseruatum dicitur/cum aūt ḟm premissa collatio & prouisio predict viribus non subsistant: & sicut accepimus beneficium adhuc vt premittitur vacare noscatur.

Non derogat̄ constitutioni Bonifaciane in litteris gratie nisi hoc in supplicatione petat̄/vel nisi Papa in signatura det Iudicem in litteris iustitie sic.

Surrogatio si neutri.

Noua prouisio.

In surrogationibus si neutri & nouis prouisionibus nō oportet narrare in supplicatione modū vacationis: sed potest in minuta supplicari/nisi beneficiū esset reseruatū: tunc enim non venit reseruatio/nisi in supplicatione exprimatur.

Quando Papa mandat prouideri de beneficio reuocabili ad nutum ordinarij collatoris/quia deuolutū: nō desinit ꝓpterea quin ille cui confert̄ possit ad nutū ipsius collatoris amoueri: vt in extrauag. Nicolai. v. cū de beneficio. & not. Io. an. in. c. dilecto/de preben. & in. c. presenti/de offi. ordi. li. vi. in nouella.

Resignatio ī manibus p̄tronoꝝ.

Si obtinens beneficiū d̄ iurepatronatus laicoꝝ/ illud resignat in manibus patronoꝝ/ & ipsi resignationem admittāt: admissio est de facto/ & quicquid inde sequitur/ impetrando quis super hoc nouam prouisionem debet omnia annullare: & datur sibi prouisio cum hmōi annullatione: nec tenet resignatio: vt in. c. quod in dubijs/de renun. Dicit tñ glo. eo. c. q̄ tenet quo ad resignātem/ita q̄ nō pōt repetere ecclesiā: sed nō quo ad ecclesiā vel superiorem quin possint repetere sic resignantem.

Nota vnio ad tempus.

Obtinens beneficiū aliquod: cui ad eius vitam duntaxat/vel q̄diu obtinuerit est aliud beneficiū vnitum/ est verus titularis vtriusq3/constante vnione sunt vnum corpus: & ideo per eius obitum dissoluta vnione vacat. Sed in vnito dices q̄ per. N. obitum dissoluta vnione vacat &c. Et si obtinens resignet beneficium: cui est vnitum vacat per dissolutionem vnionis fact per eandem resignationem &c.

Impetrando dispensationem quamcūq3 si obtines aliquod be

neficium/maxime si ei cura imineat animarum/ teneris exprimere qualitates eius vez/si curatu et electiu:vt.in.c.cu illis/de prebeñ.li.vi.et cle.i.eo.ti.nisi si narraueris priorem dispensatione/ et in illa fuerint expresse qualitates etc.

In noua prouisione beneficij collati per Electu non confirmatum inficies collationem/quia de facto facta:vt.c.nosti/de elec. Si vero sit confirmatus dabis : Cum aut dubitet etc. Ex quo potuit conferre:vt in.c.transmissa.eo.ti.

Si super quouis beneficio litigioso sententia contra vnum ex collitigantibus feratur/et ab illa appellet/ et causa appellationi non comissa cedere velit/cedat iuri et liti: quia cause no potest renunciare/cum no sit aliqua causa comissa. Nota:renuncians iuri et liti: non cause.

Nota q per quamcuq3 litispendentiam in Ro.Cu. in qua no fuit dictu de iure actoris post annu / no censetur beneficiu iure affectu/quin per eius collatorem libere de illo prouideri possit. vide in extrauag. Martini.v. statuimus. Caue/ quia istud est cotra ius comune.c.i.et.ij.vt lit.pend.li.vi.et cle.i.§.si vero.eo.ti.Et contrariu obseruatur in practica. vide decisi. Rote in ti. vt lit.pend.in antiquis:que est.iiij.in ordine et nuero.ccccxxiij. que incipit: Nunq3 reo. Posset tamen habere locu in casu regule de annali possessore.

Item qn mandat prouideri absenti de beneficio curato reseruato/non ponitur in fine littere:Et insuper si dictus Joannes ad hoc etc.sed solum: Et insuper exnunc prout est etc.

Nota q in beneficijs cum cura semper ponitur/vel per constitutionem Execrabilis.

Canonicatus no dicitur esse sine prebeñ.quia al's esset nomen inane/contra.c.relatum.et.c.dilectus.el.primo/de prebeñ.

Nota q in spiritualibus queritur dominium sine traditione : Jmol.in.c.inter cetera/de prebeñ.Et habetur in.c.si postq3/de prebeñ.li.vi.

Nota q beneficia secularia curata/ vnita regularibus/ debent regi per seculares/instituendo per ordinariu sicut prius consueuerunt:in extrauag.cum nonnullis/Bonifacij.viij.

Canonicatus et prebeñ. ac dignitates semper dicutur ecclesie nisi dignitas sit cognominata: et tunc dicitur in ecclesia : verbi gratia:Archidiaconus de certo in ecclesia Rodoneñ.etc.

Clausula/Fraternitati tue:de qua in hijs et alijs specialem fiduciam obtinemus: ponitur/qn mandat recipi informationem Cla mandati sup informationibus

de hijs que cōmittuntur: et in casibus sequentibus.
In dispensationibus matrimonialibus.
In tabellionatus officio.
In cōmutatione voti.
In absolutionibus incendiariorum.
In alienationibus votorum ecclesiasticorumque locorum.
In concessionibus reseruationū et conditionū monasteriorum et aliorum ecclesiasticorum locorum.
Quando cōmittitur quod dentur alimenta patrono ecclesie redacto ad paupertatem.
Quando mandatur de incertis male ablatis assignari vsque ad certam summam.
Quando mandatur recipi informatio de aliqua re ardua et postea referri.
Quādo cōmittitur erectio parrochialis ecclesie in collegiatā: et statutorum per patronū laicum in eadem editorum.
Quādo mandatur absolui Minister inutilis a regimine et administratione quam habet.
Sed aduerte quod moderni Abbreuiatores premissa clausula nō vtuntur nisi in dispensationibus matrimonialibus/ et interdum quando Iudex datur in signatura.
In licentia pro ecclesia ad recuperandū rem alterius Ecclesie male a laico detentam/ appone hanc clausulam/ priori ecclesie N. prestita cautione: vt si ad pinguiorē fortunā deuenerit/ rem ei restituat/ prius sibi de precio satisfacto.
Prouiso quod ad prophanos vsus etc. — In translatione monasteriorum et ecclesiarum de loco ad locum/ ne primū monasteriū destruatur/ pone clausulam: Prouiso quod ad prophanos vsus nō redigatur.
Auditores Rote: Clerici camere: et Accoliti Pape sunt Capellani.
Nullus illegitimus intitulatur nobilis: nec dicitur pro eo Nobilitas generis: nec/ qui vt asseris de nobili genere procreatus existis: sed bene dicitur/ qui vt asseris defectum natalium pa- (Illegitimus religiosus.) teris ex nobili coniugato et moniali etc. genitus. Nec etiam aliquis religiosus dicitur nobilis: nec pro eo/ Nobilitas generis sed in prosecutione bene dicitur: qui vt asseris de nobili genere etc. procreatus existis.
Nota cōstitutio decretata. — Nota quod quādo aliqua constitutio continet decretū/ indiget derogatione: et ad hoc vt ei derogetur / est opus signatura speciali.

Si vero nō contineat decretum/tunc sufficit dicere simpliciter non obstañ·tali constitutione qua cauetur rc.

In beneficijs de iurepatronatus laicoꝝ: quoꝝ collatio est devoluta ad Sedem apostolicā/ponitur clausula: dūmodo eius collatio deuoluta sit rc. Et tpe dat̄ presentiū rc. In alijs vero deuolutis nō ponitur clausula: dūmodo eius collatio: sed duntaxat dūmodo tempore dat̄ presentiū.

Si in prouisione alicuius beneficij ille cui de illo ꝓuidet̄ aliud obtineat: quod dimissurus sit/semper debet intitulari de beneficio dimittendo: nisi de illo sibi gratiose prouideretur/ ꝛ tunc de illo intitulandus est.

Qñ impetrans possedit ꝛ ꝑcepit fructus de facto indiget habilitatione/si illud de facto est contra ius scriptū/al's non: vtputa cōtra regul. Cancel. vel cōtra aliquā reseruationē nō clausam in corpe iuris/ ꝛ similia: que iuste potuit impetrans ignorare. — Nota super habilitatione.

Quedā sunt qualitates: que q̄uis in supplicatione nō ponant̄ possunt tamen in minuta suppleri: vt si quis sit doctor/licentiatus/familiaris alicuius prelati vel principis/ ꝛ similia: que potius mouerent Papā ad concedendū gratiā rc. Quam supplectionem intellige veram / quando principalis est presens / quia al's cum difficultate suppleretur propter malitiam sollicitatoꝝ rc. imo debet attendi ad sollicitatores. — Suppletio qualitatum.

Conseruatorie debent cōmitti Epis vel superioribus prelatis aut Abbatibus vel personis in dignitatibus constitutis/nō aūt Canonicis: vt in. c. fi. de offi. deleg. li. vi.

Nota q̄ quando aliquid cōmittitur de iure/ nō datur exordiū in litteris: nisi daretur humilibus rc. vel honestis supplicū votis rc. Sed in cōcernentibus gratiam semper ponitur exordiū nisi in matrimonialibus: in quibus nullū ponitur. — Exordium.

In beneficio dicitur intrusus: qui illud tenet sine auctoritate illius ad quē de iure spectat collatio: vt in. c. iij. de conces. prebeñ. ꝛ in. c. ex frequentibus/de institu. — Intrusus.

Quando quis tenetur dimittere beneficium / non est necesse vt ponatur/in non obstañ. sed sufficit q̄ ponatur clausula/ Volumus autem rc. — Volumus aūt.

Clausula / Contradictores: ponitur in omnibus litteris ante non obstañ. exceptis execut̄ litteraꝝ gratiosaꝝ: quia in illis ponitur in fine/videlicet ante dat̄. — Contradictores.

Nota q̄ quādo conceditur aliquid alicui prelato sicut Abbati

⁊ successoribus suis/ vel pro tempore existẽti/ semꝑ debet fieri mandatum: Sed quando conceditur moderno Abbati tantũ/

Facultas. tunc debet fieri facultas: vt quando conceditur ꝙ dispenset cũ monachis in.xxij.annis ⁊c. Sed quando ista concessio concer

Indultum. neret futura/fit indultum.

Nota ꝙ si obtinens beneficiũ curatum: quod requirit residentiam/receperit secundũ beneficiũ nõ curatum: quod similiter requirit residentiam/ꝙ nõ vacat primũ.

Beneficiũ curatum nõ vacat/licet quis in eadem ecclesia assequatur parrochialem ecclesiam annexam prebeñ. quia prebeñ. est beneficiũ quod non est curatum: ⁊ parrochialis ecclesia est illi accessoriũ: cui deseruitur per Uicariũ: vt.c.sup/de prebeñ. li.vi.⁊ in extrauag. Execrabilis.in fin.

Beneficia que sunt de mensa Epatus vel Monasterij non dicuntur vacare per obitũ Rectoris. Uide Freder. in tractatu permutationis: ⁊ dñi de Rot.concl.

Rebufus in sua praxi beneficiali sub rubrica Forma signature simplicis fol. 144 vers.° aut p constitutionẽ execrabilis

Habens beneficium curatum/si aliud simile assequatur/nisi primũ infra mensem dimittat in manibus Ordinarij/efficit̃ inhabilis ꝑm Jo.an.in cle.si plures/de prebeñ. Et idem dicit in dignitatibus: ⁊ ita intelligitur extrauag. Execrabilis.

Nota ꝙ Baptismus ⁊ Crisma nõ faciunt beneficiũ curatum. not. Hosti.in.c.quia nõnulli/de cler.non resi.

Habens canonicum titulũ / etiam si violenter capiat possessionem/non dicitur intrusus ꝑm Do. de sancto Geminiano in.c. eum qui/de prebeñ.li.vi.

Abbas nõ põt cõferre monachis beneficiũ ad tp̃s vel ꝑpetuo quod erat consuetũ gubernari per clericos seculares: neq; impetrans illud tenetur facere mentionẽ de tali possessione: neq; est contra Archidi.in cle.vni.de sup.neg.prela.

Abbas nõ potest cõferre Prioratũ vacañ. monacho alterius. monasterij.c.cum singula/de prebeñ.li.vi.

Abbas si est negligens infra tp̃s semestre/nõ deuoluit̃ ptãs ad Conuentũ: sed ad Epm.not.in cle.i.de sup.neg.prelat.

Collatio facta per Papã ex causa resignationis vel permutationis de beneficio al's reseruato/vel noua prouisio seu confirmatio collationis Ordinarij/ cum clausula/nõ obstañ.reseruat ⁊c.nõ tollit precedẽtẽ reseruationẽ. Jta ꝙ cedeñ.vel decedeñ. illis qui ex eisdem prouident̃: ⁊ illa fuerint assecuti/nullus preterq̃ Papa de illis disponere poterit: vt in extrauag. Cle.vi.

que incipit: Sed. et in extranag. nõnulli/ Benedicti. xxij.
Item de beneficijs per assecutionem aliorum vacan. de quibus fuit auctoritate ordinaria prouisum: et deinde habita confirmatione siue perinde valere a Papa/ illis cedeñ. vel decedeñ. nõ potest de illis prouideri per aliũ q̄ per Ro. Pont. vt in dictis supranominatis extrauag. videlicet/ Sed: et Nõnulli.
Reseruato beneficio regulari intelligit̃ reseruatio loci: qui deberetur in Ecclesijs illud obtineñ. vt in extrauag. Si quando. Cle. vi. et in decisi. Rot.
Si de beneficio reseruato mandatur prouideri/ seu prouiso cõfirmari: et anteq̄ fuerit assecutus decesserit/ beneficium sub reseruatione permanet sicut prius: vt in extrauag. Execrabilis. vide in decisi. Rot.
Consuetudo optandi non cadit in beneficijs reseruatis: vt in decisi. Rot. ti. de consue. in nouis/ numero. ccxcvi. eo. ti. in antiquis/ numero. ccxix.
Si dispensetur cum monacho q̄ possit obtinere vnum beneficium etiam curatum/ nõ ponitur: Prouiso tamen.
Quando scribitur Monacho ponitur cognomen. Sed nõ Abbati vel Priori.
Nota q̄ beneficiũ curatum non potest conferri existenti in sacris/ si est ante tempus promotus: et ex hoc multo fortius viciatur impetratio beneficij. not. in. c. pro illorum/ de prebeñ. per Abbatem. Quando defectus ordinũ impedit impetrationem. vide doc. in. c. si clericis/ de prebeñ. in. vi.
Nota q̄ si executor lrarum aplicarum occulte excõicatur/ mihi scienti ipsum excõicatum conferat aliquod beneficium/ collatio non tenet: vel est retractanda. Secus si ignorabam/ quia tunc tenet collatio. Ita dicit Abbas in. c. de dilecto/ de prebeñ. et est limitatio ad. l. barbarius/ de offi. preto.
Collatio bñficij potest fieri absenti. l. labeo/ de pactis. c. sit ibi absenti. de prebeñ. li. vi. Et si tale beneficium vacabit in Curia et reseruatum collationi pape/ moritur anteq̄ acceptet/ vel post acceptationem/ ante assecutionẽ aũt desinat esse sub collatione pape/ et ordinari[9] possit illud conferre. vide in. c. iij. de prebeñ. li. vi. et per Jo. an. in addi. Spec. ti. de act. et peti. §. i.
Quando resignatio fit per procuratorẽ dicitur/ per dilectum filiũ. N. procuratorẽ suũ ad hoc ab eo specialiter constitutum.
Quãdo est sustitutus pcurator sic dicitur/ per dilectũ filiũ. N.

procuratorem substitutum a dilecto filio procuratore dicti. N. ad hoc ab eo specialiter sustituto.
Quando est beneficiũ reseruatum/non dicitur illicito detentore:sed detentore tantum.
Quando quis est dispensatus per Legatum/dicimus: Exhibita siquidem nobis nuper pro parte tua petitio continebat/ꝙ venerabilis frater noster. T. ꝛc. tunc in illis ꝑtibus apostolice Sedis Legatus:tecumqꝫ vt vna cũ parrochiali ecclesia ꝛc.
In Sardinia omnes prebeñ. ꝛ Canonicatus sunt annex.
Quãdo in manibus Pape fit aliquis actus:vtputa cessio cõmende/nunꝗ̃ dicitur: Cum itaqꝫ sicut accepimus : sed Cum itaqꝫ dilectus filius ꝛc.
Si habet beneficium ponitur sic: Qui vt asserit parrochialem ecclesiam/cuius fructus ꝛc. Et semper ponatur valor/ etiam si in supplicatione non ponatur.
Quando impetrans petit extra suam dioc:tunc scribitur Ordinario loci in quo impetratur. Sed si petat ad collationẽ Ordinarij per se:tũc scribitur tribus Judicibus in sua dioc.
Quando aliquis impetrat extra suam diocesim / tunc dicitur : vbi dictus. T. suam propriam mansionem se asserit elegisse.
Volumus autem/ ꝙ si tu presentes litteras non potueris/ seu nolueris exequi/dilecti filij Prepositus ꝛ Decanus ecclesiarum litteras ipsas/ ac omnia ꝛ singula in eis contenta ꝺm ipsarum litteraꝝ tenorem exequi possint ꝛ debeant : super quo eis tenore presentiũ mandamus ꝛ etiam potestatem.
Et insuper prefato ꝛc. Ista clausula ponitur duntaxat/ quãdo scribitur Ordinario. Sed quando scribitur alijs/tunc ponitur vt in textu infra: vbi est totus tenor gratie expectatiue: ꝛ tunc subiungitur/ꝙ si non omnes ꝛc.
Clausula Attento/ ponitur quando resignatio vel cessio fit in manibus Pape.
Quando in clausula permutandi dispensatur/ ꝙ aliud dissimile recipere possit ꝛc. ponitur etiam ista clausula/ ꝙ cõuentuale vel claustrale vt prefertur non sit:vt in textu.
Non obstañ. Bonifaciana ponitur propter translationem/al's non:quod nota.
Nõ obstañ. constitutionibus ꝛ ordinationibus apostolicis nõ ponitur quando est expectatiua ad vnũ beneficium:nisi ille cui conceditur intituletur de alio beneficio.

Non obstan. statutis dicte ecclesie/ponitur quando est in Cathedrali vel Collegiata/ et non ponitur fe. re. Boni. etc. et aliis apostolicis constitutionibus : quod ponitur in Execrabili. Si vero non est in Cathedrali aut collegiata/ et habet obstan. aut absolutionem/ponitur: Non obstan. constitutionibus et ordinationibus apostolicis : et aliis contrariis quibuscunque. Si vero nõ habet obstan. aut absolutionem/ponitur: Non obstan. si aliqui super prouisionibus sibi faciendis etc.

Volumus aũt/ quod idem pbr quam primũ vigore presentiũ aliquod beneficium fuerit pacifice assecutus: dictam ecclesiã : quam vt prefertur obtinet : et quam exnũc vacare decernimus/omnino dimittere teneatur. Quoque si tu presentes litteras etc. Quando aũt litigat/vt in aliis de gratia consueuit poni.

Sepultura nedum est de iure canonico: sed diuino etc. facit. c. i. de sepul. et vide. xii. q. ii. per totũ. Et nota quod Adam fuit sepultus in ciuitate Abrae. ea. cau. et. q. c. vnaqueque.

Obligatio contra ius nõ valet. c. fin. de pac. c. placet/de simo. l. si non sortem. ff. de condi. indebi.

Merita semper precedunt defectus.

Quando est etatis. xiiii. annorum/vel circa/non dicitur: Et insuper tecum: sed ponitur/ duxerimus concedendas. Nos enim tam illas quam presentes / et quo ad beneficiũ cum cura hmõi quam primũ ad illud obtinendũ legitime fueris etatis/effectum sortiri volumus/quacunque constitutione apostolica contraria non obstañ. nec ponitur/ Prouiso.

¶ Notabilia super Pensioñ.

¶ Nota quod in pensioñ. et cõmendis quis non examinatur: nec datur forma dignũ: quia examen/ et forma dignũ etc. habent locum quando beneficium confertur in titulum.

Littere reseruationis vel assignationis/ et motu proprio cuiuslibet pensioñ. annue/ super alicuius beneficii fructibus expediri nõ possunt: nisi de consensu illius qui dictam pensionem soluere habebit. Nicolaus. v. secunda. xxxviii.

Illi: quibus ratione senii/ vel impotentia corporali assignatur pensio super beneficiis curatis/ seu dignitatibus/ sunt inhabiles ad similia beneficia : nisi tẽpore assignationis hmõi ius habuerint in illis: et si receperint/ et per mẽsem alia beneficia obtinuerint/cessat pensio: vt habetur in extrauag. Nicolai. v. que incipit: Ad futuram rei memoriam etc. Detestabiles.

Nõ valet pactũ vel cõuentio inter Abbates ꝛ institutos prio-
res ante vel post institutionem de pensioñ. vel alio onere tem-
porali vel perpetuo prioratui imposito vel imponẽdo/ vt in ex
trauag. intelligitur Alexandri. iiij.
Pensio imoderata respectu alioꝝ reddituum ecclesie: vel que
ex post facto inceperit multũ grauare / potest reduci ad debitã
moderationem: vt per not. in. c. preterea/ de iur. patro. Faciũt
not. in. c. i. de consue.
Eps cũ consensu Capituli sui potest imponere pensionem ec-
clesie abundañ. soluendam/ ad sustentationẽ viroꝝ religiosoꝝ:
vt in. c. pastoralis/ de hijs que fi. a prela. Et sic habes casum/ ꝙ
nõ solum Papa: sed etiã Episcopus potest imponere pensio-
nem Ecclesie. Et intelligitur quando detracta pensioñ. potest
Rector ecclesie congrue viuere: al's autem nõ debet cooperiri
vnũ altare vt discooperiatur aliud: vt in. c. cum iam dudũ/ de
prebeñ. Et vide Nico. in dic. c. pastoralis. ꝛ in. c. extirpande/ in
fin. de prebeñ. vbi bonus textus.
Religioso licete constituitur aliqua pensio seu prouisio/ non vt
eam habeat vt propriũ: ꝛ sic potest eam dare/ vel in testamẽto
relinquere: sed habebit vt dispensator/ vel in administrationẽ:
ꝛ poterit illã Abbas ad libitũ auferre: nisi haberet ex confirma
tione Pape: q: tunc per Abbatem non posset illa priuari. Ista
dicit Nicol. per illum tex. in. c. nisi essent/ de prebeñ.
Notant glo. ꝛ docto. in. c. exposuisti/ de prebeñ. ꝙ si portio vel
pensio dũtaxat statuitur Canonico ex redditibus Capelle/ tũc
pbr̃ instituendus in Capella est prelatus Capelle/ ꝛ habet cu-
ram animaꝝ. Sed si Capella annectit̃ prebeñ. tunc pbr̃ illi con
stituendus habetur loco prelati dñi. vide d. Landul. in cle. i. d
offi. vica. ꝛ Jo. de lignano post eum cõcludit/ ꝙ si certa portio
datur Canonico/ tũc vendicatio rerum ꝛ iuriũ Capelle/ ꝛ cu-
ra pertinet ad pbr̃m. Si vero certa portio pertinet pbr̃o / tunc
vendicatio rerũ ꝛ iuriũ Capelle pertinet ad Canonicũ/ ꝛ cu-
ra habitu: sed actu pertinet ad pbr̃m. Et loquitur quãdo eccl'ia
est annexa prebeñ. nam vbi non est annexio/ sed solum statuitur
pensio/ tunc nihil habet agere Canonicus in Capella. Ita di-
cit Nicol. dic. c. exposuisti. Et circa materiam pensionum vide
que habentur supra car. lij. ꝛ. liij.

¶ Notabilia super Perinde valere.

¶ Nota ꝙ littere super gratia perinde valere semper debent

esse gratiose ꝛ dirigi petenti.
Item nota ꝙ perinde valere non datur super gratia facta per alium ꝙ̄ per Papam.
Item nota ꝙ in dicta gr̄a ponunt̄ non obstañ. beneficiales.
Item nota ꝙ si datur perinde valere pro gr̄a expectatiua/ dici mus/ab eoꝝ dat̄. Si aūt in alijs/dicimus/a dat̄ presentiū.
Item in gratia perinde valere super gratia expectatiua dicim⁹ in beneficijs/ si quod vacat ad presens: aut cū vacauerit. ꝛ nō in beneficijs que vacauerint ante dat̄ perinde valere: in q̄bus alijs posset esse ius quesitum.
Item nota ꝙ debemus dicere perinde valere super gratia expectatiua/ꝙ littere predicte/ ꝛ processus habiti per easdem ab eoꝝ dat̄/ ꝛ quecunq; inde secuta : ita ꝙ dat̄ non possit referri ad quecunq; inde secuta.
Item nota ꝙ supradicto perinde valere super gratia expectatiua debemus dicere/non obstañ. premissis/ ac constitutionibus ꝛ ordinationibus ap̄licis:necnō omnibus illis:que in dict̄ litteris nō obstare volumus. Et ponitur cōstitutionibus ap̄licis quia obstant constitutiones apostolice: ex quo fit preiudicium tertio:quia validantur ab eoꝝ dat̄. Et in perinde valere super vacañ. non ponitur/non obstañ. constitutionibus ap̄licis:q2 lr̄e reualidantur a dat̄ presentium / ꝛ non a dat̄ litterarum prime impetrationis.
Item in predicto perinde valare in narratione gratie expectatiue/si papa prouiderit debet dici/ gratiose prouidimus. Si ve ro mandauit prouideri debet dici/ gratiose mandamus prouideri:ꝛ debet addi/certis executoribus desuper deputatis.
Si in fine littere dicitur ꝙ Executores possunt procedere/vel detur eis alia potestas:al̄s non debet dici/certis executoribus desuper ꝛc.
Item nota ꝙ in gratia perinde valere nō debet suppleri vltra illud quod est in supplicatione / propter iudicia que super illis solent exoriri.
Item nota ꝙ si quis creetur Canonicus in gr̄a expectatiua ꝛ postea impetratur perinde valere/pōt intitulari de Canonicatu/ex quo lr̄e ꝛ processus reualidantur ab eoꝝ dat̄.

¶ Si in euidentem notabilia.

¶ Nota ꝙ quando cōmittuntur diuersa/ nisi in euidentem vc; si vocatis ꝛc. ita esse: necnō venditionem predictā in euidentē

dicte ecclesie cessisse reppereris/ nō debet dici post reppereris super quo tuam conscientiam oneramus: Sed bene debet dici post necnō/ hoc modo: necnon super quo tuam conscientiam oneramus/venditionē rc. Ratio est: quia si poneretur in fine/ intelligeretur de vtroq;: Et nunq̄ dicitur super quo rc. quando dicitur/si vocatis rc. non reppereris.

Si petuntur suppleri defectus in cōtractu facto sup locatione rei eccliastice/vel alia materia/nullatenus littera desup cōcedatur: nisi in petitione desup hmōi defectus exprimatur: vel per Fiat vt petit/supplicatio signata fuerit. Nicol. v. ij. xxxvi.

Fuit petita confirmatio obligationis/si in euidentem/cū insertione instrumenti/ Papa signauit Fiat vt petit/ r exhibeatur: r clausulā cum insertione instrumenti cassauit. Fuit determinatum q̄ lr̄a daretur grossa/non tamen cū insertione: sed diceret q̄ prout in euidentem vtilitatem facta fuit confirmamus.

Nota q̄ qñ dicitur in littera apostolica / prout in instrumento publico desuper confecto plenius dicitur contineri: non potest postea dici/nos instrumenti predicti tenorem presentibus pro expressis habentes: quia esset contrarietas.

Item quando petitur confirmari concessio facta de re ecclesiastica/si in euidentem: non potest dici/concessionem predictam: ac omnia r singula in predicto instrumento contenta auctoritate predicta approbes: sed debet dici sic/concessionem predictā r prout illam concernunt omnia r singula.

Quando narratur aliquid fiendum: tunc debet poni/ Mandamus qt̄us de premissis omnibus r singulis/ac eoꝝ circumstantijs vniuersis te diligenter informes.

Sed quando narratur factū/tūc debet poni/ Mandamus quatenus postq̄ tibi de premissis legitime constiterit.

Quando narratur causa/tunc oneratur conscientia.

Quādo nulla causa narratur/tunc conscientia nō oneratur.

Conscientiā oneramus.

Quando aliquis Rex vel Prelatus supplicat pro alio in lr̄a: que datur in forma Exhibita: tūc de Rege vel Prelato nō debet fieri mentio in principio vz; Exhibita pro parte Regis vel Epi rc. sed tantum de Rege vel Prelato predicto debet fieri mentio ibi: Quare pro parte Regis rc.

¶ Notabilia sup dispensationī. matrimonialibus.

¶ Filius ex secūdo matrimonio natus censetur legitimus/ licz pater cum alia contraxisset primo: si secūdum matrimoniū fuit

contractū / et secunda vxor ignorauit primū matrimoniū eius. Secus si sciuit/vel scire debebat/vt quia primum esset publice contractū. Sed quia secundū matrimoniū fuit clamdestinū/tūc ex illo natus est illegitimus/ lz mater primū matrimoniū ignorasset. Si tamen super primo esset lata sententia diuortij: a qua non esset appellatū: tunc natus in secundo esset legitimus/lz sententia diuortij postea retractetur. not. Inno. et Jo. an. in. c. cum inhibitio/de clamdest. despon.

Filius natus ex muliere/ cum qua nō potuit contrahi/obstan. impedimento consanguinitatis/aut affinitatis/aut publice honestatis: habet pro legitimo/si de facto fuit matrimoniū publice contractū: cum verisimiliter vel alter ipsorum ignorat impedimentū quod presumitur si publice contraxerunt/ et succedit patri: vt in extrauag. Alexandri/cū quidā/de sponsa. Secus si clamdestine: quia tunc non habetur pro legitima etc. vt not. Jo. an. et Inno. de clamdest. despons. c. habito.

Dispensationū matrimoniales semper cōmitti debent Ordinario.

Nota quod clausula/de qua in hijs plenā in dn̄o fiduciā obtinentes. proprie debet poni in dispensationibus matrimonialibus: vbi agitur magis de conscientia quam in alijs.

In dispensationū matrimonialibus debet proprie dici/cōmittimus et mādamus: lz matrimoniū sit contractū per verba de pn̄ti: si nondū est consumatū per carnalem copulā pōt Papa dispensare: vt ego possim assumere aliā vxorem relicta prima. Secus si post carnalem copulā: secundum quod not. Archi. xxvij. q. ij. c. quia.

In litteris dispensationū super aliquo gradu prohibito ponatur clausula: et mulier rapta nō fuerit/ Nicolaus. v.

Nota quod nati ex cōcubina retenta per clericū in minoribus constitutū nō legitimantur per subsequens matrimoniū/ si ille clericus erat beneficiatus/alias sic secundum Bar. in. l. iiij. ff. de concubi.

Affinitas etiā contrahitur per fornicariū coitum: vnde nati ex fornicatione nō poterūt contrahere matrimoniū cum hijs cum quibus nō possunt cōtrahere legitimi. Bal. in. l. cū acritissimi. C. de fidei co. et not. xxxij. q. iiij. c. obijciuntur. et de eo qui cog. consang. c. discretionem. et eo. ti. c. penul. Et an per talem coitū oriatur impedimentū ad contrahendū matrimoniū: not. xxxv. q. iij. c. extra ordinariam.

Affinitas nunquam inducitur sine coitu: Archi. de spons. c. i. li. vi.

Affinitas nō contrahitur inter consanguineos mulieris et con

sanguineos viri: sed tantū inter consanguineos ipsius viri ⁊ ip
sam mulierē: vt est tex. in. c. quod sup/ de consang. ⁊ affinita.
Dispensare potest Papa matrimoniū contrahi in secūdo con
sanguinitatis gradu in linea equali: in linea inequali non. Jo.
an. in. c. lrās/ de resti. spo. ⁊ de diuor. gaudemus. Sed ex causa
potest etiam in linea inequali: vt in quolibet gradu lege diuina
prohibito dispensare: not. Jo. an. qui filij sunt legiti. c. per vene
rabilē/ in glo. in fin. Debet tamen esse magna causa ꝯm Inno.
Hosti. Jo. an. ⁊ Archidi. vbi omnino vide.
Item pōt dispensare etiā in primo gradu affinitatis: tex. est in
c. fin. de diuor. Nec obstat ꝙ sit prohibitū lege diuina: que nō
potest per humanā tolli: quia nō totaliter ex causa enim distin-
guitur: ⁊ hoc fieri potest: vt not. Inno. de consti. que in eccle-
siaꝝ. Ad quod optime facit quod not. Jo. an. in regula factum
legitime/ de reg. iur. li. vi. in mercurialibus.
Dispensare pōt Papa ꝙ matrimoniū consumatū dissoluatur
si nō intersit copula: not. glo. de conuers. coniug. c. ex publico:
qđ vltimū procedit ex absoluta potestate: sed ordinata nō pōt:
nisi subsit causa ꝯm Jo. an. ⁊ Hosti. ibidem maior est potestas
Pape in dispensando in matrimonio cōtrahēdo ꝙ̄ dissoluen-
do contractū: quare libere dispensat ꝙ contrahatur contra le-
gem canonicā etiā sine causa: contra legem diuinā cū causa vt
supra proxime dictū est. In cōtracto aut dissoluendo si est sim-
pliciter ratum: ⁊. l. canonica validū dispensat libere sine causa
de potestate absoluta: sed si est consumatū: tunc quia per ipsum
reputatur cōformitas carnis inter xp̄m ⁊ eccliam nulla ex cau
sa rumpitur: ⁊ qui aliter sentit hereticus est. not. Jo. an. in dic.
c. ex publico in fin. vide glo. in. c. fin. de transacti.
Dispensatio facta super impedimēto affinitatis valet ⁊ in vim
eius pōt dispensatus matrimoniū cōtrahere/ lꝫ in dispēsationē.
nulla fiat mētio de impedimēto publice honestatꝭ iustitie.

¶ Nota pro subscriptionibus litteraꝝ.

Et primo de ordinibus inusitatis.

¶ Priori ⁊ fratribus domus de lenis ordinis valliscolaꝝ. N.
dioc. ⁊ sunt ibi canonici. Prior ⁊ fratres domus ordinis hu-
miliatoꝝ de. n. dioc. Magister generalis ordinis de Sempi-
gan: ⁊ habentur sorores ⁊ monasteria eiusdem ordinis.
Abbati ⁊ cōuentui monasterij s. Archāgeli/ in insula Robolā
N. dioc. quē ordinē fecit Joachim/ ⁊ caput est in Calabria.

Priori monasterij sancti. N. de. A. militie sancte Marie gloriose dioces. Archimodrite/ Monasterij. N. ordinis s. Blasij N. dioces.
Prepositus generalis monasteriorum Alamanie et Bohemie: sub beate Marie magdalene nominibus fundatorum/ Romane ecclesie imediate subiectorum/ordinis s. Augustini. N. dioc.
Ministro et fratribus domus sancte Trinitatis ortesij/ ordinis eiusdem sancte Trinitatis/ et redemptionis captiuorum Aquesi. dioces.
Raymundo de francbolanchijs fratri domus de ortesio ordinis sancte Trinitatis de. N. dioc. N.
Magistro et fratribus hospitalis sancti Jo. de. N. Romanam ecclesie subiectis ordinis sancti Augustini. N. dioc.
Ordo sancti Victoris nō est approbatus ordo.
Dilectis filijs fratri Jo. de Ces. ac vniuersis Heremitis de societate quondam fratris Petri/ de ipsis presentibus et futuris Salutem etc.
Maiori ministro et vniuersis ministris et fratribus ordinis sancte Trinitatis/ et redemptionis captiuorum / tam presentibus quam futuris professis: necnon fratribus sororibus et donatis eiusdem ordinis Salutem etc.
Ordo fratrū secundum instituta beati Petri cōfessoris viuentiū.
Abbati et Cōuentui Monasterij sancte Justine Paduan. aggregationis monachorum vnitat./ alias de obseruantia sancte Justine nuncupat./ordinis sancti Benedicti.
Dilectis filijs Gubernatori et pauperibus societatis Jusuatorum nuncupat./ Salutem. Vel sic: Dilectis filijs Rectori/ Gubernatori nuncupato/ et fratribus congregationis pauperum Jesuatorum nuncupatorum Salutem.

¶ De Monialibus.

¶ Dilecte in christo filie Joanne nate dilecti filij Nobilis viri Joannis ex Comitibus de Sabmona Moniali monasterij de oriente ordinis. N. dioces.
Sorores penitentium beate Marie magdalene ordinis sancti Augustini. N. dioces.
Et militij Senen. sub habitu beati Dñici dño famulanti.
Priorissis et cōuentibus sororum inclusarum monasterij. N. dioc. sancti Augustini/ sub cura et secundum statuta fratrum ordinis Predicatorum viuentiū.

Marie de. N. mulieri Januen. tertij ordinis sancti Francisci de penitentia nuncupati.
Abbatisse et co͂uentui monasterij. N. dioc. ordinis s. Clare etc.
Magdalene de Perusio tertij ordinis sancti Fra͂cisci de penitentia nuncupati generali ministre.
Dilectis in xp̄o filiabus Jo. et Be. de. N. sororib9 tertij ordi͂s sancti Dn̄ici de penitentia nu͂cupati in vrbe co͂morantibus.
Priorisse et Conuentui monasterij. N. dioc. per Priorissam soliti gubernari / ordi͂s sancti Augustini sub regulari inibi obseruantia degentium.
Abbatissis et Co͂uentibus vniuersorum monasteriorum sancti Germani / et minorissarum et sancte Clare ordinis eiusdem sancte sub generalis ministri aliorumq3 Officialium fratru͂ Minorum cura vbilibet constitutis.
Sororibus tertij ordinis sancti Francisci de penitentia nuncupati de. N. dioc. de pe. locus. N. dioces. degentibus Salutem in dn̄o etc.

De mulieribus.

Dilecte in xp̄o filie nobili mulieri. N. relicte quondam. B. de Cellario domicelli vidue Soran̄. dioces. / Salutem etc.
Dilecte in xp̄o filie nobili mulieri Ysabelle relicte quondam Conradi militis vidue Traiecten̄. dioc. / Salutem etc.
Dilectis in xp̄o filiabus virginibus et viduis in domo dicta sororum Oiten̄. oppidi Buscoducis Leodien̄. dioces. in co͂muni viuentibus / Salutem etc.
Joa͂ne de. N. mulieri in ciuitate. N. sub habitu sororum penitentium Reginarum nuncupatarum degenti.

De viris.

Dilecto filio nobili viro Joa͂ni carissimi in xp̄o filij nr̄i Regis portugallie illustris nato Comiti Carcellen̄. Salutem etc.
Dilecto filio nobili viro Joanni domicello: necno͂ Castellano Officialibus co͂munium et hominibus Ciuitatibus nostre Nepesin̄. tam clericis q̄ȝ laicis / Salutem etc.
Dilecto filio nobili viro Joanni. N. domicello Xanchonen̄. Salutem etc.
Carissimo in xp̄o filio. P. regi castelle et legionis illustri etc.
Carissimo in xp̄o filio Romulo Regi Roman̄. illustri etc.
Carissimo in xp̄o filio Maximiliano Roman̄. Imperatori semper Augusto / ac Bohemie Regi illustri etc.

Carissimo in xpo filio Jo. electo regi Portugal. illustri rc.
Excellentibus principibus. L. Regi/ r Joanne Regine Sicilie illustribus: quia munus in presenti quo rc.
Dilecto filio nobili viro Comiti Melfiten. magno Regi Sicilie Marescallo.
Dilec. fil. nobili G. de vite monuetibus Comiti virtutū in Ciuitate Mediolaneñ. imperiali Vicario/ Salutem rc.
Dilecto filio nobili Jo. de Cesarinis domicello Romano in ciuitate nostra Marmaneñ. pro nobis r eccl'ia Romañ. in temporalibus Vicario rc.
Dilecto filio nobili viro Carolo Duci/ r Dilecte filie nobili mulieri Joanne Ducisse Britanie/ Salutem rc.
Dil. fil. Jo. de bonis Ciui Mediolaneñ. ac dilecte in xpo filie Petronelle eius vxori/ r ipsoꝝ liberis/ Salutem rc.
Duci r consilio ac cōi Januen. vel ſm antiquos Genueñ.
Nobili viro. A. de. N. in arte nr̄a Crescentij al's Castro sancti Angeli de vrbe Castellano nostro/ Salutem rc.
Nobili viro Jo. Duci Colūbrie/ Carissimi in xpo filij nostri Joānis Regis Portugallie illustris secundogenito.
Dilect. filijs Parlamentū regiuz Carissimi in xpo filij nostri Caroli Francoꝝ Regis illustris tenentibus/ Salutem rc.
Dilectis filijs Ancianis Concilijs ac Vexillifero iustitie Ciuitatis nostre Bononieñ. Salutem rc.

¶ De exordijs in beneficialibus.

¶ Grata tue familiaritatis r deuotionis obsequia: que nobis r apostolice sedi hactenus impēdisti/ r adhuc sollicitis studijs impendere nō desistis. Necnō vite ac morum honestas/ aliaqz laudabilia probitatis r virtutum merita: quibus personā tuaz tam familiari experientia q̄z fidedignorum testimonijs iuuari percepimus/ nos inducunt: vt tibi reddamur ad gratiam liberales. Cum itaqz rc.
Nota/ omnibus graduatis/ etiā magr̄o in artibus/ r baccalario in decretis datur/ Lr̄arum scientia/ vite ac moꝝ honestas rc.
Baccalarijs vero in artibus nō: quia nō reputat̄ gradus: neqz intitulat̄ baccalarius in artibus: sed dicit̄/ Voleñ. itaqz tibi qui vt asseris Parisius in artibus baccalariatū suscepisti.
Jn prouisionibus Ecclesiarum Cathedralium dicitur/ Litterarum scientia. Jn Electi cōmendatione/ licet Electus nō sit graduatus rc.

Nobilitas generis/litteraꝝ scientia/ vite ac moꝛum honestas: aliaqꝫ laudabilia pꝛobitatis ꝛ virtutū merita/ super quibꝰ apud nos fidedigno cōmendaris testimonio nos inducūt: vt tibi reddamur ad gratiam liberales: Volentes ꝛc.
Religionis zelus/ lraꝝ scientia/ vite ac moꝝ honestas: aliaqꝫ laudabilia pꝛobitatis ꝛ virtutū merita ꝛc. dicitur quādo est clericus minoꝛ decemquattuoꝛ annis. Vite ac moꝛū dicitur quādo est clericus vel scolaris maioꝛ. xiiij. annis.
Grata deuotionis: quādo sunt clerici ꝛ officiales perpetui pꝛo clerico minoꝛe. xiiij. annis: pꝛo quo nunqꝫ debet dari lra gratiosa: sed cōmittitur vni soli pꝛopter examen ꝛc.
Laudabilia dilecti filij Jo. clerici Venetiaꝝ/ indolis ꝛ iuuentutis iudicia: super quibus apud nos/ qꝛ in virum se debeat pꝛoducere virtuosum fidedigna testimonia perhibent/ merito nos inducunt: vt ipsum apostolici fauoꝛis suffragio pꝛosequen. sibi reddamur ad gratiam liberales ꝛc. Volen. dictum Jo. qui vt accepimus in. xiiij. vel. xv. sue etatis anno cōstitutus existit ꝛc.
Mandamus qtūs si post diligentem sup pꝛemissis inditijs per te habendam indaginem/ pꝛefatum Jo. hmōi circūspecta etate alʼs ad hoc idoneo oppositione personaꝝ/ super que tuam conscientiam ꝛc.
Laudabilia infantilitatis iudicia pꝛout fidedignoꝛum testimonijs accepimus verisimiliter pꝛesumitur/ qꝛ te in virū pꝛoducere debeas virtuosum/ nos inducunt: vt tibi reddamur ad gratiam liberales. Volen. itaqꝫ tibi: qui vt asseritur in. xiiij. tue etatis anno constitutus existis ꝛc.
Laudabilia infantilitatis iudicia ꝛc. vt supꝛa.
Dignum arbitramur ꝛ congruū: vt illis se reddat Sedes apostolica gratiosam: quibus ad id pꝛopꝛia virtutum merita laudabiliter suffragantur. Volen. itaqꝫ dilectum filiū Jo. N. dioces N. apud nos de religionis zelo/ de nobilitate generis/ de lraꝝ scientia/ de vite ac moꝝ honestate vtō. ꝫm eius qualitates.
¶ De exoꝛdijs in Reseruation. ꝛ resignation. simplr vel ex causa permutation. vel reseruata pension. ac in pensionibus simplicibus/ cōmendis/ habilitationibus vnionibus/ erectionibus ꝛ monasterijs/ videbis infra in Rubꝛicis congruentibus.
¶ Nos volen. tibi: qui vt asseris.
Volen. itaqꝫ tibi: qui pbr ꝛ magister in artibus existis vt asserꝭ

ac in iure Canonico studes/ premissorum meritorum tuorum intuitu: necnō consideratione dilecti fratris nostri. A. titul. sancti Laurentij in Damaso pbri Cardinalis pro te dilecto familiari suo continuo cōmensali nobis super hoc humiliter supplicantis/gratiam facere specialem 7c.

Volen. itaq3 dil. fil. 7c. cōmēdatū horum intuitu necnō cōsideratione Carissimi in xpo filij nri Ludouici Regis pro ipso. A. dilecto suo Capellano: ac dilecte in xpo filie nostre Elizabet Regine Hungarie illustriū/nobis super hoc humiliter suppllicantiū fauore prosequi gratioso 7c. Mādamus 7c. Vel sic. Charissimi in xpo filij nostri Jo. Allanis Regis illustris.

Volen. itaq3 tibi pro quo etiam venerabilis noster Eps Allerien. asserens te dilectū familiarem suū cōmensalem fore/nobis super hoc humiliter supplicauit/ premissorum meritorum intuitu gratiam facere specialem 7c.

Nota q̄ nō dicit premissorum meritorum tuorum intuitu: aut q̄ vt asseritur parrochialem ecclesiam. N. N. dioce. nunc obtinere 7c. Nota q̄ nō dicitur asseris/propter terminū supplicantiū.

Ad collationē 7c. Epi Amelien. pro tpe existentis: ac dilectorum filiorum 7c. Et postea qn̄ repetitur nō dicitur nisi eidem Epo/7 non additur pro tempore existenti.

Volen. itaq3 dilectum filiū 7c. multipliciter cōmendatum/pro quo etiā venerabilis frater noster Jo. Eps Beratomen. asserens eum dilectum familiarem suū continuū cōmensalem fore nobis super hoc humiliter supplicauit: horum intuitu fauore prosequi gratioso. Ipsumq3 in eadem ecclesia amplius honorare 7c. 7 tunc dicitur in non obstan. aut si presens nō fuerit ad prestandum de obseruandis statutis 7 consuetudinibus ipsius ecclesie ratione dignitatis personatus seu officij hmōi solitum iuramentum/dūmodo 7c.

Necnō consideratione dilecti filij nostri Frācisci tit. quattuor Coronatorum pbri Cardinalis in spiritualibus 7 temporalibus ecclesie Burdegalen. generalis Administratoris per Sedem apostolicam deputati pro ipso vel pro se 7c.

Hinc est q̄ nos dilecti filij Jo. Cardinalis Mediolanen. pro te dilecto filio 7c. supplicantis: ac tuis in hac parte supplicationibus inclinati 7c.

In lrīs gratiosis nō debet fieri mentio de instantia supplicātis de Cardinalibus/Regibus/7 Reginis. Jo. xxij.

Itē de diocesanis et caplo ecclesie in qua beneficiū existit etiā si beneficiū ad eorum collationē nō pertinet. Jo. xxij. etc.
Itē de Abbate et conuentu si bñficiū fuerit in monasterio. Jo. xxij
Item de quocunqz alio collatore vel patrono. Jo. xxij.

¶ Officiales Curie.

¶ Volens. itaqz tibi qui de nobili genere procreatus: ac Accolitus vel Subdyaconus aut Cubicularius siue Notarius seu Referendarius noster existis / premissorum obsequiorum et meritorum tuorum intuitu etc.
Vel sic: tibi qui etiam causarum palatij apostolici Auditor existis
Vel sic: tibi qui etiā clericus Camere aplice existis.
Vel sic: tibi qui etiā Cubicularius noster / aplicarum litterarum Abbreuiator / et in illarum expeditione Jo. tit. sancte Ro. ecclesie Vicecancellario assistis: aut Penitentiarie nostre scriptor lrarum / et apostolice Camere Clericus existis.
Vel sic: tibi qui etiā litterarum apostolicarum Abbreuiator existis: et illarum expeditione etc. venerabili fratri nostro Epo Portueñ sancte Romanñ. ecclesie Vicecancellario assistis.
Qui litterarum aplicarum registrator existis.
Vel sic: tibi qui lras nostras de mandato nostro scribis.
Vel sic: tibi qui Cantor et Capellanus in Capella nostra existis / premissorum meritorum etc.
Vel sic: tibi qui Cubicularius noster / ac supplicationū per nos seu de mādato nostro signatarū Registrator existis.
Vel sic: tibi qui in palatio apostolico seruitor existis.
Vel sic: tibi qui vt asseris in Thesauraria nra aliqādiu seruiuisti vt presentialiter in registro supplicationū per nos seu de mādato nro signatarū scribendo labores / premissorum intuitu etc.
Vel sic: qui Cursor noster existis.
Vel sic: qui vt asseris in Conclaui in quo nuper ad summi aplatus apicem assumpti sumus / tpe assumptionis hmōi venerabili fratri nro P. Epo Tusculañ. seruiuisti / premissorum etc.
Vel sic: qui asserit pro vnione nuper Pisis in vniuersali eccl'ia celebrata scribendo fideliter laborauit: horum intuitu etc.
Volentes itaqz eundem. E. qui vt asserit in. xxij. vel circa sue etatis anno vel circiter constitutus existit: apud nos de vite ac morum honestate etc.
Sincere etc. supplicationibus inclinati: vel liceat tibi: qui etiam vtriusqz iuris doctor et sacri palatij apostolici causarū Auditor

existis/habere altare portatile &c.
Volentes itaq; tibi:qui vt asseris pro parte dilecti filij Alberti electi Ratisponen̄.nuncius ad generale Conciliū Pisis nouissime celebratū destinatus fuisti/premissorum &c.
Vel sic:qui vt asseris nuper causa veniendi ad Curiā in quadā naui carissimi in xpo filij nostri Ludouici Regis Hierusalē & Sicilie illustris in mari per quosdā hostes ipsius Regis captus/& bonis tuis apud te reptis spoliatus fuisti/premissorum &c.
Vel sic:te qui vt asseris de nobili Comitū genere procreatus existis/premissorum &c.
Vel sic:Volen̄.&c. qui vt asseritur ex vtroq; parente de nobili Baronū genere procreatus existit &c.
Volen̄. itaq; qui vt asserit nullum beneficiū ecclesiasticū obtinet/& in vniuersitate studij pacifice existit/& per trienniū.N. & vltra in sacra theologia studuit apud nos &c.
Vel sic:qui vt asserit cum rigore examinis licētiatus in decretis existit/premissorum &c.
Vel sic:qui vt asserit in artibus & medicina magr̄ existit.
Vel sic:qui vt asserit baccalari9 in artibus existit: & similis nō intitulatur baccalarius in artibus/quia nō est gradus.
Vel sic:qui vt asseritur Subdyaconus/& Colonie studet.
Vel sic:qui vt asseritur Bononie in iure canonico studet.
Nos igit̄ volen̄.te qui vt asseris ex vtroq; parente de militari genere procreatus & in artibus baccalarius existis/ ac in registro supplicationū aliq̄diu scribendo fideliter laborasti.
Nos igit̄ &c. procreatus existit/ & in iure canonico per plures annos studuit:necnō pro vnione nuper Pisis in vniuersali Ecclesia celebrata scribendo fidelr̄ laborauit/horum intuitu &c.
Volen̄.itaq; tibi: qui vt asseris de iudaica cecitate cooperāte dn̄o ad catholicam fidem conuersus existis/in sacra theologia studere proponis/premissorum &c.
Volen̄. itaq; tibi: qui pbr̄ es/& cū quo dudū vt duo beneficia ecclesiastica curata/seu al's incōpatibilia/etiam si parrochiales ecclesie/ aut dignitates personatus administration̄. vel officia in Metropolitan̄. & cathedralibus maiores post pontificales forent/& ad eos cōsueuissent qui per electionē assumi eisq; cura &c.si tibi al's canonice cōferrentur:vel assumeris ad illa recipere / & quoad viueres insimul retinere libere & licite valeres aplica fuit auctoritate dispensatum/premissorum &c.

Vel recipere/ ꝛ vſq; ad quinquennium inſimul retinere: illaq; ſeu eoꝝ alterū iterū totiens quotiēs tibi placuerit ex cauſa per mutatioñ· vel al's dimittere/ ꝛ loco dimiſſi/ vel dimiſſoꝝ aliud vel alia/ ſimile vel diſſimile/ aut ſimilia vel diſſimilia/ beneficiū ſeu beneficia/ eccleſiaſticum vel eccleſiaſtica/ duo tantum incō patibilia recipere/ ꝛ etiam vſq; ad quinquenniū hmōi retinere libere ꝛ licite valeres Apoſtolica fuit auctoritate diſpenſatum premiſſoꝝ meritoꝝ ꝛc·

Nota ꝙ ſi quis diſpenſatus ad incompatibilia hmōi obtineat gratiā ad curata/ tunc fiat mentio in loco vt proxime ſupra· Si aūt ad nō curata/ tūc narretur in fine lr̄e in non obſtañ·

Vite ꝛc· Volentes itaq; tibi cum quo dudum vt aſſeritur: vt non obſtañ· defectu natalium: quem pateris de pb̄ro genitus ꝛ ſoluta ad minores ordines promoueri/ ꝛ vnū ſine cura trium ordinaria primo: ꝛ deinde vt ad minores etiā ſacros ordines promoueri: ꝛ vnū cum cura/ ꝛ aliud ſine cura beneficia eccleſiaſtica obtinere poſſes apoſtolica fuit auctoritate ſucceſſiue diſpenſatum· Et pro quo venerabilis frater noſter ꝛc· ſupplicauit premiſſoꝝ intuitu gratiam facere ſpecialem ꝛc·

Dignū ꝛc· Voleñ· itaq;· N· dioceſ: cū quo dudum vt aſſerit ſuper defectu nataliū: quem patitur de pb̄ro genitus ꝛ ſoluta: vt eo nō obſtañ· ad minores ordines ꝓmoueri/ ꝛ vnū ſine cura ordinaria primo· Et deinde vt ad omnes etiā ſacros ordines promoueri: vt tria alia beneficia inuicem compatientia/ etiam ſi vnum ꝛc· illoꝝ dignitas/ perſonatus/ vel officium in Metropolitañ· vel Cathedrali eccleſia foret/ ſi tibi al's canonice conferetur recipere ꝛ retinere valeres Apoſtolica fuit auctoritate diſpenſatum/ apud nos de litteraꝝ ſcientia ꝛc·

Vel ſic· Voleñ· itaq; tibi: cum quo dudum vt aſſeris ſuper defectu natalium: quem pateris de ſoluto genitus ꝛ ſoluta: vt eo non obſtañ· ad omnes etiā ſacros ordines promoueri/ ꝛ beneficiū eccleſiaſticū/ etiā ſi curā haberet animaꝝ/ obtinere poſſes ap̄lica fuit auctoritate diſpenſatū· Poſt quā quidem diſpenſationē clericali caractere fuiſti inſignitus/ premiſſoꝝ ꝛc·

Vel ſic· Voleñ· itaq; tibi: cum quo dudū vt aſſeris ſuper defectu nataliū: quem pateris de pb̄ro genitus ꝛ ſoluta: vt eo non obſtañ· ad omnes ordines promoueri/ ꝛ beneficiū eccleſiaſticū ſine cura recipere ꝛ retinere libere ꝛ licite valeres/ ordinaria fuit auctoritate diſpenſatū· Poſt quam quidem diſpenſationē

clericali caractere fuisti insignitus/premissorum etc.

Vel sic: Volen. etc. M. magistrum in artibus: qui vt asserit olim in dioc. Leodien. morā trahens ab Epo Leodien. qui tunc erat/Ordinarij sui super hoc licentia non obtenta: se al's tū vt erat rite clericali fecit caractere insigniri. Quam quidē insignitionē ratam habens et gratā apud nos de lrarum scientia etc.

Nos volen. te premissorum meritorum tuorum fauorib⁹ prosequi gratiosis/tuis in hac parte supplicationibus inclinati/ volumus et tibi vt asseris altare sctorum Symonis et Jude in Ecclesia sancti N. in. N. dioc.: cuius fructus etc. nō excedunt obtinenti/et cui nuper de beneficio ecclesiastico cū cura et sine cura ad collationē etc. cōmuniter vel diuisim spectan. vacan. vel vacaturo per alias nostras lras gratiose mandauimus prouideri auctoritate apostolica concedimus q̄ predicte etc.

Volen. itaq; qui in Dyaconatus ordine constitutus existis/ premissorum etc.

¶ Quādo creatur Canonicus in pluribus ecclesijs.

¶ Vnū in. B. et alium in. C. ecclesijs Canonicatus cum plenitudine iuris canonici apostolica tibi auctoritate conferimus et de illis etiā prouidemus: ac vnam in. B. et aliam preben. in. C ecclesijs predictis: necnō dignitatē personatū administrationem vel officiū alterius earundē ecclesiarum: et si ad illā illū vel illud consueuerit quis per electionem assumi etc.

Vnū Mozurianen. et aliū. B. ecclesiarum Canonicatus etc. prouidemus: vnā vero. M. et aliā. B. predictarum preben. necnō dignitatem personatū administrationē vel officiū earundē ecclesiarum/etiā si ad illā illū vel illud consueuerit etc. assumi.

Vnū Paduan. et alium Veronen. ecclesiarum Canonicatus etc. prouidemus/vnam vero Paduan. et aliam Veronen. predictis preben. ac dignitatē vel officiū alterius earundē ecclesiarum etc.

Vnū beate Marie ad gradus Maguntin. et aliū sancti Petri Versidien. n. dioc. in qua maiores et minores preben. fore noscuntur/ecclesiarum Canonicatus etc. prouidemus: ac vnā in btē Marie/ et aliā ex hmōi maioribus preben. in sancti P. ecclijs predictis preben. necnō dignitatem personatū vel officium alterius earundem ecclesiarum etc.

Vnū Jspalen. et alium Salaman. Canonicatus etc. prouidem⁹ ac vnā in Jspalen. et aliam Salaman. preben. predictis. necnō dignitates psonatus administrationes vel officia alteri⁹ earūdē

ecclesiarū/ etiam si ad illas vel illa ⁊c̄·animaꝝ/dūmodo aliqua dignitatum hmōi maioꝛ post pontificalem nō existat ⁊c̄· pluriū cedeñ·vel decedeñ·seu illā quomodolibet dimitteñ· vel dimittentiū cuiuslibet ipsarū ecclesiarum Canonici aut Canonicoꝝ in eisdem ecclesijs ac specialem:quoꝛūquidem prestimonioꝝ ⁊ prestimonialium poꝛtionū ⁊ beneficioꝛum ⁊c̄·

Unum in Lubiceñ·⁊ alium in·B·in quibusquidem videlicet Lubiceñ·maioꝛes medie minoꝛes distincte Choꝛales/Psalmales/Capitulares/ non Capitulares incoꝛpoꝛate ⁊ christiane in·B· ecclesijs etiam maioꝛes distincte ⁊ minoꝛes prebeñ·foꝛe noscuntur Canonicatus ⁊c̄·pꝛouidemus: ac vnam Lubiceñ·⁊ aliā·B·ecclesiarū earundem / etiam ex hmōi maioꝛibus prebeñ·si que vacent ad presens ⁊c̄·

Unum in Pisañ· ⁊ vnum in Floꝛentiñ· ac vnū in Pistoꝛeñ· ⁊ vnum in Lucañ·Necnon vnū in Vulterrañ·maioꝛibus ecclesijs Canonicatus ⁊c̄·pꝛouidemus·Necnō vnam in Pisañ ⁊ aliam in Floꝛentiñ·⁊ vnam in Pistoꝛeñ· ⁊ aliam in Lucañ necnō aliam in Vulterrañ·ecclesijs predictis prebeñ·necnō dignitatem vel personatū aut officium in vna ipsarum·

¶ Quando mandatur creari Canonicus in pluribus ecclesijs·

¶ De vno·B·⁊ alio·B·ecclesiarum Canonicatibus cum plenitudine iuris canonici auctoꝛitate nostra pꝛouideas : faciens ipsum vel pꝛocuratoꝛem suum eius nomine in eisdem ecclesijs eadem auctoꝛitate ⁊c̄·assignatis· Unam vero·B· ⁊ aliam·A· predictarum prebeñ·necnon dignitatem personatum ⁊ administrationem perpetuam vel officium alterius earundem ecclesiarum/etiam si ad dignitatem personatū ⁊ administrationem vel officium consueuerit quis per electionem assumi:eiqꝫ cura immineat animarum/ dūmodo dignitas ipsa altera predictarum ecclesiarum maioꝛ post pontificalem non existat: si que si qui vel si qua vacant ad presens ⁊c̄·

De vno maioꝛis/⁊ alio sancti·J·maioꝛis Pictaneñ·Romane ecclesie īmediate subiecte ecclesiarum ⁊c̄·assignatis·Unam vero maioꝛis/⁊ aliam sancti·J·maioꝛis ecclesiarum predictarum prebendas·Necnon dignitatem personatum perpetuam administrationem vel officium alterius earundem ecclesiarū / etiam si ad illam illum vel illud consueuerit quis per electionem assumi ⁊c̄·

Oneramus &c. eiq; postq ipse clericali caractere fuerit insignitus de vno in. L. & alio Canonicatibus in. B. ecclesijs cū plenitudine &c. assignatis. ac vnam in. L. & aliam in. B. ecclesijs predict prebeñ. si que vacent ad presens &c.
De vno Abuleñ. & alio Sapreñ. ecclesiarū Canonicatibus &c assignatis. vnam vero Abuleñ. & aliā Segobieñ. earundem ecclesiarum prebeñ. nō prestimoniales portiones & simplicia beneficia in ecclesijs predictis aliarūq; Ciuitatū & dioc: vnius duorum aut pluriū cedentis aut decedentis / seu cedentiū vel decedentium: aut illa al's quomodolibet dimittentis vel dimittentium ipsarum ecclesiarum vel alterius earum Canonici vel Canonicorum: quorumquidem prestimonioꝝ portionū & beneficiorum fructus &c.
¶ Quando creatur Canonicus in vna ecclesia.
¶ Canonicatum ecclesie Lubiceñ. in qua maiores medie distincte minores nonnulle alie prebende fore noscuntur cū plenitudine iuris canonici apostolica tibi auctoritate conferimus & de illo etiam prouidemus: Ac vnam etiam in huiusmodi maioribus prebendis: necnon dignitatem personatum vel officiū ipsius ecclesie &c.
Canonicatum ecclesie Cabiloñ. in qua licet sit certus Canonicorum numerus: prebendarum tamen distinctio nō habetur &c. prouidemus. Prebendam vero ac perpetuā administrationem vel officiū ipsius ecclesie &c.
Canonicatū &c. prouidemus. Prebeñ. vero / necnon oblegia vnius cedētis vel decedent / vel illa al's quomōlibet dimittentis ipsius ecclie canonice: quorūquidē oblegioꝝ fructus &c.
¶ Quādo mandatur creari Canonicus in vna ecclesia.
¶ De Canonicatu &c. assignatis. Prebendam vero eiusdem ecclesie / si qua vacet &c.
¶ Quando creatur Canonicus in vna ecclesia & datur ad illud beneficium.
¶ Canonicatū ecclesie Claremonteñ. &c. prouidemus. prebeñ vero ac dignitatem personatum administrationē vel officium eiusdem ecclesie: necnō beneficium ecclesiasticū &c. etiā si Canonicatus & prebeñ. dignitas psonatus administratio vel officium in cathedrali vel collegiata ecclesia existat.
Canonicatū ecclesie sancte. N. dioc. N. prouidemus. prebeñ. vero eiusdem ecclesie: necnō beneficiū ecclesiasticū cum cura &

sine cura etiam si administratio vel officiũ in cathedrali/ seu canonicatus ꝛ prebeñ·in collegiata ecclesia existat·
Canonicatũ secularis ecclesie sctõꝝ Cosme ꝛ Damiani Assindeñ·Colonieñ· dioc꜒: in qua preter dilectas in xp̃o filias Abbatissam ꝛ Canonissas nõnulli Canonici Canonicatus ꝛ prebendas obtineñ·ꝛ Capitulũ facientes fore noscuntur cum plenitudine iuris Canonici ꝛc·prouidemus· Prebeñ·vero eiusdem ecclesie:necnõ beneficiũ ꝛc·

¶ Quando mandatur creari Canonicus in vna ecclesia/ꝛ datur ad aliud beneficiũ·

¶ Mandamus qtũs si per diligentem examinationẽ eundem N·ad hoc idoneũ esse reppereris/super quo tuã conscientiam oneramus/Decanatũ ecclesie Remeñ·cũ plenitudine iuris canonici auctoritate nostra prouideas/faciens ipsum·N·vel procuratorem suũ eius nomine in dicta Ecclesia·N·in Canonicũ recipi ꝛ in fratrem/stallo sibi in choro/ ꝛ loco in Capitulo eiusdem ecclesie cum dicti iuris plenitudine assignat꜒· Prebeñ·vero ꝛ perpetuã administrationẽ vel officiũ ipsius ecclesie:necnõ beneficiũ ecclesiasticũ sine cura/etiã si Canonicatus ꝛ prebeñ· administratio vel officiũ in collegiata ecclesia existat:cuiusquidem beneficij ꝛc·De Canonicatu ꝛc·assignat꜒: prebeñ·vero ꝛ officiũ ipsius ecclesie : necnõ beneficiũ ecclesiasticũ cũ cura vel sine cura/etiã si Canonicatus ꝛ prebeñ·vel officiũ in collegiata ecclesia existat:ꝛ ad officia hmõi cõsueuerint qui per electionem assumi:eorumq꜒ alteri cura ĩmineat animaꝝ: Cuiusquidẽ beneficij fructus ꝛc·

De canonicatu ꝛc·assignat꜒· prebeñ·vero ꝛ dignitatem personatũ perpetuã administrationem vel officiũ eiusdem Ecclesie: necnõ beneficiũ ꝛc·etiã si Canonicatus ꝛ prebeñ·aut dignitas personatus administratio vel officium aut integra vel dimidia seu cõmensalis portio in cathedrali vel collegiata ecclesia: aut Decanatus vel Archipb̃ratus ruralis : qui dignitas/ extra tñ cathedralem ecclesiã reputetur existat/ꝛ ad dignitat꜒ꝛc·assumi eisq꜒ cura ĩmineat animaꝝ : dũmodo aliqua dignitatũ hmõi in Bandreñ·ꝛ alia in·N· cathedrali maior post pontificalem/ seu collegiata ecclesia hmõi principalis nõ fuerit· Cuiusquidẽ beneficij fructus ꝛc·

De Canonicatu ꝛc·assignat꜒·prebeñ·vero ac dignitatẽ personatum perpetuã administrationẽ vel officiũ dicte ecclesie:nec-

nō beneficiū ꝛc. etiam si Canonicatus ꝛ preben. psonatus administratio vel officium Metropolitan. vel collegiate ecclesie fuerit ꝛc.
Et nota ꝙ prouincie in quibus Decima reducta est sunt Sex ꝛ vnus Episcopatus.
Archiepiscopatus Lugdunen.
Rothomagen. Remen.
Turonen.
Senonen.
Bituricen.
Episcopatus Claromonten.

¶ Nota circa Collationes.

¶ Ad collationem prouisionem presentationē electionem seu quamuis aliam dispositionem Venerabilis fratris nostri Epi Eboracen. ratione perpetue Capellanie: quam in ecclesia sancti. N. dicte sue dioces / sue mense Episcopali canonice vnite pertinen. ꝛc.
Ad Venerabilis fratris nostri Episcopi Caren. ꝛ dilecti filij Abbatis monasterij sancti Andree iuxta Lugdunum ordinis sancti Benedicti vicissim pertinen. collationem ꝛc.
Ad collationem ꝛc. Venerabilis fratris nostri Episcopi / ꝛ dilectoꝝ filioꝝ Capituli Firman. ꝛc.
Ad collationem ꝛc. Venerabilis fratris nostri Epi Amelen. ꝛ dilectoꝝ filioꝝ Prioꝝ ꝛ Capituli singularumqꝫ personarum ecclesie Amelen. ordinis sancti Benedicti cōmuniter vel diuisim pertinen. ꝛc.
Ad collationem ꝛc. dilectorum filiorum Prioris ꝛ portionarioꝝ secularis Ecclesie sancte Marie magdalene Vlixbonen. cōmuniter pertinen.
Ad collationem ꝛc. dilectoꝝ filioꝝ Prepositi ꝛ Capituli sanctoꝝ Cosme ꝛ Damiani ecclesiarum de. N. inuicem canonice vnitꝭ. N. dioces cōmuniter vel diuisim pertinen.
Ad collationem ꝛc. dilectoꝝ filioꝝ Sacriste ꝛ Capli secularꝭ ecclesie sancti Vincentij. N. diocꝭ cōmuniter pertinen.
Ad collationem ꝛc. dilectoꝝ filioꝝ Sacriste Decani ꝛ Seniorum de Caplo ecclesie. N. cōmuniter vel diuisim pertinen. Et tunc dicit ibi: seu si eidem Decano ꝛ Seniori de Caplo ꝛc.
Ad collationem ꝛc. pertinen. dilectoꝝ filioꝝ clericoꝝ ppetuorum beneficiatoꝝ Ebdomadarioꝝ nūcupatoꝝ ecclesie. N.

Ad collationem rc. dilectorum filiorum Capituli sancti. N. Epalis ceble dicte tue dioces cõmuniter pertinen.
Ad collationem rc. dilectorum filiorum quinque pbrorum perpetuorũ beneficiatorum maioris altaris ecclesie. N. cõmuniter pertinen. et successorum suorum/ et eisdem beneficiis dicti altaris: et tunc in duabus partibus circa finem ponũtur hec verba: Et successoribus videlicet in vobis rc. Et si eisdem quinque presbiteris et successoribus suis rc.
Vel sic: Venerabilis fratris nostri Epi. N. et dilectorum filiorũ Decani et Capli singulorũque Canonicorũ et personarum. N. necnon hospitalarii seu prebendarii quinque Vicariorum et sacerdotũ maioris altaris. N. cõmuniter vel diuisim pertinen.
Ad collationem rc. dilecti filii Joannis sacriste ecclesie. N. ratione sacristie/ et quorundam perpetuorum beneficiorum quartorũ vulgariter nuncupatorũ: que in dioc. n. obtinet/ et successorum eius in eisdem sacristia et beneficiis pertinen.
Ad collationem rc. dilecti filii. N. de. N. Canonici. N. ratione Capellaniarum: quas idem. N. in ciuitate. N. obtinet et successorum suorum Canonicorum dicte ecclesie Capellanias pro tempore obtinen. pertinen. rc.
Ad collationẽ rc. dilecti filii Prepositi secularis ecclesie beate Marie de. N. pertinen.
Vel sic/ Rectoris plebani nuncupati parrochialis ecclesie. N dioc. pertinen.
Ad collationem rc. dilecti filii Rectoris ecclesiarũ de. N. et. A ad inuicem canonice vnitarũ pertinen.
Ad collationem rc. dilectorum filiorum duorũ Rectorum parrochialis ecclie. N. per duos solitẽ gubernari Rectores: quorum vnus duas: et quilibet eorum quartã ipsius ecclesie partes obtinent.
Ad collationẽ rc. dilecti filii Rectoris quarte partis ecclie. N per tres solitẽ gubernari Rectores: quorum vnus rc.
Ad collationem rc. dilectorum filiorum perpetui Vicarii et portionariorum parrochialis ecclesie sancti. N. dicte tue dioc. cõmuniter vel diuisim pertinen.
Ad Venerabilis fratris nostri Episcopi. B. et dilecti filii Abbatis monasterii sancti. N. ordinis. N. vicissim pertinen. collationem rc.
Ad collationem rc. dilectorum filiorum Capituli ecclesie. N. ordinis. N. cõmuniter vel diuisim pertinen.

Ad collationem rc. dilectorum filiorum Abbatis et Conuentus monasterij sancti. N. dioces/ Romane ecclesie imediate subiecti ordinis sancti Benedicti rc.
Ad collationem rc. dilectorum filiorum Abbatis et Conuentus monasterij. N.
Ad venerabilis fratris nostri Episcopi. N. et dilectorum filiorum sancti. N. necnon dicte dioces monasteriorum Abbatum et Conuentuu collationem rc.
Ad dilectorum filiorum Abbatis de. N. et dilectarum in xpo filiarum Priorisse et Conuentus de. N. per Abbatem de. N. qui est pro tempore/ et Priorissam solit gubernari monasteriorum ordinis sancti. N. dioces collationem rc.
Ad collationem rc. Abbatis et Conuentus monasterij sancti N. ordinis sancti. B. rc.
Ad collationem rc. dilecti filij Prepositi/ et dilectarum in xpo filiarum Abbatisse et Conuentus monasterij de. N. per Prepositum et Abbatissam solit gubernari Cisterciensi. ordinis. N. dioc. communiter vel diuisim pertinen.
Ad collationem rc. dilecti filij maioris prioris ecclesie. N. vel monasterij de. N. ordinis et dioces predict : in qua vel in quo duo priores: quorum vnus maior: alter vero minor prior ipsius ecclesie vel monasterij nuncupati existunt/ pertinen.
Ad collationem vel presentationem dilecti filij Magistri domus Militie. de. N. Cistercien. ordinis. N. dioc.
Ad commendationem dilectorum filiorum Commendatorum et fratrum domus hospitalis sancti Jo. Hierosolimitan. in sua dioc communiter vel diuisim pertinen.
Ad collationem dilectorum filiorum Magistri et fratrum domus hospitalis sancti. N. crucifixorum ordinis sancti Augustini communiter vel diuisim pertinen.
Ad collationem rc. dilectorum filiorum sacriste secundi et portionariorum ecclesie. N. ordinis. N. coiter vel diuisim pertinen.
Ad collationem rc. dilectorum filiorum Prioris et fratrum domus sancti Sepulchri dominici Hierosolimitan. ordinis sancti Augustini communiter vel diuisim pertinen.
Ad collationem rc. dilectarum in xpo filiarum Abbatisse secularis ecclesie sancti. N. N. dioc communiter vel diuisim pertinen.
Ad collationem dilectorum filiorum Magistri et fratrum domus hospitalis beate Marie Theotonicorum Hierosolimitan.

N. dioc. cōmuniter vel diuisim pertineñ.
Ad collationem dilectarũ in xp̄o filiarũ Priorisse et Conuentus monasterij sancte Marie. N. per Priorissam solitĳ gubernari ordinis. N. sub cura et fm instituta ordinis fratrũ Predicatorũ viuentiũ cōmuniter vel diuisim pertineñ.
Ad collationem etc. Abbatisse et conuentus monasterij sancte N. dioc. eiusdem sancte cōmuniter vel diuisim pertineñ.
Ad collationem etc. dilecti filij Prepositi/et dilectarum in xp̄o filiarum Abbatisse et conuentus monasterij. N. Cisterciẽñ. ordinis. N. dioceẞ per Prepositum et Abbatissam solitĳ gubernari cōmuniter vel diuisim pertineñ.
Ad collationem etc. dilectarũ in xp̄o filiarũ Magistre et sororũ ac dilectorũ filiorũ Magistrorũ domus leprosarie. N. dioc.
Ad dilectorũ filiorũ Prepositorũ Decanorũ Cantorũ Custodum Capitulorũ singulorũq; Canonicorũ et personarũ sanctorũ N. et Felicis. N. dioc. collationem ecclesiarũ etc.
Ad dilectorũ filiorũ vniuersorũ pb̄rorũ clericorũ et laicorũ fratrũ maiorũ Kalendarum nuncupatorũ/certis Anni temporibus in parrochiali ecclesia beate. N. maioris oppidi. N. dioceẞ commorantiũ: et ecclesiastica beneficia insimul conferentium collationem etc.
Ad Venerabilis fratris nostri Episcopi Elneñ. etiam ratione maioris Capellanie ecclesie. N. mense Ep̄ali Elneñ. et dilectorum filiorũ Albieñ. Cap̄lorũ: necnon Archidiaconi Sacriste et preceptorũ Albieñ. Ebdomadariorũ sancti. N. singulorũq; Canonicorũ et personarũ earundẽ ecc̄liarum collationem etc.
Ad collationem etc. dilectorũ filiorum Decani et vniuersorum pb̄rorũ clericorũ et personarũ Kalendarũ nũcupatĳ: in p̄rochiali ecclesia. N. dioceẞ certis Anni temporibus viuentiũ cōmuniter vel diuisim pertineñ.
Ad venerabilis fratris nostri Ep̄i Gebeñ. ac dilectorũ filiorũ Capituli Gebeñ. sancti Jacobi prioratus nuncupatĳ. N. dioc. ecclesiarũ: necnõ Rectorũ priorũ nuncupatĳ et portionariorũ ecclesie parrochialis. N. in qua quidem parrochiali ecclesia nõnulli clerici nõnulli perpetui beneficiati Portionarij nuncupati fore noscuntur/collationem etc.

¶ De expectatiuis pro regularibus.

¶ Voleñ. in artibus etc. p̄missorũ meritorũ tuorũ intuitu gratiã facere specialem/ beneficiũ ecclesiasticũ cum cura vel sine cura

per monachos monasterij· N·ordinis· N· dioc; cuius monachus vt asseris ordinem ipm expresse professus existis gubernari consuetum· Cuius fructus &c·
Uolentes itaq; tibi premissorum meritorum tuorum intuitu gratiam facere specialem beneficiu ecclesiasticu cum cura vel sine cura per monachos monasterij· N·ordinis· N·dioc; gubernari consuetu· Cuius fructus &c· & in medio lre vic; post Districtius inhiben & asi non obstan dicetur sic Decernen te qzprimu vigore presentiu hmoi beneficium fueris pacifice assecutus dum monasterio in hospitali dicti ordinis· N· dioc; / cuius monachus & vt asseris ordinem ipm expresse professus existis ad dictum monasteriu· N·transferendi &c· Translatio·
Cum fructus redditus & prouen si beneficiu ipm in partibus quibus antiqua taxatio decime ad medietatem eiusde taxationis est reducta & cum cura·lx·& sine cura·xxx· Si vero in alijs partibus & cum cura·lx·& sine cura fuerit·xl·lib·turo· fm taxationem hmoi decime va·an·non exceden· Uel sic ad duo beneficia cuius seu quorum fructus redditus & prouen si illud vel illa in partibus in quibus antiqua taxatio decime ad medietatem eiusdem taxationis est reducta & ipm vnu vel iporum duorum alterum cum cura·lx·& sine cura·xl·lib· turo·par·fm taxatione hmoi decime valorem &c·

¶De non obstan generalibus·

¶Non obstan quibuscuq; statutis & consuetudinibus ecclesie in qua hmoi beneficiu forsan fuerit illis presertim quibus caueri dicitur qp nullus in dicta ecclesia· N·prebendam assequi valeat nisi de minori prebenda ad maiorem gradatim & per optioem ascendat contrarijs iuramento confirmatione aplica &c· cum clausula etiam si Canonicatus & preben·
Uel sic qp antiquiores canonici gradatim meliores si voluerit possint cum vacant per se vel per alios optare prebendas &c·
Uel sic nisi de minori ad mediam & de media preben ad maiorem gradatim & per optionem ascendant contrarijs &c·
Uel sic no obstan quibuscuq; statutis & cosuetudinibus ipius Ecclie illis quibus caueri dicitur qp nullus ;prefatam preben assequi valeat nisi de inferiori prebenda ad predictam prebendam gradatim & per optionem ascendat contrarijs &c·
Non obstan quibuscuq; statutis & cosuetudinibus ipius ecclesie seu ecclesiarum in qua seu quibus beneficium seu beneficia

hmōi forsan fuerint illis presertim in quibus forsan in aliqua hmōi cauetur q̄ nullus inibi dignitatem vel personatū seu beneficium obtinere valeat nisi Canonicus actu prebendatus et capitularis ac emancipatus eiusdem seu maioris Herbipolen̄. ecclesiarum existat contrarijs etc.
Non obstan̄ quibuscūq3 statutis et consuetudinibus dicte ecclesie illis presertim quibus caueri dicitur q̄ ipsam prebendam pro tempore obtinens infra annū a tempore assecutionis eiusdem computandum ad presbiteratus ordinez se promoueri facere teneatur. Alioquin ipsis Canonicatu et prebenda eoipso priuatus existat: q̄q3 nulli fructus redditus et prouentus ministrari debeant nisi in sacerdotio hmōi fuerit constitutus.
Vel sic/illis presertim quibus caueri dicitur q̄ nullus Canonicatum et prebendā ecclesie sancti Germani predicte obtinēs illas nisi de licentia Decani pro tempore existētis/ et dilectorum filiorum Capituli eiusdem ecclesie pmutare valeat cōtrarijs etc.
Non obstan̄ tam fe. re. Bonifa. pa. viij. et bo. me. N. predecessoris nostri q̄3 alijs quibuscūq3 cōstitutionibus Aplicis necnō statutis et consuetudinibus ipsius ecclesie. s. G. iuramento etc.
Vel sic/quando tolluntur regule Cancellarie videlicz constitutiōibus et ordinatōibus Aplicis atq3 nr̄is necnō statutis etc.
Non obstan̄ statuto Urbani exquo cauetur ne quis duos Canonicatus et preben̄ simul infra muros. N. obtinere valeat.
Non obstan̄ fe. re. Bo. pa. viij. predecessoris nostri et alijs apostolicis constitutionibus et quibuscūq3 alijs: presertim quibus dudum voluimus q̄ in quibuscūq3 beneficialibus impetratiōn̄ a nobis existat inantea obtinendum non obstan̄ beneficiali impetratiōn̄ etc. exprimentur et quemcūq3 sup hmōi impetran̄d sine expressiōn̄ dictarum non obstan̄ pretextu impetrando cōcessionem q̄ non obstan̄ hmōi express haberentur expediende lr̄e nullius forent roboris vel momenti cum illa alias in suo robore permansura hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus etc.
Non obstan̄ q̄ ipsa Prepositura sancti. P. per fe. re. G. papā xi. predecessorem nostrū ea de causa: vt dicitur: suppressa fuerit vt de fructibus redditibus et prouen̄. ipsius Prepositure tres Canonicatus et preben̄. ac vicarias in dicta ecclesia sancti. N. de nouo crearentur/que quidem suppressio nonduz sortita effectum immo de ipsa Prepositura pluribus et specialiter dicto

clerico p fe. re. S. papam. vi. predecessorē nostrum post dictā suppressionem dum vacauerit ipā suppressione non obstañ fuerit compromissum/necnon quibuscūq3 statutis z consuetudinibus ipius ecclesie sancti. N. contrarijs zc.
Non obstañ q idem. S. vt asserit causam quā sup dicta Prepositura contra quendam aduersarium suum mouere intendebat coram clerico Auditoris causaꝝ dicti Palatij per nos cōmitti obtinuit. Cuius statutum etiam hr̄e volumus pro expresso z per me. bo. papam. viij. predecessorem nostrū q3 alijs quibuscūq3 constitutionibus Aplicis necnō statutis dicte Ecclie contrarijs iuramento zc. aut si aliqui zc.
Nō obstañ q predicte vel alicuius regularis ordinis professor non existit: z quibuscūq3 constitutionibus Apostolicis ac statutis z consuetudinibus monasterij z ordinis predictoꝝ iuramento zc. contrarijs zc.
Non obstañ si dictus. S. eidem hospitali tanto tempore non seruiuerit quanto ante adeptionem beneficij fm stadilimenta seu statuta z consuetudines dicti hospitalis seruire forsan teneretur vel fuisset assecutus etiam si non sit in etate legittima seu requisita Constitutionibus z ordinationibus Apostolicis predictis stabilimentis seu statutis z consuetudinibus contrarijs etiam iuramento zc. Seu si Magistro pro tempore existenti z dilectis filijs fratribus dicti Hospitalis quod ad pñs Magistro caret vel quibusuis alijs.
Et nota q qñ mandat̄ prouideri de Preceptoria alicuius domus in non obstañ generalibus videlic3 nō obstañ fe. re. Bopa. zc. Apostolicis additur/necnō domus z ordinis predictorum etiā iuramento zc. quibuscūq3 aut si pro alijs in dicto Hospitali Apostolica forsan sint scripta directa/seu si aliqui zc.
Non obstañ q dictus Lucas tibeas z pedes tortos habet ita q vncipedum extortura sibi inuicem correspondeant z quibuscūq3 caueri dicit̄ q nullus nō liber membroꝝ in eusde3 monasterij monachum recipi possit contrarijs iuramento zc.
Seu si venerabili fratri nostro Episcopo. N. z dilectis filijs Abbati monasterij eiusdem ac Prioratus ipē cōuentualis existat cōuentibus vel quibusuis alijs zc.
Legato z conditione hmōi z alijs constitutionibus z legibus imperialibus z consuetudinibus nō obstañ quibuscūq3 dat̄.
Quōq3 prefatus. P. litterarum predictarum vigore nonnull

beneficia ecclesiastica tunc certis modis vacatura cum prote stationibus in talibus fieri solitis infra tempus legittimū acceptauit sibiq3 de eisdem prouideri obtinuit.
Aut qꝛ vt asseris ydioma qđ gens illaꝝ partium cōmuniter loquitur non bene intelligis nec scis intelligibiliter loqui. Nos enim tecum vt eccl'iam predictam ꝛc. dispensamus p̄missis ac constitutionibus ꝛ ordinationibus Apl'icis/necnon predictis statutis ꝛ consuetudinibus ꝛ alijs contrarijs nequaq̄ȝ obstañ. auctoritate apl'ica concedimus per p̄ntes: prouiso ꝛc.
Aut si presens non fueris ad prestandum de obseruandis statutis ꝛ consuetudinibus eiusdem ecclesie ratione dignitatis personatus vel officij hmōi solitum iuramentum dūmodo ꝛc.
Seu si hodie pro alio vel alijs super equali vel equalibus gratia seu gratijs in dicta Ecclesia sancti Jo. litteras duxerimus concedenđ. Nos enim tam illas q̄ȝ p̄ntes effectum sortiri volumus quacūq3 constitutione apostolica contraria non obstañ Nulli ergo ꝛc.
Seu si hodie pro alio vel alijs super equali vel equalibus gratia seu gratijs in dicta ecclesia sancti Jo. necnō de simili beneficio ad Collationem pro. preseñ. seu quāuis aliam dispositionem Epi Prepositi Decani Capituli Canonicoꝝ ꝛ personarum predictaꝝ cōiter vel diuisim pertineñ litteras nostras ꝛc.
Seu si hodie pro alio vel alijs sup equale vel equalibus gratia seu gratijs ī dictꝭ Aquilegieñ ꝛ btē Marie ecclesijs necnō prioratibus seu plebanijs hmōi lr̄as duxerimꝰ cōcedēdas ꝛc.
Constitutionibus Apostolicis necnō indultis prouisionibus ꝛ lr̄is derogatorijs Nicolao ꝛ Bertoldo p̄fatis super dictis Canonicatu ꝛ prebeñ. ac specifica seu quauis forma vel expressione verboꝝ concessꝭ. ꝛ alijs contrarijs nō obstañ qbuscūq3.
¶ De non obstañ beneficialibus.
¶ Seu quod beneficium ecclesiasticū cum cura vel sine cura ad collationem vel presentationem dilectoꝝ filioꝝ Prepositi Decani ꝛ Capituli ecclesie s. Petri Maguntiñ. cōiter pertinens auctoritate lr̄aꝝ nostraꝝ in ea forma s̄m quam pro pauperibus clericis beneficiandis dudum scripsimus te asseris expectare quasquidem litteras ꝛ processus habitos per easdem ꝛ quecūq3 inde secuta exnunc cassamus ꝛ irritamus nulliusq3 esse volumus roboris vel momenti. Nulli ergo ꝛc.
Et predicto modo dicitur quando impetrat aliam gratiam ex-

pectatiuam. Si vero impetraret beneficiũ vacans tunc ponit clausula q̄ littere sint casse: postq̄ȝ fuerit assecutus bñficiũ ꝛc. Vel sic. aut q̄ idem. N. beneficium ecclesiasticum cũ cura vel sine cura ad collationē vel presentationem dilectoꝝ filioꝝ Abbatis ꝛ cõuentus monasterij sancti. N. dioc. ordinis sancti Benedicti.

Et nota q̄ licet impetrans nõ fecerit mentionem de beneficio quod sibi ignoranti per ordinarium collatũ erat propterea impetratio non est surreptitia vt in. c. gratia de rescript. in. vi.

Seu q̄ nos dudum tibi de vno vel duobus aut tribus benefició seu beneficijs ecclesiastico seu ecclesiasticis etiã si ipm̄ vnũ vel ipoꝝ duoꝝ seu trium aliquod curatũ aut dignitas vel personatus seu officium cum cura vel sine cura in Cathedrali vel Collegiata ꝛ dignitas ipsa in collegiata ecclesia hmõi principalis foret ꝛ ad eandem quis per electionem assumeretur. Ad venerabilium fratrum nostroꝝ ꝛc. Collationem prouisionem presentationem seu quãuis aliam dispositioneȝ cõmuniter vel diuisim spectañ seu spectañ vacañ vel vacaturum per alias nostras lr̄as gratiose mandauimus prouideri. Volumus autem q̄ q̄ȝprimũ vigore p̄ntium dictam ecclesiam sis pacifice assecutus p̄dicte lr̄e quas tibi de hmõi beneficio seu beneficijs prouideri mandamus vt prefertur ꝛ processus habiti per easdem ꝛ quecũqȝ inde secuta quo ad dignitatem vel personatuȝ seu curatum beneficium aut officium dumtaxat sint cassa ꝛ irrita nulliusqȝ roboris vel momenti.

Seu q̄ nos nuper tibi per alias litteras de Canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Patauieñ prouidimus ꝛ de beneficio ꝛc. gratiose mandamus prouideri ꝛ tecum vt hmõi beneficium cum cura vel sine cura si earundem litteraꝝ vigore conferretur recipere ꝛ vnacum dicta parrochiali ecclesia quo ad viueres retinere valeres duximus dispensandũ. Nos eniȝ tecum ꝛc. vt habetur infra in dispensatione ad incõpatibilia.

Vel sic. aut q̄ nos eidem Jo. vt asserit de Canonicatu sub expectatione prebeñ ecclesie sancti Jo. in Haugis extra muros Herbipoleñ gratiose concessimus prouideri ꝛc.

Vel sic. de canonicatu sub expectatione prebeñ ꝛ supplementi ecclesie s. Jo. in Hau. extra muros Herbipoleñ ac beneficio ecclesiastico cum cura vel sine cura ad collationem prouisionem p̄ntationem seu quãuis aliam dispositionē venerabilis fratris

nostri Episcopi. P.
Ad idem etiam si dignitas personatus vel officium pertinen. vacan vel vacaturo gratiose concessimus prouideri.
Ad idem etiam si dignitas personatus vel officium etiam electi fuerit etc.
Aut quod nos dudum sibi de expectatione maioris preben. ecclesie. s. Joannis in qua maiores et minores prebende existunt per alias nostras litteras gratiose mandauimus prouideri etc.
Seu quod nos dudum eidem. P. de vno in. N. et alio in. N. ecclesiis canonicatibus sub expectatione prebendarum ac beneficio ecclesiastico etc.
Seu quod vt asseris dudum de Canonicatu sub expectatione preben ac oblegiorum ecclesie maiorum Bambergen quorumquidem oblegiorum fructus redditus et prouentus quinquaginta marchas arg. se. co. ex. va. an. non exced. ac dignitatis personatus vel officii in eadem Maiori vel. s. Stephani Bambergen. aut. s. Jacobi extra muros Bambergen. Ecclesiis gratiose concessimus prouideri: cum clausula Impartita volumus propter litem quam habet etc.
Vel sic/aut quod idem. N. beneficium ecclesiasticum cum cura vel sine cura ad Collationem vel prouisionem dilectorum filiorum Abbatis et Conuentus monasterii sancti Vincentii ordinis. s. Benedicti Simen dioc. coiter vel diuisim auctoritate et litterarum nostrarum in ea forma secundum quam pro pauperibus clericis beneficiandis dudum scripsimus ibi concessarum se asserit expectare quas quidem litteras et processus habitos per easdem et quecumque inde secuta exnunc cassamus et irritamus/ac nullius esse roboris vel momenti etc. Nos insuper etc.
Seu quod dudum vt asserit de beneficio cum cura vel sine cura Ad collationem prouisionem presentationem seu quamuis aliam dispositionem venerabilis fratris nostri Archiepi Maguntin. ac dilectorum filiorum Prepositi Decani et Capituli singulorumque Canonicorum et personarum Ecclesie Maguntin coiter vel diuisim pertinen vacan vel vacaturum gratiose concessimus prouideri vel per alias nostras gratiose mandamus priuideri.
Quodque dudum eidem. M. aut aliud beneficium ecclesiasticum curatum aut alias cum dicta ecclesia in. N. incompatibilia etiam si dignitas vel personatus seu officium cum cura vel sine cura / in Cathedrali vel Collegiata ecclesia ac dignitas ipsa in Cathedrali maior post

Pontificalē aut in Collegiata hmōi principalis foret ad dignitatē hmōi qs p electionē assumeret recipere ⁊ vnacū dicta ecclesia in. N. dioc. quo adueniret retinere libere ⁊ licite valeret fuit auctoritate predicta dispensatū. Nos enim ⁊c.
Uel sic/obtinere ⁊ nos dudū sibi de būficio ecclīastico ⁊c. vacañ vel vecaturo etiā si Canonicat⁹ ⁊ pbeñ eiusdē ecclīe foret p alias nr̄as lr̄as gratiose mādamus ꝓuideri. Uel sic/ aut ꝙ nos dudū tibi vt asseris de vno ex Prioratibus seu plebanatibus seculariū ⁊ collegiataꝝ eccliaꝝ ciuitatis vl' dioc. Floreñ vacañ vel vacaturū p alias nr̄as lr̄as gratiose mādauimus ꝓuideri. Seu ꝙ nos nuꝑ eidē Jo. vt asserit de vna in. s. Andree ⁊ de alia in. s. Juliani Ulixboñ. ecclesijs ppetuis portionibus ⁊c. vacañ vel vacaturū gratiose cōcessimus prouideri.
Et nos hodie tibi Canonicatū sub expectatione prebeñ ac officij ecclesie beate Marie Traiecteñ per alias nostras litteras gratiose duximus prouidendū quas quidem litteras ⁊ processus habitos per easdē ⁊ quecūqȝ inde secuta in sua volumus robore permanere quacūqȝ constitutione seu ordinatione apostolica contraria non obstañ.
Aut ꝙ dictus Nicolaus vt asseritur parrochialem ecclesiam de. N. dioc. cuius fructus redditus ⁊ proueñ illaȝ pro tēpore obtinenti ⁊ in ea nō residenti vltra. xl. lib. turo. similiū non valere annuatim noscitur obtinere volumus ⁊c.
Aut ꝙ vt asseris dudū in Canonicū Asteñ ecclesie auctoritate ordinaria fuisti receptus. Aut ꝙ idem Nicolaus vt asserit parrochialem ecclesiam p̄dictam ⁊ ppetuam vicariam sine cura ad sancte Lucie in dicta ecclesia ac ppetuum beneficiū sine cura Primissaria nuncupatū ad beate Marie virginis in parrochiali de. N. dicte dioc. ecclesijs altaria sita ⁊ quoꝝ omniū fructus ⁊c. sex mar. ar. se. co. ex. va. an. non exceđ. noscitur obtinere volumus ⁊c.
Et dudū Canonicatū ⁊ prebeñ ecclesie sancti Bartholomei Andegaueñ. vigore quarūdaȝ lr̄aꝝ apostolicaꝝ prout ex ipaꝝ forma poteris infra tempus debitū acceptasti ⁊ tibi de eisdem obtinuisti prouideri cum clausula volumus ⁊c.
Et tibi de Thesauraria ecclesie sancti. N. Maguntineñ. que simplex officium existit certo modo vacañ. Apostolica fuit auctoritate prouisum ⁊c.
Uel sic. aut ꝙ dudum eidem Alfonso vt asserit de parrochiali

ecclesia sancte Eulalie de. N. predicte dioc; cuius fructus &c. non exced. tunc certo modo vacan̄ et cuius possessionem non dum habet aplica fuit auctoritate prouisum: cum clausula volumus &c. Ad idem concessimus prouideri.

Aut qd nos dudum eidem Alfonso vt asserit de Archidiaconatu plebis sancti Blasii. N. dioc; cuius. ccc. ac de parrochiali ecclesia sancti. N. dioc; que tunc certo modo vacare sperabantur: quorum omniū fructus &c. non exced gratiose concessimus prouideri cum clausula volumus &c.

Seu qd nos dudum eidem Jo. vt asseritur de Prepositura ecclesie Melden̄ que dignitas curata et principalis in eadem ecclesia existit: et ad quam quis consueuit per electionē assumi. cuiusqz fructus &c. non exced tunc certo modo vacan̄ cuius possessionem non habet per litteras nostras gratiose mandauimus prouideri &c.

Aut qd vt etiam asseris in singulis beate Marie de. N. et in. s. N. N. dioc; et in. sancte. N. et in sancti. P. necnō in sancte. A. de. N. parrochialibus ecclesiis. N. dioc; singula ppetua beneficia quorum oīz fructus &c. obtinere nosqz dudū tibi de vno &c.

Contradictores &c. non obstan̄ qd idem. C. vt asserit causam supradictam sup pdicta Prepositura contra quendam suum aduersarium mouere intendebat coram certo Auditore causarum dicti Palatij per nos cōmitti cuius statum etiam habere volumus pro expresso etiam pie memo. &c.

Vel sic. aut qd sup altari sine cura. s. Guillermi virginis sito in ecclia sanctorum. P. et. M. Argentin̄. contra quendam suū aduersariū causam mouere intendis et in Palatio aplico cōmitti citationem ad partes decerni obtinuisti ac dudum &c.

Aut idem. M. vt asserit sup parrochiali ecclesia sancti. N. dicte dioc; cuius fructus &c. In Palatio aplico noscitur litigare cum clausula volumus. &c.

Vel sic. sup parrochiali ecclia de Mallamorte dicte dioc; in Ro. Cu. nosceris litigare. aut si hodie pro alio &c.

Aut qd vt asseris Canonicatū et preben̄. ac Thesaurariam ecclesie. s. Godegrandi. N. dioc; de quibus tunc certo modo vacan̄. prouideri mandan̄. et per quorum Canonicatꝫ et Preben̄ et Thesaurarie que simplex officium est assecutionem dictos canonicatum et preben̄. s. N. dimittere tenearis si illos interiz nō dimiseris in Palatio aplico vt asseris litigare. Volumus aūt

q; q̄ꝫ primū Canonicatum ꝛ prebeñ. s. N. ecclesiaꝝ: cum vero dignitates ꝑsonatus vel Curati officij hmōi possessionem vigore presentiū fueris pacifice assecutus Parrochialem ecclesiam predictam quos vt prefertur obtines ꝛ quos ex tunc vacare decernimus omnino prout ad dimittendum dictos Canonicatum ꝛ prebeñ sancti. M. te sponte obtulisti dimittere teneris ꝛc.

Aut q; idē. M. vt asserit suꝑ parrochiali ecclesia i. M. dicte dioc; in Palatio apostolico litigando pro se ꝛ cōtra quendaꝫ aduersarium diffinitiuam sententiam reportauit ꝛ super reportat ꝛc. ꝛ litigat. Seu q; idem Jo. asserit Canonicatū ꝛ prebeñ Floreñ ꝛ sancte Marie Argentineñ. necnō sancte Marie de partura. N. dioc; ecclesiaꝝ plebanatus qui curat; ꝛ dignitates principales in eisdem ecclesijs existūt ꝛ ad quos consueuerūt qui per electionem assumi ꝛ quoꝝ omniū fructus ꝛc. non excedunt in simul ex dispensatione per fe. re. Boni. papam. viij. ꝑdecessorem nostrum sibi concessa noscitur obtinere q̄d ipe ꝛc. Vel sic/seu q; vt asseritur Canonicatum ꝛ prebeñ. ac Scolastariam in. R. que dignitas est ad quendam ꝑpetuam vicariaꝫ sine cura in Doleñ ecclesijs quoꝝ fructus ꝛc.

Seu q; idem. B. vt asseritur quoddaꝫ sancti Sandichon nuncupatum consuetuꝫ clericis secularibus in perpetuū beneficiū ecclesiasticum assignari Redoñ dioc; cuius fructus ꝛc. noscit̄ obtinere ꝛc.

Seu q; idem. M. quosdam ꝑpetuos redditus ꝛ consuetos in titulum beneficij ecclesiastici assignari quoꝝ fructus ꝛc. non excedunt noscitur obtinere ꝛc.

Seu q; idem. M. quasdam ꝑpetuas decimas in parrochia de N. dicte dioc; in ꝑpetuū beneficium ecclesiasticum clericis secularibus assignari solitas que illas obtinenti ꝛ in eadem parrochia non residenti vltra quinq; libras similes turo. non valent annuatim noscitur obtinere.

Nota q; talis nō intitulatur de hmōi redditibus siue decimis sed tantūmodo dicitur clecricus. A. dioc; aut q; idē. N. vt asserit alteram portionem Parrochialis ecclesie per duos solite gubernari rectores. N. dioc; noscitur obtinere ꝛc.

Seu q; vt asseritur dudū in rectorem Hospitalis pauperū domus dei nūcupate d. N. dioc; tūc certo mō vacañ ꝑ fratres dicti hospitalis elect⁹ existit/ac canonicatū ꝛ ꝑbeñ eccl'ie Finist.

quos tunc obtinebas ꝛ quoꝝ fructus ꝛc. non excedunt de facto expoliatus extitis ꝛc. ꝛ sup̱ Prioratu sancti. P. de. R. ordinis sancti Augustini dicte diocꝫ auctoritate Apostolica tibi cōmendato quem possides noſceris litigare. Seu ꝙ asseris Canonicatum ꝛ maiorem prebeñ ecclesie. N. in qua maiores ꝛ minores prebeñ fore noſcuntur. ac parrochialem ecclesiam in. S. necnon quoddam ꝑpetuum beneficium in nouo Choro in Hagnenon obtines ꝛ super quadam perpetua Vicaria in Stingꝫ. in Palatio Apostolico litigas. ꝛ dudum tibi de Canonicatu ꝛ prebeñ in Burgis dicte diocꝫ. ꝛ de quadam alia ꝑpetua Vicaria in. M. ecclesijs: quequidem beneficium ꝛ vicarie sine cura sunt: tunc certo modo vacañ Apostolica extitit auctoritate prouisum. Aut si hodie ꝛc.

¶ De clausula Volumus.

¶ Volumus autem ꝙ q̄ꝫprimū vigore p̄ntium Canonicatum ꝛ prebeñ. ac beneficium h̄mōi fueris pacifice assecutus h̄mōi p̄ntes littere ꝛ h̄mōi processus habiti per easdem ꝛ quecunqꝫ inde secuta quo ad reliquum assequendi sint cassa ꝛ irrita nulliusqꝫ roboris vel momenti ꝛc.

Volumus aūt ꝙ q̄ꝫprimū vigore presentiū dignitatem personatum aut officium curatū fueris pacifice assecutus eandē parrochialem ecclesiam quam vt prefertur obtines quā exnūc vacare decernimus omnino dimittere tenearis ꝙqꝫ post triēniū a data p̄ntium computanđ prebendam vel aliquam dignitateꝫ personatum seu officium aut beneficium aliquam seu aliquod vigore earūdem non acceptes ꝛ de illa vel de illo facias tibi prouideri ad. Canonicus eiusdem ecclesie sancti Stephani si interim tibi de aliqua prebeñ inibi non prouideatur esse desistas ꝛc. Decernentes irritum ꝛ inane si secus actum fuerit in premissis. Nulli ergo ꝛc.

Volumus autem ꝙ idem. A. q̄ꝫprimū vigore p̄ntiuꝫ beneficiū curatum h̄mōi fuerit pacifice assecutus dictam parrochialem ecclesiā quam exnūc vacare decernimus ꝛc. omnino prout ad id te sponte obtulisti dimittere tenearis. Nulli ergo ꝛc.

¶ De Judicibus ꝛ eoꝝ ordine.

¶ Jn ordinatione iudicium Prepositus vel Decanus alicuius ecclesie tāq̄ꝫ maiores Priori Preposito vel Decano alicuius monasterij tāq̄ꝫ minoribus postponuntur.

Priori predictorum ꝛ Gardianis Minoꝝ possunt esse vna cū alijs iudicibus sed soli non/ꝛ debet semper poni post alios iudices ꝛc. Canonicos: ꝛ tunc datur clausula nō obstañ indulgeñ. Nota ordo preponitur dioc̄ ꝛ ordo sancti Benedicti Hanneteñ dioc̄ sed preponitur Ciuitatis ꝛ monasterij sancti Dominici Naneñ ordini sancti Benedicti.

Item titulus Premonstrateñ precedit ordinem sis Premonstrateñ ordinis ꝛ similiter beate Marie de Pitiers ordinis sancti Benedicti.

Item dicitur Prioratus sancti Petri de Montefelico Camalduleñ dioc̄ ordinis Panoꝝ dioc̄ ꝛ non dicitur Prioratus Monasterij sancti. N. quia non vocatur Monasterium sed Prioratus.

Item nota ꝙ iudices qui ponuntur in litteris Apostolicis debent poni ꝛ ordinari ſm maioritatem in quibus existunt Prelationū diginitatū ꝛ Officioꝝ in quibus existūt ꝑut ꝓseqtur. Electo enim non scribitur Epō/nisi fuerit consecratus ꝛ Episcopus cōsecratus/est preponendus in litteris aplicis Electo.

Item Prepositus postponitur Decano ꝛ Decanus Archidyacono ꝛ Archipresbitero / Prior Plebano/Archidyaconus Archipresbitero.

Item Locus semper debet iungi cum Diocesi/nisi sit aliquid impediens.

Ite in domibus vel locis Hospitalium vel Militiaꝝ semꝑ cognomen huius loci seu domus particularis postponi debet generali titulo/seu cognomini hm̄oi Hospitalis/seu Militie: vñ male diceretur Alsua vel Militie ꝛc. sed potius dici debet domus hospitalis sancti Jo. Hierosolimitañ i Alsua vel domus Militie d̄ Calletia deuatello vel in Olserdi. Jtaqꝫ locus vel Osua vel Macello ꝛ similia postponuntur vtē.

Item quando scribitur Sacriste semper ponitur secularis ecclesie. Si vero fuerit Sacrista maioris ecclesie / dicetur ecclesie tantum.

Item Sacriste Custodi ꝛ Camerario monasterij scribi nō potest. vt not. glo. in cle. ꝛ si principalis de rescrip. qꝛ habent Officia ꝛ nō dignitates. vt dicit Specul. i titulo d̄ iudi. dele. §. fin.

Item Decano rurali scribi non potest. vt dicit glo. in dicta cle. ꝛ si principalis.

Item quando scribit̄ Plebano pro iudice tunc nō dicit̄ ecclie

sed solū plebis vt est ille qui tenet sub se Canonicos vel alios subplebanos: sed plebanus parrochialis ecclesie simpliciter nō est ille ꝛ hic non poterit esse iudex.
Item ꝙ non vni vel duobus aut tribus Iudicibus scribi consueuit.
Item si scribatur pluribus Canonicis tunc dicitur Canonicꝭ ecclesie Forentiñ.
Item quando scribitur Officiali non dicitur ecclesie: ꝛ nō scribitur nisi Officiali maioꝝ prelatoꝝ.
Item quando scribitur Abbati si sit monasteriū scribitur Abbati monasterij. Si vero scribitur Abbati secularis ecclesie scribitur. Dilecto filio Abbati secularis ꝛ Collegiate ecclesie.
Nota idem fit si Sacriste quando ponit̃ secularis ecclesie nisi in ecclesia Cathedrali quia tunc nō dicit̃ secularis: sed solum Sacriste ecclesie Meldeñ. Et quando scribitur duobus Sacristis sed Cathedralis ꝛ Collegiate ecclesie dicitur sic.
Dilectis filijs maioris ꝛ secularis sancti Stephani Meteñ ecclesiaꝝ Sacristis Salutem ꝛc.
Item quando scribitur Priori nō debet dici Ecclesia nisi fuerit Prior ecclesie Cathedralis. Sed quando scribit̃ Priori Monasterij vel Preposito monasterij vel Decano semꝑ debet dici ꝑ Priorē vl' Decanū aut Prepositū soliti gubernari.
Item non ponitur ordo in Salutatione.
Item nota ꝙ in partibus vltramontanis cōmittitur Officiali In Italia Vicario.
Item quando scribitur Preposito Decano Cantori ꝛc. semꝑ debet dici Ecclesie: sed qñ scribit̃ Archidiacono vl' Canonico maioris ecclesie: nō est necesse ꝙ ponatur Ecclesie.
Item Capellano vel Rectori alicuius Ecclesie/ non scribitur vt Iudici.
Item nota ꝙ quando scribitur vni Canonico Cathedralis ꝛ Decano vel alij Prelato Collegiate ecclesiarum tunc Canonicus est postponēdus. Si vero scribetur duobus Canonicis Cathedralis ꝛ vni Prelato Collegiate ecclesiarum tunc Canonici sunt preferendi. non seruatur hodie quia Prelatus preponitur ꝛ sepius duo Officiales ꝛ Vicarij dantur.
Item nota ꝙ in iudicibus nunꝗ̃ dantur duo iudices: hodie istud non seruatur.
Item nota ꝙ nō datur pro iudice perpetuus Cōmendatarius

sub nomine cōmende etiam si peteretur in Supplicatione/ sed posset dari sub alio titulo ⁊ sub nomine clericali ⁊ si cōmitteret sub nomine clericali attende derogationem.c.statutum de rescrip.in.vi.videlicet ꝙ non-sis de personis quibus causa committitur.

Item nota ſm ordinationem Bonifacij pape.viij.cause audiende auctoritate litterarum sedis Apostolice non cōmittuntur nisi personis dignitate prefulgeñ vel personatum habentibus siue ecclesiaꝝ Cathedralium Canonicis qui si fuerint regulares debet fieri mentio de ipoꝝ ordine vel Officijs principalibus superioꝝ Prelatoꝝ:id est ipoꝝ aut preteritoꝝ predictoꝝ ac Gardiano Minorum / cum clausula non obstañ indulgeñ. quia sibi Gardiani vel filij Prior ordini tuo a sede Apostolica dicitur esse concessa ꝙ ipius ordinis fratres non teneantur se intromittere de quibuscūqȝ negotijs que ipis per eiusdeȝ sedis litteras cōmittuntur : ⁊ poni debet hec clausula imediate post testes.Et si esset littera quare testes. imediate poni debet post conclusionem clausule non obstañ indulgeñ ⁊c. ⁊ si non omnes ⁊c.Datꝰ ⁊c.

Si ille cui scribitur non est Prior vel Gardianus sed forte inquisitor heretice prauitatis tunc dicitur hoc modo non obstañ indulgentia que ordini fratrum Predicatoꝝ siue Minoꝝ cuius tu Filius inquisitor professor existis a sede Apostolica ⁊c. Et debent poni dicti Gardianus ⁊ Prior vltimo post alios iudices etiam Canonicos.Et nota ꝙ post clausulā nō obstañ indulgentia sequitur clausula.Et si non omnes ⁊c.

Item nota ꝙ principalis Officialis Epi ⁊ Prior cōuentualis licet obedientiarius dari possunt iudices Officiali veró forensis ⁊ Prior claustralis non vt in cle. Et si principalis de rescrip.Et similiter potest dari iudex officialis datus per capitulum se va.vt dicit glo.in dic.cle.

Itē an conseruator possit dari iudex dubiū est ⁊ eget declaratione vt dicit glo.ibi.

Iteȝ nota ꝙ omnis Prioratus est dignitas si est cōuentualis ⁊ aliter nō vt dicit glo.in dic.cle.⁊ si principalis.Et ista est ratio ꝙ Prior cōuentualis potest dari iudex qa est in dignitate.

Item nota ꝙ qñ lr̃e impetrantur ad tres iudices debet poni post clausulam testes regula illa.Et si nō omnes hijs exequendis potueritis interesse duo vestrū ea nihilominus exequatis.

Sed si sunt duo Epi et unus Abbas vel Decanus vel persona alia/non mutatur ragula illa sed ponitur per ordinem vtrō. videlicet duo vestrum etc.
Item quando Judices dantur ex vtriusqz partis cōsensu vel voluntate partis tunc debet dici Apostolica scripta mandamus etc. quando vero etiam ponitur locus tunc dicitur sic mādamus quatenus apud locum de. N. vtriusqz etc.
Item nota q in matrimonialibus scribitur semper Epo qui si fuerit suspectus scribitur alteri Epo/ et dicitur sic/ Ideoqz. F. T. cum dicta. E. venerabilem fratrem. N. Archiepm. N. cui esset in hac parte scribendum habeat ea ratione suspectum q dictus Jo. an. suus familiaris existit/ per Apostolica scripta mandamus quatenus etc.
Item nota q in causis que debent cōmitti Epo sicut in matrimonialibus etc. quando Episcopatus esset alicui cōmendatus et esse cōmendatarius in Episcopatu vel Ciuitate sua/tunc dicitur in cōmissione/ac si esset Episcopo videlicet. Venerabili fratri nostro Epo Sagieñ etc. quando vero esset absens ab episcopatu tunc cōmittit proximiori Epo sic dicēdo Cū dilectus filius nr Ludouicus ad. s. Lau. in Damaso presbiter Cardinalis qui tunc Ecclesie apostolice pesse dinoscitur. Et cui tāqz Epo Caneñ esset scribendum in hoc casu ad presens in Ro. Cu. resideat.
Venerabili Patriarche Constantinopolitañ similiter Archiepo Boneueñ similiter Epo Deranteñ.
Dilecto filio Joanni Electo Veracteñ.
Similiter magistro Joanni de Colacello Notario nostro.
Similiter magistro Joanni. N. Capellano nostro et causaꝝ palatij apostolici Auditori Salutem etc.
Similiter Abbati monasterij Cassineñ.
Similiter Abbati Monasterij de sancto Vito Veracteñ. diocesis.
Similiter Priori Monasterij sancti Petri. N. dioc. sic dicit quia Prioratus nuncupatur.
Similiter Priori monasterij sancti. N. dioc. N. per Priorē solitj gubernari: sic dicitur quia monasterio nō est alius maioris dignitatis.
Silr priori monasterij. s. n. p priorē solitj gubernari. n. dioc.
Similiter Priori monasterij sanctoꝝ quadraginta martyrum

extra muros. N. per Priorem solit gubernari &c.
Similiter Preposito & Decano monasterij vicz Preposito monasterij. s. N. p Priorē &c. Decano monasterij. s. n. Florū p Decanū solit gubernari &c.
Guardiano domus fratrū ordinis Hierosolimitani sancti Augustini. N. dioc.
Abbati secularis & Collegiate ecclesie. s. P. Albeñ dioc.
Priori domus fratrum Predicatorum ordinis Predicatorum N. dioc. Abbati ecclesie Tholosañ.
Priori ecclesie sancti Andree in Scotia.
Priori secularis & collegiate ecclesie sancti. P. Floreñ. Preposito ecclesie sancti. N. N. dioc.
Similiter Decano Archidyacono Cancellario Thesaurario Cantori &c. in dignitate constitut.
Archidyacono ecclesie Herbipoleñ: & hoc intellige de maiori Archidyacono.
Archidyacono de Marsallo in ecclesia Meteñ.
Plebano plebis sancti. N. Venetiarum ad palatium similiter in canonico cōmuni possunt dicerē Et est melius Archidyacono vel Canonico Herbipoleñ.
Francisco Masses Canonico Basilice principis Apostolorum de Urbe.
Joanni petri Canonico Venetorum.
Vicario Veroneñ.
Priori ecclesie non dicitur nisi sit Cathedralis.
Officiali Veroneñ.
Vicario venerabilis fratris nostri Epi Apolitañ generali.
Sacriste ecclesie Musteñ.
Sacriste secularis ecclesie Fir. N. dioc.
Dilectis filijs sancti Lamberti de. N. & sancti Antonij. N. dioc. Monasteriorum Colonieñ. & Herbipoleñ plebanis &c.
Dilectis filijs Priori de Prestolio & beate Marie de. N. ac sancti Jo. de. N. plebum &c.
Dilectis filijs sancti Petri & sancti Agricoli Abinioneñ Decanis & Sacriste eiusdem sancti Agricoli ecclesiarum Salutem.
Dilectis filijs Priori secularis & collegiate sancti Thome & Ludouico in maioris ac Viterbieñ & Leodieñ. Bononieñ ecclesiarum Canonicis &c.
Dilectis filijs Sacriste & Preceptori ac. F. N. Cano. Bar-

chinonen̄ Salutem rc.
Dilectis filijs vt supra duobus Abbatibus r Decano ecclie Ciuitaten̄.
Dilectis filijs Abbati de. N. r Preposito Bononien̄ per Prepositum soliti gubernari monasterij. N. dioc. r Priori maioris ecclesie Ulten̄ in qua maiores r minores Priores fore noscuntur Salutem rc.
Dilectis filijs Jamen̄ r Examen̄ Colonien̄ dioc. Decanis ac Archidyacono in Serta Hildesemen̄ dioc. ecclesiarum Salutem rc.
Dilectis filijs Decano sancti Petri ac Cantori maiorum ecclesiarum Leodien̄.
Dilecto filio Jo. N. Canonico ecclesie. N. ac Officiali. M.
Dilectis filijs Decano. n. ac de. n. r de osua in eadē ecclia. rc.
Dilectis filijs montis sancte Marie r sanctorum Marie r Georgij Franckforden̄ Maguntinen̄ dioc. Decanis r Cantori eiusdem montis sancte Marie ecclesiarum Salutem rc.
Dilectis filijs montis sancti Jacobi ac secularis r Collegiate sancti Alfonsi Victen̄ Abbatibus ac Precentori Victen̄. ecclesiarum Salutem rc.
Dilectis filijs Abbati sancti Petri de. N. r sancti. N. ac sancti. P. de. N. per Prepositum soliti gubernari. N. dioc. monasteriorum Prepositis Salutem rc.
Dilectis filijs sancti Sepulchri. N. r sancti. P. de. D. Prepositis ac Scolastico Serlen̄ Leodien̄ Maguntin̄ r Colocen̄ dioc. ecclesiarum.
Dilectis filijs Jo. r Petro de. N. Canonicis ac Decano sancti Mauritij Maguntin̄ ecclesiarum.
Dilectis filijs sancti. P. r sancti Jo. Herbipolen̄ monasteriorum Abbatibus ac Decano ecclesie sancti Jo. in Ham extra muros Cameracen̄.
Dilectis filijs Decano maioris ac eiusdem r sancti. P. Cayn̄ ecclesiarum Thesaurarijs.
Dilectis filijs monasterij in Ham per Prepositum soliti gubernari Verden̄ dioc. r Brexmen̄ Prepositis / ac Decano sancti Sebastiani ecclesiarum.
Dilectis filijs Priori beate Marie de. N. r Preposito maioris ecclesiarum ac Officiali. N. Salutem rc.
Dilectis filijs Decano sancti. P. r Jo. N. Canonicis maioris

Victeñ ecclesiaꝝ.
Dilectis filijs Jo. ꝛ. P. ac Ja. Canonicis ecclesiaꝝ.
Dilectis filijs Preposito. s. N. Maguntiñ ꝛ eiusdem ac. s. A. Ammoneñ ecclesiaꝝ Decanis ꝛc.
Dilectis filijs Thesaurario santi Jo. de. N. ꝛ. G. ac. B. maioris Treuereñ ecclesiaꝝ Canonicis Salutem ꝛc.
Dilectis filijs sancti Jo. Columbieñ ꝛ sancti Agricoli Ammeñ ac sancti Jacobi Viterbieñ ecclesiaꝝ Decanis.
Dilectis filijs Decano sancti Agricoli ꝛ Preposito sancti Agathi Alleñ ac Sacriste maioris Ammoneñ eccliaꝝ Salutẽ.
Dilectis filijs beate Marie montis sancti Angeli Colonieñ ꝛ sancti Victoris Decanis ac Ludouico. N. Canonico Colonieñ ecclesiaꝝ.
Dilectis filijs de Casa dei ꝛ de floriaco ac Auxitañ monasterioꝝ Abbatibus.
Dilectis filijs Abbati monasterij. N. ꝛ Meteñ ac sancti. P. Auinioneñ ecclesiaꝝ Decanis.
Dilectis filijs Abbati monasterij sancti. N. Colonieñ ꝛ Gustañ ac Belliceñ ecclesiaꝝ Prepositis.
Dilectis filijs sancti Agricoli Ammoneñ ꝛ beate Marie. N. Decanis ac Scolastico eiusdẽ. s. Marie Camerineñ eccliaꝝ.
Dilectis filijs Archidyacono Cusañ ꝛ. B. ac Jo. Canonicis Buteñ ecclesiaꝝ.
Dilectis filijs Abbati sancti Benedicti de Bario ꝛ Preposito de Gallo monasterioꝝ Vticeñ ac Officiali Vticeñ S. ꝛc.
Dilectis filijs sancti Jo. prope nouũ ꝛ. s. Saluatoris Honeñ. Normañ dioc. Monasterioꝝ Abbatibus ac Officiali Nor.
Venerabili fratri Epo Culmeñ. ꝛ dilectis filijs Preposito ecclesie Culmeñ. ac Officiali. N.
Dilectis filijs Preposito. s. Anneti ꝛ Decano beate Marie ad gradus/ac Jo. N. Canonico maioris Camneñ ec. S. ꝛc.
Dilectis filijs monasterij in finibus terre Leoneñ/ac Puriñ ecclesiaꝝ Abbatibus.
Dilectis filijs Decano sancti. N. Auinioneñ ꝛ Preposito Viceñ. ꝛ Sacriste eiusdem sancti. N. ecclesiaꝝ.
Dilectis filijs Abbati monasterij sancti Justi ꝛ sancti Saluatoris ac sancti Jo. N. ecclesiaꝝ Decanis.
Dilectis filijs Abbati monasterij sancti Nicolai de. N. ꝛ Prioris secularis ꝛ collegiate. s. N. ac Preposito Acteñ eccliaꝝ.

Venerabili fratri Epo Eboracen̄ et dilectis filijs Salamatin̄ et Ambulen̄ ecclesiarum Decanis.
Dilectis filijs Preposito.s.Thome Argen̄ et Decano.s.Angeli Auinion̄ ac Cantori eiusdē.s.Thome.N.ecclesiarum.
Dilectis filijs Decano.s.Agricoli Auinionen̄: et Preposito sancti Clementis de Catello:ac Archipbr̄o sancti Martini de.N.Frisingen̄ ecclesiarum.
Dilectis filijs Preposito Patauien̄.et eiusdē ac sancti Agricoli Auinionēn. ecclesiarum Decanis.
Dilectis filijs sancti Petri Argen̄ Lugdunen̄ et sancti.A.de N.dioc. monasteriorum Abbatibus ac Officiali Lugdunen̄ etc.
Venerabilibus fratribus Metēn et Virdunēn Epis ac dilecto filio Archipbr̄o collegiate beate Marie.N.dioc.
Dilectis filijs maioris et secularis ac collegiate sancti Stefani Castellān ecclesiarum ac Sacriste.
Venerabili fratri Jo.Epo Caurinēn nostro in vrbe in spiritualibus Vicario.
Venerabili fratri Jacobo olim Archiepo Ydioten̄ in Patriarcham Constantinopolitān.Electo administratori in spiritualibus et temporalibus ecclesie Ydioten̄ Salutem etc.
Vene.fratri.E.epo olim Theotēn i Archiepm Regin̄ electo
Venerabili fratri.P.Epo Sabin̄ administratori in spiritualibus et temporalibus ecclesie Aquilān.p sedem apostolicam deputato Salutem.
Dilecto filio Jo.N.curie causarum camere apostolice Auditori etc
Dilecto filio Vicegerenti Auditoris generalis causarum curie camere apostolice in ciuitate.N.Salutem.

¶De Intitulatione.

¶Nota q omnes pbr̄i Cardinales intitulantur hoc modo Dilecto filio.F.tit.sancti Laurentij in Lucina pbr̄o Cardinali.excepto vno videlicet.xij.Apostolorum qui intitulatur hoc modo.N.Basilice duodecim Aplorum pbr̄o Car.vt i.c. cū olim de priuilegijs ac i.c.ad aplicā sedē d sent.et re.iudi.li.vi.
Epi autem Cardinales intitulantur hoc modo.F.Epo Portuen̄ et non fit mentio de titulis.
Dyaconi Car.similiter sine titulis noiantur hoc modo.N.s.Georgij ad Velum aureū dyacono Car.
Nota q nullus debet intitulari de duobus titulis personatibus vel beneficialibus vn̄ incongrue diceret.dilecto filio.M.

de Marguntijs de Pelicanis Canonico Aquilaū quia debꝫ tolli vnus ex dictis titulis.

Nota ꝙ creatꝰ Canonicus ī gratia expectatiua si postea alios lr̄as ipetraret debꝫ intitulari Canonicus licꝫ nō sit ꝓbēdatus.

Nota ꝙ si papa scienter sub titulo dignitatis aliquē nominet vel honoret ꝑ hoc verbū in dignitate approbat cle. si Romanus de sent.excom.

Nota ꝙ in salutatione lr̄aꝝ pape non ponitur in xp̄o puta. Venerabili in xp̄o fratri. vel dilecto in xp̄o filio. Alioquin falsa est littera vt de crimine fal.c.q̄ꝫ graui quod verū est dūmodo non scibitur Abbatisse ac monialibus: qꝛ tunc bene ponitur in xp̄o vt de rescrip.c.cum dilecta: vel Regibus vt charissimo in xp̄o filio de cōuersa.cōiuga.c.charissimis. In Christo.

Itē in Salutatiōe nō ponit̄ nr̄o. puta venerabili fratri nr̄o. vel dilecto filio Capellano nr̄o. vel Subdyacono nr̄o Salutē ꝛc. Nostro.

Item vbi in salutatiōibus nomē ꝓpriū nō exprimit̄ puta scribitur Ep̄o debent poni duo puncta priusq̄ꝫ ponatur nomen eius cui scribitur sicut Ep̄o Preposito Decano Abbati ꝛc. Puncta.

Itē nota ꝙ papa vocat Ep̄os ꝛ suꝑiores venerabiles fratres Abbates vero ꝛ inferiores: ac etiam Principes: ac alios Barones filios indifferenter. Reges aūt charissimos appellat.

Nota bene hoc ꝙ quando dicitur dilecto filio. N. Canonico Herbipoleū decretoꝝ doctori Salutem ꝛc. postea in prosecutione lr̄e ibi tibi vt asseris ꝛc. Abbreuiator ꝛc. non debet dici decretoꝝ doctor. Ex quo ante in Salutatione positū est affirmatiue ꝙ est doctor ꝛ similiter de quibuscūqꝫ alijs titulis.

Itē in intitulationibus qñ scribit̄ Regi ꝛ Ep̄o debet Rex preponi Ep̄o vt in.c.i.ne.se.vac.ibi Rex ꝛ quidem Ep̄us. Rex ꝛ Ep̄us.

Quando scribit̄ Monacho ꝛ Canonico ꝓponit̄ Monachus vt in.c.deus qui de vit.ꝛ honest.cler. vbi primo nominantur Monachi: secūdo Canonici regulares: tertio alij religiosi. Ex ordine illius lr̄e habes arguere ꝓrogatiuā in noīando ꝛ scribēdo ꝓdictꝭ ꝛ ꝓ hoc facit qꝛ Monachi seu monachoꝝ institutio est antiqor q̄ꝫ institutio Canonicoꝝ regulariū vel alioꝝ relig. Monachi. Canonico.

Item aduerte qꝛ quando deberent nominari aliqui notati de aliquo vitio tunc debet primo nominari non dignior sed ille qui magis est infectus in illo vitio secus in actu virtuoso.

Ita dicit Nicol.in.c.auaritie: de prebeū. per illum textum qꝛ ibi fuerunt primo nominati Canonici Regulares q̄ꝫ monachi

licet sint digniores vt in nota precedenti quia Canonici regu lares magis peccabant in illa auaritia.

Excōicatus. Quando non est certū q quis sit excōicatus vt qn petit absol ui ab excōicatiōe si quā meruerit et nō apparet ex narratis ipm esse excōicatum vel pars dicit talem pbīm esse excōicatū tunc non obstan pmissis debet appellari dilectus filius qr in primo casu nō apparet ipm esse excōicatū et tn secundo casu nō credi tur assertioni partis.

De gradibus semp debet qs intitulari de gradu vt dilecto fi lio magistro Jaquet de Jacquetis Canonico Jacqueten de cretorum doctori lrarum Aplicarum Abbreuiatori Salutem.

Nomē officij. Secus in lris iustitie. Et aduerte qr qn quis est Officialis semp nomen officij debz poni ante Salutem vt in notula preceden. ita vt semp sit vlti mus titulus etc. Monachus si est Licentiatus vel graduatus debet de illo intitulari. vt dilecto filio Monacho. N. dioc. Licenciato in legibus.

Item nota q in intitulatione Decani et capituli non dicit ec clesie dilectis filijs Decano et Capitulo Melden vt habetur in. c. dilectus filius. g. de preben.

Intitulationes pro Secularibus.

Venerabili fratri Patriarche Hierosolimitano et dilectis filijs Priori et capitulo ecclesie Dominici sepulchri Hieroso limitan ordinis sancti Augustini Salutem etc.

Dilecto filio Jo. an. primicerio ecclesie. s. Marci Venetiarum.

Dilecto filio Jo. an. Archidyacono Magalon i ecclesia Ven trillien.

Dilecto filio Jo. an. Rectori Archipbro nūcupato parrochia lis plebis nuncupate sancti Vincentij. N. dioc.

Judex i Mar. Dilecto filio Jo. an. decretorum doctori officij appellationū pro uincie nostre Marchie Anchonitan Judici etc.

Persone. Dilecto filio Jo. persone personatus in Hagnow in rebus. n. dioc.

Dilecto filio Jo. Rectori priori nuncupato curate et secularis ecclesie prioratus nuncupate. d. n. dioc.

Cano. s. Pe. Dilecto filio. F. Canonico Basilice principis Aplorum de vrb.

Portinario. Dilecto filio. N. ppetuo portionario eccle. s. Ja. Colūbrien.

Dilecto filio. N. rectori minoris portionis de capella. N. per duos quorum vnus minorem alter vero maiorem ipius ecclesie portionem obtinet solitis gubernari Rectorum Lexomen dioc.

Dilecto filio N. Rectori prochialis ecclie s. Ja. i Hamen di.
Dil. f. Jo. ppetuo beneficiato ad altare s. p. N. dioc.
Dilecto fil. N. Capellano capellanie beate Marie Perusin sic dicitur quando est chorus de per se. — Capellanus capellanie.
Dil. f. N. ppetuo beneficiato i Basilica pricipis aplo⁊ d vrb.
Dil. f. magistro. d. lra⁊ sacre penitentiarie scrip. fam. nro ⁊c. — Scrip. penitentiarie.
Dil. f. N. Capellano nro ⁊ ca⁊ palatij aplici Auditori. — Auditori
Dil. f. N. Acolito nro. volen itaq₃ tibi qui etia capel. nr existis — Acolito
Venerabili fratri N. Epo portuen apostolice sedis Legato. — Legato
Venerabili fratri N. Episcopo Melchinon apostolice sedis Nuntio. — Nuntio
Dilecto filio N. tit. sancto⁊ Marcellini ⁊ Petri pbro Car. in prouincia nra Marchie Anchonitan pro nobis ⁊ ecclesia Roman in temporalibus Vicario generali Salutem ⁊c. — Car. vicario.
Venerabili fratri Jo. Epo Spoletan nostro in bonis spiritualibus Vicario. — Vicario i vrb.
Dilecto filio magistro N. Capellano nostro causa⁊ Curie camere apostolice generali Auditori. — Auditori Ca.
Dilecto filio N. ppetuo Vicario in ecclesia domus N. ordinis Carmelita⁊ Burdegalen.
Dilecto filio N. Scolari N. dioc. — Scolari
Dilecto filio magistro B. Rectori littera⁊ apostolica⁊ Abbreuiatori Grata familiaritatis ⁊ deuotionis obsequia. — Abbreuiatori.
Dilecto filio B. in prouincia nostra Marchie Anchonitan pro nobis ⁊ Ro. ec. in temporalibus Vicario generali Rectori prouincie nostri Patrimonij beati Petri in Tuscia. — Gubernatori patrimonij.
Dilecto filio nobili viro F. militari Neapolitan prouincie nostre Marchie anconitan pro nobis ⁊ Ro. ec. Rectori. — Rectori Mar.
Dilecto filio F. legum doctori ⁊ consistorij apostolici Aduocato ac terre nostre Carneti pro nobis ⁊ Ro. ec. in temporalibus Rectori ⁊ potestati ⁊c. — Aduocato cosistoriali.
Dilecto filio G. in ciuitate nostra N. eiusdem comitatu territorio ⁊ districtu pro nobis ⁊ Ro. ecclesia in temporalibus Vicario generali. — Vicario alicuius vrbis ec.
Venerabilibus fratribus Epis ⁊ dilectis filijs electis Abbatibus Prioribus Prepositis Ministris Guardianis ⁊ alijs ecclesia⁊ Prelatis ⁊ Rectoribus: necno ⁊ vniuerso clero tam religionis cuiuscuq₃ professionis ⁊ ordinis q secularibus in beati Petri patrimonio constitutis Salutem ⁊c. — Pluribus.

Venerabilibus fratribus Archiepo Cracomeñ eiusqȝ Suffra
ganeis: ⁊ dilect filijs electis Abbatibus Prioribus Preposi
tis Decanis Archidyaconis Plebanis Archipbris ⁊ alijs ec
clesiaꝝ Prelatis ⁊ Rectorib⁹ Capellanis quoqȝ ⁊ collegijs
⁊ couen: Alstertien. Clumacen Premōstreñ sanctoꝝ Bndicti
⁊ Augustini. Cartusieñ. Grandimonteñ. ⁊ alioꝝ ordinū: cete-
risqȝ personis ecclesiasticis tā regularib⁹ q̄ȝ secularibus exem-
ptis ⁊ nō exemptis Prioribus desup ⁊ preceptoribus seu magi-
stris ⁊ alijs fratrib⁹ domoꝝ hospitalis. s. Joannis Hierosolimi
tañ. ⁊ domus sancte Marie Theotonicoꝝ ⁊ Caluterañ eo-
rūqȝ loca ⁊ locatis per ciuitates dioc ⁊ prouincias Terraci
neñ constitut Salutem ⁊c.

¶ De Ordine fratrum Minoꝝ.

¶ Dilecto filio Jo. Ja. de Alexandria ordinis fratrū minorū professori in theologia magistro Salutem ⁊c.

Ministro prouinciali ordinis fratrū minoꝝ prouincie panneñ

Antonio petri de. A. fratri tertij ordinis. s. Francisci de penitētia nūcupati ecclesie. s. Francisci domus fratrū minoꝝ. Jo. de N. ordinis fratrū minoꝝ professori prouincie. s. Francisci ẜm morem ipsius ordinis prouinciali Ministro.

¶ De Ordine Predicatoꝝ.

¶ Dilectis filijs. N. magistro ⁊ diffinitoribus ac fratribus ordinis Predicatoꝝ Rothomageñ in generali capitulo causarū ibidem celebrañ proxima cōuenieñ Salutem ⁊c.

Dilecto filio Jo. N. ordinis Predicatoꝝ cōuentus. n. dioc.

Priori prouinciali ⁊ fratribus ordinis fratrum Predicatoꝝ prouincie Almanie ẜm maiorem ipsius ordinis.

Jo. de. N. cōuerso ordinis Predicatoꝝ.

Jo. N. ordinis fratrum Predicatoꝝ ⁊ Theologie professori in regno Francie heretice prauitatis inquisitori.

¶ De Ordine Carmelitaꝝ.

¶ Dilecto filio. N. ꝓuinciali ordinis fratrū Carmelitaꝝ ꝓuincie. N. ẜm morē dicti ordinis per sedem apostolicam deputati.

Prior generalis ⁊ fratres ordinis beate Marie d mōte Carmeli ecclesiaꝝ domus fratrū Carmilitaꝝ ordinis.

Perpetuus Vicarius in ecclesia domus fratrū ordinis Carmelitarum Beneñ.

¶ De Ordine fratrū Heremitaꝝ sancti Augustini.

¶ Dil. f. Priori generali fratrū ordinis Heremitaꝝ. s. Augu.

Jo·an·domus Papien̄ ordinis fratrum Heremitarum sancti Augustini professori·
Prior & fratres domus fratrum Heremitarum sancti Augustini sancti Jo·N·Herbipolen̄ dioc·
Dilecto filio·N·ordinis fratrum Heremitarum sancti Augustini: ac sacre theologie professori in Insula Cypri minori penitentiario nostro Salutem &c·

¶ De alio ordine sancti Augustini·

¶ Dilecto filio Jo·Canonico ecclesie Taurinen̄ ordinis sancti Augustini·Uel sic· Canonico ecclesie sancti Jo· in Num ordinis sancti Augustini dioc·N·Salutem &c·
Jo·Canonico monasterij sancti Antonij ordinis sancti Augustini Meten̄ dioc Salutem &c·
Dilectis filijs Capitulo ecclie Melden̄·ordinis·s·Augustini·
Dilectis filijs magistro & fratribus domus hospitalis sancti Francisci cruciferorum Constella in pede pontis Chianen̄ ordinis sancti Augustini·Preceptori domus sancti Antonij Mediolan̄ ordinis sancti Augustini·
Fratri domus sancti Pauli primi heremite in mag ordinis·s·augustini·N·dioc·
Fratri heremitarum sancti Pauli primi heremite ordinis sancti augustini domus fratrum·s·Pauli primi heremite sancte Marie virginis ordinis sancti augustini·N·dioc Salutem &c·
Priori & fratribus domus sepulchri dominici Hierosolimitani sancte Anne Barchinonen̄: ordinis sancti augustini·Uel sic Priori prioratus ecclesie Sepulchri dominici: ordinis sancti augustini Romane ecclesie imediate subiecti qr sunt exempti·
Nota bon home q superior ipius ordinis dicitur Prior & papa est abbas iporum·
Priori & fratribus domus seruorum scte Marie Senen̄ ordinis sancti augustini· Seruorum·
Priori & Heremite·s·Hieronymi nūcupati prioratus Hunc ordinem approbauit Gregorius·viij·anno·iiij· S·Hieronymi
Priori priorat' d·n·or·s·aug·n·dioc· Preposito prioratus s·Marie ordinis sancti augustini·N·dioc·
Preceptori & fratribus Hospitalis nostri sancti Spiritus in Saxia de Urbe ordinis sancti augustini·
Antonio Jo·fratrum seruorum sancte Marie: ordinis sancti augustini professori: minori penitentiario nostro·

¶ De Ordine sancti Benedicti.

¶ Dilecto filio Jo. an. monacho ecclesie sancti. N. ordinis. s. Benedicti. N. dioc. Salutem &c.

Monachi. s. Hieronymi — Priori monasterij beate Marie de pietate per Priorem solitum gubernari ordinis monachorum sancti Hieronymi.

Venerabili fratri Epo Dulen. & dilectis filijs Priori & Capitulo singulisque personis ecclesie Dulen. ordinis. s. Benedicti.

Abbati monasterij sancti. N. Beneuentan. Roman. ecclesie immediate subiecti ordinis sancti Benedicti &c.

Abbati monasterij sancti. N. ordinis sancti Benedicti dioc. N. Salutem &c.

Monacho monasterij. s. Marie Catuan. ordinis. s. Benedicti.

Abbati & conuentui monasterij loci Heremitarum ordinis sancti Benedicti. N. dioc.

Joanni Jacobo monacho monasterij sancti Stephani Floren. ordinis sancti Benedicti.

Abbati Monasterij sancti Joannis seruorum dei ordinis sancti Benedicti territorij monasterij Cassien. quod nullius dioc. existit. vel sic.

Abbati monasterij. s. Mathei seruorum dei ordinis. s. Benedicti territorij monasterij. N. quod quidem territorium nullius dioc. existit.

Priori prioratus sancti Hieronymi ordinis sancti Benedicti N. dioc.

Sancti Eusebij de vrbe. — Prioratus monasterij sancti Eusebij de vrbe per Priorem solitum gubernari ordinis sancti Benedicti cuius monachi secundum instituta regularia beati Petri confessoris viuunt.

Elemosinario sancti Jo. ad Roman. ec. nullo medio pertinentis ordinis sancti Benedicti. N. dioc. &c.

¶ De Ordine Premonstraten.

¶ Dilecto filio Jonni J. militan. Premonstraten. ordinis. N. diocesis.

Pluribus. — Venerabilibus fratribus Patriarche Epo & Epis ac dilectis filijs Abbatibus Prioribus Prepositis Decanis Archidyaconis Plebanis Rectoribus & alijs ecclesiarum monasteriorum Prelatis ipsorumque Vicegerentibus. Capitulisque & conuentibus ecclesiarum & monasteriorum ipsorum: ceterisque personis ecclesiasticis secularibus & regularibus exemptis & non exemptis Cistertien. Clumiacen. Premonstraten. Camaldulen. Cartusien. sanctorum Benedicti & Augustini Valisanbrosij & aliorum ordinum & vo-

morum Hospitalis sancti Joānis Hierosolimitañ. sancte Ma
rie Theotonicoꝝ. Calateñ humiliatoꝝ ⁊ Cruciferoꝝ mgr̄is
Prioribus p̄ceptoribus: necnō Principibus Ducibus Mar
chionibus Comitibus Capitaneis Potestatibus Vicarijs
Castellanis Comitatibus quoq; Ciuitatū ⁊ vniuersitatū ter
raꝝ ⁊ locoꝝ: ac Prioribus Prepositis Annunciants ⁊ alijs
vniuersis ⁊ singulis ad quos p̄ntes lr̄e peruenerint ⁊c.
Dilecto filio Abbati monasterij Clumiaceñ ordinis. N. dioc;
Nota ꝙ oēs religiosi ordinis Cliniacēn censentur Monachi Cluniaceñ
Cluniacēn: ⁊ sic quo ad eos nō h; locū translatio ꝙ prouidet
illis de beneficijs. Translatio
Dilecto filio Raymundo Abbati monasterij Cluniacēn.
Prioratus. s. Jo. de Cilleyo Metēn dioc; ordini. s. N.
¶ De Ordine sancti Dei.
¶ De ordine fratrum heremitaꝝ sancti augustini habet vt̄s.
Item habetur supra de Heremitis sancti Pauli.
Dilecto filio. N. Monacho Heremi Camaldulēn Meldēn.
dioc; dectetoꝝ doctori.
Prioris ⁊ Cōuentus monasterij. N. p Priorē solitꝰ guberna
ri Cartusiēn ordinis Meldēn dioc; Cōmendator ⁊ fratres
domus beate Marie Theutonicoꝝ Hierosolimitān.
¶ In litteris Justicie extenduntur.
Testes aūt q fuerit noiati si se gr̄a odio vel timore subtraxerit
cēsura simili appellatiōe cessante cōpellas veritati testimoniū
perhibere.
¶ Si vero duo.
¶ Quod si non ambo hijs exequendis potueritis interesse al-
ter vestrum ea nihilominus exequatur.
¶ Si vero plures.
¶ Quod si non omnes ⁊c. Duo aut vnus vestrum ea nihilo-
minus exequatur.
¶ Ideoq;.
¶ Si Cardinali. Circūspectiōi tue. Si Ep̄o. Fraternitati tue
Si plures vestre. Si sint alij inferiores Discretioni vestre vel
tue. Si Ep̄o cū vno vel duobus inferioribus: dicit discretioni
vestre per Ap̄lica scripta mandamus quatenus vocatis q fue-
rint euocandi ⁊ auditis hincinde propositis qd̄ iustum fuerit
appellatione remota decernatis facieñ qd̄ decreueritis p cen-
suram ecclesiasticam appellatione postposita cōpescendo. Qd̄

si non omnes. Si Epus auctoritate nostra.

Rationi congruit. Rationi congruit et cõuenit honestati vt ea que de Romani Pontificis gratia pcesserunt licet eius supueniente obitu lre Apostolice sup illis confecte nõ fuerint suũ cõsequãt effectũ.

Cõmunis forma pauperum expectatiue
pro graduatis etc.

Innocentius etc.

Venerabili fratri etc. vel dilectis filijs etc.

Dilecti filij Jo. de. N. paperis clerici. N. dioc apud sedẽ apostolicam constituti supplicatiõibus inclinati. discretioni vestre per apostolica scripta mandamus qtũs de vita et cõuersatiõe ipius Jo. qui vt asserit beneficiũ aliquod ecclesiasticũ nõ obtinet et quez per certos examinatores sup hoc a nobis deputatos de litteratura ipius examinari fecimus diligenter quiqz in illa repertus est idoneus ad beneficiũ ecclesiasticũ obtinendũ solerter Jnquirẽtes. si eũ vite laudabilis et honeste conuersationis esse repereritis et aliquod beneficiũ ecclesiasticũ non obtineat aliudqz cenonicum nõ obsistat ei de aliquo beneficio ecclesiastico cũ cura vel sine cura consueto ab olim clericis secularibus assignari dũmodo in Cathedrali ecclesia non existat. Cuius fructus redditus et prouentus si cũ cura. xl. si vero sine cura fuerit. xxiiij. lib. turo. par. se. taxationẽ decime. si taxatum fuerit: et si taxatum non fuerit fm q de illo pro decima hmõi persolui cõiter consueuit va. an. nõ exce. Ad collationem vel puisionem venerabilis fratris nostri Epi Ostiẽ pertineñ si qd in ciuitate vl dicta dioc vacat ad pñs. aut cũ vacauerit q idẽ Jo. per se vel procuratorem suũ ad hoc legittime cõstitutũ infra vnius mensis spaciũ postqz sibi vel eidem procuratori de ipius beneficij vacatione duxerit acceptandũ auctoritate nra prouideri curetis. Jnducentes p vos vel aliũ seu alios eundẽ J. vel procuratorẽ suũ eius noĩe in corporalẽ possessionẽ dicti bñficij: et defendentes inductũ ac facientes ipm. J. vel p eo pcuratorem pdictũ ad illud: etiã si Canonicatus et prebenda fuerit vt est moris admitti sibiqz de ipius beneficij fructib9 redditibus pue ntibus iuribus et obuentionibus vniuersis integre responderi. Contradictores auctoritate nostra appellatione postposita compescendo. Nõ obstañ si alicui super prouisionibus sibi faciendis de hmõi vel alijs beneficijs ecclesiasticis in illis par

In regularibus pñtationẽ. Qñ ĩpetrãs ad collationẽ Abbatis et cõuẽtus vel aliaz psonaz regularium tũc semp ponit cõiter vl diuisim ptinentẽ. Si vero ad collationẽ psonaz nõ regularũ tunc ponit cõiter dũtaxat in alijs No vt in textu.

tibus speciales vel generales dicte sedis vel legatoꝝ eius sub quacūq; verboꝝ forma lr̃as impetrarint: etiā si per eas ad inhibitionē reseruationem ⁊ decretū vel alias quomodolibet sit processum. Quibus oībus preterq̄ auctoritate nostra beneficia hmōi expectantibus p̄fatum Jo. in hmōi beneficij assecutione volumus anteferri sed nullā per hoc eis quo ad assecutionem beneficioꝝ alioꝝ p̄iudicium generari. Seu si eidem Ep̄o vel quibusuis alijs cōiter vel diuisim a dicta sit sede indultum q̄ ad receptionem vel prouisionem minime teneantur ⁊ ad id compelli aut q̄ interdici suspendi vel excōicari non possint. Quodq; de beneficijs ecclesiasticis ad eoꝝ collationem vel prouisionem cōiunctim vel separatim spectantibus nulli valeat prouideri per lr̃as Ap̄licas nō facientes plenam ⁊ exp̄ssam ac de verbo ad verbum de indulto hmōi mentionem. Et qualibet alia dicte sedis indulgētia generali vel speciali cuiuscūq; tenoris existat per quā p̄sentibus non expressam vel totaliter nō insertam effectus eaꝝ impediri valeat quomodolibet differri ⁊ de qua cuiusq; toto tenore habenda sit in nr̃is lr̃is mentio specialis. Nos enim p̄fato Ep̄o ne de beneficio hmōi interim etiā ante insinuationem p̄sentium ⁊ processuum per eas habitoꝝ ei factam nisi postq̄ sibi constiterit q̄ Jo. vel procurator predict̄ beneficium hmōi acceptare noluerint disponere quomodo p̄sumant districtius inhibemus decernēt irritū ⁊ inane si secus super hijs a quoq̄ quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attemptari. Q̄d si non oēs hijs exequendis potueritis interesse duo vestrum ea nihilominus exequant̄. Dat̄ ⁊c.

Q̄n vnus iudicū est Ep̄us tūc ponit̄ tu frater Ep̄e cuius coꝝ altero ea nihilomin⁹ exeq̄mini.

Reseruatio Canonicatus ⁊ preben. ac dignitat̄ ecclie Cathedralis primo vacaturum.

Ad futuram rei memoriam illa quotidiana nos pulsat instantia ⁊ ecclesiaꝝ omniū impellit sollicitudo vt promotio ciuitat̄ ecclesiarum ⁊ presertim Cathedralium successa vtilium sub quorum felici directione salubriter gubernari valeant personarum fulciatur presidio Apostolicos diffundamus iugiter excogitatus. hinc est q̄ nos cupiēt de vno Canonicatu vna preben ⁊ dignitate personatu administratione vel officio ecclesie N. quos per cessum vel decessum aut dimissionem vel alias qualitercumq; vacare contigerit per nos vel sedem Apostolicam persone idonee prouideri motu proprio.

Aliud p̄hemium Roman. pōtifex ad quē oīm bn̄ficioꝝ ecclesiasticoꝝ dispositio p̄tinet

Et si omnium ecclesiarum ac canonicatuum ⁊ preben. aliorumq; benefiorum ecclesiasticorum tam cum cura q̄ sine cura plenaria dispositio ad Roman̄ Pontificem pertinere noscat̄.

nõnulla ex eis ꝓriusq̄ vacēt sue ⁊ sedis aplice dispositiōi q̄nq̄ʒ reseruat vt de illis cū vacāt ꝑ suā ⁊ dicte sed̄ ꝓuidentiā salubriꝰ valeat ꝓuideri. hic c.

Nōnunq̄ʒ tamē idē pontifex priusq̄ʒ vacent sue ⁊ sedis Aplice dispositioni ac collationi specialiter reseruatū: ⁊ de illis cū vacant per dicte sedis prouidentia salubriter valeant prouideri. Cupien̄ igitur ⁊c.

¶ Nota alia euidentialia.

¶ Nota q̄ñ impetrans petit ad collationē ordinarij tūc scribit̄ iudici eiusdē dioc. alias semꝑ scribit̄ ordinario nisi impetrans ꝑ annū stetisset in Cu. tūc enim scribit̄ tribus iudicibus: ⁊ poterit iudex scribere ꝓcessuʒ in curia. Nec ponit̄ illa clausula qꝫ si tu p̄ntes sed illa qꝫ si nō oēs. Q̄ñ ponit̄ in cōi forma ad collationē Epi semꝑ dant̄ tres iudices ⁊ Epus in illo casu non potest esse aliquis eoꝝ.

Si sit dispensatū suꝑ defectu nataliū d̄r sic cū quo alias vt non obstañ ⁊c. vel cū quo dudū suꝑ defectu nataliū ⁊c. vel qui vt asserit. Alij ponūt defectus post verbū vicʒ post nō obstañ beneficiales. Q̄ñcūq̄ʒ in cōi forma pauperū tres Judices dant̄ pro nō graduatis tūc oportet oēs illos tres vel in ꝑtibus vel in curia tm̄ accipere. Nota qꝫ omne beneficiū est incompatibile cū ista forma de se sicut religiosis quodlibet beneficiū est incompatibile ꝑ se licet nō ꝑ accidens vʒ ꝑ cōmendā vel ⁊c. Nota tñ qꝫ vigore regulaꝝ cācellarie aplice beneficiū minoris valoris q̄ʒ. xxiiij. non facit incōpatibile.

Q̄ñ impetrans aliq̄d beneficiū obtinet debet sequi hec clausula. Volumus aūt qꝫ idem clericus q̄ʒ primū vigore p̄ntiū beneficiū aliq̄d fuerit pacifice assecutus p̄fatam ꝑrochialem ecclesiam quā vt p̄fertur detinet ⁊ quā extūt vacare decernimus omnino dimittere teneat̄: qꝫ si tu p̄ntes litteras ⁊c.

Nota q̄ñ scribit̄ tribus iudicibus videlicet si impetrans petit ad collationē Epi vel per trienniū fuit i curia ⁊c. Et impetrās aliq̄d beneficiū obtinet tūc post verbū teneat̄ ponitur hec cl̄a. Nos eniʒ p̄fato Archiep̄o vel Ep̄o ne de beneficio hm̄oi ⁊c. vsq̄ʒ attemptari. Et seq̄tur tunc hec clausula q̄ semꝑ ponitur in hoc casu: qꝫ si nō oēs hijs exequendis potuerit̄ interesse duo vestrū ea nihilominus exequant̄. Si aūt impetrans nihil habet ⁊c. tunc post illa verbā mentio specialis d̄r. Nos eniʒ p̄fato Ep̄o vl' Archiep̄o ne de hm̄oi b̄ñficio ⁊c. vsq̄ʒ. qꝫ si nō oēs ⁊c.

Sili mō ꝓatriarche ⁊ Ep̄o.

¶ Cōmunis forma pauperum venerebili fratri Archiep̄o Maguntiñ.

¶ Dilecti filij. N. de. N. pauperis clerici. N. dioc. apud sedeʒ

Apostolicam constituti supplicationibus inclinati fraternitati tue per apostolica scripta mandamus quatenus de vita ⁊ conuersatione ipius clerici qui vt asserit beneficium aliquod ecclesiasticū nō obtinet: ⁊ quem per certos examinatores sup̄ hoc deputatos a nobis de litteratura examinari fecim⁹ diligēter. quiq; in illa repertus est idoneus ad beneficiū ecclesiasticū obtinendū solerter inquirentes si eū vite laudabilis ⁊ honeste conuersationis esse repereritis: ⁊ aliqd̄ beneficiū ecclesiasticū non obtineat aliudq; Canonicū nō obsistat ei de aliquo beneficio ecclesiastico cū cura vel sine cura consueto ab olim clericis secularibus assignari dūmodo in Cathedrali ecclesia nō existat. Cuius fructus ⁊c. si cum cura. xx. si vero sine cura fuerit. xv. mar. arg. se. tax. decime si taxatū fuerit vel si taxatū non fuerit ſm quod de illo pro decima hmōi persolui cōiter consueuit valorem an. nō exce. Ad collationē vel p̄ntationē Dilectoꝝ filiorum Prepositi Decani ⁊ Capituli ecclesie beate Marie. N. dioc. cōiter pertinentes si quid in ciuitate Augusteñ vel dicta dioc. vbi dictus. N. ꝑpetuā mansionē se asserit elegisse vacat ad p̄ns aut cū vacauerit: quod idem clericus per se vel procuratorem suū ad hoc ab eo legittime constitutū infra vnius mensis spacium postq̄ sibi vel eidem procuratori de ipius beneficij vacatione constiterit duxerit acceptandū auctoritate nostra prouidere procures. Induceñ per te vel aliū seu alios eūdem clericum vel procuratorem suū eius noīe in corporalē possessionem hmōi beneficij ⁊ defendeñ inductū amoto ac facieñ ipm clericū vel pro eo procuratorem p̄dictum ad illud etiam si Canonicatus ⁊ prebeñ fuerit vt est moris admitti sibiq; de ipius beneficij fructibus ⁊c. integre responderi. Contradictores ⁊c. Non obstañ si alicui sup̄ prouisionibus sibi faciendis de hmōi vel alijs beneficijs ecclesiasticis in illis partibus speciales vel generales dicte sedis vel legatorum eius sub quacunq; verboꝝ forma litteras impetrarint: etiam si per eas ad inhibitionē reseruationem ⁊ decretum vel alias quomodolibet sit processum. Quibus omnibus preterq̄ auctoritate nostra huiusmodi beneficia expectantibus in huiusmodi beneficij assecutione dictum clericum volumus anteferri sed nullum per hoc eis quo ad assecutionem beneficioꝝ alioꝝ preiudicium generari. Seu si eisdem Preposito Decano ⁊ Capitulo vel quibusuis alijs

Clerici Dyaconi vel Subdyaconi mutatis mutādis ⁊ nō dꝫ poni nomē ꝓpriū. Bñficiū. vel sic. prochiale ecclesiā. s. T. dēc tue dioc. vel l. dioc. cui⁹ fruct⁹ ⁊c. nō ex. lib. vel flor. auri de Camera se. tax. deci. Vel sic. q vt asserit vigore quarūdā lraꝝ aplicaꝝ prochialē ec. cui⁹ fruct⁹ ⁊c. acceptauerit ī palatio apostolico litigare ītēdit ⁊ nullū aliō bñficiū ecclesiasticū obtiet Semꝑ ponit̄ ꝯsuetudo ab olim. Scdm regulas Nicolai pōt ēt appōi p ꝓcuratorē. Nō subseqt̄ vel ꝓcurēm suū eius noie exq̄ videt̄ supfluū cū aliqsi acceptatione bñficij p se facer̄ pōt hic ⁊ ꝓcuratorē imo nō ēe credit̄ ⁊ p amicū Qñ ē ad collationē patriarche Archiepi vel Epi dr̄ ad collationē vel ꝓuisionē. Qñ scribit̄ ad col. Abba. ⁊ ꝯuentus Abbatisse ⁊ ꝯuēt⁹ Prepositi ⁊ ꝯuent⁹ ⁊

sic de aliis regularib⁹ pōit cōiter vl' diuisi3. Qn̄ āt ad Decani ꝛ capituli v3 de secularib⁹ dr̄ cōter ptinēs. ꝛ intelligit̄ si sint plures psone. Qn̄ nō petit̄ ad collatione Abbat ꝛ ꝯuēt⁹ Abbatisse ꝛ ꝯuēt⁹ Priorisse ꝛ ꝯueñ. vel Prepositi ꝛ decāi vel Cātoꝝ ꝛc. ecclesie n. dioc.
Qn̄ āt litigat dr̄ Volum⁹ āt ꝙ postq̄ idē cleric⁹ vigoꝛ p̄ntiū būficiū aliqō fuerit pacifice assecut⁹ dictā ec. si eā iteri3 cuincat ꝛ assequatur quā extūc vacare decernimus oino dimitter̄ teneat̄. alioqn oi iuri sibi i ea vel ad illā quolibet ꝯpetēti cedere teneat̄. vel sic. cōpetenti ꝓut ad id se spōte obtulit ceder̄ teneat̄

cōmuniter vel diuisim ad eadem sit sede indultum ꝙ ad receptionem vel prouisionem alicuius minime teneantur ꝛ ad id compelli aut ꝙ interdici suspendi vel excōmunicari non possint. quodq3 de beneficiis ecclesiasticis ad eoꝛum collationem seu prouisionem cōiunctim vel separatim spectantibus nulli valeat prouideri per litteras Apostolicas non facieñ plenā3 ꝛ expressam: ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Et qualibet alia dicte sedis indulgentia generali vel speciali cuiuscunq3 tenoꝛis existat per quam presentibus non expressam vel totaliter non insertam effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri: ꝛ de qua cuiusq3 toto tenoꝛe habenda sit in nostris litteris mentio specialis. Volumus autem ꝙ si tu presentes litteras non potueris seu nolueris exequi possint ꝛ debeant super quo tenoꝛe presentiū mandatum damus ꝛ etiam potestatem. Et insuper prefatis Preposito Decano ꝛ Capitulo ecclesie beate Marie ne de beneficio huiusmodi interim etiam ante insinuationem presentium ꝛ processuum per eas habitoꝛum ipsis factā3 nisi postq̄ eis cōstiterit ꝙ idem clericus per se vel procuratoꝛem predictum huiusmodi beneficium acceptare noluerint disponere quoquomodo presumant districtius inhibemus. Decerneñ irritum ꝛ inane si secus super hiis a quoquam quauis auctoꝛitate scienter vel ignoꝛanter contigerit attemptari. Dat̄ ꝛc.
Aut ꝙ nos alias eidem. B. qui vt asserit de beneficio ecclesiastico cum cura vel sine cura vacañ tunc vel vacaturo consueto ab olim ꝛc. si sit regularis. Ad collationem vel prouisionem dilecti filii Prepositi ꝛc. pertineñ in ea foꝛma s̄m quam pro pauperibus clericis beneficiandis dudum scripsimus per alias nostras litteras mandauimus prouideri. Volumus autem ꝙ q̄primu3 dictus. B. vigoꝛe presentium dictam ecclesiam. N. fuerit assecutus alie nostre littere ꝛ huiusmodi processus ꝛc. secute extunc omnino sint casse ꝛ irrite nulliusq3 roboꝛis vel momenti. Et insuper exnunc ꝛc.

¶ Nota alia euidentialis.

¶ Vide pro graduatis in hac foꝛma cōmuniter dantur tres iudices sicut in speciali ꝛ dantur vnus in Curia ꝛ duo in parti-

bus si petrantur sicut in speciali forma.
In Capitulo cõmuniter dicitur sed in regularibus cõmuniter vel diuisim in ista forma cõmuniter.
Quando quis in prima forma pauperum gratiam habuerit expedire vult litteras in secunda forma pauperum sibi factã tunc superius non fiet mentio de expectatiua: sed inferius in loco solito et dicitur sic. Nos enim alias nostras litteras per quas idem clericus beneficium ecclesiasticum cum cura vel sine cura etc. expectabat et processus habitos per easdẽ et quecũqз inde secuta cassam9 irritam9 et annullam9 nulliusqз rob. vel momẽti.
Quando vero littere non sunt confecte dicitur sic. Nos enim assignamus super prouisionem dicto clerico facienda.
Nota quod in cõmuni forma pauperum in litteris pro graduatis siue non graduatis nunquã ponitur clausula Seu si hodie etc.
¶ Quando mandatur prouideri: vel fit processus alicui de certo beneficio vacañ. quod nondum possidet dicitur sicut superius in predicta forma etc. cui vt asserit nuper de parrochiali ecclesia. N. dioc. tunc certo modo vacañ. per alias nostras litteras duximus prouidendum.
Quando littere non sunt confecte: tunc dicitur post verbum vacañ gratiose concessimus prouideri: sup qua quidẽ cõcessione gratie Apostolice littere minime sunt confecte et quem per certos examinatores super hoc a nobis deputatã etc.
Inferius vero dicitur sic. Volumus autem quod idem clericus quamprimum vigore presentium huiusmodi beneficium fuerit pacifice assecutus prefatam ecclesiam si eam minime conferri contingat et assequatur omnino dimittere. Alioquin omni iuri sibi in ea vel ad eam fieri continget non ponuntur in hijs litteris confectis etc. prouisimus.
Si vero sit expectans in speciali non fit mentio superius: sed inferius: et dicitur sic. quodqз concessionis gratia per nos dicto Clerico nuper facta de beneficio ecclesiastico cum cura ad collationem pertineñ sint cassa et irrita nulliusqз roboris vel momenti nisi expectans de Canonicatu sub expectatione prebeñ quia tunc superius qui vt asserit Canonicatum sub expectatione prebeñ non obtinet.

¶ Forma pauperum pro graduatis.

¶ Dilecto filio. N. de. N. pbro. N. Baccalario i legibus Sa-
lutem zc. Honestatis z scientie meritis placere studen̄ liben-
ter prosequimur Apostolice sedis munificentia specialiter vt
dum noua perceptione bonorum prosperperint se fecundos vir
tute adiectione continua se reddere gaudeant insignitos. Cuz
itaqz sicut accepimus tu per litterarum exercitium iuris ciuilis
studio laudabili insistendo ad ea diuina gratia tibi suffragante

Non ponitur ab olim clericis secularibus assignari nisi in cōi forma pauperum.

profeceris q̄ in eodem gradum Baccalariatus obtinere me-
ruisti. Nos volen̄ tibi qui in iure Canonico vt asseris studes
vt ex ipsius studij cōmendando labore fructū tibi gaudeas pre
uenisse premissorum meritorum tuorum intuitu gratiam facere
specialem beneficium ecclesiasticum cum cura consuetum cle-
ricis secularibus assignari dūmodo in Cathedrali ecclesia nō
existat. Cuius fructus zc. si cum cura. xxv. si vero sine cura fue
rit. xviij. mar. arg. se. tax. deci. val. an. nō. exce. Ad collationem
prouisionem presentationem seu quāuis aliam dispositionem
venerabilis fratris nostri Epi. N. pertinen̄. si quod in ciuitate
vel dioc. N. dūmodo in Cathedrali ecclesia non fuerit vacat
ad presens vel cum vacauerit quod tu per te vel procuratorē
tuum ad hoc legittime constitutum infra vnius mensis spaciū
postq̄ tibi vel eidem procuratori de ipsius beneficij vacatione
constiterit duxeris acceptandum conferendum tibi post acce-
ptationem huiusmodi cum omnibus iuribus z pertinen̄. suis
donationi Apostolice reserues. Districtius inhibentes eidem
Episcopo ne de huiusmodi beneficio interim etiam ante acce-
ptationem eandem nisi postq̄ ei constiterit q̄ tu vel procura-
tor predict. illud nolueris acceptare disponere quoquomodo
presumant ac decernen̄ exnunc zc. attemptari. Non obstan̄ si
qui sup prouisionibus sibi faciendis de huiusmodi vel alijs be
neficijs ecclesiasticis in illis partibus speciales vel generales
dicte sedis vel Legatorum eius litteras impetrarint: atiam
si per eas zc. Processus quibus omnibus preterq̄ auctorita
te nostra beneficia huiusmodi expectantibus te in huiusmodi
beneficij assecutione volumus anteferri: sed nullum per hoc
eis q̄ad assecutionē zc. gñari. Aut si eidē Epo vl' q̄buscuis alijs
cōiter vel diuisim a dicta sit sede indultū q̄ ad receptionē vel
puisionē alicuius minime teneant̄ z ad id cōpelli aut q̄ inter-
dici suspendi vel excōmunicari nō possint. q̄qz de huiusmodi

vel aliis beneficiis ad eoꝝ collationē vł p̄ntationē ⁊c. effectus hm̄ōi gratie impediri ⁊c. vsq̨ speciales. Seu q̄d sup. T. d. T. ⁊ sunt. T. de parrochialibus ecclesiis inuicem canonice vnitis quaꝝ fructus ⁊c. xxvi. lib. tur. par. se. co. ex. va. an. vt asserūt nō excedunt nosceris litigare. Volumus aūt q̄ cū primū vigore p̄ntium hm̄ōi possessionem fueris pacifice assecutus dictas par rochiales ecclesias si interim eas euincas ⁊ assequaris: quas extunc vacare decernimus omnino ꝓut ad id te sponte obtulisti dimittere. Alioquin omni iuri tibi in eis seu ad eas quomodolibet competenti cedere tenearis. Nulli ergo ⁊c.

Quocirca ⁊c. Mandamus qt̄n̄s vos ⁊c. alias beneficiū hm̄ōi per nos vt p̄mittit̄ reseruatū si tp̄e nr̄e hm̄ōi reseruatiōis vacabat vel postea vacauit aut cū vacauerit p̄fato. N. post acceptationē eandē cū oībus iurib⁹ ⁊ ꝑtinētiis supradictis auctate nostra conferre ⁊ assignare curetis. Inducen̄ eū vel dictū ꝓcuratorem suū eius noīe in corporalem possessionē beneficioꝝ iuriumq̨ ⁊ ꝑtinentiaꝝ p̄dicti ⁊ defenden̄ inductū ⁊c. admitti. Sibiq̨ de ipius bn̄ficii ⁊c. fructibus. Nō obstan̄ oībus supradictis. Seu si eidem Ep̄o vel quibusuis ⁊c.

Nota alia euidentialia.

Nota qn̄ impetrans petit ad collationē tn̄c scribitur tribus iudicibus eiusdē dioc. alias semp scribit̄ ordinario nisi impetrans stetisset per trienniū in curia qr tunc etiā scribitur tribus iudicibus in cura vel extra. Et potest recipere processum in curia si placet.

Forma Pauperum clericoꝝ expectat.

Innocentius ⁊c.

Dilecti filii. N. pauperis clerici. N. dioc. apud sedem apostolicam constituti supplicationibus inclinati ⁊c. Mandamus quatenus de vita ⁊ cōuersatione ipius. N. qui vt asserit beneficiū aliquod ecclesiasticum non obtinet ad quem ꝑ certos examinatores sup hoc a nobis deputatos de litteratura examinari fecimus diligenter qq̨ in illa repertus est idoneus ad beneficium ecclesiasticum obtinendū solerter si eum vite laudabilis ⁊ honeste cōuersationis esse repereritis ⁊ beneficium aliquod ecclesiasticū non obtineat aliudq̨ canonicū non obsistat ei de aliquo beneficio ecclesiastico cū cura vel sine cura consueto ab olim Clericis secularibus assignari dūmodo in Cathedrali ecclesia non existat. Cuius fructus redditus ⁊ prouen̄ si cum

Nota q̄ qn̄ ipetrās pedit ex̄ suā dioc. tunc scribit̄ ordinario loci in quo ipetrat̄. sz si petat ad collationē ordinarii ꝑ se tūc scribit̄ tribus iudicib⁹ ī sua diocesi.

Si hz bn̄ficiū ponat̄ sic. q vt asserit ꝓrochialē ec. n. cui⁹ fru. ⁊c. n̄ excedūt ⁊ semꝑ ponat̄ valor etiā si ī supplicatiōe nō poneret̄. Vel sic q ad decimā sūt tax. sic ponit̄ hodie. In regularib⁹ p̄ntionē. Qn̄ ipetrat̄ ad collationē abbat. ⁊ cōuen̄. vel aliaꝝ ꝑsonaꝝ regulariū tūc semꝑ ponit̄

cõiter vel diuisim p̲cineñ. si vero ali aꝝ p̲sonaꝝ nõ re gulariũ tũc poni tur cõiter tm̃. Si vero i alijs vt in textu. Qñ qs ipe trat extra suam dioc͡e tunc ponit̃ vbi dc̃s. n. p̲p̲riã mãsionẽ vt asse rit elegisse. Ista cl'a p̲ vos vel aliũ seu alios ponit̃ qñ scribit̃ tribus iudicib⁹. qñ autẽ scribit̃ vni tm̃ tũc dicim⁹ Induceñ. p̲ te ꝛc̃. Nota q̲ vbicũq3 fit p̲iudi ciũ ordinario sẽp dr̃ auctat͡e nr̃a s3 vbicũq3 ipi nõ fit p̲iudiciũ dr̃ p̲ cen surã ecclesiasticã.

Attende si prius dictũ fuit ad p̃n tationẽ aut p̲ui sionẽ. Uide. iiij. re gulã Urbani. v. cũ sequentibus. Uide titulos ex cõicatoꝝ i cõi for ma i regulis Gre gorij. xi.

cura. xx. si vero sine cura fuerit. xv. mar. arg. s̃m tax. decime. si taxatum fuerit. si vero taxatu3 non fuerit s̃m quod de ipso pro decima hmõi persolui cõiter consueuit va. an. nõ excedũt. Ad collationem vel prouisionem venerabilis fratris nostri Ep̃i. n. pertineñ si quod in ciuitate vel dioc͡e. N. vacat ad p̃ns vel cũ vacauerit: quod idem. n. infra vnius mensis spaciũ postq̲3 sibi de illius beneficij vacatione constiterit duxerit acceptandum auctoritate nostra prouidere curetis. Induceñ eundẽ. n. in cor poralem possessionem hmõi beneficij. Et defendeñ inductũ ac facieñ eũ ad illud etiam si Canonicatus ꝛ prebeñ fuerit vt est moris admitti sibiq3 de ipius beneficij fructibus redditibus p̲ ueñ iuribus ꝛ obueñ vniuersis integre responderi. Contradi ctores ꝛc̃. Nõ obstañ si aliqui sup̲ prouisionibus sibi faciendis de hmõi vel alijs beneficijs ecclesiasticis in illis partibus spe ciales vel generales dicte sedis vel legatoꝝ eius sub quacũq3 verboꝝ forma litteras impetrauerint etiam si per eas ad inhi bitionem reseruationẽ ꝛ decretum vel alias quomodolibet sit processum. Quibus omnibus p̃terq̲3 auctoritate nostra hmõi beneficia expectantibus in hmõi beneficij assecutiõe volumus anteferri sed nullũ per hoc eis quoad assecutione3 beneficioꝝ alioꝝ p̲iudiciu3 generari. Sed si eidẽ Ep̃o vel quibusuis alijs cõiter vel diuisim a dicta sit sede indultũ: quod ad receptionẽ vel prouisionem alicuius minime teneantur: ꝛ ad id compelli aut q̲ interdici suspendi vel excõicari nõ possint: q̲q3 de bene ficijs ecclesiasticis ad coꝝ collationem vel prouisionem con iunctim vel separatim spectantibus nulli valeat prouideri per litteras Apostolicas non facientes plenam ꝛ expressam ac de verbo ad verbũ de indulto hmõi mentionem. Et qualibet alia dicte sedis indulgentia generali vel speciali cuiuscũq3 tenoris existat per quam p̃ntibus nõ expressam vel totaliter nõ insertã effectus eaꝝ impediri valeat quomodolibet vel differri. Et de qua cuiusq3 toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis. Volumus autem q̲ idem clericus q̲̃primũ vigore p̃ntium beneficiũ aliquod fuerit pacifice assecutus dictam ec clesiam quam vt p̲̃fertur obtinet ꝛ quam extunc vacare decer nimus omnino dimittere teneatur: q̲q3 si tu p̃ntes litteras ꝛc̃. quando autem litigat vt in alijs de gratia cõsueuit poni. Nos enim p̲̃fato Ep̃o ne de beneficio hmõi. Interim etiam ante in sinuationem p̃ntium ꝛ processuum per eas habitoꝝ ei factam

nisi postq̄ ei constiterit q̄ idem. N. hmōi beneficiū acceptare noluerit disponere quomodo p̄sumant districtius inhibemus. Decernenī irritū ꝛ inane si secus sup hijs a quoq̄ quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attemptari. q̄ si nō omnes his exequendis potueritis interesse duo vestrum ea nihilominus exequamini. Dat̄ Rome ꝛc.
Volumus autem q̄ si tu p̄ntes lr̄as nō potueris seu volueris exequi Dilecti filij Prepositus ꝛ Decanus. N. eccliaꝝ lr̄as ip̄as ac omnia ꝛ singula in eis contenta ſm ip̄aꝝ lr̄aꝝ tenorem exequi possint ꝛ debeant sup quo eis tenore p̄ntium mandatū damus ꝛ etiam potestatem. Et insup prefato ꝛc.

Qn̄ vnus iudicū ē Ep̄us tūc ponitur tu frater Ep̄e cū coꝝ altero ea nihilominus ꝛc. Ista clausula dūtaxat ponitur qn̄ scribit̄ ordinario Sed qn̄ alijs scribit̄ tūc ponit̄ vt i textu. ꝛ tūc subiungit̄ q̄ si non omnes ꝛc.

Deo Gratias.

Impressit Rome Marcellus Silber al's Franck Anno dn̄i. M. D. xiiij. Die. x. mensis Nouembris. Sedente Leoni. X. Pontifice Maximo Anno eius Secundo.

INSTYTUT
OSSOLINSKIEGO.

